NAGY-KANIZSA, 1873. april̈is 3-án. 27-ik szám. Tizenkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutányosan.
NYILTTERBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez,

anyagi részét illető közlemenyek pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlasslosház.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben a „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" ugy a „Zala-Somogy" gőzhajózási részvénytársulat hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

A zalamegyei gazdasági egyesület tagjai, s mindazok, kik az egyesület kertjét gyümölcsfák megrendelésével tisztelték még, amennyire a kiszolgálásban zavar vagy hiány merült volna fel, legyenek szives elnézéssel lenni, miután ez az egyleti kertésznek hosszas és súlyos betegségéből eredhetett.

Zala-Egerszeg, márcz. 31. 1873.

ÁRVAY ISTVÁN,
elnök.

A „Zala-Somogy" gőzhajótársaság részvényesei

1873. márczius 27-én Bogláron mltsgos Jankovich László elnök és br. Putheány Ödön alelnök urak és az alapszabályok szerint kellő számu részvényesek jelenlétében nagygyülést tartván, következők határoztattak:

1-ször. A nagymltsgu közmunka és közlek. ministerium által ²¹¹⁷⁰/₁₈₇₂ sz. alatt megerősitett alapszabályok kihirdettetvén, s nyomtatásban kiosztatván — eredetben ./. a. a társaság levéltárába eltétetni határoztatott.

2-szor. A részvényjegyek nyomtatott mintái Pestről épen a gyülés megnyitásakor érkezvén, beczikkelyezésükre és mai kiosztásukra már idő nem kerülvén, határoztatott, hogy azokat pénztárnok ur a teljesen befizetett részvényeseknek a nyomtatási és bélyegdijak, ugy az egyik vagy másiknál fentlevő késedelmi kamatok felszámitásával, postai utánvéttel, küldje szét.

3-szor. A 2-ik pont okából e gyülés oly tárgyai, melyek tán szavazat-mennyiség szerinti elhatározást igényelhettek volna, a most itt kitüzött május 11-iki nagygyülésre halasztattak.

4-szer. A számvizsgáló-bizottmány 2./. jelentése szerint Günszberger pénztárnok urnak a részvénytőkékről számadása rendben találtatván — a forgalmi tőkékről számadása azonban ezeknek részletes előterjesztése hiányában meg nem vizsgáltatván, miután

5-ször. Az igazgató ur 3./. jelentése és irásbeli időterjesztése szerint e részletes számadás is azóta elkészült — a számvizsg. bizottm. alelnök ur vezetése mellett ennek ujrai átvizsgálására, s igy a máj. 11-iki nagygyülésrei bejelentésére felkéretett.

6-szor. Igazgató és pénztárnok urak lemondottak, de a május 11-iki nagygyülésig megmarasztattak.

7-szer. Az igazgató ur utasittatott, hogy f. évi márcz. 2-tól (meddig a régibb számadás vezetve van) az üzleti bevétel- és kiadásról havonkénti számadást szerkesszen, melyből ámbár a tavaszi hónapok kevésbbé jövedelmezők, mégis hozzávetőleg vélelmezni, s a jövő nagygyülésen határozni lehessen, hogy a társulat jövője miként p. u. ráfizetés, kölcsön, el- vagy bérbeadás által lesz-e biztositható? E részletes számadás vezetésére illetőleg az igazgató által hozzáutalandó, az üzleti bevételek és kiadások vezetésére Alpár János ur felkéretvén, elfogadta.

8-szor. A részvényfelhivások aláiróinak — kik vagy semmit, vagy egyes rátáikat be nem fizették — pár heti előzetes, de sikertelen felintés után az alapszabályok 10. §. szerint leendő mielőbbi beperlésére 3 ügyvéd ur, t i. a somogymegyei adósok irányában t. Gáspár Lajos, a veszprémmegyebeliekre t. Rikoty Ede, s a zalamegyebeliekre t. Csendes József ügyvéd urak felkéretvén, s e megbizást 1-ső és 3-ik jelen levén és el is fogadván: igazgató ur utasittatott, hogy ezekhez a kellő felhatalmazást, az adósok neveit, lakását, tőke és késedelmi kamattartozásuk kimutatását, ugy a ráta-fizetések bekivánását igazoló hivatalos hirlap-példányt és a sajátkezü aláirási iveket (amennyire szétoszthatók) egy-egy alapszabály-nyomtatvány és e jegyzőkönyv kivánatával mielőbb megküldje.

9-szer. A márcziusi igazgató választmány hajóvitelbér felemelése (75 és 50 kr.) megerősittetett.

10-szer. Az uszályhajók fele tatarozást igényelvén, — ez mégis most az errei pénzhiány miatt továbbra halasztatott.

11-szer. A gőzhajó menetrende iránt máj. 1-től kezdve naponkint 2-szer forduló utat tenni határoztatott, ugy, hogy Fülöpről 8 órakor Boglárra és 10 órakor vissza, délután 3 órakor ismét Boglárra, 6 órakor vissza. Badacsonyba, mint eddig — máshová, teherszállitások- és kéjutakra az eddigi határozatok szerint, de a fenti rendes utak pontos megtartása mellett.

12-szer. Vadnay R. ur egyik számvizsg. bizottm. tag — ugy Hirsch ur egyik választm. tag ur abbeli indokolt inditványa, hogy a tovabb. hajózási forgalom- és bevételből előirányzatot tenni nem lehetvén — miután a legjövedelmezőbb hónapokban, még az uszályhajók s jövedelmei sem voltak a tarsulaté, ezek is még a nyárutói hónapokban mikor az országos marhavész miatt a vásárok is betiltva voltak: lettek átvéve, a gőzhajó pedig csak öszszel s akkor is csak ugy szólván próbautakat tevén — e hiányos és hátrányos közlekedés mégis annyi üzleti bevételre hagy következtetni, hogy a kiadásokbani némi takarékosság mellett a nyári hónapok is csak középszerüen jobb viszonyok melletti jövedelem e társulat fennmaradhatását biztositani igérkezik, azért az el- vagy bérbeadás helyett inkabb 20% ráfizetéssel kell az alaptőkét növelni. Mely inditvány többek által támogattatván, az e feletti határozat is a fenti okokból május 11-ére halasztatott.

Jegyzette:
CZIGÁNY KÁROLY,
ügyvéd, ideigl. titkár.

Csáktornyán, márcz. 28. 1873.

— Egy muraközi derék magyar család ezüst menyegzője. —

Tegnap, 27-én tarták Deurbányi Elek és neje született Saly Róza csendes házi körben ezüst lakodalmukat.

Midőn az a bizonyos fuvalom felbátoritotta vezénylő hazánkfiait nemzeti ujjászületésük eszméinek megtestesitését követelni, a látszott, hogy a kormányférfiak csak kicsikartatni engedik az idők rohamos követeléseit; midőn mindenki érezte, hogy ha nemzetünk czélhoz jut is, a késő bánat embereivel kellend megvivnia, mihelyt az első megrettenésből felocsudtak, fegyvernökeit kötsorba allithatják és frigyeseket szerezhetnek; 1848. márczius 27-én a szt. ferenczrendüek szombathelyi templomában esküdtek egymásnak örök hüséget, kölcsönös szeretetet, gyámolitást. Bámultak a vőlegény barátai határozottságán, hogy a létezett időviszonyok között megházasodni, a menyasszony jóakarói a készségén, hogy fiatal emberhez mer nőül menni. Nem olyan idő járt akkor, hogy biztos házi tüzhely alapitására lehetett volna gondolni. Az élet összes viszonyain meglátszott az akkori mozgalom képe; a násznenet tagjai kokárdásan vonultak a templomba, melynek gyertyáin nemzeti szalagcsokrok voltak. Nemzeti kokárdával feldiszitett horvátajku fuvaros hozta a boldog pírt az eskü után haza, Muraközbe.

A [illegible]ulóknak azt felelték a boldogok, hogy „vár 15 e előtt tüzték ki a terminust; jó az Isten, jót ad." Annak a zala-lövői polgárnak, ki igy kérdezte a fiatal férjet: „Hová mész polgártárs nemzeti kokárdásan?" „Muraközbe, haza; a kokárda szinei az enyémek." Es ismét: „No hiszen akkor lesz is bajod: „Jó az Isten, jót ád."

A 48—49-iki események elhiták a férjet fiatal neje oldala mellől, a végzet gunyos szeszélye kényszeritette a hazafit, hogy hazáján kül, Horvátorszagban vállaljon alkalmazást. Csertán Sándor kormánybiztos volt titkárának, miután Légrádon a horvátok jegyzőnek nem türték meg, vagy a kimaradás és a nyomor, melybe magával rántja szeretett nejét is, vagy a kaprónczai polgármesteri állás elfogadása között kellett választani. Ő az utóbbit választotta. Ekkor egy muraközi ember sem szolgálhatott szülőföldjén, féltették tőlök a foglalást.

Kaproncán kemény próbát kellett Deurbányiéknak megállaniok. Horvát testvéreink, mint idegent és magyart, mintha csak saját jószántából tolakodott volna közéjük, lépten-nyomon gyanus szemmel kisérték a polgármestert, ki, ugy szólván, a közönség rendőri felügyelete alatt állott. Neje minden szavát, háztartásukat, vendégeik beszédét, összeköttetéseik iránti maguktartását lesték, birálták. Végre a közönség, látva polgármestere közügyi buzgalmát, becsületességét, értelmiségét, megunta a rendőri szerepet. Becsüléssel fizetett annak a házának, kit gyanuval fogadott.

TÁRCZA.

A hirharang visszhangja.

(Fodor István barátom halálára.)

Oh! tehát a pályát befutottad!
Hiában a göröngygyel küzdeni.
Reményvirágidat te sem tudtad
A hervadástól megmenteni:
Azok ime összetörve állnak,
Rideg keze alatt a halálnak!

Oh! tehát a pályát befutottad!
Nehéz és küzdelmes pálya volt.
Küzdelmidért örvény nyült alattad,
Hol szived[illegible] szent tüze kihalt.
— Ezt nyeré hát díjul szenvedésed,
Hogy kimúlsz, mint napfénye, ha éj lett?!

Ezt nyeréd hát díjul? Oh! mi sors ez!
Küzdni az élet jövőjeért,
Mely majd a szenvedés jutalma lesz:
És a halál nyujtja át a — bért!
Kétség kel itt, kétség az egekben,
Oh! mert látunk titka véghetetlen!

A hirharang elzúgta mulásod,
Úgy sirt a hang és úgy áthatott!
Tán annak is van szive, s halálod
Az ő szivének is fájhatott...
Még most is visszhangozik szivemben,
—Mindig visszhangozik életemben!

BAGI LÁSZLÓ.

A nők duzzogásáról.

(Börne után.)

Egykori arámat, a müvelt népek szokása szerint, angyalnak hivtam; mostani nőmet, ha neheztelek reá, bukott angyalnak, ha pedig a házasélet ege derült, szárnyaszegettnek nevezem. „Miért szárnyaszegettnek?" kérdé Emma, midőn először használám e kifejezést. Én megzavarodtam, mert még nem tanultam meg a szinlelést, nem tudtam, hogy a házasságnál gyakran mily hasznos a hazugság és hogy az igazság [illegible] ernyője nélkül a pirosra sirt szemek még gyakoribbak. „Drága Emmám! — mondám kis darab czukrot, mit igen szeret, dugván rózsapiros ajkai közé — kedves madárkáim, nem-e[illegible] e reszketnem szerencsém elröppenése miatt, ha angyalszárnyaid kissé nem lennének megnyirbálva? te elröppennél." .... és fölszállanál az egekbe, hol hazád van — akartam egész költői hasonlattal hozzáfüggeszteni, de jó hitvesem nem hagyá bevégezni. „Te tartasz tehát attól, hogy hütelen lehetnék hozzád?" kérdé, de nem várt feleletre, hanem összevonta arczát, bezárta ajkait és duzzogott.

Hasztalan volt könyörgésem, fenyegetésem, beszédem, sőt hallgatásom, ő csak duzzogott. Sulyos léptekkel jártam végig a szobát, az angyal mimtanban nem létezik mozdulat, melyet a legékesebb mozdulatokkal nem ábrázoltam volna: szerelmet, gyülöletet, haragot, dühöt, kétségbeesést; de jó Emmám csak egy szót sem szólt. Ez alkalommal tanultam ismerni a nők hirhedett duzzogását, és ez idő óta el sem feledtem többé. Nősülésem harminczadik napja volt, midőn szerencsém a rák forduló pontjához ért. Első időben Emmámnak csak duzzogó széke volt, azután duzzogó zugolyt foglalt el, később duzzogó kamrában rejté el magát, míg végre gyakorlati ismeretei által oda vitte, hogy az egész házban duzzogott.

Van némi fogalmam az elméleti, ugy szintén a gyakorlati bölcsészettanról, metaphysica, logika, anthropologia, tapasztalati psychologia sem egészen idegen előttem; de a női duzzogás elméletével oddigelő még nem jöhettem tisztába. De ama kevés kétségtelen alapelvet, melyekre a tapasztalat tanitott, szivesen közlöm; mert azok Europának jelenlegi helyzetében talán nem haszonnélküliek.

Állampapir kereskedők, avagy állam papirkereskedők (nem tudom melyik helyesebb irásmód) magukat és másokat most gyakran kérdezik, mily eredménye lesz a spanyol zavargásoknak? Oh irigylendő együgyüség! Csak nőtlen kétkedhetik ebben, minden házas ember határozottan tudhatja, hogy a francziák fognak veszteni. — A nők duzzogása nem egyéb a guerilla háborúnál, melyet a férfiak összpontositott hatalma ellen viselnek, háborút, melyben mindig győznek. — Mit érnek a tüzérség, ha a kezet, mely a kanóczot meggyujtja, folyton valami szúrja és megzavarja? Mi hasznot nyujt háromszáz ezer jól fegyverzett ok? Az asszonyok mintha az ármánynyal frigyesültek volna, rendithetlenek, nem bir velök senki. — Legveszedelmesebb fegyverök a száj, akár használják ezt szólásra, akár hallgatásra. Ha beszélnek és nektek van elég eszetek és türelmetek, úgy néha sikerülend őket hallgatásra birni; de ha hallgatnak (mi a házi hadmütanban duzzogás névvel bir) hasztalan minden törekvéstek őket szólásra birni, vissza kell vonulnotok és minden áron megkötitek a békét.

A haragvó férj legalább egy fejjel magaslik ki haragja felhői közül, a házassági zivatar csak lábai alatt dörög; de a nő fejével mennydörgő felleg alatt áll és a békének csak egy sugara sem világitja meg borús arczát. Ha jó Emmámmal czivakodom, tudom, hogy egy negyed óra mulva kibékültünk. — De az én duzzogó angyalom nem képzelheti el, hogy valaha ismét szerethessen. Rendesen valami bohó félreértés nyujt arra alkalmat, hogy még inkább fölháborodjék.

Én ugyanis kedves nőmet Emmának szoktam nevezni; de valahányszor feleselünk, Minácskának hivom. És e név annál kiengesztelhetlenebbé teszi, azt vélvén, hogy ez enyelgő kicsinyitést csak gunyból használom, és a kedves teremtés a reggeli napból tudandja meg, hogy én őt, ha duzzog, csak azért nevezem Minácskának, mert kis Minának nézem — oly ügyesen intézi a guerilla harczot.

Már több izben ajánlottam kedves nőmnek, hogy duzzogására havonkint előfizetek, még pedig oly módon, hogy mindig harmincz napra előre adok neki igazat és ez által ugy hittem könnyebben, érünk czélt, de ő mit sem akart ily szerződésről hallani. — Igy tehát sok borús, duzzogó napot kell házi naptáramba igtatnom és az év végével a meteorologiai összevetés nem mindig nekem ad kövételő eredményt. De a mi naptárunnak még különösb, még szomorúbb szint kölcsönöz, az, hogy meghatározhatom ugyan a napot ót az órát, mikor kezdett Emmám duzzogni, de sem órát, sem napot nem jegyezhetek fel, mikor szünt meg duzzogni. — Oly halkan, oly lassan csendesül neheztelése, hogy nem lehet kijelölni a perczet, mikor hangzott el elégületlenségének utolsó hangja, s rögtön szokott szerencsém közepében érzem magam, anélkül, hogy tudnám, miként jutottam bele. Egy izben megsugta, hogy ezt valamennyi nő igy szokta, kik ha megállitott szivöket ujra

As 1860—61 évben szegényen, mint tévesztek, tértek vissza Muraközbe.

A hazajött Deurbányit tárt karok helyett anathemával fogadták. Kihagyták azok sorából, kik a fordulatnál alkalmaztatásra áspirálhatnak. Ügyvédi irodát nyitott. Szorgalma, értelmisége, becsületessége és takarékossága munkáját anyagilag szép vagyonnal, polgárilag közbecsüléssel jutalmazta.

Sérelmét szivébe temetvén, a hol Csáktornya városa, Muraköz vagy a haza és a nemzet érdeke kivánta, mint közharczos, önzetlenül szolgált azok alatt, kik őt mellőzték vala, mignem keresve a vezéri polczot, a közbizalom s a tettei iránti elismerés neki fel nem ajánlotta. Igy lett ő csáktornyai kerületi deákpárty választó-polgároknak elnöke. Mint iskolaszéki és takarékpénztári választmányi tag és városi képviselő élénk részt vesz szellemi s anyagi előhaladásunk küzdelmében. A magyarságnak Csáktornyán való erősitése végett sikeresen sürgette a csáktornyai kir. törvényszék felállitását. — A muraközi kérdést a képviselőnk Szabó Imre által Treforthoz benyujtott emlékiratban alaposan felderitve, mutatta be.

Háza teljesen magyar; annak czimere a gondos nő, ez egyik disze a csáktornyai társaságnak. Mint 25 évi házi boldogságnak adója és vevője, hiven osztotta meg férje sorsát, kivel együtt mindazok tiszteletében részesül, kik a családi s hazafiui erények e ritka frigyeseit ismerik.

Mindennel megáldotta szövetségüket az Isten, de gyermekökot — az egyetlent — elvette. A veszteség mély fájdalmát a rokoni s emberbaráti szeretet alig tudta orvosolni.

Az esküvői kokárda szineihez s jelmondatukhoz váltig hivek levén, közelismerést érdemeltek.

Mi ennek véltünk hangot adni, midőn családi ünnepélyök alkalmából ezeket elmondottuk, itt, hol szavunkat tavolabbi tisztelőik is meghallhatják.

Adja az Ég, hogy a boldog pár aranylakodalmát is boldogan megérhesse. x—y.

Galambok, márcz. 28. 1873.

Azt tudva, hogy nemzeti létünk első sorban a jó népneveléstől függ, és igy azok, kik a népnevelésre hivatva vannak, értve a tanitó urakat, és ha azok kötelmeiknek meg is felelnek, megérdemlik, hogy róluk buzgó fáradozásaikért megemlékezve, nyilvános köszönetet mondjunk azon fáradozásért, mit zsenge gyermekeink oktatásánál erőn fölül is nekik foláldozni kell.

De, hogy ezen hálám leginkább kiket illet, mindenek előtt tudatnom kell, hogy f. hó 16-án délután a galamboki ref. iskola növendékeinek az I-ső félévi előmeneteli próbatételök a templomban nyilvánosan megtartatván, ugy a galamboki ref. felekezeti oskolában 18 án délelőtt és a karosi ref. felekezeti oskolában 19-én szinte délelőtti órákban az előmeneteli próba megtartatott, a hova mindegyikben mint körjegyző, a tanitó urak által meghiva lettem, és hol mind a három tanitó ur méltó dicséretére egész élvezet volt a növendékek előadását az egyes tantárgyakból hallgatni, de különösen a magyarnyelv elemezése, a magyarok története, Magyarország földleirása, és a számtanbóli előmenetelek voltak azon tárgyak, melyek engemet annyira meglepték, — hogy magamat ezen tudósitás megirására elhatároztam.

De, hogy már ugyis hosszura terjedő soraimat bezárhassam, nincs más mondani valóm, minthogy Szabó Lajos galamboki, Zaborszky József karosi ref. és Hörömpöly Gyula galamboki református tanitó urakat az Isten még sokáig éltesse, hogy igy tovább is a tanitó pályán kitartó fáradozásaikkal nemzeti fölvirágzásunk előmozditásának tényezői lehessenek.

KÖRMENDY SÁNDOR,
körjegyző.

Zala-Egerszeg, 1873. márcz. 29.

A városi képviselő testület a gymnasium ügyében ma ujból rendkivüli közgyülést tartott. A mult ülés jegyzőkönyve felolvastatván, Königmajer Károly, apát úr — mint a küldöttség egyik tagja — előadja megbizatásuk eredményét, melyszerint a küldöttség Pesten léte alkalmával minden lehetőt elkövetett, hogy a város ohaja érvényre emeltessék; de fájdalom, azon ügy, hogy városunkban gymnasium létesittessék, sem Deák Ferencz nagy hazánkfiánál, sem Trefort minister urnál helyeslés- és pártolásra nem találhatott. Azonban Trefort minister ur ő nmga felhívta a küldöttség figyelmét az ujonnan szervezett polgári tanodákra, ezt ajánlván leginkább Z.-Egerszeg részére is, s minthogy pedig a város a gymnasium mellett olyannyira harczol, hogy ohaja némileg kielégittessék, kilátásba helyezte a polgári tanodához egy latinnyelv-tanár alkalmazását, hogy igy a negyedik osztályból kilépett tanulók a gymn. V. osztályába minden fennakadás nélkül átléphessenek. Továbbá Csillag László képv. és min. oszt. tanácsos ur azon kérelmére, hogy a polgári tanodához még egy két osztályu felsőbb kereskedelmi-, ipar- vagy gazdasági tanoda kapcsoltatnék, minister ur ő nmga ezt illetőleg sem tett határozott ellenvetést, csak fölhivta a küldöttséget, [illegible] a város ujabb nyilatkozatát mindlelőbb föl[illegible]szsze.

Mindezek után határoztatott: miszerint f. é. april 3 án Csillag László képv. ur elnöklete alatt tartandó közgyülésben a város hálás köszönettel veszi minister ur ő nmga kegyes ajánlatát, s egy latinnyelv-tanárral és felsőbb kereskedelmi tanodával összekötött hat osztályu polgári tanodáért kérvényt nyujtand be, melynek elkészitése-, és a magas ministeriumnál keresztülviteléivel Csillag László képv. ur kéretik föl. r. l.

Budapesti levél.

A természet szunnyadásából — mert az idei telet a természet alvásához csakugyan nem lehet hasonlitani — felesztmélt. Pesten alig lehetett észrevenni, hogy tavasz lett; de hogy is lehetett volna, mikor alig tudtuk, hogy tél volt. Egy csalhatatlan hévmérője van azonban a pesti tavasznak, s ez a városliget. Csakugyan bámul az ember azon az élénkségen, mely itt honol. A fákon nincs egy zöld levél, virágot a szerény ibolyán kivül alig lehet találni, a lég meg hüvös, a szellő is csipős, mégis ennyien! — Az a kis zöld fű, melyet az enyhe napsugár mosolya kicsalt, a csillogó tükrü tó, melyen tarkázva mulatnak a csónakosok, a derült kék ég, vagy egyéb más emberi okok, melyeknek legkevesebb közük van a természet szépségeihez — csalják ki a hullámzás tömeget. Az egyik szokásból, a másik kiváncsiságból, a harmadik egészségi szempontból, sokan a társaság kedveért, legtöbben minden előgondolat nélkül s talán legkevesebben a természet kedveért jönnek ki. Vagy nem igy vagyunk e mindennel? Az emberek különböző okokból működnek az életben mindenütt — hol passio szerepük van — s csak nagyon kevesen tesznek valamit az igazi czélért. Egy főczél azonban van, mert mióta a világ fennáll, az emberiség nagyobb részének — a közönségnek — kivánsága az élvezet volt, s a tettek indokainak csoportositására e központban még legjobban sikerülhet. A nyilvánosság helyein — a kávéháztól elkezdve a szinházig — a közönség szeme előtt e főczél lebeg.

Apropos! szinház. Beszéljünk ertől is valamit, mert legalább a nemzeti szinházról mostanában igen könnyű beszélni, annyi pletyka szállong ide s tova.

Szinházi állapotainkat — azt hiszem — legjobban lehet hasonlitani az aprilisi időjáráshoz. — A tavasz pitymallik, mert az intendans megy, hanem az esős és szeles időkre is elkészültünk készülve azon bizonytalanságból következtetve, mely nemzeti szinházunk ügyeit ép ugy, mint az aprilisi időjárást, nagyon jellemzi.

Eddig csak az volt a kérdés, ki lesz az intendans? — most már — miután a szinház drámai rendezője a kulisszák megett a sugóval eljátszott tragikomedia következtében beadta lemondását, azt is szellőztetik, ki lesz a drámai rendező? Molnárt emlegetik. Ugy látszik Molnárnak is pitymallik. Megérdemli s a pesti közönség is érdemes lenne rá.

Ezek azonban oly dolgok, melyekről nem tudja az ember, igaz-e, nem-e?! Beszéljünk tehát azokról, amik itt valóban megtörténtek.

E hó 21-én adták gróf Fedro „Mentor"-ját Csepregi forditásában. — A pesti közönség szivélyesen fogadta régi barátját, ki rokonszenvvel viseltetik szinházunkhoz. — Fedro Mentorja kedélyes vigjáték, — kedves darab, melyben ugyan kevés cselekvény — kevés bonyodalom s általán kevés uj van, de egy unalmas pillanat sincs. Hasonlit a kis ibolyához, melyet szende ruhájában — de jó illatával — mindig tavaszszal látunk, és mindannyiszor kedvesen veszünk.

Szerdán 26-án ismét uj darab került szinre b. Jósika Kálmán „Salomé"-ja. Eredeti dráma 5 felvonásban. Tárgya ennek sem uj, csakhogy ezt nem egy más költő phantasiája teremtette már meg, hanem az élet szinpadán jött szinre e szomoru dráma. Ki nem ismerné hirlapok nyomán a Chorinsky-Ebergényi Julia afairt! Szerző szabadon dolgozta fel e tárgyat.— Julia — azaz Salomé itt szinlett kedvesének Gastonnak — kinek jó nejét e gaz férj unszolására megmérgezi — golyója által halálát leli; s az aljas jellemü Gaston, ki hitvány tervének eszközévé tette Salomét, ki őt lánglélekkel szerette, — a törvény kezébe kerül.

Jósika e darabjával szinpadi hatást csinált, a mire — ugy látszik — törekedett is. Jellemei közül legsikerültebb Salomeé, kinek makacs lelke az elhibázott nevelésben leli csiráját, s a szerencsétlen drámai behatások alatt már majdnem megtörik, midőn önbüntetését kivánva — a kétszinü szerelmestől, kiért mindenét feláldozta — agyonlövetik. E darabnak sikerét kötségkivül nagyon emelte Felekiné és Sz. Prielle Kornélia művészi játéka, kik különösen a 4 ik felvonás mérgezési jelenetében kitünően játszottak.

Szerző azonban itt, midőn egy szelid, engedékeny nőben oly erőt jelez, hogy képes az Salomóval, kiben kétségtelenül gyilkosát felismeri, midőn a tükörben látja, mint mérgezi meg theáját — még ujra theázni — a valószinüség rovására tett.

Az előadás meglehetősen összevágó volt. Náday Gastont buzgóan játszotta, bár e szerephez elég hang- és érzelemmel nem rendelkezik. Szerzőt a főszereplőkkel együtt többször kitapsolták.

Szólnom kellene még a hangversenyekről. Ezek közől csak az irói segélyegylet javára az akademia disztermében rendezett s igen jól sikerült hangversenyt emlitem meg, hol gróf Ziehy Gézának uj dalművét, melyet Arany János „Zách Klára" czimü balladájára szerzett a budai dalárda, s a tenor solokat Hajós Zsigmond — a nemzeti szinháztól megvált kitünő dalszinész, jelesen énekelt. — A bevétel eredménye ily nemes czelra örvendetes, mert 700 frt jövedelem volt.

S most adieu!

HAJAS KÁLMÁN.

Hirek.

— ***Csengery Antal*** követünk az akademiai könyvnyomda elnökévé választatott.

—***A Szerdahelyi-emlékre*** ujolag adakoztak: Dr. Freund Zsigm. ur 1 frt; Torma Imre ur 1 frt; Örökös Horváth Gizella k. a. Csáktornyáról 20 kr; Tompa Kamilla k. a. Nemes Magasiból 20 kr. Fogadják a nemesszivü adakozók szives köszönetünket! A begyült összeg, mely 11 frt 40 krra megy, rendeltetése helyére küldetett.

— ***Jégszállitás*** van naponta Laibachból Budára a déli vaspályán; egy-egy gép után 11 ezer mázsányi jeget magában foglaló waggonok alkalmazvák, mintegy 12 nap óta történik e jégszállitás.

— ***A magyar-szerdahelyi*** községi népiskolában ez évi próbatét márczius 29 én sok szülő-, s számos vendég jelenlétében szép sikerrel tartatott meg; mely alkalommal tekintetes Glavina Lajos ur, iskolaszéki elnök a jobb tanulók közt 2 db egyforintos ezüstöt és 5 frt jutalmat osztott ki.

— ***Közgyülés.*** A nagy-kanizsai lövészegylet f. évi apr. 9-én délután 5 órakor tartja rendes közgyülését a nagy-kanizsai „Zöldfa" vendéglőben.

— ***Tárgyaló terem.*** A nagy-kanizsai kir. törvényszék büntenyitő osztályának f. évi april havában tartandó nyilvános üléseiben, a következő bünperek vétetnek tárgyalás alá, — u. m.: April 3-án Nagy Mihály és Benczik János elleni lótolvajlás-, illetőleg orgazdasági bünperben végtárgyalás. — Fridrich György elleni sulyos testisértési bünügyben végtárgyalás. (Előadók: Gózony F. és Gabelics J., kir. törv. birák.) April 4-én Sülo Lukács pinczetöréssel párosult tolvajlási bünügyében végtárgyalás. — Mayer Lipót és Mór, keszthelyi lakos orgazdák elleni bünperben végtárgyalás. — Béri János elleni sulyos testisértési bünügyben végtárgyalás. — (Előadók: Gózony F. és

---

felhuzzák, azt minden teljes-, fél- és negyedórában, mely fölött a mutató elvonul, szeretnők, mig a mutató a szerelem órájához ér. Ezt ügy kell tenniök, hogy lelköknek óráját el ne rontsák.

Ha engem kedves Emmám a paradicsomból, melyet ő maga teremtett számomra, órák és napokra kiduzzog, úgy ennek magam vagyok oka. En meggondolatlanul házi alkotmányomat a hibás spanyol nyomán szerveztem. Hitvesem és én, csak egy kamrát képezünk, és igy meg kell történnie annak mi ehhez hasonló esetben megtörténik, a demokratiai elv fölényt nyer az aristokratiai fölött. A női sziv athenaei vására — fölséges kék ég alatt, kedves virágcsokrok, illatos déli gyümölcs, angyali kellem, szellem, élcz, érzelem: de egyuttal alattomosság, szeszély, állhatatlanság és háládatlanság.

De hol a házi törvényhozás okosan két kamrára van osztva, hol a férj a fölső házat, a nő az alsó házat képezi, ilyenkor, mint egy bajor pair hasonlithatlanul szépen megénekelte, a demokratiának hullámai az aristokratiának szikláin megfognak töretni, mely sziklákon a trón és a béke épült!

DESZÁTH GÉZA.

Könyvismertetés.

(Jelky András bajai fiu rendkivüli kalandjai stb. Irta: Hevesi Lajos.)

Egy élénk figyelmet keltő népkönyv jelent meg ez év elején, — egy magyar iparos érdekes kalandjainak vázlatai, magyaros zamatu és igazán népies irálylyal festve. Hevesi Lajos e műve bizonyára egyje az időszaki sajtó legjelesebb termékeinek. — Jellemző sajátságai: az igazi magyar kedélyesség, helyesen választott irály és minden tárgyra kiterjedő részletesség. Nem lesz fölösleges e helyen idézni: Darm Tóbiás, német népiró ép e tárgyra vonatkozó néhány szavát: „Ismerni kell az irónak a népet saját tüzhelyénél; hogy ismerje szokásait és kedélyéhez alkalmazkodhassék." A hires iró e tanát senkisem tette tökéletesebben magáévá, mint az érintett könyv szerzője. Nagyban emeli továbbá a mű belértékét azon körülmény, hogy nem légbölkapott mesék, vagy képzelt történetek, hanem a komoly valóság, regényes alakzatban előmutatva.— Hála és elismerés azon férfiunak, ki egy rég elporlott hazánkfiának, az igénytelen: Jelky Andrásnak jeles-, sőt mondhatni nagyszerü szerepléséről a századok homály leplét lerántotta. A források, melyek az előszónál megneveztetnek, régi folyóiratok és tudositványok. — Átfogjuk látni, hogy azok áttanulmányozása nem mindennapi feladat. — Másrészről a mű oly érdekfeszitő olvasmány, hogy még a franczia romantika barátai is elég kalandszerüt találhatnak soraiban.— A komolyabb olvasmányok kedvelői pedig ethnographiai ismereteikot gazdagithatják.

Hogy e könyv árnyoldalait nem tárjuk föl az olvasó közönség előtt azért történik, mert őszinte meggyőződésünk szerint nincsenek, miután e mű nem regény, vagy szépirodalmi termék, hanem mint a népirodalom egyik jelentékeny gyarapitója birálandó meg.

KÖVÁRY.

Jer — Jer elő . . . .

Jer-jer elő régi lantom, [illegible] urjaid felhangolom,
Vajh a hosszu nyugvás után, mint zengik régi dalom?! . . .
Jer-jer elő, zengj még egyszer kéjről, vig czimborákról,
Hadd halljam még egyszer a dalt, mely vad szenvedélyről szol.

Mily hangzavar, — mint szélroham, — mely végig nyargal rajtad,
Tán a hosszu-, mély nyugvásban felejtél akkordokat?
Melyek, mint az édes anya elaluvó gyermekét:
Szelid hangon elringattak, s a bút eloszlaták szét.

Csak gyengén rezgj . . . Olyan lágyan, mint a szentek éneke,
Hanghullámod lelkem sebjét csak enyhén érintgesse,
Oh, mert gyengék idegeim hallani a régi dalt;
A mult zajos szenvedélye szivemből már rég kihalt!

Olvadjon át lassan hangod szelid, — ábrándozóvá,
— Hagyd a multnak szenvedélyit! — És igy majd akarhová
Hallatszanak csendes éjben rezgési húrjaidnak,
Egy régi, fájó emléket szeliden elsimitnak.

Csak ugy olykor vegyits közbe egy-egy erősb hangfutamot,
Hogy egészen nefelejtsem azt a rég-rég elmultat,
Emő zápor felüditi a nyár hervadt mezőit:
A mult is hadd ébredjen fel, — tán egy kissé felüdit . . .

Jer hát elő régi lantom, hurjaid hadd pengetem,
A hosszu hallgatás után, zengjen ujra énekem . . .
Jer-jer elő, zengj még egyszer — de csak lágyan, szeliden,
S valahogy majd lelkemben is összhangzik a mult s jelen.

—y. —t.

Aphorisma a nőkről.

A nő sajátságos egy lény: hatalmas és gyenge, fenséges és elvetemült, szenvedélyesen odaadó és vad, részvétteljes és kegyetlen; képes mindent feltenni és mindent merni. (Le p. Ventura.).

A nő felette áll a férfinak, ép ugy lelki tulajdonai-, mint szépségére nézve. (E. Pellotan.)

A nő a vadaknál teherhordó állat, keleten házi bútor, az europaiaknál elkényeztetett gyermek. (Duclos.)

A nő a legtökéletesebb teremtmény; egy átmeneti lény az ember és angyal közt. (Balzac.)

Isten is megkisértett irni; prosája a férfi, költészete a nő. (Napoleon.)

A nő akaratosságában az öszvérrel-, renyheségében a macskával-, fecsegésében a tyúkkal-, ravaszságban a majommal versenyez. Ami kicsapongóságát és gonoszságát illeti, csak saját magával hasonlitható össze. (Le p. bouvier.)

A nő minden vadállat közt a legveszedelmesebb. (Szt Chrysostom János.)

A nő egy oly szántóföld, melyet a férfi kedve szerint művelhet. (Mahomed.)

A nők hitehagyóvá teszik még az angyalokat is. (Salamon.)

A nő keserűbb a halálnál, ő a vadász töre, szive háló, karjai kötelékek. (Salamon.)

A nő azon mérges lép, melyet az ördög használ, hogy hatalmába kerítse lelkeitoket. (Szt Cyprian.)

A nő oly démon, ki a paradicsom kapuján átjuttat bennetoket a pokolba. (Szt Cyprian.)

A nő oly állat, mely csak öltözékében gyönyörködik. Ő a vétek szaporitója. (Szt Ágoston.)

A pokol a nők nyelvével van kikövezve. (Lábbé Guyen.)

és Gabelics J., k. t. birák.) April 17-én Pintarics Iván elleni lótolvajlási bünügyben legfőbb itélőszéki itéletkihirdetés. — Bella János és társai, pinczetörők elleni bünügyben kir. táblai iteletkihirdetés. — Zsálig Ferencz és Horváth László, hamis okmánykészitők elleni bünügyben végtárgyalás. — Batyki Gábor és társa elleni tolvajlási bünperben végtárgy. — (Előadó: Gózony F., kir. törv. biró.) April 18-án Krizsován József és társai elleni csal(s- és hamisitási bünperben végt. — Fandli György és társa elleni csalás-, illetőleg csalás és zsarolási bünperben végtárgyalás. — Szabó László, pinczetörő bünügyében kir. táblai itéletkihirdetés. (Előadó: Gózony F., kir. törv. biró.) April 24-én Gaál Jánosné és társai elleni tolvajlási bünügyben végt. — Sprik András, gyilkossági kisérlet- s rablással vádolt elleni bünperben végtárgyalás. (Előadó: Gózony F., k. t. biró.) April 25-én Kohn Sándor, hamis esküvő elleni bünperben végtárgy. — Davidovics Károly emberölési bünperében végtárgy. — Bánti Borbála elleni bünügyben kir. táblai itéletkihirdetés. (Előadók: Gózony F. és Gabelics J., kir. törv. birák.) A nevezett napokoni nyilvános ülések alkalmára belépti-jegyeket a kir. törvényszék jegyzősége szolgáltat ki. — Kiadta: Zalay.

— ***Posta-hivatal.*** F. évi april 1-én zalamegyebeli Szentgyörgyvölgyén postahivatal lép életbe, mely levél- és 3 fonton túl nem haladó kocsipostai küldemények fölvételével, leadása- és továbbitásával foglalkozand, s a Szentgyörgyvölgye és Baksa közt közlekedő gyalogküldöncz postajáratok utján lesz összeköttetésben. Kézbesitési kerületéhez zalamegyebeli: Nemesnép, Márokfölde, Felső Szent-Erzsébet, Dobrafölde, Szécsi Szent-László, Kebele és Szentgyörgyvölgye községek Haricsa pusztával, valamint vasmegyebeli: Velemér, Gödörháza, Csekefa és Pordasincs községek Métnek pusztával tartoznak.

— ***Keszthelyről*** egy közleményt vettünk, mely azt irja le, hogy egy valaki megkaptalanittatott a gróf kertben azért, mert ott vadibolyát szedett. Tartózkodunk ugyan e dolgot lapunkban szellőztetni, mindamellett kijelentjük, hogy az a gyönyörű kert magántulajdon levén, az abban szabadon sétálható nagy közönség élvezeteért a tulajdonost elismerés, megbizottjait pedig figyelem illeti, s viszont igyekezni kell minél kevesebb kellemetlenséget okozni; megvagyunk győződve, ha akár szelid, akár vadibolyára van épen valakinek szüksége, engedély mellett szedhet. Nem a vadibolya értéke itt a kérdés, hanem a tilalom megszegése. Tiszteljük mások jogát s a mi jogunk is tiszteltetik, különben rég megiratott: Kérj és adatik, zörgess és nyittatik.

— ***Szinészet.*** Szombaton, márcz. 29-én adatott: *Három kalap* franczia bohózat. A darab csinos kidolgozása, a szüntelen változó, s más más félreértéseken alapuló jelenetek annyira lekötik a figyelmet, hogy a tömkelegből kibontakozni s a darab valódi értelmét helyesen felfogni egyszeri látás alig elégséges. — A játszó személyzet, egy-kettő kivételével, helyét ügyesen megállotta. — Vasárnap, márcz. 30. *Schneider Fáni, vagy a három fodros szoknya.* Bohózatias igával folytonos jó kedélyben tartá a nagyszámu közönséget. — Hétfőn, márcz. 31-én *Miért nemházasodik a sógor* 1 felvonásos vigjáték és *Szép Galathea* operette adattak. Bokody ur a sógort és Pálindé zsembes fiatal menyecskét az első darabban sikerülten személyesiték. Az operette még meglehetősen se sikerült. A zenekar rosz volt, a chorus összhangzatlan. Keddon apr. 1-jén: *Az ördög naplója.*

— ***Pályázat.*** Letenyén, Zalamegyében a kántortanitói segédállomás megürült, ennek betöltésére egy tanképesitett r. kath. vallásu segédtanitó szükségeltetik. Évi járuléka 100 frt. — Ismétlő iskoláért 27 frt 50 kr., magánórákért bizonyos 100 frt. — Szabadlakás és ellátás, ágynemű nélkül. Az állomás azonnal elfoglalható. Vizmathy Ferencz, elemi főtanitó.

— ***Lapunk*** m. é. 61- és 63-ik számaiban emlitett éji rendzavarás, melyszerint B. P. — H. J. és K. L. tisztviselők egy vasuti hivatalnokot bántalmaztak volna, mint értesülünk, tényálladék hiányában felmentettek s igy ez ügy befejezve levén, a méltányosság ugy kivánja, hogy lapunkban a közönség előtt is nékiök igazság szolgáltassék, mit teljesiteni hirlapirói kötelességünknek ismérjük.

— ***Párbeszéd.*** A. Homályosodnak a csillagok Nagy-Kanizsa felett. B. Hogy-hogy? ne ijeszgess barátom. A. Weiser urnak a főutczai lebujháza meszeltetik. B. Ilja barátom legyen az is weiss. A. Inkább lenne schwarz, már azt gondoltuk épit. B. ennél egy betűvel többet tesz. épit helyett szépit.

— ***Marczaliból*** czáfolat érkezett az e lap 22-ik számában a „birek" közt megjelent helyreigazitásra nézve, melyszerint a Babochay testvér urak oda nyilatkoztak, hogy a keszthelyi álarczosbálban, sem az utóbb tartott nyilvános tánczvigalomban Babochay Ilon k. a. Marczaliból nem volt jelen sat. Most Nagy Károly joggyakornok ur megjegyzi, „hogy a maszkbálban elismerhetni valakit, mi egy más bálban nem lehetséges, s igy a kitett bálkirálynő sem lehet más, mint az első izben annak kikiáltott s hirlapilag is elismert Babochay Ilon Marczaliból." sat.

— ***Repertoir.*** Csütörtökön, april 3-án Szabó Ödön ur vendégjátékaul: A szabad kőmüvesek és a jezsuiták. Sacher Masoch valódi belbecsű remek vigjátéka. Szombaton, april 5-én: A szerelmes borbély. Uj vig operette és Kukli praedicatiók. Moser G. igen mulattató vigjátéka. Vasárnap, april 6-án két előadás, délután 4 órakor népelőadásul, ingyen karzat és leercsztett helyárakkal: Egy magyar plebános. Bokody üdvösebben nem áldozhat jótékonyczélra, mint hogy ez előadással alkalmat nyujt városunk szegényebb sorsú közönségének e szép, erkölcsi irányú darab élvezetére. Fogadja a figyelmes igazgató ur elismerésünket. A második előadás este 8 órakor Kerekes András, Tóth Ede uj népszinműve, dalokkal és tánczczal.

— ***Gyászhir.*** Nagy-Kanizsa város egyik tevékeny polgára, Horváth János ügyvéd ur hosszas szenvedés után apr. 1-én meghalt, temetése nagy részvéttel kedden délután ment végbe.

— ***Burián Pál,*** az esztergomi főkáptalan tapsonyi uradalmi ispánja pedig márcz. 30-án halt meg Tapsonyban. Béke hamvaikra!

— ***Budáról*** kaptuk a következő gyászjelentést: „Veszter Antónia, sz. Braun bárónő a maga és kiskoru leánya Anna nevében mély fájdalommal jelenti szeretett férje s illetőleg atyja, Veszter Gyula magyar kir. vasuti mérnöknek márcz. 31-én, 41 éves korában történt elhunytát." — A boldogultnak ily kora halálát nagyszámu barátai s ismerősei bensó fájdalommal vették hirül. Benne az állam egy jeles képzettségű s kitünő szorgalmu tisztviselőt vesztett. Áldás emlékezetén!

— ***Szakácsiban*** márcz. 30-án este nagy tüz volt. Bővebb értesülést lapunk bezártaig nem kaptunk.

— ***Rövid hirek.*** Az országgyülés mindkét háza apr. 1-től szünetel. — A pesti állatkertben „Alhambra" czimmel dalcsarnokot fog állitani a bécsi Orpheum bérlője. — Tóth Kálmánt 25 éves irói jubileuma alkalmából a magyar hölgyek ezüst levelü babérkoszorúval készülnek megtisztelni. — Jókai Mór „Arany ember"-e Berlinben sajtó alatt van. — Lendvay Márton, jeles drámai szinművész, Aradon gyógykezelés alatt és javulóban van. — Pesten milliónál több külföldi csempészett szivar foglaltatott le. — A *Rákóczy-harang* a debreczeni nagytemplom nyugati tornyában ismét megrepedt. — Nagy-Kun-Madarason, mint a lapok irják, egy asszony férjét megölte és husából pár adagot sütve, leányával megetette. — II. Rákóczy Ferencz hamvainak Konstantinápolyból hazaszállitására a ministeriumnál lépéseket tesznek. — Debreczenben *museum-egylet* alakitásáról beszélnek. — Bolgárországból 18,000 kertész jött ez idén át Magyarországra, hogy az előre elfoglalt haszonbéri helyeket müvelés alá vegyék. — A „Szabad Sajtó" megszünt. — A három mázsás *Flóra* kisasszony Temesvárott meghalt. — Napoleon ingósági hagyatéka 120,000 str-re vétetett fel. — [illegible]ulay, nemzeti szinházi rendező, — vissza lépett állásától. — A föld lakosainak számát jelenben 1377 millióra teszik. — A „Bács-Bodrogh" hetilap első oldala Baja királyi várossá emeltetése alkalmából *nemzeti szin* nyomatban jelent meg. — A pancsovai kir. törvényszéknél senkisem ért magyarul.

Történeti naptár.

Április 4. 1660. Michel Angelo halálozása. — 1794. Kosciusco győzelme. — 1849. a tápio-bicskei győzelem.

5. 1689. Katalin, orosz czárné születésnapja ismeretlen szülőktől. — 1849. Görgei rohammal beveszi a Zagyva mögötti vonalokat.

6. 469. Kr. e. Socrates születése. — 1327. Petrarca először látta a szép Laurát az avignoni templomban. — 1490. Mátyás király halálozása Bécsben, reggeli 8 órakor. — 1849. az isaszeghi győzelem. — 1861. Az alkotmányt védő magyar országgyülés megnyitása Pesten.

7. 451. Atilla Metz várost beveszi s felgyujtja. — 1359. Bécsben a Szent-István templom alapja letétetik. — 1849. Perczel a római sánczokat rohammal beveszi.

8. 1341. Petrarca Rómában a capitoliumon borostyánnal Róbert király által költőnek koronáztatik. — 1735. Rákóczy Ferencz Rodostoban meghal. — 1820. Klapka születésnapja. — 1849. Titelnél a magyarok rohammal beveszik. — 1849. Kossuth gödöllői szózata a tömeges felkelésre. — 1860. gr. Széchenyi István a döblingi tébolydában rejtélyes módon halva találtatik.

9. 1241. A mongolok tömérdelen csordája hazánkra tör. — *1690. B tthány Ádám hevedt bán és Zichy I tván Nagy-Kanizsát a törököktől elfoglalják.* (Csorei és Fessler szerint 13-án.) — 1816. Pauler Tivadar, jelenlegi m. ministerszületésnapja. — 1861. Vahot Sándor halálozása.

Papirszeletek.

— Pár héval ezelőtt a berlini pályaudvaron kiszáll egy utazó, és bőröndjét egyike az ugynevezett berlini Dienstmannoknak átadja, egy messze városrészbei szállitás végett: egyszersmint az előre kialkudott 10 garasnyi bért leüzette. Annak felét a hordár vigan zsebre téve, füttyent egy a közelben levő bérkocsisnak, és a bőrönddel együtt a kocsira ült. Mintán a másik 5 garassal kifizette a kocsibért, a kocsi elindult s a csodálkozó utasnak kiáltja: csak tessék kényelmesen utánam jőni, én előre megyek, és önnek quártéri szerzek.

— A hollandiak közönyössége ismeretes és csaknem példabeszéddé vált. Lélekjelenatüket megtartják oly helyzetben is, a hol azt bárki más elvesztí. Sörösikorsója mellett ül a vendéglőben egy hollandi. Hosszú pipájából kényelmesen füstölget épen, midőn egy hosszut kivánó és szerelemféltékeny franczia berohan, és pisztolyát a hollandira süti. A golyó azt ámbár nem találta el, de pipája mégis ugy összezuzott, hogy ezer darabban repült ki a hollandi szája- és kezéből. De anélkül, hogy megfordult volna, flegmatikus nyugalommal mondja a pinczérnek: Jeán, ne nile pip. (Jeán egy uj pipát.)

— Egy franczia tiszt az utolsó háboruban egy poroszhuszárt foglyává tett, és azt lova mellett hagyta szaladgálni. Az elfáradt porosz szabaditására gondolt és kérte a francziát, hogy az ntmellatti huszföldben hagyja „szükséges teendőjét" elvégezni. A franczia megengedte, de egyszersmint felhuzta karabélya kakasát. De a porosz csendesen czélba maradt, ugy, hogy sapkája a busa között jól kilátszott. A franczia már mégis sokallotta az időt, káromkodva a fogoly felé nyargal és csak itt vette észre, hogyan rászedetett. A porosz ugyanis vándorbotját a földbe szurta és sapkáját rátette; ő pedig négykézláb a távolt kereste.

Szerkesztői üzenet.

640. O. A változtatás megtörtént; a többit is igyekszünk mielőbb közölni.

641. M. B. Az ujabbakat sem közölhetjük, mi ért? szeretnők meghaszálni, mert a leirására szük ez a tér.

642. „Mi az ábránd?" Nem adható.

643. H. A. Kérjük szives válaszát mielőbb.

644. Kolozsvár. Készséggel.

645. Tudod, mikor azt mondtad,
Hogy az almát megloptad. sat.
Még törvény elé kerülhet ön ily versfirkálás után.

646. Gy. L. E—g. Gyüjteni . . . . jó lesz — a retem szénát, nem kell fogyasztani tintát.

647. N. r. f. A küldemény használhatatlan; sokkal jobbra fordithatná idejét.

648. „Ketten voltunk a lugasban", önök jól mulathattak, de én e leirásnál — rosszul.

649. Uj módszer gazdagnak lehetni; csak rajta; köztiségünket azonban kimélje meg.

650. V. J. Pest. Azonnal megtettük.

651. Szl. A. Budapest. Mielőbb közöljük.

652. D. A vasárnapi szinházi előadásra készséggel intézkedtem.

Érték- és váltófolyam april 2.

5% metáliques 70.25; 6% nemz. kölcsön 73.—; 1865-ki álladalmi kölcsön 103.50; bankrészvények 950; hitelintézeti részvények 335. — London 108.80; ezüst ágió 797.50; arany darabja 6.17; 20 frankos arany 8.69 kr.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.

A legfontosabb a
szembetegeknek!

Traugott Ehrhart ur részéreGr.-Brietenbachban felkérés nélkül bizonyitom, hogy az általa készitett White-féle szemvíz nekem már kétizben kitünő szolgálatot tett s az én beteg szemeimet tökéletesen helyreállitotta. Ezért ajánlom azt a szembetegeknek. Zentaroda, 9/1 1872. Heinrich Schüppel

Ezen valódi White-féle szemvíz, melyet Thüringiában Nagy-Brietenbachban Traugott Erhardt ur készit 1822 óta, világhirü s legbiztosabb nép- és házíszer a szembaj ellen, üveg számra 1 frtért o. é kapható Nagy-Kanizsán WAJDITS JÓZSEF urnál.

30 akó

tisztán kezelt, jóminőségü, 1871-ik Schiller-bor, cimentirozott hordóban per 10 frt, — azonnal, vagy később átvehető.

Minden közvetitést e lapok kiadóhivatalában tudhatni meg.

Idült vagy kezdetleges
titkos betegségeket és
tehetetlenséget

hasonszenvi gyógymód szerint gyógyit dr. Ernst L., Pesten, bálványutcza 5. sz. 2. em. 15. ajtó.
Rendelési idő délután 2—8 óráig.

E betegségek gyakran, hogy azonnali eredmény éressék el — könnyelmüen nagy adag jód vagy kénesővel kezeltetnek. Az igy gyógyultak azonban a legborzasztóbb utóbajoktól támadtatnak meg; annyira, hogy a könnyelmű gyógykezelés miatt késő vénségükig szenvednek. Ily veszélyek ellen menedéket nyujt a hasonszenvi gyógymód, mert nemcsak a legrégibb bajokat meggyógyitja, de hatása oly jótékony, hogy utóbajoktól félni nem lehet. Az életrend mellette oly egyszerű, hogy mindenkitől megtartható.

Levélileg is csakközöltetik rendelés.

HIRDETÉSEK:

ÁRVEREZÉS.

Közhirré tétetik, hogy Palinban Nagy-Kanizsa mellett, aprilis hó 6-án délutáni 3 órától kezdve árverés utján

különféle avult gazdasági eszközök,

ugymint: vető-, arató- és kaszáló-gépek, 1 cséplőgép gozhajtó erőre, irtó és töltő ekék, használt stajer-kocsik s többféle apróság — készpénz-fizetés mellett — eladatnak.

Miről a t. gazda-közönség ezennel értesittetik.

Palin, márczius hó 31-én 1873.

Az urad. tiszttartóság.

A délzalai takarékpénztár gyüjtő s önsegélyző egylete

rendes évi közgyülését

1873. évi april hó 6-án reggeli 9 órakor a „Zöldfa" vendéglő nagytermében tartandja, melyre a t. részvényes urakat azon kéréssel van szerencsénk meghivni, hogy tanácskozásainkat minél számosabb megjelenésökkel támogatni és a szavazati jegyeket szombaton f. hó 5-én délelőtti 12 óráig az intézet helyiségében átvenni sziveskedjenek.

A közgyülés tárgyai leendnek:

a) Az egyleti elnöknek a társulat üzlete feletti jelentése. (1036—1)

b) A számvizsgáló bizottmány megválasztása.

c) A választmány tagjai közül az alapszabályok §-a értelmében kisorolt 6 tag és pedig Weissmayer Márkus, Reichenfeld Márkus, Albanich Florian, Friedenthal Jakab, Bachrach Gyula s Strém Vilmos urak helyett ujak választása vagy ismételi megválasztása.

d) Az egyleti számadások és könyvek 1872. évi felülvizsgálatróli jelentés és ezek jóváhagyása.

e) Választmányi előterjesztés a megkésett kamatfizetések után késedelmi kamatok érdemében.

Az igazgató-választmány.

Einzig in ihrer Art in Europa

ist die grösste, vielseitig ausgezeichnete erste

kais. kön. Hof-Wäschefabrik

des E. Fogl, in Wien,

Niederlagen

Mariahilf, Hauptstrasse 25, und **Stadt, Kärtnerstrasse 27.** Ecke der Himmelpfortgasse, **„zum Erzherzog-Karl“,** welche durch strengste Solidität und auf jedem Stück Ware mit Ziffern ersichtlichen Preis es bei ihrer Massenproduction dahin gebracht hat, das sie dem Exporte, Engros- sowie Detailverkaufe von keinem der anpreisenden Handler Erreichbares, ausserordentlich Billiges und Bestes, unter vollster Garantie bietet und nach den Provinzen auf brieflicher Verlangen Bestellungen prompt ausführt und Nichtpassendes retour nimmt.

Fogl. *Chifon-Hemden* mit oder ohne Halsträgern, schöner als Leinen (bei brieflicher Bestellung ist der Halsumfang anzugeben) das Stück fl. 1.80, 2, 2.50, 3 — 3.50. Das Eleganteste und Praktischeste.

Rumburg-Leinen-Herren-Hemden (Halsumfang anzugeben) zu fl. 2, 3, 4, 5, 6 die allerbesten.

Halskragen, neuester Façon, per Dtzd fl. 2, 3, 4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Herren-Cravatten oder *Salonbinden* per Stück 15 kr., fl. 1, 2 bis fl. 3.

Herren-Unterhosen zu fl. 1.50, 2, 2.50 — 3 fl. Reinbaumwolle, fein ausnähte, oder ungarische Façon.

Wollene *Gesundheits-Jacken* zu fl. 2, 3, 4, aus Seide fl. 5, 7 gepolste oder gewirkte *Unterhosen* fl. 2, 3 — 4. Schutz gegen Gicht.

Leinen-Damen-Hemden glatt, zu fl. 1.50, 2, feingestickt und gestickt zu fl. 2.50, sowie Schwalbenform, ganz neue Formen mit Stickereien zu fl. 3, 3.50, 4, 5, aus nur allerfeinste Leinen- und Halstuchenden mit Stickerei, auch Spitzen, zu fl. 6, 8 — 10 fl.

Damen-Nacht-oder Winterhemden mit langen Ärmeln zu fl. 3.50, auch gestickt fl. 7 — 8 fl.

Damenunterröcke, aus Leinen, Percail, oder Barchent fl. 2, 2.50 — 3 fl. mit Stickerei.

Damen-Negligé oder *Nachcorsets* aus feinstem Barchent, zu fl. 2 — 2.50, aus französischem Batist mit Stickerei zu fl. 3.50, 3 — 4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Briefliche Bestellungen gegen oder Postnachnahme unter Garantie thunlichst zugesendet. — Briefe zu adressiren: (952—16.)

E. FOGL, Wien, k. k. Hoflieferant,
Mariahilferstrasse 25.

Beim Einkaufe von je fl. 50 6 St. Batisttücher gratis.

A

valódi

orig. szab. legjobbnak 6 Felsége által kiváltságul biltonetett, az orvosi karból megvizsgált, s alkoroseek taláit szerfölötteknek bizonyult tisztos szer a patkányok, házi s mezei egerek, vakondok és svábok teljes kiirtására, (melyet sokfelé megszóbálták hamisan utánozni a árolni,) hamisitlan minőségben

Nagy-Kanizsán

ROSENFELD ADOLF ur

kereskedésében, Pesten Schneider G. Lipót utczai kereskedésében kapható.

Egy nagy bádog 1 frt, kis bádog 80 kr. (996 -0)

Egyéb bádog megrendelése is utánvétel mellett gyorsan teljesíttetik.

Ugyanott kapható czilirom-kenőcs egyedüli szer a fagyhólyagok és ujukszem ellen, egy tégely 50 kr.

Kivonat egy, naponta érkező hasonló dicsérő-levelekből:

Sajnosedéjét nekem ismét 6 adagot az ön kreamumjából küldeni, mely magát itt fényesen igazolta.

Teljes tisztelettel,
Batthyányi grófné.

Weissberger Zsigmond

Nagy-Kanizsán, a főtéren

(990—15)

nagy raktárában

ERCZKOPORSÓ

raktárát beigazasával ajánlja.

Ily érczkoporsók olcsóbbak a fakoporsóknál, pedig tartósabbak és diszesebbek a igen ajánlható mindazoknak, kik évek végtére temetési tételeiről szomorú kötelessége teljesítenek.

sirmelékek

homokkő-, márvány- és *gránitkőből* készült raktárát.

Szintugy ig n jó fajtáj u m. kemények s ném kapható

El állal kőpra márványokat stb.

Vidéki m gred lékeré érczkoporsók s ugy halottas készletekuél, történjék az bár éjjel, a l gk ze ebbi vaspálya állomáshoz azonnal szállíttatnak.

Ingyen,

sőt levelbél kirántva

még bérmentve is!

készségesen szolgáltatik mindenkinek

leggyönyörűbb női ruhakelmék

nagy választékban ohlasgyűltenegyivel

HAMBURGER ADOLF

divatcikkraktárában

PEST, uri-utczai 1-ső szám.

Römerbad

(1033—1) (steirische Gastein)

fürdő-idény kezdetét veszi máj. 1.

osztrovszági gőgyhely, a déli vaspályán (1 órával [illegible], Triesztből 6 óra) igen erős hagyi lágyel R. 30°, különösen kelhetőny a köszvény, rheu, idegbaj, sanyvadás, gyengülés, női bajok, vérkeringési akadály, csont- és csukly-betegségben szt.

Fürdőorvos: Dr. Felsenreiny Károly tanár ur

Könyökesre kellemes kivándúlá és árnyékos zétbelyekkel, bérkocsik- s lakásokkal van ellátva.

Felvilágosító értesítést ingyen s bérmentve küld a

RÖMER-FÜRDŐI IGAZGATÓSÁG

Alsó-Stajerországban.

Éndekes szelvények díjtalanul vállatnak be

A soproni leszámitoló-bank és nyugot magyar jelzálog hitel-bank FIOKTELEPE

NAGY-KANIZSAN.

Mindennemű állam és hitelpapirok, állami elsőbbségi és földtehermentesitési kötvények — arany s ezüst pénzeket vesz és elad.

Pénzek folyó számlára és betéti könyvecskékre 6% kamatra fogadtatnak el.

Kölcsönök házakra, földekre s más ingatlan javakra a legkedvezőbb feltételek mellett adatnak.

Pénztári utalványok bocsáttatnak ki, melyek már a kiállitás utáni naptól 6% kamatoznak.

Tőzsdei megbizások a legjobb és legolcsóbb feltételek alatt teljesittetnek.

(993—9.)

Éndekes szelvények díjtalanul vállatnak be

Eddig felül nem mult.

Cs. kir. **valódi** (907—18) kisár. szab. **tisztázott**

DORSCH

HALMÁJZSIR-OLAJ

Maager Vilmostól Bécsben.

A legelső rangu orvosoktól lón megvizsgálva, ajánlva és rendelve, mint a legtisztább, legjobb- és természeti hatással biró gyógyszer mell- és tüdőbetegségek ellen, görvély-, bőrkütegek-, mirigybetegségek-, testelgyengülések stb. ellen, melyuek eredménye elismerésben részesül.

Üvegje 1 frtjával, ugy nálam, gyári raktáramban: **Bécs, Bäckerstrasse Nr. 12,** mint a birodalom legnevezetesebb gyógyszertáraiban és fűszerkereskedéseiben valódi minőségben kapható; és többek közt a következő czégeknél:

Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysz., Rosenfeld & Rosenberg Ferencz kereskedőknél; **Warasdon:** Halter Sándor tudor, Lellisz Jéde lovaggyógysz.; **Szent-Györgyön:** Fibic A. C. gyógyszerésznél; **Zala-Egerszegen:** Isoó Ferencz gyógyszerésznél. A czimek német nyelven kéretnek.

A bécsi bizományi bank VÁLTÓ-ÜZLETE

(1028—4) **Schottenring 18.**

kibocsát

VISZONYLAGOS IVEKET

alább jelzett sorajegycsoportozatok, mely összetételek már azon oknál fogva is a legelőnyösebbek közé számitandók, minthogy minden egy ily viszonylagos iv tulajdonosának lehetséges a fő- és jellékenyeremények egyedüli kaphatni, és a mellett **30 frcot aranyban és 10 frtot papirban,** mint kamatjövedelmet, élvezni.

A. csoport (évenkint 16 huzás.)

Havonkónti részletfizetés: 10 frt. Az utolsó részlet kifizetése után minden részt vevő következő 4 sorsjegyet kap:

1 5 perc. 1860-ik évi 100 frtos államsorsjegyet. Főnyeremény 300,000 frt a huszott sorozatok visszafizetési jutalmával 400 frt.

1 3 perc. cs. török 400 frcos államsorsjegyet. — Főnyeremény 600,000, 300,000 frc aranyban.

1 herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 innsbrucki (Tyrol) sorsjegyet. Főnyeremény 30,000 frt.

B. csoport (évenkint 13 huzás.)

Havonkónti részletfizetés 6 frt. Az utolsó részlet lefizetése után minden részt vevő következő sorsjegyeket kap:

1 3 perc. cs. török 400 frcos államsorsjegyet. — Főnyeremény 600,000, 300,000 frc aranyban.

1 herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. — Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 szász meiningeni sorsjegyet. Főnyeremény 45,000, 15,000, délnémet frt.

Továbbá viszonylagos ivek első 5 százal. 60-as államsorsjegyekre.

Havonkónti részlet 6 frt.

Továbbá viszonyl. ivek 1864. egész államsorsjegyekre. Hav. részl. 10 frt.

Továbbá visz. ivek fél államsorsjegyekre. Havonkónti részletfizetés 4 frt.

Továbbá viszonylagos ivek fél magyar sorsjegyekre. Hav. részlet 3 frt.

Továbbá viszonylagos ivek braunschweigi 20 talléros sorsjegyekre.

Havonkónti részlet 2 frt.

Továbbá viszonylagos ivek innsbrucki sorsjegyekre. Hav. részlet 2 frt.

Ezenkivül elvállal a bécsi bizományi bank minden néven nevezendő bank-, váltó- és tőzsdei üzletet.

Váltók és utalványok Europa és Amerika minden nagy helyére a legolcsóbban kiiratnak. — Helybeli és vidéki megrendelések gyorsan, lelkiismeretesen és pontosan teljesitetnek, és a tőzsdei iroda által megvizsgált értékpapirok a legolcsóbb feltételek mellett árusittatnak el.

Az üzleti helyiségek naponta reggeli 9 órától esti 6 óráig folytonosan nyitva maradnak.

Külső megrendelések pontosan s utánvét utján is eszközöltetnek. (1028—3) Húzási ivek minden huzás után bérmentesen, ingyen küldetnek.

Wajdits József, kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán

NAGY-KANIZSA, 1873. aprilis 6-án. 28-ik szám. Tizenkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.
Hirdetések jutányosan.
NYILTTERBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben
a „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" ugy a „Zala-Somogy" gőzhajózási részvénytársulat hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

HIVATALOS.

A f. évi május hó 5-ére eső évnegyedes megyei bizottmányi közgyülés tárgyalásainak előkészitése végett az állandó választmány ülése — melynek egyik tárgyát az 1870. évi 42-ik törvényczikk 14. §-ának rendeletéhez képest a lefolyt évi zárszámadásra vonatkozó véleményes jelentés is képezendi — e f. april hó 21-én Zala-Egerszegen a megye termében délelőtt 10 órakor fog megtartatni, melyre a választmányi tag urakat van szerencsém ezennel hivatalos tisztelettel meghivni.

Zala-Egerszegen 1873. april hó 4-én.

CSUTOR IMRE,
alispán.

Komoly szavak a járvány-himlőről.

II.

Mult czikkemben megemlitettem, hogy hazánkban a megkivántató orvos-rendőri intézmények rendezetlensége egyik fő ok abban, hogy a ragályos természetü járványbetegségek nagyon könnyen fejlődnek, könnyen terjeszkednek és nehezen beszüntethetők, ennélfogva, ha az országháza hasonló esetek által ujabbnál ujabb aggodalmakat nem akar megérni, akkor jelen aggodalmai közt hasson oda, hogy azon orvos rendőri intézmény, mely nélkül a közegészségi-ügy sikerrel nem kormányozható, mielőbb rendeztessék.

Hazánknak *„Magyar állam orvosrendőri intézményre"* van szüksége, mint oly intézményre, mely magában foglalja mindazon intézkedéseket, melyek a közegészség és az élet biztonságát eszközlik, körvonalozzák egyszersmint nemcsak az egészségi-, hanem a törvényhatósági-, községi közegek teendői miképenjét is, s némi kényszert fejtenek ki a teendők teljesitésében működő közegekre ugy, mint a népre.

Tudtommal hazánknak ily értelmü „á l l a m o r v o s-r e n d ő r i i n t é z m é n y e" nincs, és épen azért, mert ennek hiányával vagyunk, bátorkodtam kimondani orvos-rendőri intézményeink rendezetlenségét, melyhez kötöttem egyuttal annak rendszeresitése fölötti ohajomat.

Az ügynek leendő rendszeresitése szükségességét örök időktől érezzük, de legjobban érzi a közönség.

Az *„állam orvos-rendőri intézmény"* hiánya folytán Budapesten egy egészségi bizottság létesült, melynek föladata véleményes javaslatokkal támogatni az ügyet. A m. belügyi ministerium e kutforrásból meritett rendeleteivel látja el a megyéket, a megyék az orvosokat, a közigazgatási közegeket, ezek pedig körlevelezések által a kerületi jegyzőket, ezek a községi elöljárókat és lelkészeket sat. melyszerint mire az intézkedéshez hozzá foghatni, sok idő leőrlődik, a vész szép csendesen növekszik, s amellett a siker paugásban marad.

A nevezett egészségi bizottság idegen orvos-rendőri intézményekből veheti kiindulását, s mivel ezen testületnek sok tagja a köznép viszonyait kevésbbé, vagy nem is ismeri, nem ritkán kivihetetlen, vagy túlszigorú inditványokkal lép föl, akkor is más államok- és nem a magyar állam által megalapitott orvos-rendőri intézmények alapján.

Alig van állam, mely e tekintetben jókor helyre nem vergődött volna, egyedül hazánk van ily intézmény hiányával, annak ellenére, hogy nekünk is égető szükségünk van ilyenre.

Ha a magas hatóság „Magyar állam orvosrendőri intézmény" czimealatt oly könyvet szerkesztetne, mely a fönti értelemben szolgálati utasitásul szolgálna minden törvényhatóság-, közegészségi közeg-, s községi elöljárónak, ugy szerfölött meglenne könnyitve a közegészségi-ügy kezelése, mert az érdekletteknek alkalom nyilna mindent elevekorán tanulmányozhatni a törvényhatóságoktól le a népig; nem lenne kénytelen a magas ministerium minden egyes vész esetben ujabbnál ujabb rendeleteket tenni, — azokat annyiszor, mennyiszer ismételni, megszünne minden körlevelezés, minden kifogás, de egyuttal galléron lehetne kapni minden mulasztót, elevekorán lehetne gondot forditani beteg- és halotti házak szervezésére sat. Szóval iszonyú sok fárasztó és haszontalan dologtól lehetne szabadulni, az ügyben pedig jó eredménynyel működni.

Hogy az országnak megillető *„magyar állam orvosrendőri intézményt"* lehessen fogalmazni, s hogy mint ilyen czéljának teljesen megfelelhessen, hivassanak egybe a megyei főorvosok, vétessék figyelembe azok javaslata, mint oly szakférfiaké, akik a hazában gyakorlatilag ismerik a viszonyokat. Vannak azok közt férfiak, kik járásorvosok levén, évek során át érezték ezen intézmény hiányait, s életből meritett tapasztalati ismerettel is birnak.

Ily férfiak a központi egészségi-bizottsággal vállvetve, a ministeri osztálytanácsos vezénylete alatt, a legjobbat állapithatják meg.

TERSÁNCZKY.

Közlekedéseink gyarlósága.

U t a i n k ügyét kiszámithatlan fontosságunak tartjuk.

Az ország legnagyobb része kárt szenved a jó utak hiánya miatt. Kárt szenved a k e r e s k e d ő-osztály, mert jó közlekedési eszközök nélküli virágzó kereskedés nem is képzelhető; kárt szenved a g y á r t u l a j d o n o s és az i p a r ü z ő-osztály, mert a rosz közlekedés miatt nehezebben és drágábban juthat a feldolgozandó nyers terményekhez, ugy szintén többe kerül a már eladásra kész iparczikkek elszállitása, szétküldözése: a közönség kezébe tehát minden áruczikk igy legalább kétszer emelkedettebb ár mellett jő, mint rendes körülmények közt. Egyedül tökéletlen közlekedésünkben találja magyarázatát az is, hogy legszebb iparvállalataink halomra buknak, hogy Magyarországban a gyárak nem képesek meghonosulni, s hogy minden csekélységért a külföldre szorulunk.

Kárt szenved a f ö l d m ü v e s- és b i r t o k o s-osztály, mert terményeit a rosz utak következtében megdrágult szállitás aránylag elviselhetlen költségei miatt alantabb áron kell eladnia, és mert a nyers anyagot, e mostoha körülmények közt, kénytelen tengődésre kárhoztatott iparüzőknek olcsó áron is a nyakába akasztani. Kárt szenved a t ő k e p é n z e s is, mert bármelyik vállalatba fektetett tőkéje bizonytalan alapon van. Legnagyobb kárt szenved az, ki csupán h i v a t a l á b ó l él, kinek nem terem semmije és fizetése nem sok, mert annak méregdrágán kell mindent vennie. Végül szenved az u t a s, szenved minden ember.

Mért hát mégis e slendriánság? — honnét e calamitás? — Itéljen az olvasó, mi csak a tényeket registráljuk.

A közlekedési ministerium még 1867. évi szept. 13-án kiadta utasitásait a megyei és városi hatóságokhoz a kir. és megyei o r s z á g u t a k körüli eljárás iránt, valamint az országutak fentartása körüli munkák felügyelésével megbizott u t b i z t o s o k részére, sőt azok fentartására elfogadott u t k a p a r ó k számára is, de nincs, aki megtartsa.

A megye, vagy város évenkint összeiratja az igásbarmokat, melyek mindegyikeért két napi közmunkával tartoznak, és kiszámitja a zsellérek három gyalognapszámának összegét, — de ezt is csak ugy Isten nevében. Ezek egyrésze megváltja a munkát, másrésze kibujik a munka alól; szóval: a papiroson álló napszámnak is alig negyedrésze jut az u t c s i n á l á s h o z.

A k ö z s é g i u t a k r ó l nem is szólunk. Ha a megye ily példát mutat, mit kivánhatnánk akkor egy rendezetlen községtől. Csupán arra legyen szabad kormányunkat figyelmeztetni, miszerint a hidak többnyire oly állapotban találhatók főleg a mellékutakon, minőt városi ember nem képzelhet.

A kir. országutak legjobb lábon állnak, csak lelketlen vállalkozók viszik némelykor

TÁRCZA.

I l o n k á h o z.

Bájos arczod bennem lányka
Rokonszenvet ébresztett,
Szivből jövő rokonszenvet,
Tündérien szépséged.

E rokonszenv később aztán
Bámulásra változott,
Azt hivén, hogy tenálad[n]ál
Nem szebbek az angyalok.

Bámulásból szerelem lett,
Mit irántad érzék,
Szerelem, mely tisztán égett,
Amily tisztán a nap ég.

A szerelem sem maradt meg,
Lett belőle egész más,
Amit mostan érzek lányka
Irányodban: imádás.

SZLÁVY ANTAL.

A tengerész küzdelme.

— Reszély franczjából. —

I.

A t u m m l e r.)*

1791-ik évi junius utolsó napjaiban, midőn a lenyugvó nap sugáraival az Ocean tükrét bearanyozá, egy könnyüd hajó lebeg a hullámokon keresztül, mely a déli dühöngni kezdő szél által fel-folkorbácsoltatik, a villámkör lenyomó terhe alatt mindinkább nehezedik a hajó uszása; ily előzmények után egy kitörő vihar veszélyeit látták közelegni.

A csekély személyzetből álló hajóslegények az oldallánczolathoz támaszkodva, ugy látszik, keveset törődtek a mindinkább összetömörülő fellegekkel. E hajót Luggernak, köznéven pedig Tummlernak nevezék; előtte való este vitorlázott el Groix szigetétől, és néhány, az árbocz tövénél fekvő s a hajó üres terein megerősitve heverő árú-köteg jelelé annak czélját.

Ámbár látszott, hogy a kis hajó csak a tengerparti utazásra van rendelve, mégis a tengerész szemeibe szálkát ütött, és kétségeskedést szült azon körülmény, hogy a hajó lakosztálya alatt különféle ágyuk, a kapitány kajütjében pedig ágvállás alakjában néhány hordó angol lőpor volt látható. E gyanús, harczias s csehtőségek tekintetéből veszélyes felszerelés mindamellett a tengerparti Douane hivatalnokok figyelmét kikerülte.

E pillanatban, midőn a Tummlert látjuk, nem árul az el semmi harczi készületet, vagy tengeri rablómadárféle igyekezetet, — hanem megnyugodva látszik abban, hogy elég lesz neki, ha a kitörő hullámokat átmetszheti. A matrózok azonban nyugodt szivvel nézik a zivatar közeledtét.

A hajó hátulsó részén tétlenül, a hanyagul a deszkázatra könyökölve, van egy ifjú, középtermetü ember, magas, derék vállal s izmos karokkal. A nyakán leomló hajazat bretagnei tengerészt ismertet benne.

Mintegy három óranegyedig ez ember, ki a Lugger parancsnoka, egy mozdulatot sem tett, hanem a növekedő vészben szüntelen az égre tekintett, s arczán a megelégedettség bizonyos neme villant át olykor-olykor.

— Egy óra mulva rémitő időnk lesz, dörmögé egyszerre egy közelébe lépegetetthez.

Az előárboczfa tövétől egy hajósgyermek emelkedik fel.

— Péter! kiált rá a hajóparancsnok.

— Uram! viszonzá a gyermek, s mély gondolatokba merülve, közeledett feléje.

— Menj, s mászszál fel a vitorlákra és jelezd a partot.

A gyermek hallgatva, s majomi gyorsasággal dobja magát a kötéllétrára, hogy az árboczkast elérje.

— Erősitsd meg ülésedet! mond a parancsnok, s hosszú lépésekkel fel és alá járt a hajón, mignem egy öreg, naptól elégett arczú s őszhajú matrózhoz lép, ki hidegvérűen s elmeredve, a láthatárt nézé.

— Bervic! — mond kis vártatva a parancsnok — mit tartasz te ez időtől?

— Azt gondolom, hogy tiz percz mulva bekövetkezhetik kitörése; viszonzá a matróz.

— Remélled, hogy tartós lesz?

— Az Isten tudja.

— Tehát menj s zárasd be a hajó szelelő lyukait és a vizékeket tisztogattasd ki. Jól van! fügeszté hozzá a kapitány, midőn parancsa teljesitve lőn. Sodorjátok fel az árbocz-vitorláit és számitsátok a klüvert.

— Nem rosz ugyan, de még nem szükséges; — dörmögé Bervic, ki a parancsnok mellett állva maradt. Bervic a hajó főembere és alkapitánya vala.

— Mit szólsz te agg krokodilus?

— Azt mondom, a Lugger elég fiatal, hogy még a szárazra meheseen, és ha mi ezt a szélnek engedjük által, öt percz mulva az ördög egész vitorlázattal megsemmisiti.

— Te tévedsz, agg tengerész, felel a kapitány, ha a fergeteg erős, vitorlám még erősebb; engedj parancsomnak. En mindenekért jót állok. Marcof még soha sem vonult vissza bármily fergeteg elől; és a Tummler jobban engedelmeskedik, mint egy ifju leány.

— Annyit tesz, mint az eget megkisérteni, dörmögé az agg matróz, kinek legkedvesebb szokása volt: nem engedelmeskedni.

A fergeteg most teljes hatalommal tört ki. A napsugarak egészen elvoltak boritva homályos fellegekkel, s csak gyengéden világitá meg a láthatárt.

A szomszédsági őrtorony órája ötöt ütött, s az éj, ugy látszék, fátyolával boritani készül a tengert és partjait.

A sziklákhoz vert hullámok megtörve zuhantak vissza. A fergeteg szele bőszülten sivoltott a felingerelt tenger felett.

Egy irányt tartott széljátékon a kis Lugger szerencsésen átröppent.

Mindnyájan a hajó fedélzetén valának. Gyaniták, ismerék a veszélyt, — melyben a Tummler a part közelében lengett, — mégis a matrózok semmit sem vesztettek nyugodtságukból; a hajó erősségében volt e meggyőződések, vagy vak-hit a kapitány hibázhatlanságában, avagy a halállal nem törődés . . . . bajos határozottan megmondani.

A kapitány jó kedélylyel fütyürészett s ironikus arczkinyomattal nézé a dühöngő hullámokat; ugy látszott, örömét találta a zivatarrali küzdhetésben.

*) Tummler: állattani név, magyarul közönséges cselle (delphin.)

tévutra a kormányt. Ennek oka azonban leginkább abban rejlik, hogy kevés szakemberünk van. Nem tudjuk azért eléggé ajánlani a „Cours des ponts et chaussées" behozatalát, a szigorúbb eljárást és több utánnézést.

A törvényhozó testületet pedig kérni bátorkodunk, ne hagyjon még egy őszt elmulni utirendszerünk reformálása nélkül, mert elveszünk. Megvagyunk győződve, miszerint szivesen fizetne mindenki jövedelméből száztólit, csak hogy jelenlegi utaink gyötrelmeitől megszabaduljon. Ugy hiszszük, nem kell számokkal bizonyitgatnunk azt, mennyivel előnyösebb száztólit fizetni a közlekedési eszközökre, ha meggondoljuk, mennyi kiadása van jelenleg egy gazdának a rosz utak miatt kocsira, lóra, szerszámra, vagy fuvarra; mennyivel drágábban kénytelen minden czikket venni sat. Sőt ha meggondoljuk, mennyivel több jövedelme lehetne a termékek eladásánál: akkor bizonyára készek leendünk a meghatározandó száztóli fizetésére.

És hogy minél gyorsabban jöhessen létre állapotunk javulása, hogy mi is élvezzünk valamit ennyi kinlódás után, hogy iparunk felvirágozzék, hogy mielőbb anyagi jólétre, függetlenségre juthassunk: vegyünk fel az országos közmunkákra kölcsönt, mint más nemzetek, s mi fizessük a kamatot, utódaink eszközölnék a törlesztést. „Les dépenses des grands travaux publics permanents doivent être également réparties sur les générations successives" — mondja: J. Cordier. S ez az egyedüli mod a menekülésre, pedig ki ne ohajtaná azt!? —y.

Kazinczy Ferencz

Zalamegyében.

— November elején 1789. —*)

Láttam Horváthot, s olyannak találtam őt, milyennek képzeltem. Nem becsülöm most kevésbbé, mint azelőtt becsültem, mig csak az enthusiasmus ragadott ölelésére. Ennél többet nem mondhatok.

Októbernek utolsó napja vala, a midőn én, Budáról 29-én indulván meg, Füredre értem. Nem gondolhatsz kedvetlenebb időt. Ködös volt az ég, sokszor alig lehetett háromszáz lépésnyire ellátni, s az ősz hideg szele a parázs esőt kocsimba verte be. — Már látszott a Balaton; látszott a tihanyi félsziget, s annak kősziklás hegyeinek bérczein az apátság kettős tornya; de oly homályosan, hogy azt kiláthatni szerencsének tartottam. Szőlők közt kellett nehány egymásmellett épült kis helységeken keresztül menni. A környék oly bokros, köveses, dombos, valamint a Torna vármegyeiek; s engemet a Balaton és a szélén levő szőlőhegyek (hol gr. Széchenyinek, benn a szőlő közt, egy kétsorú nagy épülete van), a Klopstock' „Schön ist Mutter Natur"-ja után, a zürichi szőlőkre a tóra, s valamely kedves eltévesztés-e, vagy összehasonlitás által Bodmerre, Brietingerre, Gessnerre, Hirzelre s Horváthra álmodoztattak. Be sokszor mondtam azon óda végét, melyet Klopstock a Bodmer látása után irt, egy kevés változással az én gondolkozásom szerint:

„Oft erfüllt das Geschick was das erzitternde
Volle Herz kaum zu wünschen wagt,
Wie von Träumen erwacht sehen wir dann unser Glück,
Sehen's mit Augen, und glauben's kaum.
Dieses Glück wird mir, als ich das erstemal
Horváth's Armen entgegeneilt."

Végre kibuktunk a szőlők közől, s Füredet, a díszteleni Füredet, magunk előtt láttuk.

Horváth Szántodon volt, tul a Balatonon, hová Tihanyonk kelle menni. Emberei oda utasitottak, mert ezek engem annak a Bárczaynak gondoltak, kit uruk, Munkácsról irt levelem után, ezekben a napokban várt vala. Lovaim nem mehettek tovább, annyira kivoltak fáradva; a helységben pedig hirtelen ujakat nem kaphattam, mert azok a legelőn voltak. — A nap hanyatlani kezde, a köd Szántódot és Tihanyt közelebb mutatta, amint van valójában, és röpültem volna Horváthhoz; — — ezek rábirtak, hogy Aszalayval és cselédemmel, egy szövétneket vevén kezünkbe, gyalog utnak induljak. — Te ezeket a kicsinységeket elunod hallgatni, ugy-e? De tudd meg, azon napon, a melyen én Horváthot legelőször szorítottam mellemre, nekem semmi érzés nem volt kicsinység, s nem is lesz az soha. — Az ut alkalmatlan volt; majd vizenyős réteken, majd meredek s nedves kősziklákon kellett mennem, s Tihany nincs közel: de a nyugtalanság szárnyakat füze lábamra, s mig a révházhoz értem, a tihanyi félsziget tulsó oldalán, egészen elestveledett. Kevéssel azelőtt menének által a hajósok, s csak reggelre várattak vissza. Eszerint én a rév-házban vontam meg magamat, mely annyira tele volt, hogy több ember be nem férhetett volna; s búsan képzeltem el, mily hosszú fog lenni éjjelem, hol sem ágyat nem kaphattam, sem egészen átázott öltözetemen kivül egyéb ruhám nem volt. Végre megszántak az istenek, s valamely lármázás azt jelentette, hogy a hajósok visszajöttek. — Csak másnap reggel akartak visszatérni; de leitattam lábokrol, s megigértem, hogy ha majd holnap visszajövök, ismét megitatom; — s égő fáklya mellett léptünk a hajóba. A legények danoltak, hátradőltek, de sérelem nélkül, s igen késére vették észre, hogy a csónakot farral hajtják előre. A közepe táján a viznek eloltatták a fáklyát, mert különben az utat elvesztették volna; az inasom félelme (a kinek nem levén Horváthja, kihez siessen, szive haldoklói kinokkal küzködött) végtére csakugyan eloszla, — mert szerencsésen eljutánk a parthoz, — honnan Szántód felé a feneketlen s vermes ingoványon égő szövétnek mellett vezetett ismét a három ittas legény.

Elütötte vala a tizenegyet, midőn Szántódra beérkeztem, de Horváth még fenn volt s dolgozott. Hasztalan volt feltenni, hogy nevemet egy ideig eltitkoljam; nem emlékezem egyébre, hanem hogy ezt mondám: én vagyok —y, s mellére szorultam, s ajkaink egygyé váltak. Összefont karral jártunk fel s alá szobájában, dolgainkat emlegettük, s szivünk érezte, hogy boldogok vagyunk, hogy szerettetünk. — Nulla ancilla fuit, quae dicta foras evulget. Nem vala benn felesége, s eszerint minden tartózkodásnélkül tettünk mindent annyira, mintha régi ismerősök, testvérek volnánk. Mutatta azon helyet, hol Kazinczynak halálán kesergett, mutatta könyvei felett lityegő képét, verseit olvasgatta s danolt, ami neki elementumá. Közel vala 12 óra éjjel, midőn csak számára készült vacsoráját felhozták; ettünk, danolt, s lefeküdtünk.

Horváth harmincz éves, feleséges, de gyermektelen, középszerü magasságu, igen nemes képzett, de a melyet szokatlan különösségeivel defigüriroz. Igen sokat hasonlitanak lineamentumi, kivált fekvő homloka s nyerges orra IV. Henriknek Rubens által festett s Janinet által rézbe metszett, s szinekkel nyomatni szokott képéhez, csakhogy ő ifjabb, mint a király akkor vala, mikor lefestetett. Igen fekete, szálas bajusza elfödi száját; hajai pedig, melyek természettől göndörök, mind oldalról, mind czopf gyanánt hátul csombók-módra vannak megkötve; veres paszamántos nadrághoz, egy tengerszinü rövid mentét vesz, egy kalpagformára metszett nyusztos s veres bársonyu süveget. Vig, pajkos, tréfás, elmés és igen alkalmas mindenre; de minden cselekedeteiből érettség, philosophiai csendesség, és a mértéken túlható, de nem vak áhitatosság látszik. Innen van, hogy ő még verseibe is valahol előhozhatja, religiosumokat elegyit; s megvallja, hogy ha valamely napon imádkozni elfelejtkezett, retteg és magát nem tudja egyhamar megnyugtatni; innen van, hogy gondolkozásának módja azzal, a mit az iskolában beszivott és tanult, oly szorosan egyezik; s innen, hogy a halál után várt állapotról, mind verseiben oly gyakorta emlékezik, mind azt elmélkedéseinek tárgyaivá oly gyakorta teszi. De csakugyan távol van ő minden lavateri phantastaságtól, elméje valóságos elmélkedésekhez szokott, s több férfiui erővel bir, mintsem hogy phantasmák által elszédittessék. — Szive jobbithatatlan, jóltevő, szelid, erkölcsei tiszták, feddhetetlenek, s társasága igen kedves. A legkényesebb párisi izlésü dáma is elfelejti, hogy neki bajusz boritja be a száját, hogy bajai tornyokra nincsenek fürtözve, hogy dohány parfümirozta ruháit, s gyönyörködve mulat társaságában. Cancellarius gr. Teleki ő excellentiája, gr. Széchenyi, septemvirálista b. Ráday, a mi Rádaynknak fia, a volt tihanyi apátur, őt kegyességökre s társalkodásukra méltatták.

Mennyit tudnék még irni, a melyek az én Horváthomat közelebbről ismertetik. Férfiui érettség, elevenség, pajkosság, tréfa, tüz, a legkedvesebb szelidséggel összeszőve, az, ami őt a néző előtt kedvessé teszi. — Novembernek 2-dikán már tisztult vala az idő; által eveztünk Tihanyra, nehány magyar verset mondtunk a Balatonnak, s éjszakára Füredre menénk, honnan ma délután jöttem ide.

Nem képzelheted el barátom, mely kiesen rút Tihany. Olyan ő, mint a toilette mellett ülő borzas lányka, midőn boszankodik, hogy álmából felköltötték. Cybele anyánk a maga bizarságát akarta mutatni, mikor ezt a kis Cyprust csinálta. Szebb angol-kertet nem lehetne késziteni sehol. Füredről jövén Tihanynak, darabos, éktelen lombok, széles kőrepedések, két nádas tó, szántóföldek, szőlők tolják magukat a néző elébe, s mindene van, a mivel a természet pusztaságát felpiperázni lehetne. A helység kicsiny, és annak nagyobbodását reményleni sem lehet, mert vidéki lányokat a lakosok a viz fáradságos felhordása miatt nem kapnak, s egymás házához házasodnak.

Füreden még fél napot mulattam. Az esős idő zárva tartott, annyira, hogy csak a fürdőhöz sem mehettem ki, s Horváthnak a Balaton szélén most épülő nagy házát csak messziről láthattam. Szives elgyengüléssel váltam el karjai közül, s áldottam azt a boldog órát, a mely őtet nekem, s engem neki szült.

*) Mutatvány „Kazinczy Ferencz utazásai" czimű legujabban megjelent műből. Szerk.

Hirek.

— *Kehidát,* Deák Ferencz szülőföldjét s az ott levő régi kápolnát és sirboltot közelebb meglátogatta Horváth Gyula, z.-egerszegi ügyvéd és e látogatásról következőket irja: Ünnepi benyomások közt haladtam a kápolna felé, mely mohlepte szürke falaival, néma magányában, komoran tekint alá a völgybe, honnét élénk emberi hangok s a zalai malmok kerekeinek locsogása hallatszának föl, mig fönt kivülem csak egy magasan csicsergő pacsirta adott életjelt. A kápolna nemcsak be nem volt csukva, de ajtózárának csak nyoma sem látszott. Olyan állapotban találtam a homlokfalat, hogy abba nem mertem behatolni, nehogy egy netán hirtelen kerekedő erősebb szél az épület romjai alá temessen. Az épület belsejében két sorban elhelyezve volt padoknak csak talapzatja van meg, de az oltár még képeivel és faragványaival ép — melyeket a szentségtelen kezek nem merték érinteni, ezenkivül azonban mindenütt csak puszta elhagyatottság mutatkozik. — Mivel a mintegy 8—10 öl hosszú kápolnában a sirbolt ajtaját nem láttam, kivül kerestem, de ott sem találtam — noha a szantuarium falát magasan felkuszó örökzöld folyondár, sürü szárait gondosan megkutattam, s már bizonytalanságban voltam távozandó, midőn egy véletlen arra menő embertől megtudtam, hogy Deák Antal határozott kivánságára, ennek halála után azonnal befalaztatott a lejárás, mi azért történt, mert korábbi időkben elvetemedett emberek a halottak ujjain levő gyürükért feldulták a kriptát. Szomorú megilletődéssel hagytam el e helyet, hol az emberek közönyössége, illetőleg az utókor hálátlansága miatt nemsokára csak egy nagy kőhalom fogja jelölni a helyet, hol korunk egyik legnagyobb emberének szülei, s az ország egy másik büszkesége, Deák Antal hamvai porladoznak. Én tehát magamat minden létező párton felül helyezve, mint olyan, ki ez idő szerint egyik politikai párthoz sem tartozom, ezennel fölhivom a nemzetet: hogy közadakozás utján javittassa ki a Deák-család mausoleumát, s alakittassa őt olyanná, mely méltóságának megfelel. Ez az ügy nem lehet többé családi, mert Kehidának maholnap már 4 birtokosa lesz, ki bizonynyal nem sokat fog törődni a kápolna sorsával, mely ugyis, mint a helységnek egykori temploma, régészeti — ugyis, mint hirneves hazafiak nyughelye, nemzeti szempontból egyiránt megérdemli kegyeletünket. — Részemről fentebbi czélra ezennel felajánlok 10 frtot, mely ha 4—5000 frtig fog növekedni, 1 év mulva a regényes kehidai hegyen csinos épület fogja a nemzet háladatosságát hirdetni.

— *Győrffy János* barátunk s munkatársunk, — sajtó alá rendezi a szépelismeréssel fogadott „*Irányeszmék a nevelés köréből*" czimű művének második kötetét, melyből mutatványt közlünk mielőbb. Tudva azt, hogy a nevelés

---

Azon pillanatban, midőn a lakosztályba vezető nyilás mellett elmegy, két mosolygó arczú egyént lát meg, kik a hátsó fedélzetre iparkodnak jőni.

Az első egy magas, szép ifju, 24—25 éves lehet, sokat beszélő, kék szem- s szőke hajjal birt. Tekintélyes tartással izletesen öltözött roskoti viselete első pillanatra is jó benyomást tett. —

Alig lépett a fedélzetre, melyen mindamellett, hogy a hajó folytonosan himbálódott, egyensúly megtartással visszafordulván, egy bájos nőnek kezet nyujt, ki őt követé.

Gyönyörű példánytükre volt a bretagnei költői alakú hölgyeknek. — Nagy, fekete, szenvedélyes szemei, szőke, selyemfürtü haja valami különös elragadtatást kölcsönzött, s mellett a finom, kerekded arcz, a kis szabályos piros száj, egyenes orr s fehéres rózsaszinben játszó arczbőr elragadó szépséget tüntet elő.

Egy széles s erősen vonalozott vászonszalag foly le két oldalt szép s bájos fejéről, mely hajához aranytüvel van tüzve.

Kék pamut ruhájának füzönyje (Mieder) mely fekete bársonynyal s dús himzéssel ékeskedik, szabályosgömbölyű termetét s hullámzó hó keblét takarja el. A ruha ujjai mousselinből széles bársonyszalaggal a derék füzönyjéhez erősitve, kis ránczokban fedezik el a két hófehér gömbölyű kart. A kék felső ruha egy másik narancsszinű felett esik le, mely alól egy harmadik fekete pamutruha látható. Harisnyája meggyszinű, feketével himezve, gyönyörű piczíny lábat mutatott, mit egy Diana is méltán irigyelhetett volna.

E parányi lábfejeket egyszerü, fényesitett, aranycsattal ellátott czipők rejtették el.

Nagy függők és nyaklánez, melyen egy kis aranykereszt függött, egészitik ki e festői, ábrándos öltözetet.

Gyorsan a hajó fedélzetére ugorván, ez ifju bretagnei nő egy szürkészöld, s csikós köpenyt vont szét, mely csuklával volt ellátva, s mit kellemteljesen vállaira vett.

Ezen előrelátás annyival is inkább szükséges volt, mert a hajóhoz ütődött hullámok visszaesése folytán, ködforma esőzést okozott, s a fedélzetet elboritá.

Ah az összekeltek! Magukban már sokat enyeleghettek?! szólt a Lugger kapitány, amidőn feléje közeledni látá az ifju párt. — Ezen szavait tiszta franczia nyelven ejté ki, holott Bervic és a hajó személyzeteihez parancsait mindig bretagnei szókiejtéssel tevé.

— Mindenesetre Marcof ur! felelt az ifjú hölgy. Mióta a hajó ablakait bezáratta, majd megfulla az ember ott lent.

— Ha azt nem tétetem szép Avonném, akkor a berohanó hullámok édes mulatságtokat még jobban akadályozták volna.

— Szüz Mária! hogy megváltozott az idő! mond az ifju ember egy majdnem ijjedelmes tekintetet vetve körül.

— Azt csodálom, — felelt Marcof — hogy mig te szerelmes kaczagásoddal foglalkozál, egyszersmint hamarabb észre nem vevéd, hogy a vihar dühöngni kezd. Persze két különböző ellentét a természet és sziv vihara!

Nemcsak én, de Avonne sem érzett semmit, szólt neki bátorodva az ifju.

— Avonne matróz leánya, kinek sajátul adá tengerészi lábát és eszét. Ő a kormányt is képes volna vezetni, ha ereje nem hiányoznék. Nemde gyermekem? fordult Avonnehoz a kapitány.

— Ugy van, viszonzá a leány. Hisz tudja ön, hogy atyámat sohasem hagyám el, midőn tengeri utra kélt.

— En tudom mindezt, tudom, hogy bretagnei vagy s a szent szüz, ki téged oltalmaz, a Tummlert is védeni fogja . . . Jahoua te jó nőt nyersz, de ha e szerencsét nem tudod megbecsülni, — valamennyi penmarki tengerészszel meggyülik a bajod, velem legelőször. Avonne mindnyájunk gyermeke; ha egy hajó a horgonyát világitja, ő neki ott kell lenni, s a hajó személyzeteért imádkoznia. — Egy miatyánk Avonnetól több, mint ajánló levél a paradicsomba.

— En Avonnet tiszta lelkemből szeretem, mond Jahoua őszintén, melynek tanusága az, hogy mátkája vagyok.

— Azt tudom, kedves ifju, de lásd, ebben az egész szerelemben van valami — — — mi — — —

Marcof megtörve szavait, ugy látszik, nehezére esnék neki kifejezni azt, mit gondola.

Jahoua megelégedetlenségének jelét adá, Avonne pedig, kinek mind a két keze jegyesének kezében volt, visszavoná, pirulva elfordult s fejét leszegzé. Esetlegesen a kapitány szavai szomorú emlékezetet ébresztének benne fel.

— Menykő és fergeteg! kiált Marcof egy kis vártatva, a szél ismét jobban kezd dühöngeni. Bacbord, Bervic! agg krokodilus, merre irányzod a kormányt? rivalt rá, bretagnei szókiejtéssel.

A szél valóban mindinkább nagyobbodott. Hirtelen villámlik s e perczben menykőcsapás rázza meg a hajót, Avonne elrémülve, térdére omlik.

Marcof maga vevé át a kormányt. — A külvert gyorsan dobjátok el! parancsolá menydörgő hangon.

E váratlan parancsra, ily pokoli időben, megdöbbentek a matrózok.

— Pokol és ördög! mindenki helyére, kiált Marcof oly rémes hangon, hogy e perczben odaugrottak.

Nehány másodpercz mulva a Tummler szerencsésen keresztül röppent a széljátékon.

— Avonne, — mond Marcof kellemetes gyengédséggel az ifju leányhoz fordulva, — haragszom, hogy atyád a hajóra hozott.

— Miért Marcof?

— Mert az idő rosz, gyermekem; s ha a Tummlert valami baj éri, az öreg Avon nem éri túl.

— Tehát fél ön a Tummler végett? kérdé Jahoua.

— A hajó s népe sorsa Isten kezében van, én teszek, a mit tehetek, — hanem a fergeteg nagy, — és a penmarki kősziklák igen közel vannak.

— Szent szüz Mária! oltalmazz minket! esdeklé az ifju leány.

— Ne félj semmit kedves Avonne, mond Jahoua, Isten látja, tudja szerelmünket, s meg fog bennünket védeni. — Hajóra szálltunkkor feltett czélunk volt egy bucsujáratot tenni a boldogságos szüzhez Groix szigetén, hogy szent kötelékünket megáldja. Az Isten nem fog bennünket büntetni akarni, hiszen ártatlanok vagyunk, nem érdemeljük meg.

— Neked igazad van Jahoua, vegyünk erőt. —

(Folyt. köv.)

terén sokat tudnak beszélni, sokat akarnak tenni, — de részint nemzeti culturánk kezdőlegessége, részint a gyorsan haladni akarás oly chaost idéz elő, hogy sem a hirlap-irodalom, sem a kormányközegek, annál kevésbbé maga a nép'nem kivánt mérvben halad előre, sőt mondhatni, szomoritó tájékozatlanságot árul el, menynyivel öntudatosb hazafiui örömmel üdvözlünk tehát oly irodalmi müvet, melynek nagy horderejo van e tömkelegbeni biztos kalauzolásra. Nem mondjuk, hogy e mű europai culturai álláspontunk kikötőjébe egyedül vezet, de igenis a tanulmány, jóakarat, meggyőződés és ihletség a szorgalommal párosulva, mely e műnek termékeny talaja, minden körülmény közt törhetlen iránytű ama kikötő eléréséhez.

— *Veszprémből* irják nekünk: Klitschnigg Ede, világhirü pantomimicus és leánya Eldora, april 3 án léptek fel a „Majom és vőlegény“ czimű darabban — folladásig tömött szinház volt, s a méltó csodálkodás mindenki arczán mutatkozott, mert a majmot nagyobb élethűséggel személyesiteni már nem lehetne; a 60 évet meghaladott bécsi művész 200,000 frtnak volt már birtokában, mit művészete által szerzett, de azt mind elvesztette a börzén — s most ujra előbbi mesterségét vette elő, könnyű, biztos ugrásai, s fáramászási ügyessége egyiránt meglepte a közönséget, — leánya; Eldora még ezelőtt három évvel németül játszá szerepeit a magyar szinpadokon is, ma már azonban tökéletesen jól érthető magyarsággal játszik, lévenve a kiejtési hibákat, azonban ez igen jól illik neki, s a közönség többszörös tapsviharral fogadta önkénytelenül mondott kétértelmű szavait. — Szombaton, mint béka, fog fellépni.

— ***Bécsi világkiállitás.*** A bécsi világtárlat magyar osztályának előmunkálatai már annyira előre haladtak, hogy a kiállitandó tárgyak, különösen pedig az azok elhelyezésére szánt szekrények, asztalok és állványok beküldésének mi sem áll utjában. A kiállitás helyére naponkint érkező tárgyak roppant mennyisége, azok gyors lerakását s az illető bizottságnak való rögtöni átadását majdnem lehetetlenné teszi. Igen kivánatos tehát, sőt a tisztelt kiállitó urak érdekében szükséges, hogy a kiállitandó tárgyak — a velök közölt szállitási körlevél értelmében — a lehető legrövidebb idő alatt — vagy a legközelebbi gyüjtőhelyhez, vagy egyenesen Bécsbe szállittassanak. Ez alkalommal ismételve figyelmeztetnek a t. kiállitó urak, miszerint a csomagolásnál az előirt nyomtatványokat használják, mivel a bizottság a hibásan czimzett és felszerolt tárgyakért jótállást nem vállalhat magára. Véghatáridőül a tárgyak Bécsbe küldésére april hó 20-ika tüzetik ki. Bécsben, 1873. évi april 1-én. Németh, s. k., kiáll. m. k. kormánybiztos.

— ***Agyonlőve*** találtatott Geroes nevű fiatal városhajdu a kis-kanizsai erdőben apr. 3 án virradóra. A körülményekről jövő számban.

— ***Figyelmeztetjük*** t. közönségünket a mai kettős szinielőadásra, mely, hiszszük, látogatott lesz annyival is inkább, mert ma az országos vásár előnapja van. Délután 4 órakor népelőadásul, ingyenkarzat- és leereszteett helyárakkal: *Egy magyar plebános.* Este 8 órakor: *Kerekes András.*

— ***Tengeri fürdő Siófokon.*** Egy részvénytársulat, melynek élén Festetich A. gróf áll, Siófokon tengeri fürdőt akar létre hozni, a mennyiben a Balaton hullámzása ott egészen tengeries természettel bir. A társulat egy millió részvénytőkével nagy szállodát, lakházakat és egyéb fürdői épitkezéseket akar létesiteni. Az épitkezésre szükséges területet már megnyerte a társulat a káptalantól, melynek birtokába fog átmenni néhány évtized mulva az egész fürdőintézet.

— ***Szinészet.*** Kedden, apr. 1-én adatott: *Az ördög naplója.* A czimszerepben Szabó Ödön ur ismét fényes tanujelét adá a szinpadoni otthoniasságának; járása könnyű és kimért, szavalása gördülékeny, alakitása kitűnő. Nemkülönben Szabó Antal uré is. Vajdafi ur a nejével sokat nem törődő férjet és szájhőst sikerülten személyesité. — Szerdán, apr. 2-án: „*Salomé.*“ Ami ez uj darab minőségét, belbecsét illeti, azt mult számunkban Hajas Kálmán munkatársunk már elmondotta. Azt est hősnője *Pálné* asszony, ki — nem tekintve azt, hogy tehetsége minden előadáson igénybe vétetik — egész odaadással és szorgalommal csügg művészetén. Alig egy-két próba után oly mesterileg játszott, a czimszerepben, hogy elismerésünket megvonni tőle annyi lenne, mint keztyüt dobni a művészi világnak. Magatartása megnyerő, vonzó; alakitása oly kerekded volt, hogy a zajos tapsvihart, melyben a szépszámu közönség többször kitört, méltón megérdemelte. Kitüntek mellette Megyeri Emma k. a., Szabó Ödön és Vajdafi urak. — Csütörtökön, apr. 3-án: *A jezsuiták és a szabad kőmüvesek.* Nem tekintve a visszatetszést, melyet azon körülmény szült a közönség közt, hogy Bokody ur helyett Zádor urnak kellett játszni, eléggé összevágólag sikerült az előadás. Szabó Ödön és Szabó Antal uraknak, Bokodyné és Timárné asszonyoknak egyes jeleneteik igen sikerültek. — Tegnap, april 5-én: *Szerelmi varázs-ital,* operette, miről jövőben.

— ***Tisztelettel*** kérjük azon t. olvasóinkat, kik lapunk ez évi 2, 4, 6, 22, 23. számaival rendelkeznek, sziveskedjenek hozzánk beküldeni; mi készséggel beváltjuk.

— ***Rövid hirek.*** Komáromban Nádasdy Lipót főispánságának 40-ik évét e hó 17-én ülik. — Az uj szathmári püspök Schlauch Lőrincz. — A nemzeti szinház rendezői: Molnár tragoediák-, Feleki a vigjátékok-, Szigethi József a népszinművek- és Richter a dalművekben. — Petroleum források vannak a marmaros-szigot-szucsavai vonal menetén, melyekről egy amerikai mérnök elismerőleg nyilatkozott. — A gödöllői u. Ivari vadászatokon 14 szalonkát lőttek, melyek közől ő Felsége 38-at ellett. — Fiume város a kikötő melletti uj utczát *Gisella* fügnő nevén nevezte el. — A nagy váradi polgári dalárda megszünt. — A bécsi köztárlati magyar csárdát „Klein és Horowitz“ borkereskedő czég nyerte bérbe. — Fogarassy Mihály, erdélyi kath. püspök, jótékonyczélokra 1600 forintot adományozott. — Budapesten *olasz* hetilközlöny indult meg „Gazetta italiana di Budapest“ czimmel. — A nemzeti szinház ügyeit Szigligeti, Erkel és Csepreghy vezetik. — Souper Jenő, dalénekes, a budai országos tébolydában meghalt. — A nemeslelkű Haynald érsek a bajavárosi nőnöveldének 8000 frtot adományozott. — Br. Orczy Bódog m. hó 31-én mondott „Isten hozzád“-ot a nemzeti szinház tagjainak. — Arany János „Testhalom“ czimű elbeszélését a bécsi „Tagespresse“ Sturm Albert forditásában hozza. — A lánczhidon csütörtökön este-felé egy szekér, tele szénával, égett el. — Lord Byron ünnepelt kedvese, Guiccioli Julia grófnő, meghalt. — A svéd énekesnők hangversenyei Pesten igen látogatottak. — Mary Anna Gaston, hirneves angol méregkeverőnőt, ki 16 gyermekét s 3 férjét ölte meg, kivégezték. — Nápolyban az orosz czárnő udvarhölgyei egyikét, sétalovaglás alkalmával, banditák rabolták el. — Az 1848-iki magyar hadügyminister eredeti pecsétjét Csörge Benjamin, tarczali birtokos, a sárospataki főiskolának ajándékozta.

Szerkesztői üzenet.

653. N — A Kanizsai dalárda dalestélye [illegible] volt már előbbi számainkban emlitve.

654. „Elmélet a Werndl város karabély előnyéről a czéllövészetre nézve“ köszönettel vettük s mielőbb közöljük.

655. Hégényi: e Moreauból sikerült a forditmány.

656 A nők czeményi szépségének mind három része megérkezett

657. A reflexiókra annyi czáfolat jő, hogy félévig tele lenne a lapunk. Ily körülmények közt a czáfolatokat tanulmányoznunk kell és összeállitott kivonatban általános czikkel zárjuk be. A közvélemény erejét tisztelnünk kell

Piaczárak

Nagy-Kanizsán, 1873 évi april hó 2-án Gabonaneműek: alsó austr. mérő szerint Buza 87—90 font 7.— kr. 85—86 font 6.50 kr. 83—87 font 6.— kr. Rozs 71—78 font 3.80 kr. Árpa serfőzésre 68—70 font 3.30 kr. Árpa etetésre 3.20 kr. Zab 1.90 kr. Repcze —.— kr. Lisztneműek: bécsi mázsa szerint Liszt legfinomabb 14.50 kr. Zsemleliszt 12.50 kr. Fehér kenyérliszt 11 — kr. Fekete kenyérliszt 8.60 kr. Buzadara 16 — kr. Rizs 20 — kr. Hüvelyesek: alsó austr. mérő szerint: Borsó 8. — kr. Bab 4.— kr. Lencse 8.— kr. Köles —.— kr. Hajdina (pohánka) 3.50 kr. Kukoricza 3.50 kr. Burgonya 1.80 kr. Hus: bécsi font szerint. — Marhahus 25 kr. — Disznóhus 32 kr. Juhhus — kr. Borjuhus 24 kr. Zsiradék: bécsi font szerint. Disznózsir 50 kr. Marhazsir 60 kr. Szalonna 46 kr. Szappan 24 kr. Lámpaolaj 36 kr. Stearingyertya 65 kr. Faggyu-gyertya 32 kr. Bor: alsó austr. akó, 40 pint szerint Ó-bor 16.— kr. Ujbor 10.— kr. Sör: alsó-austr. akó, az pint szerint. Legmagasabb 7.— kr. Legalacsonyabb 6.— kr. Tüzifa: bécsi öl, 30 hüv. hosszu szerint. Bükkfa 14.— kr. Tölgyfa 10 — kr. Kőszén egy bécsi mázsa szerint 70 kr. Faszén egy mérő 70 kr. Bécsi mázsa szerint széna 2 — kr. Szalma 1.20 Napszám: egy férfi ellátással —.— kr. Ellátás nélkül 1.— kr. Egy nő ellátással — 60 kr. Ellátás nélkül —.80 kr. Egy gyermek ellátással —.— kr. Ellátás nélkül — 50 kr.

Keszthely, april hó 4-én 1873. Buza 6.40, 6.20 — kr. Rozs 3.80—3.50 kr. Árpa 3.10—3.— kr. Zab 2.— — 1.80 kr. Kukoricza 3.70—3.50 kr. Köles 3.10—3.— kr. Bab 6.20—6.— kr. Hajdina —.— .— kr. Marhahus 24 kr. Borjuhus 28 kr. Disznóhus 30 kr. Juhhus — kr. Burgonya mr. 2.— — 1.50 kr. Uj Bor akója 16—10.50 kr. Óbor akója 18.50— 14.— kr. Széna m. 1.20 — .— kr. Szalma m. 1 frt. Keményfa öle 16. — — .— kr. Időjárás meleg.

Heti naptár.

April 6-tól 12-ig. 1873.

Hó- és heti-nap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	Hold változ.
14) Jézusnak bevonulásáról Jeruzsálembe. Máté XXI.				
6	Vasárnap	E 6 Vir. v.	E 6 Vir. vas.	[illegible]
7	Hétfő	Herman	Herman	[illegible]
8	Kedd	Dénes	Dénes p.	[illegible]
9	Szerda	Dömötör	Dömötör	[illegible]
10	Csütörtök	N. csütörtök†	N. csütörtök	[illegible]
11	Péntek	N. péntek †	N. péntek	[illegible]
12	Szombat	N. szombat †	N. szombat	[illegible]

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.

Végeladás.

Alulirt tisztelettel jelentem, hogy Zala-Egerszeg városában régóta fönnálló arany-, ezüst-, ékszer- és óra-raktáramat, — minthogy helybeni tartózkodásom idejét f. évi Szt-György napján már bezárva, a fővárosba, (Pest, Király-utcza, 48. szám) költözködöm át, — végképen és legjutányosabb áron eladni határoztam.

Minden db ékszer, vagy óra valódiságaés jóságáért jótállást biztositok.

Amidőn a t. ez. eddigi irányomban táplált bizalmát kérném, tisztelettel vagyok:

STEIN SAMU,
aranyműves.

30 akó

tisztán kezelt, jóminőségű, 1871-ik Schillerbor, cimentirozott hordoban per 10 frt, — azonnal, vagy később átvehető.

Minden közvetitést e lapok kiadóhivatalában tudhatni meg.

H I R D E T É S E K :

Köszönet-irat
az oly üdvösen működő

ANATHERIN-SZAJVIZRÖL

Dr. POPP J. G.-től, cs. kir. udvari fogorvos Bécsben, város Bogner-utcza 2-ik szám.

Alulirott önkéntörömmel hitelesitem, hogy isszapos és könnyen vérző foghusom, ugyszinte engem fogalm a Dr. Popp J. G. cs. kir. udvari fogorvos Anatherin-szájviz használata után, természeti nincsenyerte, a vérzés megszünt és a fogak erős állapotba jöttek, a melyekért leghálásb köszönetem mondom. (992,—2. 1

Egyszersmind teljes beleegyezésemet adom ennek használatát hogy az üdvösen működő Anatherin-szájviz, a száj- és foghetegekn megismertessék.

Kandum, Mr H. J. de Carpentier.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysze., Rosenberg Rosenfeld, Welisch, J. és Fesselhoffer J. kereskedésében. — Pápán: Tschepen J., Keszthelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer M. Wels A. Zala-Egerszegen: Isóó F. gyógyszerész. Kapronczán: Werli gyógyszerész. Varasdon: Halter gyógyszerész. Sümegen: Dorner Kajet. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Határőrvidéki Sz.-Györgyön. Fibic E. C. Veszprémben: Meyr Tasskau, ugy Guthard Tivadar s fiainál. — Székesfehérvárott; Legmann A. Praun J. gyógysz. Lovas-Berényben: Heisler gyógysz. Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Millhofer és Machfeld gyógysz. Pakson: Florián J. gyógysz. Ürmenden: Horváth J. Bonyhenrend gyógysz. Kaposvárott: Kohn J. Högl, Belus és Schröder gyógysz. Szegszárd: Brahsay gyógysz. — Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salamon gyógysz. — Baján: Michitsch St. és Herzfeld fiai, ugy Herzog Ignácznál. — Pécsett: Zsolnay W. és E. Zách, Sipőkh gyógysz. Károdon: Zadubánszky gyógysz. Marczaliban: Kiss gyógysz. — Tolnában: Graff gyógysz. — Dunaföldvárott Lukács gyógysz. — Szent-Györgyön: Nöthig — Alsó-Lendván Kiss gyógysz. Rohoncson: Simon gyógyszerész uraknál.

Én Rix Vilma

ezennel nyilvánosan kijelentem, hogy én, mint boldogult Dr. Rix A. özvegye 15 év óta ***egyesegyedüli*** készitője vagyok a valódi és hamisitatlan ***Pompadour-Pasztának,*** mert csak én magam ismerem annak készitési titkát. Midőn ezennel jelentem, hogy nevezett Pompadour-Paszta mostantól kezdve csak lakásomon, Wilh. Rix, Dr. Witwe, **Wien, innere Stadt, Adlergasse Nr. 12.** valódi minőségben kapható, intek mindenkit a másnál való vétel ellen, minthogy jelenleg sem fő- sem pedig fiók-raktárt nem tartok és az ezelőtti raktárakat, előfordult hamisitások végett megszüntettem. Valódi Pompadour-Pásztám, csodapásztának is nevezve, hatását soha sem fogja elhibázni; e felülmulhatlan arczpaszta eredménye minden várakozáson túli, s egyedül biztos szer arczbörküteg, bőr-atkák, szeplők, májfoltok és pörsenések gyors és csalhatatlan elüzésére. A vevők annyira biztositvák, hogy nem tapasztalt siker esetében, a pénz visszaadatik. E kitünő pásztából 1 tégely, utasitványnyal együtt **1 frt. 50 kr.** o. é. (910—,6)

Friedmann A. urnak Bécsben.

Az ön tehénfejő-gépe igen lényeges javitást az eddigi fejő-készülékeknek, s azonkivül azon előnynyel bir, hogy a fejést gyorsabban és biztosabban végzi. — Ennek alkalmazása tehát minden termelő-intézetben előnyös használhatósága végett nem eléggé ajánlható.
Tisztelettel Hölbling J., C. gazd. tanár

Gép nélkül — *Géppel*

Tehenek, örüljetek!

Amerikában [illegible]

a cs. kir. osztrák birodalom részére raktárt nyitottam. Ez az

amerikai szabad. tehénfejő gép.

[illegible]

E gép a legfinomabb czinból van készitve, a pontos utasitással együtt 6 frt. 50 kr.

Kapható az egyedüli főraktárban

Friedmann A.-nál.

Bécs, Praterstrasse Nr. 26.

Óvás. Miután ezen gép jogosultatlan egyénektől nem az ahhoz való nemtelen érczből utánoztatik, oly érczből, mely ártalmas a teheneknek, e végből a közönséget saját érdekéből figyelmeztetjük, hogy a valódi szabadalmazott amerikai fejő-gép tiszta czinből csupán az egyedüli főraktárban

Bécs, Praterstrasse Nro 26. kaphatók.

Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagy kelendőség folytán a gépek árát 6 frt 50 krról 5 forintra szállithatom alá.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesiteni, miszerint

gratzi reininghausi sört

hordók- és palaczkokban gyorsan, frissen, a legjobb minőségben szolgálom ki amerikai modorban épült sörpinczémből, azonfelül valódi s jó

sodaviz-gyáramat (1027—1)

szives figyelembe ajánlom kis és nagy üvegekben ugy szifonokban nagy és kis quantumban nálam mindenkor kaphatók.

Nagy-Kanizsán, april 1. 1873.

Wuoskics J.

„Bukeye“ von Adr. Platt & Co.

NEW-YORK.

Die beste **Mähe-Maschine der Welt!** unübertrefflich als Combinirte! in Oesterreich-Ungarn über 800 in Zufriedenstellender Thätigkeit! — Zeugnisse, Belobungen, fachmännische Urtheile und Empfehlungen in grosser Anzahl!

(1025—4) **Preise:**

Gras-Mähmaschine (New-Model) . . . . fl. 350.
Getreide-Mähmaschine mit selbstdrehen und Ablege-Vorrichtung . . . . fl. 500.
Combinirte Gras- & Getreide-Mähmaschine fl. 600.

Zu jeder Maschine gratis Reservetheile und **2 Messer.**

GENERAL-AGENTUR:

Josef Oesterreicher, Wien, Akad.-Str. 13.

Jutányos, szép, ès jó!!!

már régóta az én „Jelszavam“,

melyet daczára annak, hogy valamennyi papirgyár és a munkaerő 25% áremelést nyert, ezentul is követek, és azért bátor vagyok áruimat a régi meseszerü jutányos árak mellett ajánlani: (850—14)

100 db látogató-jegyet 5 perc alatt elkészitve	— frt 50 kr.
100 „ *levélpapir* névvel vagy kezdőbetükkel	— „ 50 kr.
100 „ „ „ fekete nyomás	— „ 70 kr.
100 „ „ „ boritékkal szép papirtokban	1 „ — kr.
100 „ *üzleti levél* névvel, fekete nyomás	1 „ 30 kr.

egy egész rizsma levélpapir vásárlásával a név ingyen nyomatik rá.

Czimnek, eljegyzési és esketési jegyek, tánczrendek és áruszámlák legujabb **amerikai gyorssajtómon** legjutányosabban készittetnek.

Irodai és czimtáblák 10 percz alatt elkészülnek, darabja 50, 80 kr. 1 frt, a legnagyobbak és legszebbek 3 frt,

urak és hölgyekre nézve, különösen utazások alkalmával igen czélszerüek.

Papir-gallér és kézfodornak tuczatja 30, 35 kr;

uti-, varró- és irószükségletek, utitáskák, kézi-táskák zárral és zár nélkül darabja 80 krtól egész 10—15 ftig; továbbá: urak, hölgyek és gyermekek részére való ajándékoknak igen alkalmas különféle jutányos és szép áruczikkek.

Különösen ajánlom a divatos kettős névvonásokat és czimeket, melyek nyomógyáramban leveleken és borítékokon arany- és ezüstben legfinomabban és legpompásabban készülnek, nem különben a más mindig igen ritka française rococo leveleket, névsésint: Neptun, Silhouette, Egyptien, Musique, Diplomatique, ... Bébé, Camée stb. igen jutányos áron

KANITZ C.,

papir és díszműáru-kereskedő Dorottya-utcza 12. sz. a. (ezelőtt Deák Ferencz-utcza.)

Iráshell megbizások teljes megelégedésre és utánvét mellett azonnal teljesittetnek.

Zum Königtrank!

Der Königtrank, eine mit vielen wilden Kräutersäften bereitete Lemonade, grösstes hygienisch-diätetisches Labsal für Kranke, Genesende und Gesunde, ist nichts weniger als „Medecin“ oder Geheimmittel; er liefert dem Organismus eine Fülle von Gesundheitsstoffen, durch welche die Natur durch Blut- und Säftebesserung so umgewandelt wird, dass die Krankheits-Ursachen und dadurch die Krankheit selbst verschwinden.

Seit Hahnemann und Priessnitz ist nichts so Erstaunliches auf dem Gebiete der Naturheilkunde geschehen, wie die wunderbaren Kuren, welche durch den Königtrank bewirkt werden. Früher lächelte Jedermann über so unglaubliche Dinge und dachte, das wieder eine grossartige Täuschung des Publikums beabsichtigt würde. Die Thatsachen beweisen, das wirklich eine grossartige Erscheinung an den Tag getreten, welche als der Anfang einer neuen Aera der Heilkunde zu betrachten ist. — Dem gegenüber muss nur eine neue Theorie Bewunderung erregen, welche die uralte Wahrheit, dass die Natur der beste Arzt sei, bestätigt.

Durch den Königtrank sind genesen Patienten an schweren Wunden (schnell, ohne Wundfieber und fast ohne Schmerzen!);

an allen Brustleiden (als: Asthma, Engbrüstigkeit, Brustbeklemmung, Kurzathmigkeit, Brustverschleimung); bei Asthma oft keine Hilfe;

an Abzehrung (hier auch langsam.)

an Magenkrebs und gänzlicher Magenverschliessung (selbst in Bethanien in Berlin, der grössten Heilanstalt Preussens); Patient bekam seit drei Tage weder Speise und Trank, noch „Medizin“; der Trank aber öffnete Speiseröhre und Magen, und die gräulichen Schmerzen schwanden bald darauf; von den Aerzten aufgegeben, stand er doch am höchsten Tage wieder auf und ging nach der 4. Flasche wieder an seinen Beruf!;

an den tödlichen Herzkrankheiten auch mit häufigen Herzkrämpfen in vielen Fällen; die Krämpfe mitunter vom ersten Trinken an fort; eine solche Kranke, von einem der gelehrtesten Aerzte Berlin's drei Monat vergebens behandelt, war von ihm nach mehrmaliger gründlicher Untersuchung mit der Erklärung verlassen: gegen dieses Leiden giebt es keine „Medicin“ und er erwarte in längstens drei Tage den Tod; auch sie aber stand doch schon am höchsten Tage auf; der gräsliche Herzkrampf war vom ersten Trinken an weggeblieben, der Arzt aber wollte später durchaus nicht glauben dass sie genesen, sie hat sich aber 1868 verheiratet;

an allen Augen-Krankheiten, auch unheilbaren Erblindungen, wo auch Operationen nicht möglich waren, u. a. durch Resorption des krystallisirten Wassers der Pupille; ein seit sechs Jahren total Erblindeter (Belevue bei Trier) erhielt sein Augenlicht durch eine einzige Flasche, ein anderer durch 13 Flaschen; dass sie schärfer und weiter sehen; Augenentzündungen durch Trinken und warme Umschläge (Mischung mit warmem Wasser);

an Magenleiden und an 20—40 jährigen Magenkrämpfen (hier am schnellsten, nachdem allerlei Kuren und Mittel urgeschadet)

an 20—30 jährigen Rheumatismus mit Lähmung (oft schon nach einer Flasche, auch Lähmung der Zunge);

an Lungenentzündungen selbst im höchsten Stadium, stets nach einigemal Trinken, nie tödtendes Eis anwenden! (lauwarme Umschläge!)

an heissen Brand und heftigstem Wundfieber, nach einigemal Trinken und Umschlägen selbst bei der Milzbrandvergiftung siehe oben!); wenn der Brand im Knochen, das Glied eine Stunde hineingelegt; der Brand wird abgestossen, das brandige Fleisch verrottet und die Wunden heilen schnell;

an allen Rosen und Fiebern auch Kindbett- und Nervenfieber (beim Fieber erfolgt auch Erbrechen durch Stärkung der Magennerven, nicht wie beim Brechmittel durch Schwächung;)

an schweren Skrofeln u. Drüsenleiden oft schon nach einer oder wenigen Flaschen;

an Haupt-Krankheiten, auch Flechten und Geschwüren (sehr schnell)

an Diptheritis (trinken und halbstündlich recht warmen Umschlag wie bei Bräune): wenn das Uebel nicht aus der Tiefe kommt, stets schnelle Heilung!

an Bräune heiss trinken und recht warme Umschläge auf Wolle um die Kehle; doch nicht mehr im höchsten Stadium;

an allen Halsleiden besonders Kehlkopf-Entzündung (hier sehr schnell; Mischung mit heissem Wasser!), auch Halsschwindsucht selbst im hohen Stadium, wo schon viel geheizt worden;

an Epilepsie oder Fallsucht („böses Wesen“), mitunter schon vom ersten Trinken an nicht wiedergekommen, wo's jahrelang fast täglich kam; oft keine Hilfe;

an Blutbrechen (schnell, mit fast augenblicklicher Beruhigung des ganzen Körpers);

an Hämorrhoiden (Knoten oft schon am nächsten Tage fort), auch hämorrhoidaler Verschleimung;

an Blasen- und Nierensteinen (mitunter schon nach wenigen Tagen die Auflösung der Steine);

an Gicht (an schweren Versteifungen der Gelenke langsam, oft keine Hilfe;

an Kopfkolik und Kopfkrampf (sehr schnell, wenn vom Magen herrührend;

an Rückenmarksdarre im hohen Stadium (von der königl. Regierung zwei Jahre vergebens in die Bädern geschickt, fortwährend viel Schmerzen, nicht mehr die Füsse aufsetzen nach der 10. Flasche schon spazieren gehen können! auch seit Jahren gesund geblieben.

an Diarrhöe und Erbrechen (dieses schon nach dem ersten Trinken) bei Säuglingen trinkt Mutter oder Amme;

an Cholera und Cholerine!

an Keuchhusten (meistens schnell) Schwämme,

an argen Verschleimungen;

an Appetit- und Schlaflosigkeit (hier meistens schon am ersten Tage;

an allen Ansteckungskrankheiten, auch Pocken dieselbe fallen nach dem ersten Trinken aus rechende Pocken verschwinden über Nacht spurlos, so dass Patient gesund ist, wie zuvor;

an Krebs u. Knochenfrass (auch hier oft schnell, selbst bei hohen Grade); auch

an Salzfluss (hier nicht so schnell);

an allen Wassersuchten (starke Anschwellungen der Glieder oft über Nacht fort);

an schweren Menstruationsleiden (Jahre lange Blutflüsse, wie auch Jahrganges Ausbleiben nach einigemal Trinken überhaupt

an Frauenkrankheiten, auch an Bleichsucht (hier langsam); im eine Familie tretend, fand Jacobi die Hausfrau schwer krank, vom Arzt ausgegeben; der Mann reichte ihr den Königtrank, und am andern mittag öffnete selbst dem Arzte die Thüre, der Trank in der Hand;

an Schwindsucht und vielwöchentlichen Nachtschweissen (ersteres im hohem Stadium schon nach 3 Flaschen, die letzteren nach einigemal Trinken) überhaupt;

Ausführliche Broschüren über den Königtrank nebst tausender den von Attesten, zum grossen Theil amtlich oder gerichtlich, in 8 Fällen sogar eidlich beglaubigt, werden auf Verlangen überall franco und gratis gesandt. (979—1)

Erfinder und alleiniger Fabrikant des Königtrank: Wirkl. Gesundheitsrath [Hygienist] Carl Jacobi in Berlin.

Die Flasche Königtrank-Extract, zu dreimal so viel Wasser, kostet in Wien, fl. 1.50, in den österreich. Provinzen fl. 1.60, resp. fl. 1.10. Zu beziehen durch die

General-Agentur für Oesterreich-Ungarn bei H. HAACK,

Wien, Weihburggasse 22 Depot in Pest, bei Apotheker J. v. Török.

Annoncen-Expedition Zeidler & Co Wien.

ÁRVEREZÉS.

Közhirré tétetik, hogy Palinban Nagy-Kanizsa mellett, április hó 6-án délutáni 3 órától kezdve árverés utján

különféle avúlt gazdasági eszközök,

ugymint: vető-, arató- és kaszáló-gépek, 1 cséplőgép gőzhajtó erőre, irtó és töltő ekék, használt stajer-kocsik s többféle apróság — készpénz-fizetés mellett — eladatnak.

Miről a t. gazda-közönség ezennel értesittetik.

Palin, márczius hó 31-en 1873.

Az urad. tiszttartóság

A bécsi bizományi bank

VÁLTÓ-ÜZLETE

(1028—4) Schottenring 18.

kibocsát

VISZONYLAGOS IVEKET

alább jelzett sorsjegycsoportozatok, mely összetételek már azon oknál fogva is a legelőnyösebbek közé számitandók, minthogy minden egy ily viszonylagos iv tulajdonosának lehetséges a fő- és melléknyereményeket egyedül kaphatni, és a mellett **30 frcot aranyban és 10 frtot papirban**, mint kamatjövedelmet, élvezni.

A. csoport (évenkint 16 huzás.)

Havonkénti részletfizetés: 10 frt. Az utolsó részlet kifizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

1 5 perc. **1860-ik évi 100 frtos államsorsjegyet.** Főnyeremény 300,000 frt a huzott sorozatok visszafizetési jutalmával 400 frt.

1 3 perc. **cs. török 400 frcos államsorsjegyet.** — Főnyeremény 600,000, 300,000 frc aranyban.

1 **herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet.** Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 **innsbrucki (Tyrol) sorsjegyet.** Főnyeremény 30,000 frt.

B. csoport (évenkint 13 huzás.)

Havonkénti részletfizetés 6 frt. Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő sorsjegyeket kap:

1 3 perc. **cs. török 400 frcos államsorsjegyet.** — Főnyeremény 600,000, 300,000 frc aranyban.

1 **herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet.** — Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 **szasz meiningeni sorsjegyet.** Főnyeremény 45,000, 15,000, délnémet frt.

Továbbá viszonylagos ivek ötöd 5 százal. 60-as államsorsjegyekre. Havonkénti részlet 6 frt.

Továbbá viszonyl. ivek 1864. egész államsorsjegyekre. Hav. részl. 10 frt.

Továbbá visz. ivek fél államsorsjegyekre. Havonkénti részletfizetés 4 frt.

Továbbá viszonylagos ivek fél magyar sorsjegyekre. Hav. részlet 3 frt.

Továbbá viszonylagos ivek braunschweigi 20 talléros sorsjegyekre. Havonkénti részlet 2 frt.

Továbbá viszonylagos ivek innsbrucki sorsjegyekre. Hav. részlet 2 frt.

Ezenkivül elvállal a bécsi bizományi bank minden néven nevezendő bank-, váltó- és tőzsdei üzletet.

Váltók és utalványok Európa és Amerika minden nagy helyére a legolcsóbban kiiratnak. — Helybeli és vidéki megrendelések gyorsan, lelkiismeretesen és pontosan teljesittetnek, és a tőzsdei iroda által megvásárolt értékpapirok a legolcsóbb feltételek mellett árusittatnak el.

Az üzleti helyiségek naponta reggeli 9 órától esti 6 óráig folytonosan nyitva maradnak.

Külső megrendelések pontosan s utánvét utján is eszközöltetnek. Huzási ivek minden huzás után bérmentesen, ingyen küldetnek.

(1028—3)

Esedékes szelvények díjtalanul váltatnak be.

A soproni leszámitoló-bank és nyugot magyar jelzálog hitel-bank

FIOKTELEPE

NAGY-KANIZSAN.

Mindennemű állam és hitelpapirok, állami elsőbbségi és földtehermentesitési kötvények — arany s ezüst pénzeket vesz és elad.

Pénzek folyó számlára és betéti könyvecskékre 6% kamatra fogadtatnak el.

Kölcsönök házakra, földekre s más ingatlan javakra a legkedvezőbb feltételek mellett adatnak.

Pénztári utalványok bocsáttatnak ki, melyek már a kiállitás utáni naptól 6% kamatoznak.

Tőzsdei megbizások a legjobb és legolcsóbb feltételek alatt teljesittetnek.

(993—9.)

Esedékes szelvények díjtalanul váltatnak be.

Wajdits József, kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán

NAGY-KANIZSA, 1878. április 10-én. 29-ik szám. Tizenkettedik évfolyam.

Előfizetési ár: egész évre . . 8 frt. fél évre . . . . 4 „ negyed évre . 2 „ Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutányosan. NYILTTERBEN soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

Nagy Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben a „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" ugy a „Zala-Somogy" gőzhajózási részvénytársulat hivatalos értesitője.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők. NAGY-KANIZSA Wlasslesház.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

A Werndl záros karabély előnyéről a czéllövészetre nézve.

Hazánk majd minden városában, mely egyszersmint a honvédségnek is törzshelye, a közös lövölde megalakult már, — ennek szükségességét belátta a kormány, belátták és ohajtották ugy a katonaság, valamint a közönség, mert mig egyrészről a rég időkből netán még néhol a katonaság s a polgári osztály közt fenmaradt kast-féle válaszfal leromboltatik, másrészről megtanul a katona polgárnak, a polgár pedig katonának lenni, s hazánk ifjusága is megismerkedik a fegyverrel, melylyel hadseregünk ellátva van, s mennyire könnyítve lesz a felavatott katona beoktatása, — ha már ezt némikép alapjában ismerik.

A magas kormány gyalogsági lőfegyvereket engedélyezett a közös lövöldékhez, mely fegyvernem tökélyét tekintve, igen jó, mert a fiatalság hozzászokik a nehéz, öntött, aczélcsövü fegyverekhez, de nem csupán a fiatalság, hanem nagyrésze a védkötelezettségi koron tullévők is igénybe veszik a lövöldét, mert ők is mulatva tanulmányozni ohajtják uj szerkezetü fegyvereinket, erre azonban — nézetem szerint — sokkal alkalmasabbnak mutatkozik a karabély, mely sokkal könnyebb a gyalogsági fegyvereknél, s mert végre a lövedék röpte, mely az egyedüli főtényező, ugyanazon processuson megy keresztül, mint a gyalogsági fegyvernél.

Igen téves nézet, hogy az ugynevezett stecheres lőfegyverek biztosabban hordanak, mint a katonai fegyverek, mert a magánfegyverekből rendszerint gömbölyü golyók lövetnek, s bár huzagolt csövekből, mégis örökösen kivannak téve a szabálytalan eltéréseknek; a katonai fegyvereknél, melyeknek csak külső kidolgozása egyszerü, belső szerkezete azonban, különösen a cső, s annak huzagai és ormozatai egy pontnyi mélységgel, a legpontosabban s finomsággal vannak kidolgozva, melyen keresztül repülő lövedék bevágódik a huzagokba, s a cső hossztengelye körüli forgásra kényszeríttetik, s forgó mozgását a cső torkolata elhagyása után is a levegőben megtartja, mely által azt keresztül furva, annak behatása alatt nem áll, — a karabély töltény-lőpor 30 szemer mig a gyalogsági lőfegyvereknél 55 szemer használtatik, innen magyarázható meg azon gyengébb taszitás is, mely lövés alkalmával a vállon érezhető, mig a gyalogsági lőfegyvereknél ez nagyobb mérvben tapasztalható, a szuronyos lőfegyverek e tekintetbeni használata szerintem csak akkor volna a czélnak jobban megfelelő, ha a kezdő lövészek már a karabélylyali czéllövésben gyakorlottak, állitásom helyessége mellett harczol azon körülmény is, hogy minden kezdő lövész és katona, mielőtt lőfegyverekkel oktattatik czélt lőni, már ezt megelőzni kell a szobapuskávali lövészetnek, mely alkalommal a nyugodt czélratartás-, s higgadt elsütésre oktattatnak.

Ajánlom tehát minden lövésztestületnek, miszerint a karabélyok használása vétessék alkalmazásba.

SZALMAY ANTAL,
honvéd főhadnagy.

Reformáljuk a nőnevelést!

Akkor teremtjük meg a boldogságot egy családban, kihatólag a jövőre, ha helyes irányban vetjük alapját a gyermekek nevelésének; ellenben akkor alkotjuk a jövő bonyodalmait, s leginkább akkor dobjuk előtérbe a családok boldogtalanságát, ha mindent, csak egyet nem méltatunk kellő figyelemre. És ez a magzatok nevelése, illetőleg az irány, melyben őket az élet keserű valóságának leendő bemutatására előkészitjük.

Igen nagy tér kivántatnék, ha a családfőknek ez ügyben széles terjedelmű, s mindent magában összpontositó felvilágositással akarnék szólni mindkét nembeli gyermekekre nézve. — Minthogy azonban az idő szelleme csakis a fiunem nevelését pengeti, s igy az — mint lehet is rá reményünk — nem sokára végmegoldásához közeledik; a nőnevelésről azonban alig emlittetik egy-két szó a különben eléggé figyelmes s körülménytekintő sajtó által: czélirányosnak, sőt időszerűnek véljük tisztelt olvasóközönségünk figyelmét erre is felhivni, annyival inkább, mert már elérkezett az idő, hogy a nőnevelés dolgában is kellő eligazodással birhassunk.

Soha félszegebb irányelveket nem lehet hallanunk, mint különösen napjainkban; — s nincs hely, melyen üdvtelenebb s czélnélkülibb foglalkozással forgácsolnák a drága időt, az ifjukor idejét, mint épen nálunk, mint épen nőneveldéinkben, melyek nem annyira nőneveldéknek, mint inkább semmivel teljes, s növendékeinkbe a szó legvalódibb értelmében semmi olyast nem oltó gyülhelyeknek lennének nevezhetők, melyekből megtanulnak azt, mi egy leendő háziasszonyhoz, s gyermekeit józanul nevelni tudó anyához tartozik; ellenben magukba szivnak meg a középosztály szegény sorsú leánykai is mindent, mi növeli bennök a pegélyt, a czéltalan feszességet és azon helytelen elveket, nemkülönben a háztartás körüli gondatlanságot, melyek szerint válhatnak mindenné, csak a jelen világban szükséges olyan anyákká nem, kik a család jövő javaért nem tudnak lemondani azon magas igények- és anyagi élvekről, melyeket egykor drága pénzért vésett sziveikbe a nőneveldo fejedelemasszonya.

Ki ne győződött volna meg azon ferde irányról, melyben az ifjabb honleányok ezen intézetekben mintegy az örvény szélére ragadtatnak: átszivárogván keblökbe azon magasnál magasabb igények, melyeket mig egyrészt soha sem érnek el, másrészt azokat az örökös anyai elégületlenség burjánnövényeinek keresztelik tjuk.

Mennél erősb viharok ingatják a fákat, annál tartósb gyökereket vernek azok. Nagyon szomoru lenne, ha rosz értelemben venné valaki e szavak igazságát.

Túlestünk már azon, hogy rosz szándokát magyarázná az olvasó-közönség nagyobb része annak, ki korunk kinövései felett megindulva, korbácsoló eszmékkel terhelten, lép a sajtó terére. Azért szólvészt a jelenlegi nőneveldék irányára, mely ne döntse ki ugyan azokat gyökerestől, — hanem mintegy gyógyerőt gyakorolván idegen nemzetektől átszivárgott régi s mondhatni elavulásra érdemes irányelveikre, rázza fel lázas álmaikból enemű intézeteinket, s hasson rajok üditőleg az, mit kiván a sajtó, s mit idegen nemzeteknek tett tömjénzés miatt nemzeti nyelvünk szenvedéseiért lendzése s elmellőzéseért mintegy visszahatást eredményezőleg, követel a kor nagy tekintélyű szelleme.

Hány apát s anyát hallunk feljajdulni akkor, midőn elérték leánygyermekeik a kort, melyben — hogy neveletlenül fel ne nőljenek — kényszeritvék intézetbe küldeni azokat; mert különben — igy vélekednek többen — elitéli gyermekeik gondatlan nevelésért a világ?

Pedig ha tudnák, hogy soha sem tennének okosabb lépést, mint ha inkább otthon vezetik addig leánygyermekeikot a háztartás szép feladatának leendő megoldásába: mig egy jelenlegi nőneveldébe küldik csak azért, mert ott angolt és francziát, műrajzot és zongorát, éneket és tornásztot, tánczot és szórakozási módszert tanulhatnak, illetőleg olyasmikkel törik lelkeket, miknek jövőben hasznát élvezni soha, vagy nagy ritkán fogják, mondom, ha mindezt meggondolnák, legkevésbbé sem töprenkődnének azon, hogy honnan fogják előteremteni azon 696 frtot, melyet egy leánygyermeköknek nőneveldében leendő oktatásáért kell azon családfőnek letennie, kinek talán sohasem volt 596 frtnyi fizetménye?

Határozottan tettem ki ez összeget, mert számadatokkal támogathatom.

A „Budapesti Közlöny" 1871. évi aug. 15-én megjelent 186. számában ugyanis „Iskolaügy" czimirat alatt egy nőnevelde programmjának rövid kivonata közöltetek, melyben maga a tandij 196 frtra rúg, mint az ezekből világosan kitűnik.

Fizetendő:

a franczia nyelvbeni oktatásért	.	20 frt
az angol	„	15 „
a műrajzbani	„	10 „
a zongorábni	„	110 „
az énekbeni	„	10 „
a tornászatbani	„	4 „
a tánczbani	„	12 „
a ruhaszabás- s varrásbani okt.		15 „
Összesen:		196 frt

E mellett a mellékkiadások még külön fizetendők, mik, kevés ezet kivételével, fölvehetők 100 frtban. De a tartásdij 300 frt. — S igy az egész egy évi nevelés egy leányra nézve 596 frt, mint az mondva volt.

Már most adjuk hozzá mindazt, — mit a szerető szülők — hogy gyermekeiknek örömet szerezzenek — a majdnem havonként változó divat követelményei szerint kedves leányukra áldoznak, és elérjük azon fokát számitásunknak, melynél a szülők — csak azért, hogy a háznál adható józanabb nevelésért a világtól el ne itéltessenek, a legkeserűbb nélkülözések között kénytelenek élni és halni.

Ide vezet azon helytelen és érvekkel támogathatlan nézet, melyet immár megczáfol-

TÁRCZA.

Kikeletkor.

Kikeletkor ha künn jársz a réteken,
S ott talál az alkony rózsás kedvedben:
Örülj a vig madárkák énekének,
Hisz azok is boldogságról beszélnek.

A hány szinű virág diszlik a mezőn;
A hány fa hajt lombokat a hegytetőn;
A hány madár csevegj a zöld ligetben:
Annyi öröm környezzen az életben.

Ne ismerd meg soha a bút, bánatot,
Rózsaszinben lásd mindig a világot.
Szerelmed ne búvirágot teremjen —
Gyöngyvirágot, boldogságot neveljen!

Hogy együtt voltunk . . . .

Hogy együtt voltunk, s kis fehér kacsód
Kezemben tartám — százszor boldog én!
Beszéltem üdvről, szép angyalokról,
Zavart valék, magam sem érthetém.

S te azt kérdezted tőlem, csintalan:
Minők lehetnek a kis angyalok?
Beszéljek: arczok halvány, vagy piros,
Aranyló, vagy sötét göndör hajok?

Előtted nézzed, ott áll a tükör,
Vessed belé szelid tekintetedet,
S még kérdezed, minők az angyalok?
Az én angyalom — ime, ott leled! —

DESZÁTH GÉZA.

A tengerész küzdelme.

— Beszély francziából. —

(Folytatás.)

— Jer közelb — szól Marcof Avonnehoz — fogd e kötél végét, erősitsd derekadon keresztül, segits neki Jahoua, — jól van! Másik végét a csattal kössétek balkaromhoz. Igy, most ne féljetek, ha elmerül is hajónk, vagy a sziklákon szétzuzatik is, közel a part, megmentelek.

— Nem, nem — mond Jahoua hirtelen. Ha valakinek Avonbot menteni kell, ugy engem illet az a jog.

— Te ifju, magadról gondoskodjál, felelt a kapitány — Avon reám bizta leányát és nekem kell meghozni azt élve vagy halva.

— Ha veszedelmes lesz, — hagyjon engem Marcof s mentse meg magát, — kéri Avonne.

— Part! kiált egyszerre egy durva hang a vitorlázatról.

— No itt van — mormogja Marcof. — Csend, s hagyjatok békén mindketten.

E perczben a villámlás megtörő a sötétséget s látni engedé a Tummlerről, miszerint a kősziklák igen közel vannak.

A szél óriási erővel, villámgyorsan veté a hajót a part felé.

— Marcof! mond az öreg Bervic a kapitányhoz, magát erőltetve, az istenért huzassa be a vitorlákat, különben mindnyájan elveszünk.

— Csöndesség! kiált Marcof, helyedre, s ki nem engedelmeskedik, fejét rögtön szétlövetem.

A matróz szó nélkül sietett a hajó orrához s gondolá, a kapitány bizonyosan elvesztette az eszét.

II.

A halott tengeröbből.

Régi Bretagneban minden tengerpart közt az ugynevezett „Lófejü fáklya" Penmarkban volt a legvadabb és rémségesebb. Itt minden visszariasztja a vándor tekintetét. Phantasticus chaos az egész s az óriási, durva kősziklák tömege elsötétiti a tengerpartot.

Monda szerint, e helyen egykor virágzó város állt, melyet egy északi földrengés miatt a tomboló tenger nyelt volna el. Azonban e városnak neve sem maradt az utókorra.

Hegyes parti kősziklák, egymásra hömpölygött kőtömegek, sem fa, sem füzes, csak nyomorult moha látható a sötét kőhasadékokban. — A gránitsziklák remegve viaskodnak a csapkodó tengerrel, melyből titáni harcz keletkezik, s mégis e szirtek mozdulnak olykor-olykor helyeikből. Ily szomoru látványt nyujt Penmark nyugodt időben is.

De ha a déli szél a hullámokat a sziklákhoz csapkodja, s az ég boltozatja sötét fellegekkel bevonja magát, és a fergeteg teljes bőszüléssel dühöngeni kezd, e jelenetet a legnagyobb lángész sem képes leirni.

Azt lehetne hinni, hogy a vad hullámok, a kősziklák, a viz, föld közös daemona az ég ellen törekednék, s miután czéltalan, végül, mintha önmagukat akarnák felemészteni.

A dühöngő Oczeán habtorlaszaival felfelkapja a kősziklák egy-egy óriási darabját, felemeli, ledobja, s e zörej öt mértföldnyire a szárazon meghallatszik a tenger folytonos zúgása közepette is. Ily kősziklákat halomra hord a fergeteg, majd bőszült erővel ellöki, s a tengerparthoz érve, mértföldekre megrenditi a száraz földet.

Penmark csúcsa megett Andierne irányában van ugyan egy kikötő hely, de az odajuthatás nagy veszélylyel jár s más nem is kisérti meg, csak benszülött.

Marcofnak mindemellett feltett szándéka volt a Tummlerrel e veszedelmes kikötőbe jutni, sötét éjszakán dühöngő fergeteg közepette is.

Olvasóink felfogják a hajó veszedelmét és hogy Bervicnek igaza volt, midőn jószándékú figyelmeztetése után is nem voná be a vitorlákat s igy félőrültnek tekinté a kapitányt.

A Lugger nyilsebességgel röppent a kikötő felé. Marcof Avonnéval összekötve, mindig a kormányon állott.

— Menydörgő menykő! dörmögé a kapitány az ég felé tekintve; — a penmarki nép mind megőrült? semmi tűz a kikötőben!

— Tűz hátul! kiált az árboczkasban ülő ifju. —

— Lehetetlen! felelé Marcof, — még nem kerültük meg a tengeröbölt.

— Tűz elöl! kiált Bervic.

— Tűz oldalvást! kiált egy másik matróz.

— Átkozottság! dörren fel Marcof, mérgében a lábával nagyot toppant. A pokol minden ördögei tüzet gyujtottak a sziklákra!

S valóban mindenfelé vörös világosság nyomult a ködön keresztül.

— A sátán segitsen bennünket! mormogá a tengerész-parancsnok.

— Ne káromkodjál Marcof, mond Avonne, a fergeteg elfeledteté velünk, hogy ma Szent-Iván napja van. Ezek örömtüzek.

— Átkozottak legyenek az örömtüzek, melyek a kősziklákat hozák az ember szeme elé.

— Marcof! Hallja? kérdé Jahoua egyszerre,

tiatlansággal kérkedő több (mindenesetre tehetős) anya korszellemhez mért nőnevelésnek akar elkeresztelni.

„Rosz időket élünk,
Rosz csillagok járnak.
Isten őrizd nagy csapástól
Mi magyar hazánkat!“

Midőn ezt irta napjaink páratlan költője, azt kell hinnünk, hogy a nőnevelés fölött gondolkodott. S ha igen, ugy e gondolat nagysága még többet nyer erejére nézve. Mert ha tudjuk, hogy: ha a háztartás nehézségeivel kiskorától óta nem próbálkozott nő nincs a házná, a rend és családi béke onnan számüzve — az egyetértés boldogitó szelleme ott mindent rontó egyenetlenséggé aljasulva van: ugy méltán lehet elismernünk azt is, hogy ha tovább is a jelenlegi czéltalan irányu nőneveldék szellemében vezettetnének hajadonaink: megfog jönni az idő, mikor csakis ez lesz értelmeye a költő fentidézett remek gondolatának.

De mit mondjunk azon magasb rangban hetvenkedő anyákról, — kik ma már mintegy megfeledkezve saját önjök- s nemzetiségökről, az édes anya tejével szivott nemzeti, illetőleg anyanyelvről ugy kezdenek beszélni, mintha angol és franczia nyelv nélkül nem is élhetnénk meg; — mert a magasb osztályokban e kettő a társalgási nyelv.

Részünkről nehéz felfognunk, hogy miért ne lehetnénekünk magyaroknak művelt nemzetekkel egy szinvonalon állanunk anélkül, hogy hölgyeink angolul s francziául tudjanak. Mi legalább ugy értelmezzük a dolgot, hogy sokkal inkább megálljuk a sarat szemben a külfölddel, ha mig hajadonaink idegen nyelvekkel gyötrik elméjöket, a családélet békéjét teremtő háztartás tudományából hallgatnának előadásokat. Sokkal máskép veszszük fel e dolgot, ha szaktudósok, s államhivatalok főfői sajátitják el az idegen nyelveket. Mert ha ezek birják jelzett nyelveket: mindenesetre azon is vannak, hogy ha más gyümölcscsel nem, legalább azzal örvendeztetik meg a nemzetet, hogy ama nyelvet birván, a jelesb műveket azon nyelvekről átteszik a mi nyelvünkre; mig ellenben hölgyeink, ha szülőik véres verejtékkel gyüjtött szorzeményének tömeges kiadása mellett megtanulták francziául s angolul hebegni, alig hajtanak ebből nagyobb hasznot a semminél, vagy ha igen, ugy az nem egyéb, mint a magas igények ez általi nagyobbodása. Nem levén tehát nőink nyelvtanulásbani fejtörése józan czéllal összekötve: helyeslő szavazatot nem adhatunk reá.

De ha philosoph-gondolkodás tárgyává teszszük ezen irányt, ha Hazlitt lennénk, csak azt mondhatnók az egészre, hogy: jó czélra sem szabad soha rosz eszközt használni. Egyébként ez oly ügy, melynél a megtámadottak felett egyedül méltó sajnálkozásunkat jelezhetjük annyival inkább, mert ki nemzetiségi nézpontból nem tartja a „Prima persona incipit ab ego“ elvet, arra sem érdemes, hogy — ha tiszteleg — tisztelgését elfogadjuk.

Feladatának, szigorú kötelmének a nevelő csak ugy felel meg, ha iparkodott hallgatóit olyanokká tenni, mint maga. De ha meg volt benne az irány, hogy hallgatói csak annyit és többet ne tudjanak, mint maga: ugy bünnel szövetkezett szándoka egyáltalán menthetlen marad, miután ily irányban működvén, nemcsak nem haladunk, de — minthogy nem akarva haladni — eltorlaszoljuk magunktól azon kutforrásokat, melyekből a kristálytiszta művelődésnek kellene felénk folydogálnia.

Nőneveldéink — jelen rendszerét tekintve — ily bünnel szövetkezett szellemtől vannak áthatva.

A művelődésnek tisztán nemzeti irányban értelmezett felfogása azonban már annyira megtömörült ama torlasz körül, hogy csak egy lökés és romma törpül azon torlasz, mely eddig büszkén emelte magát fejünk fölé, — s bár észrevétlenül — mintegy nyakunkra hágni tüzte czéljaúl.

Helytelenek az elvek, s még ferdébbek az ezekből alakitott nézetek, melyekkel nőneveldéink dúslakodnak. De szintolyanok az eszmék is, melyekkel terhelten hagyják el azokat különben czélirányosban fejleszthetett hajadonaink. És midőn ekképen kijövén, tapasztalni kezdik, hogy mily ellenkezője az élet keserű valója az intézetben fölszedett nézeteknek: akkor veszik észre, mily haszontalan volt azon költekezés, melyet jóindulatú szülőik a magától lehámlott külmázért oly hasznavehetlenül kivetenek. Fájdalmas tapasztalás, melyet mindennap hallhatunk.

És ti szülők — kik e fájdalmas tapasztalást a legfájdalmasabban érezhetitek, nem veszitek-e észre, hogy a korszellem követelményei csak addig helyesek, mig a jövő boldogságot, a családi jolétet s megelégedést nem kivánják áldozatul? Gondolkodjatok!...

Nőneveldéink a naponta tapasztalható családi elégületlenségnek kutforrásai. Miért? Megérteti velünk ez egy betünyi igazságtalan állitást magában nem rejtő röpirat.

Vannak erőink, vannak gyógyszereink, de nem birjuk a módszert, melyszerint vegyitnünk kell azokat, — hogy hatásától hegedni kezdjen a vészszel fenyegető seb. Gondolkodjunk, s kutassuk még jobban a hibákat, hogy aztán, ha föltaláltuk a vegymódszert, tudjuk hová alkalmazni a tapaszt!...

A magyar nemzetnek ősi, tiszta jelleme a nőneveldékbeni idegen szellem terjesztés miatt veszendőben van.

Nincs — illetőleg — nem volt képesség, mely belátta, nem volt bátorság, mely szembe szállott volna az eddig lényegesnek tekintett, saját énünkről gondolkodva azonban — teljesen szükségtelennek bizonyúlt idegen nyelveknek leányaink általi szajkózása, idegen szellem- és jellemnek keblökbe oltása ellen, mely előbb-utóbb megtermi, sőt már megis termé férges gyümölcsét az ugynevezett germanisatiónak nők részéröli védelmében, a jellemző nemzeti büszkeség, önérzet- és viseletnek általok eszközlött szivtelen elfojtásában, kiküszöbölésében.

(Vége következik.)

Hirek.

— ***Albrecht*** főherczeg ő fensége tegnap a déli vonattal utazott N.-Kanizsán keresztül.

— ***Meglepő*** szomorusággal vettük a hirt, hogy Iukey Ferdinand ő excellentiája, e jeles emberbarát, Posonyban megbetegedett, s mint értesülünk, őrülési rohamokban szenved. Őszintén kivánjuk teljes felgyógyulását!

— ***Névy László*** jeles tanár tegnapelőtt városunkban időzött, innen Csehibe rándult ki. Szombathelyről visszajövet, hosszabb ideig lesz Nagy-Kanizsán.

— ***Csutor Imre***, megyei alispán ur, apr. 6 án Nagy-Kanizsára érkezvén, minden előleges bejelentés nélkül a városi összes hivatalt meglátogatta, s mindent a legnagyobb rendben találván, teljes megelégedését fejezte ki.

— ***A nagy-kanizsai*** műkedvelők által márczius 8-án tartott szini előadás alkalmával bejött jövedelem: Brutto jövedelem jegyek- s felülfizetésekből 210 frt 30 kr., ebből folyó kiadás 132 frt, beruházás 40 frt 22 kr., s netto jövedelem tehát 38 frt 8 kr. Mely összeg a nagy-kanizsai takarékpénztárba helyeztetett. Felülfizettek: Zerkowitz Zsigmond ur 4 frt, Valbach Mór 2 frt, Zerkowitz Vilmos 3, Volheim Felix 2, Ofner Alajos 1, Ebenspanger N. 1 frt, Knoreczer 60 kr., Schulcz 50 kr., Engländer 60 kr., Armuth 50 kr., Pfeiffer 50 kr., Engländer 1 frt 50 kr., Breisach 1 frt 50 kr., Blau 1 frt 30 kr., N. N. 40 kr., N. N. 50 kr., Miteczky Henrik 30 kr.

— ***Lapunk*** 27-ik számában rövidon érintett szakácsi tüzről levelezőnk ezeket irja: „A tüz 30 án alkonyatkor támadott ismeretlen ok miatt, s még éjjeli 12 órakor messze világlott. Áldozatul esett — 42 épület s egy gyermek, kit a lángok közől már megmenteni nem lehetett. — Nem tudom elhallgatni az embertelenséget, mit e sujtott község lakosai tanusitottak azzal, hogy látva a pusztitó elemet, mely barátaik jövő napjaira nyomort von, csoportokban hagyták ede a vész helyét, mintha egy mulattató játék megelégletl nézésével távoztak volna. Igy tettek szakácsi lakói, sajnálom, hogy neveiket nem közölhetem. A hála, köszönet a szomszéd Csákány lakóira maradt; kik a 2 órai távolból futottak a vész szinhelyére, hogy megmentsék, mit még lehet. Elismerést érdemel még t. Kiss Sándor, szakácsi birtokos ur, ki készséges segédkezése közepett égést is szenvedett.“

— ***A „nagy-kanizsai*** fürdő részvénytársulat“ ez évi rendes közgyülését 1873. april hó 20-án reggeli 10 órakor Nagy-Kanizsán, a nagy-kanizsai takarékpénztár helyiségében tartandja. A közgyülés tárgyai leendenek: a) Az igazgató választmányból kilépett 4 és a számvizsgáló bizottmány tagjainak választása; b) az igazgató választmány jelentése a vállalat állapotáról általában, s az eddigi üzlet eredményéről; c) az igazgató választmány és egyes részvényesek inditványai feletti határozat, az utóbbiaknak azonban 8 nappal a közgyülés előtt irásban kell a választmányhoz beadatniok; d) az igazgató választmánynak a függő adósságok törlesztése iránt előterjesztendő inditványa, esetleg a fennlevő üres telkek eladása-, vagy az alapszabályok megváltoztatása feletti határozat; e) a szavazatszedő bizottmány és azon részvényesek választása, kik a közgyülés jegyzőkönyvét aláirásukkal hitelesitik.

— ***Megjelent*** a „Muraközi kérdés“ külön lenyomata azon czikkek összeitéséből, melyek e lapokban adattak ki, hozzá van még véve azon szöveg, melyet Zalavármegye közönsége 1872. évi nov. 4-iki közgyüléséből az országgyüléshez terjesztetett fel. A kiadvány öt nagy folio iv s diszére válik lapkiadónk nyomdájának.

— ***Világtárlati dolgok.*** A kiállitási jury elnökei- s alelnökeinek felosztása, országok szerint következőleg eszközöltetett: Az 1 ső csoportba bányászat és kohászat, Svédország ad elnököt, alelnököket Austria és Németország; — 2. cs. földmüvelés, kertészet, borászat és erdészet; elnök Austria, alelnökök Magyarország és Anglia; — 3. cs. vegyészeti ipar: elnök Németország, alelnökök Franczia-ország, Austria; — 4. cs. táplálkozási és élvezeti szerek, mint termékek: elnök Magyarország, alelnökök Portugalia és Brazilia; — 5. cs. ruházati ipar: elnök Austria, alelnökök Belgium és Németország; — 6. cs. bőr- és kautschuk-ipar: elnök Oroszország, alelnökök Austria, Törökország, — 7. cs. fém-ipar: elnök Belgium, alelnökök Angolország, Austria; — 8. cs. fa-ipar: elnök Oroszország, alelnökök Dánia, Magyarország; — 9. cs. Kő-, anyag- és üveg-áruk: elnök Francziaország, alelnökök Austria, Belgium; — 10. cs. rövidáru-ipar: elnök Németország, alelnökök Austria, Olaszország; — 14. cs. papiros-ipar: elnök Austria, alelnökök Japan, Holland; — 12. cs. graphicus művészetek: elnök Anglia, alelnök Franczia-ország, Austria; — 13. cs. gépészet, szállitóeszközök: elnök Austria, alelnökök Németország, Anglia; — 14. cs. tudományos műszerek: elnök Swajcz, alelnökök Németország, Austria; — 15. cs. zenészeti műszerek: elnök Olaszország, a. e. Austria, Francziaország; — 16. cs. hadügy: e. Austria. a. e. Oroszország, Svédország; — 17-ik csoportba: tengerészet: e. Anglia, a. e. Austria, Görögország; — 18. cs. épitészet: e. Francziország, a. e. Észak-Amerika, Austria; — 19. cs. polgári lakház s berendezése: e. Holland, a. e. Swajcz, Egyptom; — 20. cs. pórház és berendezése: e. Magyarország, a. e. Észak-Amerika, Oroszország; — 21. cs. nemzeti házi-ipar: e. Törökország, a. e. Perzsia, Chiua; — 22. cs. iparmuseumok működésének szemléleti föltüntetése: e. Austria, a. e. Olaszország, Holland; — 23. cs. templomi művészet: e. Olaszország, a. e. Spanyolország, Austria; — 24. cs. a jelenkor képzőművészete: e. Austria, a. e. Francziaország, Németország; — 26. cs. tan- és művelődésügy: e. Amerika, a. e. Swajcz, Austria; — 27. cs. világkereskedelem: e. Amerika, a. e. Anglia, Austria. Eszerint jut elnöki állás Austriára 6, Magyarországra, Németországra, Oroszországra, Francziaországra, Angolországra, Olaszországra és Amerikára két-két csoportban; Svédország-, Belgium-, Holland- és Törökországra egy-egy csoportban. Alelnök: Austria 14, a többi nagy államok öt-öt csoportban, Magyarország már csak kettőben. — A világkiállitásra érkezett a márcz. 24—31 közti héten 61,777 mázsa sulyu kiállitási czikk.

— ***Országos vásárunk*** kevéssé volt látogatott, eladó közönség háromszor annyi volt, mint vevő. Nyomott hangulat mindenfelől. A marhavész megszüntével a marhavásár a legélénkebbnek látszott.

— ***A zalamegyebeli*** jegyzői szigorlatot Zala-Egerszegen apr. 3- és 4-én tartotta a bizottmány; ez első szigorlaton 9-en jelentkeztek, s mind a 9 képesittettnek jelentetett ki.

— ***Meteorologiai*** észleletek a n.-kanizsai főgymnasiumnál 1873. év márczius havában. Közép légnyomás: 744·33 millimeter; legnagyobb légnyomás: 753·4 mm. 24-én 9 órakor este; legkisebb légnyomás: 733·8 mm. 20-án 7 órakor reggel. — Közép hőmérséklet: 7·9°C; legmagasabb hőmérséklet 18.4°C 18-án 2 órakor délután; legalacsonyabb hőmérséklet: 0·2°C 8-án 7 órakor reggel. — Közép páranyomás: 6·4 mm. — Közép nedvesség: 80·3%; legcsekélyebb nedvesség: 47% 17-én 2 órakor délután. — Közép felhőzet: 5·3. 93 észlelet

---

— Mit hallanék a szél dörmögésén kivül?

— Csak hallgassa!

— Mennyei Isten! sohajtá Avonne, ki figyelmezett. Ezek a halotti tengeröböl lelkei, kik imádságot kivánnak tőlünk.

Marcof maga is hallá egy ismeretlen zúgást a szélbe vegyülve. Zsebjéből kiveszi ezüst sipját, egyet füttyent vele, Bervic e perczben ott terem, kinek a kormányt átadá.

— Csak mindig egyenesen kormányozni, mindig hajóirányt tarts! Parancsolá. És te Avonne, maradj az árbocz tövénél, hol majd a veszedelem perczében találhatlak, meg ne mozdulj innen. Közben imádkozhatol, a menyhez folyamodjál segitségért, anélkül elvagyunk veszve.

A szép bretagnei leány letérdel; a nyakán levő keresztet elővezi s buzgó ájtatossággal kezd imádkozni.

Jahoua mellé térdelt s egyesité imádságát szóval.

Marcof az árbocz-kasba fölmászva, a magasban lógázta lábait. Zsebéből kivett látcsővel a setétségbe nézvén.

— Ezek az égőtüzek megfognak bennünket rontani. A Tummlernek háta megett van Penmark, s igy egyenesen a halotti tengeröbölbe megy.

E halotti öböl, melynek neve is már elegendő, hogy a hajósok és halászok kebelében félelmet gerjeszszen — egy kis, de vadforgásu öböl, mely egy láthatlan vizfolyam sebességével minden vigyázatlan hajót magához sziv. Itt már számtalan hajó elmerült, elveszett, s azért hiszik, hogy a szerencsétlen lelkek panaszkodnak ez öbölben.

Marcof a kétségbeesés vonását már nem rejthető arczáról el s nem űzhető szivéből ki, rögtön lecsuszkedett az árboczról.

— Forditsátok meg a hajót ifjak, hamar! a groixi szent szüz nem fog elhagyni bennünket!

E parancs veszedelmes volt, mert a hajót szél ellenébe kell megforditani, egy kis szélrugás, vagy csak kisebbszerű hullám is képes a hajót felforditani. De a Tummler mégis, hála a hajó személyzet ügyességének, diadalmasan megfordult s előre ment.

A veszedelem azonban nem mult el, hanem máskép ismétlődött, de szerencsére csekélyobb mérvben: Ugyanis a déli szél a hajót mindig a partnak hajigálta.

A halotti öböltől mindenesetre eltávozván, mindinkább közeledtek a penmarki sziklákhoz. Már látszott az ugynevezett fáklyák közől egy, a többiek fekete tömegében.

Avonne még mindig imádkozott, Jahoua szinte vele. — A hajó-személyzet sütét csendben várta perczenkint, hogy a hajó a tengerben levő sziklákban összezuzatik.

— Dobjátok a vizmérőt! parancsolá Marcof Bervichez fordulva. Ez eltávozott, s pár percz mulva visszajövén, igy szólt:

— Három öl a mélység e perczben! Hangjában oly nyugodt csendesség volt, mely az agg tengerészt, még a halál képe előtt sem hagyja el.

— Még mennyire vagyunk a fáklyától? kérdi Marcof.

— Mintegy harmincz ölnyire.

— Akkor még tiz perczünk van, fejezé be Marcof hidegvérüen. Avonne, csak imádkozzál gyermekem, de bretagnai nyelven, mert a szeretett Isten talán nem ért már francziául!

Halálos csend honolt a hajón, csak a szél üvöltött folytonosan.

Az ifju leány hangosan imádkozott, érzelmesen és hatásosan.

A matrózok mindnyájan letérdepültek.

— Va Doué discourit a hanom! kezdé Avonne. Va vatimant a zo kes biau ag ar mor a zo ker brus!

— Amen! Mond az egész személyzet.

— Egy hajó jő irányunkban! kiáltá egyszerre Bervic. — Minden matróz elfeledve a veszedelmet, a még félősb, gyenge, töredékeny hajóhoz sietnek, mely a legnagyobb veszedelemben forgott.

Borzasztó volt a látvány. Majd magasan a hullámok tetején, majd nagy mélységbe zuhanva, közeledett a kis hajó a Luggerhez. Csak egy ember volt benne, az is az evedzőre támaszkodott.

— Ez csak az ördög maga lehet! Sugá Bervic a kapitány fülébe.

— Ember, vagy ördög, dobj neki kötelet, ha az a hajóra akar jönni — felel Marcof — mert ő mindenesetre jó matróz.

E pillanatban rettentő robajjal csapódott a sziklaktól vissza a hullám, s egyenest a hajónak rohant. — A hajó azonnal eltünt a habok közt, másik perczben a sziklához csapva, darabra tört. Egyes farészeket már a Luggerra is dobott a hullám.

— Egy ember a vizben! Kiáltának többen a Lugger matrózai közől.

Pillanat müve volt, s a hajótörést szenvedett megmentve lőn; mig némelyek köteleket akartak dobni, addig egy ügyes matróz a tengerbe ugrott, s magával hozá a szerencsétlent, ki amint a Luggerra ért, a személyzet megismeré s kiálták: Keinok!

— Keinok? szólt örvendve Marcof.

Avonne meglátván az idegent, a megerősitett árucsomagok közé tünt. Jahoua maga maradt az árbocz tövénél s botjára támaszkodva, kihivó tekintetet dobott az idegen felé.

Az ifju vendég megpillantá ugyan Avonnet és Jahouát, de további tekintetre nem méltatván őket, figyelmét elforditá tőlök és vizes ruháit rázogatva, egyenesen Marcofhoz ment, kinek baráti kezét nyujtá, s igy szólt:

— En a tüz világánál Luggerodat megismerém, te Marcof veszedelemben voltál s azért siettem ide.

— Szép tőled Matróz, az ég maga küldött ide, üdvözlé őt Marcof.

— Isten, vagy ördög, mindegy.

— Nekem is, ha a Tummlert megmentheted. En képzett s szilárd tengerész vagyok, s nem is adom át senkinek a kormányt a tengeren, de mégis bevallom neked, hogy a régi Piloták között Bretagneban kevés van, vagy nincs is oly ügyes tengerész, mint te, ki a hajót bizonyos sikerrel képes vagy a sziklákon keresztül vinni, még eddig sohasem hibáztál. Vedd át tehát a kormányt és parancsolj, mi engedelmeskedünk.

— Nem bánom, hanem egy feltétel alatt, tevé hozzá Keinoc.

— Beszélj gyorsan s világosan, mert egy perczuyi idő sincs elvesztени való.

— Esküdjél nekem, ha én a te hajódat az öbölbe hozom és szerencsésen kikötünk, a parton megadod, mit tőled kérek.

— Ha nem a lelki dicsőségem ellen való az.

— Nem.

— Jól vagyon, esküszöm s megteszem mit tőlem kivánni fogsz.

— Marcof, szavadnál foglak tartani.

Keinoc általvette a hajókormányt, határtalan elszántság- és megirhatlan biztonsággal

közül egészen derült ég észleltetett 8-szor, egészen borult 9-szer. — Közép szélerősség: 1·9. Észleltetett északi szél: 4, északkeleti 11, keleti: 12, délkeleti: 17, déli: 14, délnyugati: 10, nyugati: 1, északnyugati: 8, összesen: 77, szélcsend 16-szor. — A csapadék (eső) havi összege: 55·85 mm. Eső esett 8 napon. Reggeli köd észleltetett 4-szer. Legtöbb eső esett 11. és 12. közötti éjjel. A hó elején és végén gyakori reggeli derek. Mint a kora tavasz hirdetője, említést érdemel azon élénk villongás, mely 20 án este északnyugaton volt látható. Egyébiránt a régen megérkezett fecskék is elég hangosan hirdetik a természet korán ébredését. F. L.

— *Csákányban* (Somogy) mult hó 31-én reggel, egy pórnő 3 éves gyermeke a konyhában meggyuladt s mire anyja észrevette, már pirult teste pótolta a ruhát. Még ez éjjel szörnyű kinok között meghalt.

— *Geracs József*, kis-kanizsai születésű s Nagy-Kanizsa városi hajdu volt az a szerencsétlen, ki magát, mint értesülünk, szerelmi viszony miatt a mult héten sziven lőtte, még csak 19 éves volt.

— ***Szinészet.*** Szombaton, april 5-én adatott: *Kukli prédikácziók*, vigjáték és *A szerelmes borbély* s *a szerelmi varázsital*. Mindkét darab eléggé sikerültnek jelezhető, sőt az első, mind beltartalma-, mind a játszók által személyesitve, köztetszéssel fogadtatott. — Vasárnap, april 6-án két előadás: d. u. 4 órakor *Egy magyar plebános*, miről már szólottunk; este 8 órakor: *Kerekes András és szeretője Piros Panna.* Ez utóbbira csak annyit jegyzünk meg, hogy egy oly egyént, mint ki Pesten s többhelyütt vendégszerepelt, s most szerencsénk volt körünkben láthatni, egy Szabó Ödön urat, kinek már tehetsége és hivatása is eltér a vasárnapi publicum mindennapiasságától; más jellemzőbb darabokban kivánnuk látni, nem az ilyes Kerekes András félékben. — Hétfőn, april 7-én: *Dajka*, operette, Timárné jutalmául és *A jól őrzött kis leány*. Az elsőről nem szólunk semmit s azt is lassan mondjuk; a második meglehetősen sikerült. A kis 8 éves Ardai Anna sokszor meglepett. — Kedden, april 8-án: *Sullivan és a nyárspolgárok*. Szabó Ödön ur jutalmául. Kétséget nem szenved, hogy a jutalmazott e fellépte egyike volt a legjellemzőbb és legnehezebb játékainak, csak azt sajnáljuk, kevesen voltak jelen. Városunk lelkesb hölgyei gyönyörü koszorúkkal s virágcsokrokkal tanusitották benleányi figyelmöket a vendég-művész iránt. Hiában, csak hölgyek tudnak lelkesedni a szépért s nemesért! Fogadják elismerésünket! — Tegnap, april 9-én: *Egy férj vétke*, bucsu-előadás az igazgató s az igazgatóné jutalmául. Megelégedésünket kell kifejeznünk az előadás sikerét illetőleg; a közönségről ma is csak azt mondhatjuk, mit tegnap, tegnapelőtt és mindig! — Ma reggel távozott el a társulat Székesfejérvárra.

— ***Rövid hírek.*** Gróf Karácsonyi Guido ur urad. főtisztjeinek a világkiállitás meglátogatása idejére 10 frt napidijt utalványozott. — Pécsett kalaplevétel elleni egylet alakult. — A Szerémségben több község határát elöntötte a Jarak csatorna. — Pest sétányain és nyilvános helyein vaspadokat állitanak fel. — Magyar-, Erdély-, Horváth-, Slavonországban s a határőrvidéken összesen 552,062 izraelita van. — Pestmegyében a galyákon rozsdát vesznek észre. — A budai lövész-egylet Gizella ihgnő nászünnepe alkalmával díszlövészetet rendez. — A „Reform" a „világkiállitás" szó helyett a „közkiállitást" indítványozza használni. — Tenger alatti ágyut talált fel egy Singer nevü angol kapitány (!) — III. Napoleon fiának a woolwichi angol egyetemen a háboru művészetei oktatása ellen ágitálnak. — Jézus életét Schnake Frigyes, amerikai német, drámába foglalta. — Petőfi azon tollát, melylyel a „Hóhér kötele"-t irta, Orlay Samu festő a m. nemzeti muzeumnak adományozta. — Thiers, köztársasági elnök, a kereskedelmi minister által fogja magát képviseltetni a világkiállitás megnyitásának ünnepélyén. — Beck Károly, pesti születésü, hirneves német költő, a fővárosban időz. — Kukovics Imre honvédtábornagy a szerém- és verőczemegyei szükölködők részére 500 frtot adományozott. — A keleti marhavész Magyarország egész területén végkép megszünt. — Temesvárott „Südungarischer Lloyd" czim alatt politikai napi lap indul meg. — Szegedy társulata, mely Baján nem kielégitőleg működött: holmi famosus okok miatt felbomlott. — A „Bácska" czimü hetilap megszünt. — Paulay, mint szerződött szinész és szini tanodai tanár, továbbra is megmarad a nemz. szinháznál. — Sz.-Somlyón műkedvelők által e hó 30-án nyittatik meg az állandó szinház. — Klischnigg, a hires majomábrázoló, Győrött van. — Insbruckban Telek m. énekes „Troubadur" czimszerepét tetszés mellett éneklé. — Bécs harmadik kerületében Odeon szinházat épitenek. — A nemz. szinház philharmoniáját ellopták.

Történeti naptár.

Apr. 10. 4179. Kr. sz. e. A világ teremtetése a jubeláris korszak szerint. — 742. Nagy Károly római császár születésnapja. — 1849. Damjanics váczi győzelme, Götz cs. tábornok elesik. — 1850. Czuczor Gergely Kufsteinba vitetik.

„ 11. 1163. IV. István királyunk Zimonyban meghalt. — 1485. Mátyás király álruhában az ostromlott Bécsbe ment. — 1842. Kőrösi Csoma Sándor halálozása. — 1848. a posonyi országgyülés berekesztése. — 1849. Asbóth Lajos rákosi győzelme, Kmety Uj-Pestet elfoglalja, Aulich Kőbányáig hatol. — 1868. Ráth Károly jeles magyar történet-buvár halálozása Győrött.

„ 12. 1782. Metastasio halálozása. — 1815 Römer Flóra érdemes műrégész születésnapja.

„ 13. 74. Kr. sz. e. Cilnius Maecenas, a költők legbőkezübb pártfogójának születésnapja. — 1827. Hollósy Kornelia kitünő énekesnő születése. — 1849. Perczelnek titeli csatája.

„ 14. 1751. Bolla Márton, történetiró deáknyelven, Sümegben születik. — 1849. a debreczeni országgyülés kikiáltja a függetlenséget. — 1865. Lincoln meggyilkoltatása.

„ 15. 1690. Apafi Mihály, Erdély fejedelme, meghalt. 1849. Az osztrákok szerencsétlenül harczolnak a Garam mellett.

„ 16. 1797. Thiers Lajos Adolf születésnapja. — 1830. Katona József, a Bánkbán dráma költője, meghalt. —

Apr. 16. 1849. az esztergomi győzelem. — 1854. Az ostrom-állapot megszüntetése Magyarországon kihirdettetik.

Szerkesztői üzenet.

658. S. S. 8. „Arczkép előtt" nem közölhető.
659. D. L. Csáktornya. A megkeresvényt köszönjük, használni fogjuk.
660. F. Konstantinápoly. Márcz. 26 án kelt levele szerint készséggel intézkedünk.
661. „Ott" Jöni fog. Üdvözöljük!
662. Pr. H. Bécs; a czerebirdetés nem fizeti ki magát.
663. M. K. B. Nem lehet azt ugy megirni mint megbeszélni; majd megjő az alkalom.
664. „Esteli barangozáskor", — „Elhallgattatár sikerültebbek

Piacziárak

Nagy-Kanizsán, 1873. évi april hó 9-en Gabonaneműek: alsó austr. mérő szerint Buza 87—90 font 7.— kr. 85–86 font 6,60 kr. 83—87 font 6.— kr. Rozs 71—78 font 3,80 kr. Árpa serfőzésre 68—70 font 3,30 kr. Árpa etetésre 3 20 kr. Zab 1,90 kr. Repcze — — kr. Lisztneműek: bécsi mázsa szerint. Liszt legfinomabb 14 50 kr. Zsemleliszt 12.50 kr. Fehér kenyérliszt 11 — kr. Fekete kenyérliszt 8.50 kr. Hüvelyesek: alsó austr. mérő szerint: Borsó 8.— kr. Bab 4.— kr. Lencse 8.— kr. Köles —.— kr. Hajdina (pohánka) 3.60 kr. Kukoricza 3 50 kr. Burgonya 1 80 kr. Hus: bécsi font szerint. — Marhahus 26 kr. — Disznóhus 32 kr. Juhhus — kr. Borjuhus 24 kr. Zsirfélék: bécsi font szerint. Disznózsir 50 kr. Marhazsir 60 kr. Szalonna 46 kr. Szappan 24 kr. Lámpaolaj 36 kr. Stearin-gyertya 65 kr. Faggyú-gyertya 32 kr. Bor: alsó austr. akó, 40 pint szerint Ó-bor 16.— kr. Ujbor 10.— kr. Sör: alsó-austr. sorakó, 42 pint szerint. Legmagasabb 7.— kr. Legalacsonyabb 6.— kr. Tüzifa: bécsi öl, 36 hüv. hosszu szerint. Bükkfa 14.— kr. Tölgyfa 10 — kr. Kuszén egy bécsi mázsa szerint 70 kr. Faszén egy mérő 70 kr. Bécsi mázsa szerint. széna 2 — kr. Szalma 1.20 Napszám: egy férfi ellátással —.— kr. Ellátás nélkül 1.— kr. Egy nő ellátással —.60 kr. Ellátás nélkül —.80 kr. Egy gyermek ellátással —.— kr. Ellátás nélkül — 60 kr.

Sümegh, april hó 8-án 1873. Buza 7.— 6 60 - kr. Rozs 3.80—3.60 kr. Árpa 3.——2.08 kr. Zab 2.— —1.60 kr. Kukoricza 4.——3.60 kr. Köles 3.40—3.— kr. Bab 6.20—6.— kr. Hajdina —.— —.— kr. Marhahus 24 kr. Borjuhus 20 kr. Disznóhus 36 kr. Juhhus — kr. Burgonya mr. 2.——1.50 kr. Uj bor akója 15—10.50 kr. Óbor akója 16.50— 12.— kr. Széna m. 1.20— —.— kr. Szalma m. 1 frt. Keményfa öle 14. — 12.— kr. Időjárás meleg, tavaszi.

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról	Barcsra és Dombovárra	reggel	5 óra	18 percz.	
„	„	délután	2	43	
„	Budára	reggel	6	18	
„	„	délután	1	48	
„	„	estve	10	43	
„	Bécsbe	reggel	6	48	*)
„	„	délután	2	18	
„	„	estve	10	58	
„	Triesztbe	reggel	6	3	
„	„	délután	2	23	
„	„	estve	11	33	
Érk. Barcs- és Dombovárról	N.-Kanizsára	reggel	4 óra	19 percz	
„	N.-Kanizsára	délután	1	21	
Budáról	„	reggel	4	43	
„	„	délután	1	46	
„	„	estve	9	20	
Bécsből	„	reggel	4	33	
„	„	délelőtt	10	27	
„	„	estve	10	18	
Triesztből	„	reggel	3	60	
„	„	délután	1	9	
„	„	estve	10	22	

*) Csak Szombathelyig, itt 7 órai várakozás.

Érték- és váltófolyam april 9.

5% metaliques 70.35; 5% nemz. kölcsön 72.60; 1865-ki álladalmi kölcsön 103.75; bankrészvények 953; hitelintézeti részvények 332.50 London 108.75; ezüst ágió 797.50; arany darabja 6 17; 20 frankos arany 8.71 ½ kr.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.

„Zala-Egerszeg mvárosában, a Fehérképi főutczában, 307. szám alatti lakház, mely áll 5 szoba, 2 kamra, 2 konyha, 2 pincze és 2 raktárból, nagy udvar és 617 [ ] öl kerttel, — mégis a fötéren 894. sz. alatti lakházzal kapcsolatban levő udvar beszámitásán kivül eső 244 [ ] öl kert, mindennap szabadkézből örökáron eladandó, szükség esetében — mindkét birtokra a szabadakaratbóli nyilvános árverés f. 1872. évi april 20-án Zala-Egerszegen, d. u. 2 órakor a helyszinén fog megtartatni, — a venni szándékozók a további feltételek iránt, tulajdonossal Zala-Egerszegen, a 494. számu házban értekezhetnek."

Mindenkinek különös figyelmébe ajánltatik a

Dr. Forty-féle altalanos

SEB-TAPASZ,

mely rendkivüli gyógyereje, alválasztó, érlelő és fájdalmat csillapitó hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egyszersmind gyökeres gyógyulást eszközöl különnemü bajokban. — Ily bajok a torokgyulladás, légcsőhurut, b ö r k é s-barnaság, hártyásgyik (Croupangina) mindennemü megsértések, harapás, szurás, vágás vagy égés által támadható s e b e k, megforrázások, darázs- vagy méhszurások, kenek-fekélyek, zuzatok (contusiók) — meglepő gyors fájdalom csillapitással — rögzött daganatok, gümők, tályogok, pokolvar (carbunculus pustula maligna), megkeményedések, genyedések, várkelések, minden mirigybetegségek, görvélyes fekélyek, fagydaganat, ujjféreg, körömméreg, vadhus, tagcsivar- csontszú, kificzamitás és megrándulások, helyi csúz; továbbá a szülés folytáni lábfelfakadások és sebek, fájós fekélyzett vagy már genyes nöi mell. — Sok nő már csirában volt emlőráktól, — a különben elkerülhetlen életveszélyes sebészi műtétnek mellőzésével — egyedül ezen jeles sebtapasz használata által menekült meg.

Végre a testbe teljesen bemélyedt bárminemü szálka, vagy darázs- és méhfulánkja csupán ezen tapasznak rövid idei használata folytán annyira előtünik, hogy azután a testből közönségesen szabad kézzel, sebészi műtét és fájdalom nélkül könnyen kihuzható, mire a seb gyógyulása nemsokára bekövetkezik.

Ezen megbecsülhetlen gyógyszer, melynek jelessége legbiteleseebb egyének számos s különös kivánatra bármikor felmutatható bizonyitványai által más régen a legfényesebben elismertetett — rendkivüli, s legkülönnemübb esetekben megpróbált hatásánál és feltünő sikerdús eredményeinél fogva, melyek használata által még elavult bajokban is eléretnek, jómegalapitott és elterjedett hirét kétséghevonhatlanuggasolja.

Egy csomag ára 50 kr., nagyobb csomag 1 frt, használati utasitással együtt, postán küldve 10 krral több. — Egy frtnyi csomagnál kisebb szállitmány nem teljesittetik.

Központi küldeményező raktár: **Pesten Török József** gyógyszerész urnál király-utcza 7-ik szám alatt.

Továbbá kaphatók: **Nagy-Kanizsán: WAIDITS JÓZSEF** urnál. **Pakson:** Malatinszky S. — **Pécsett:** Sipőcz J. — **Sümegen:** Stamborszky. — **Sz.-Fehérvárott:** Braun J. — **Szombathelyen:** Pillich F. — **Veszprémben:** Ferenczy K. — **Zágrábban:** Mitlbach Zs. **Sopronban:** Buck J.

A t. cz. gyógyszerész és kereskedő urak, kik raktárt elvállalni hajlandók lenpének, felszólittatnak, miszerint e részbeni ajánlataikat ezen gyógyszer készitőjéhez **FORTY LASZLÓHOZ** czimezve: Budára, (Ráczváros, főutcza, 590. szám) beküldeni szíveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesit.

☛ Vidéki bérmentes levelek általi megrendelések az árnak készpénzbeni beküldése, vagy postai utalvány vagy utánvét mellett tüstént és legpontosabban teljesittetnek.

erőlteti a hajót más utra, egyenesen Penmark bejárására.

A förgeteg nem szünése daczára a Lugger előrehaladt s mindinkább közeledve az öbölhez, már megpillanták a népség mint ujjong örömében és sietnek a kapitányt üdvözölni. A hajó szerencsésen kikötött.

Keinec egy szót sem szólt még mindeddig kivánatáról.

Avonne a hajó szegélyzetéhez támaszkodva, mély gondolatokba mélyedettnek látszik. Jahoua pedig vastag botja markolatát görcsösen fogva, mohón nézé a matrózok sürgését, kik a Luggert megkötözék a kikötőben.

Bervic Marcofhoz közeledék.

— Vette észre kapitány, hogy Keinecnek egy veszélyes vörös folt van a két szemöldöke közt? kérdé lassan.

— Nem, felelt Marcof.

— Csak nézze meg jól. Amily jó keresztény vagyok, oly igazán mondhatom, nem fog huszonnégy óra eltelni és Keinec vérveszetes lesz. —

— Szegény Avonne! sajnálkozék Marcof, még mindig hozzám vagy erősitve. Im, feloldom a szabaditókötél csatját.

Jahoua e perczben ölébe vevén a kedves lányt s kiugrott vele a partra. Amint Keinec mellett elmentek, ez egy gyanus mozdulatot tőn, arczszine elváltozott, s kezével tüszőjéből egy kést rántott ki. — Talán utánok rohant volna, ha Marcof kezét nem érezné, melyet az vállára tett.

Keinec remegett.

— Te vagy Marcof? kérdi sötét hangon.

— En vagyok, szavaidra emlékeztetlek.

— En meg esküdre! Beszélni valónk van.

— Igen, menjünk a szobámba.

Mindketten a kapitányi csüttbe távoztak. Elől a kapitány, utána Keinec lépett be.

— Iszol egy pohár pálinkát? kérdi Marcof s eközben leült.

— Lehet, de e pillanatban nem arról van a szó. —

— Hát mi másról?

— Esküdről.

— Jól vagyon, tehát szólj.

— Keinec hallgatva, egy szekrényt húz elő, mely az oldalhoz volt támasztva.

— Ebben a szekrényben vannak a fegyvereid, puskáid?

— Igen!

— Nyisd fel azt.

— Minek?

— Nem igérted, hogy az első kérelmemet megadod?

— Mindenesetre.

— A Tummler megvan mentve, én szavamat megtartám, tartsd meg te is a tiedet.

— Én készen állok, — mi a kivánságod?

— Legjobb fegyvered, lőpor és ón.

— Keinec — mond Marcof csendesen — én megadom neked, amit kivánsz, de Bervicnek igazsága van: neked vörös folt van szemöldeid közt, te majd valami szerencsétlenséget fogsz tenni.

Keinec a nélkül, hogy felelt volna, lábával mérgesen toppantott.

Marcof felnyitá a szekrényt.

III.

Keinec.

Marcof néhány lépésnyire elfordulván, Keinecet hagyá a fegyverekben válogatni. Az ifju egy aczél-csövü mordányt választott, mely rövid- s könnyüsége miatt is kitünő vala.

— Szerencsés kezed van Keinec.

— Szemem is ért hozzá.

— S most lőport s ólmot is akarsz?

— Igen!

— Itt van tizenkét golyó és az ábra, melyszerint ujakat önthess. Vedd ama lőporszarvat, mely ott az oldalon függ; másfél fontot tartalmaz. Megvagy elégedve?

— Igen.

— Most látod, hogy beváltám szavamat.

— Jól van, te egyébbel nem tartozol.

— Es az én barátságomat nem akarod?

— Hiv az?

— Nem vagyok-e szinte oly jószbretagnei mint te?

— Igen Marcof, bocsáss meg nekem s legyünk jó barátok; te tudod, mit tartok felőled.

— Es én téged, mint a legügyesebb matrózt, becsüllek, kinek bátorsága s erős szive van; épen azért igen szomorit engem a te határozatod.

— Es mi az? Hogyan tudod?

— Te Avonnet és Jahouát akarod meggyilkolni.

— Ha én halálukat akartam volna, akkor csendesen a parton maradhatok, mig ti a hullámokba lelitek sirotokat.

— Igen, de akkor az Isten keze s nem a tied érí őket. Te halálos küzdelmöket nem nézhetted volna, s szerelmed boszúja a vér párolgásában nem fürdött volna.

— Hallgass Marcof, hallgass!

— Nem mondtam-e igazat?

— Lehet!

— En tudom, hogy most, midőn ők a parton vannak és semmi vihartól nem félhetnek, te megrohanod őket.

(Folyt. köv.)

Népdal.

Ad notam: „Jaj beh fényes csillag ragyog az égen . . ."

A liliom szirmai hófehérek,
Ellenállnak a lángzó nap hevének:
Arczod hava is ép olyan galambom,
S ha rám nézesz
Több nem kell, ez
Elég, hogy elpiruljon!

Azt beszélik rólam, hogy e határon
Karom erejét tekintve, nincs párom
S ha megfogom kis selyemlágy kezedet,
Mintha csak a
Világ volna
Vállaimon: remegek!

Ha keblemet bánat dúlja angyalom,
Csak egy mosoly legyen epei ajkadon:
S mint a völgy havát s jegét a kikelet
Langy sugalma,
Eloszlatja,
S derült hoz ború helyett.

Tiszta érzet nem szorul szóvirágra,
Egypár szóban híven van az kitárva.
Nekem is ily egyszerü, de hő imám:
Szeress, mint én,
Légy az enyém,
Tégy boldoggá kis leány!!

Einzig in ihrer Art in Europa

ist die grösste, vielseitig ausgezeichnete erste

kais. kön. Hof-Wäschefabrik

des E. Fogl, in Wien,

Niederlagen

25 Mariahilf, Hauptstrasse 25, | Stadt, Kärntnerstrasse 27. Ecke der Himmelpfortgasse, „zum Erzherzog Karl".

welche durch strengste Solidität und auf jedem Stück Waare mit Ziffern ersichtlichen Preis es bei ihrer Massenproduction dahin gebracht hat, das sie dem Exporte, Engros- sowie Detailverkaufe von keinem der anpreisenden Händler Erreichbare, ausserordentlich Billiges und Bestes, unter vollster Garantie leistet und nach den Provinzen auf briefliches Verlangen Bestellungen prompt zusendet und Nichtpassendes retour nimmt.

Engl. *Chiffon-Hemden* mit oder ohne Halskrägen, schöner als Leinen (bei brieflicher Bestellung ist der Halsumfang anzugeben) das Stück fl. 1.80, 2, 2.50, 3—3.50. Das [illegible]

Rumburg.-Leinen-Herren-Hemden (Halsumfang anzugeben) zu fl. 2, 3, 4, 5, 6 die allerbesten.

Halskrägen, neuester Façon, per Dtzd fl. 2, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Herren-Cravaten oder *Salonbinden* per Stück 75 kr., fl. 1, 2 bis fl. 3.

Herren-Unterhosen zu fl. 1, 1.60, 2, 2.50—3 fl. Reitschnitt, französische, oder ungarische Façon.

Wollene *Gesundheits-Jacken* zu fl. 2, 3, 4, aus Seide fl. 6, 7, gepelzte oder gewirkte *Unterhosen* fl. 2, 3—4. Schutz gegen Gicht.

Leinen-Damen-Hemden glatt, zu fl. 1.50, 2, fein geschlungen fl. 2.50, sowie Schweizerforts ganz neue Formen mit Stickereien zu fl. 3, 3.50, 4, 5, so auch allerfeinste Leinen- und Batisthemden mit Stickerei, auch Spitzen, zu fl. 6, 8—10 fl.

Damen-Nacht- oder *Winterhemden* mit langen Aermeln zu fl. 3.50, auch gestickt fl. 4—6 fl.

Damenhosen, aus Leinen Percall, oder Barchent fl. 2, 2.50—3 fl. mit Stickerei.

Damen-Negligé oder *Nachtcorsets* aus feinstem Barchent zu fl. 2—2.50, aus französischem Batist mit Stickerei zu fl. 3.50, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Damen-Unterröcke aus Percall oder feinstem Rock-Barchent zu fl. 4, mit Stickerei-Einsätzen fl. [illegible]

Damenstrümpfe oder *Herren Fussocken*, das Dtzd fl. 5, 8—10 fl. die feinsten.

Damenmieder zum Schnüren (Taillenumfang ist anzugeben) zu fl. 3, 4—5 fl.

1 Dtzd *Leinen-Taschentücher* zu fl. 1.50—2 fl. grössere und feinere zu fl. 2.50, 3.60, 4, 5—8 fl.

1 Dtzd *Zwirn-Batist Tücher* zu fl. 5, 7, 9—10 fl. die feinsten.

Servietten od. *Handtücher*, per Dtzd nur fl. 5, 6, 7—9 fl. in Damast.

1 *Leinen-Tisch-Garnitur* für 6 Personen (1 Tischtuch mit 6 passenden Servietten) zu fl. 5, 6, 8—10 fl., für 12 Pers. das Doppelte.

30 Ellen *färbiges Bettzeug*, das St. zu fl. 7, 8, 9, 10—12 fl.

30 Ellen *Handgarn-Leinwand* gebleicht, auch Doppelzwirn ungebleicht zu fl. 7.50, 9.50, 10, 13—15 fl.

1 St. 30 ellige ⁵/₄ breite *Rumburger Leinwand* zu fl. 12, 13, 15—18 fl.

40—42 Ellen vorzügliche *Weben-Leinwand* (zu feiner Bettwäsche oder 12 Damen-Hemden) fl. 14, 15, 18, 22—24 fl.

48 ellige belgische *Weben-Leinwand* zu fl. 22, 25, 30—35, fl. ausgezeichnet schön.

50 und 57 Ellen unverglich gute *Rumburger* oder *Holländer Weben* (Handgespinnst und ⁵/₄ br. zu fl. 30, 35, 40, 50—60 fl.

In beliebiger Sprache aus den Provinzen werden gegen Geldsendungen oder Postnachnahme unter Garantie überallhin zugesendet. — Briefe zu adressiren:

Briefliche Bestellungen

(952—16.)

E. FOGL, Wien, k. k. Hoflieferant,

Mariahilferstrasse 25.

Beim Einkaufe von je fl. 50 6 St. Batisttüche gratis.

Pályázat.

Zalamegyei kanizsai járás Bajcsa községében ujonnan felállitott tanitói állásra folyó hó 24-ére Bajcsára pályázat hirdettetik, az ezen állást elnyerni ohajtók kellóleg felszerelt folyamodványukat alulirt iskolaszéki elnökhöz folyó évi apr. 21-én Szepetnekre, utolso posta Nagy-Kanizsa küldjék be.

Évi fizetés készpénzben 284 frt; 8 hold szántoföldnek használata; 6 db szarvasmarha s annyi sertés utáni legeltetési jog, lakás, két szoba, s a lakhelyiséghez egy holdból álló kert.

A készpénzbeli fizetés a község által — évnegyedes részletekben — fog fizettetni.

A horvát nyelvben jártasok elónynyel fognak birni.

Szepetnek, april hó 8. 1873.

Dénes Ferencz,
iskolaszéki elnök.

(1036—1)

Különös figyelmet érdemelnek

legujabb találmányu valódi amerikai

Little Wanzer féle

gépek,

kézzel és lábbal hajthatók.

A legegyszerübb és legtökéletesebb varrógép ára asztal nélkül **48** frt, asztallal együtt **68** frt.

legolcsóbb eredeti gyári áron kaphatók,

ROSENFELD ADOLF

raktárában, hol szinte a hozzávaló

tü, czerna, selyem, olaj,

jutányosan kaphatók.

A varrógépek tartósságát és szilárd szerkezetét több bizonyitvány tanusitja, melyeket helyben és a vidéken elárusitott gépek vevői elismerésül küldöttek a fentirt raktárbizományoshoz.

Szepesi kárpátnövények kivonata

Fáykiss C. orvostudor által Késmárkon mell- és tüdőbajokban szenvedők számára.

A leggondosabban összegyüjtött és kizárólag alkalmas szepesi kárpáti fünövényekből késziitve kitünő hatásunak bebizonyult szer köhögés, rekedtség, könnyü hurutos izgalmak, nyelő- és lélegzőműszerek, görcsös, idegzetes, nehézkes lélegzetü köhögési rohamoknál, szükmellüség, oldalszurások, idült tüdőbajok, tüdőkórosak görcsös és gyengitő izzadásainál, sőt a tápnedvek meggyülésből származó betegségeknél, valamint gyomor- és általános testi elgyengülés ellen is. (982—1)

A szepesi kárpátnövény thea, és a szepesi kárpátnövény bonbonok használata Fáykiss orvostudortól legjobb eredményt nyujtják.

Árak: 1 üveg kivonat használati utasitással együtt 75 kr.
1 csomag thea „ „ „ 25 kr.
1 skatulya bonbon „ „ „ 35 kr.

A tárgyak beszerezhetők magánál a késziitőnél *Fáykiss* gyógyszerésznél Késmárkon, továbbá a főraktárban N.-Kanizsán; *Wajdits József* és *Lovák Károly* gyógyszerész urnál.

[redacted]OLL A. SEIDLITZ-PORA.

E porok rendkivüli s a legeltérőbb esetekben bebizonyult gyógy[redacted]atásuk által minden, eddig ismert házi szerek között, tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; miut azt sok ezer, a császári birodalom minden részéből hozzánk küldött hála-iratok a legrészletesebben tanusitják, hogy e porok rögzött szorulásoknál, emészthetetlenségeknél, gyomorhévnél, továbbá görcsök, vese- és ideg-bajokbas, szivdobogásnál, idegesség okozta főfájás, vértolulás, végül hysteriára, búkór és huzamos hányásra hajlamnál a legjobb sikerrel alkalmaztatnak, s a legtartósb gyógyhatást eredményezték.

Ara 1 eredeti doboznak használati utasitással 1 frt.

SÓS PALINKA és SÓ.

A legmegbizhatóbb orvosszer a szenvedő emberiség enyhitésére minden belső és külső gyuladás, legtöbb betegség, mint daganatos seb-, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyitott sebek, rák, fene, szemgyulladás, bénulás és mindennemű sérülés ellen, stb. stb.

1 palaczk ára használati utasitással 80 kr.

(939 — 5.)

DORSCH-HALMAJ-ZSIROLAJ.

A legtisztább és leghathatósabb orvosi szer Norvégia hegyeiben nem cserélendő fel a mesterségesen tisztitott halmájzsir-olajjal.

A valódi Dorsch-halmájzsir-olaj mell- és tüdő-bajoknál, scrophulás- es rachitis-betegségekben legjobb gyógyhatással van; meggyógyitja a legidültebb köszvény- és csuzbajokat, valamint az idővel bőrküteget.

Ara 1 üvegnek használati utasitással 1 frt.

Raktárak Nagy-Kanizsán: Belus J. gyógysz. Lovák K. gyógysz. Fesselhoffer J. és Rosenfeld F. uraknál.

Belovárett Lakovics G.	Letenyén Kalivoda J. gyógysz.
Csáktornyán Kárász H.	Marczaliban Isoll Nándor
Csurgón Kreisler Dávid	Bánok-Szt.-györgyön Fibics J. gy.
Kaposvárott Kohn Jakab	Szombathelyen Pilich Ferencz gy.
Kaprenczán Werli Sánd. gyógysz.	Sopronyban Mesey András gyógysz.
Keszthelyen Wünsch F.	Zágrábban Mittelbach Zs. gyógysz.
Keresztán Breyer Jakab fiai	„ Ceyleck J. J. gyógysz.,
Kőszegen Czeczinovits Istv. gyógysz.	„ Urweiss Fr. gyógysz.

---

878. szám.
k. i. 1873.

Hirdetmény.

A városi képviselőségnek folyó évi február 27-én 12. sz. a. hozott végzése folytán a bécsutczai klinkerut folytatólagos megépitése még a jelen évben teljesitendő levén, ezen 9,038 frt költséggel előirányzott épitkezés f. hó 21-én délelőtt 9 órakor fog árlejtés és zárt ajánlatok elfogadása mellett vállalatra kiadatni.

Vállalkozni szándékozók tartoznak az árlejtést megelőzőleg az előirányzott összeg 10%-ját letenni, illetőleg a zárt ajánlatokhoz mellékelni.

A terv és épitkezési feltételek a mérnöki hivatalban bármikor megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, 1873. évi april 5-én.

Az épitési bizottmány nevében:

Vágner Károly,
elnök.

JÓ ES OLCSO!!

KOPFMAHLER KÁROLY,

órás Nagy-Kanizsán.

Ajánlja legjobban felszerelt óraraktárát, hol mindennemü, jól szabályozott óra nagy választékban, egy évi jótállás mellett kapható. Számtalan zsebóra legfinomabb minőségben. A cs. kir. arany- és ezüstbélyegző-hivatal által megvizsgálva.

	forint.
Ezüst henger órák, 4 kőre	9—12.
ugyanazok kettős fedéllel	14—16.
ugyanazok jegezett üveggel	14—16.
Valódi angol horgony	16—19.
ugyanaz kettős fedéllel	18—21.
ugyanaz jegezett üveggel	17—21.
ugyanaz kettős fedéllel	20—25.
Valódi Zehmann Remontoir horgonyóra, a fülénél felhuzandó	28—33.
Valódi Remontoir, szabadalmazott külön mutatóműszerrel	22—25.
ugyanaz kettős fedéllel, jegezet üveggel	32—38.
Igen finom női aranyórák, 3 sz. aranyból, 4 rubinnal	25—28.
ugyanaz, zománczozott	27—31.
ugyanaz, jegezott üveggel	25—29.
Női órák kettős fedéllel	40—46.
ugyanaz zománczozva	50—61.

Arany Remontoirórák	70—80—90—100 frtig.
Vadász és dolgozó Remontoirórák talmiaranyban, 14 frttól fölfelé.	
Ébresztők, igen jól járók, darabja 6 frt 50 kr.-tól fölfelé	20 frtig.
Ingaórák naponként felhuzandók	10—13 frtig,
„ minden nyolcz napban felhuzandók	19—23 frtig,
ugyanaz, órát és félórát ütők	30—40 frtig,
ugyanaz, negyedórát ütők és ismétlők	48—70 frtig,
hónapszabályozók	28—39 frtig.

Javitások egy évi jótállás mellett a leggondosabban eszközöltetnek, **vidéki megrendelések** előre beküldött összeg, vagy utánvét mellett pontosan megküldetnek a **nem tetszés szerinti órák** minden szó nélkül becseréltetnek. Régi órák becserélésre lefogadtatnak. Minden tőlem vásárolt órához egy igen csinos talmi-aranylánc és jótállási barcza ingyen adatik. (91—73

Esedékes szelvények dijtalanul váltatnak be.

A soproni leszámitoló-bank és nyugot magyar jelzálog hitel-bank

FIOKTELEPE

NAGY-KANIZSAN.

Mindennemű állam és hitelpapirok, állami elsőbbségi és földtehermentesitési kötvények — arany s ezüst pénzeket vesz és elad.

Pénzek folyó számlára és betéti könyvecskékre 6% kamatra fogadtatnak el.

Kölcsönök házakra, földekre s más ingatlan javakra a legkedvezőbb feltételek mellett adatnak.

Pénztári utalványok bocsáttatnak ki, melyek már a kiállitás utáni naptól 6% kamatoznak.

Tőzsdei megbizások a legjobb és legolcsóbb feltételek alatt teljesittetnek.

(993— 9.)

Esedékes szelvények dijtalanul váltatnak be.

Keller Ignácz

Nagy-Kanizsán. 994—17)

Ajánlja gazdagon felszerelt urak-, hölgyek és gyermekek számára való topán-raktárát, a legjobb minőségüeket a lehető jutányos áron.

Ugyszinte figyelmébe ajánlani bátor vagyok a cs. k. katonaság s t. közönségnek, hogy megrendeléseket a legjobb bel- és külföldi bőrből elfogadok és készitek, az árt legjutányosabban számitom.

Az én raktáromban vásároltakat kijavitásra elfogadom.

Empfiehlt sein reich assortirtes Lager aller Gattungen Herren-, Damen- und Kinder-Stifletten von bester Qualität und zu möglichst billigen Preisen.

Ferner mache ich das k. k. Militär und verehrungswürdiges Publikum aufmerksam, dass ich alle Bestellungen vom besten In- und Ausländer-Leder verfertige und prompt und billigst berechne.

Auch wird von mir gekaufte Waare zu repariren angenommen.

Wajdits József, kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán

NAGY-KANIZSA, 1873. aprilis 13-án. 30-ik szám. Tizenkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutányosan.
NYILTTÉRBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz,
anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY KANIZSA
Wlasicsház.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben
a „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" ugy a „Zala-Somogy" gőzhajózási részvénytársulat hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

A zalamegyei gazdasági egyesület tagjai felkéretnek, hogy f. évi május 5-én délutáni 5 órakor, Zala-Egerszegen, az egyesület szállásán tartandó évnegyedes gyülésre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek annyival inkább, mivel több rendbeli fontos tárgyon kivül eshetőleg az elnökök választása is előfordulhat.

Zala-Egerszeg, 1873. april 2.

Gróf BATTHYANY ZS. m. k.,
elnök.

Árvay István, alelnök. **Bessenyey Ernő, m. k.** 2-odalelnök.

Komoly szavak a járvány-himlőről.

III.

Mondottam, hogy a „Magyar állam-orvos-rendőri intézmény" szükségkép megkivánja a kényszerreli gyámolitást. mert népünk még máiglan sem tudja kellően becsülni a törvényeket, mi által rendszerint, mint más-, ugy az orvos-rendőri intézmény is legtöbbször a végrehajtásnál válik hatástalanná. Itt válnak érvénytelenné igen sok esetben a legrázkódtatóbb viszonyok közepette is az üdvös intézkedések.

Annak bebizonyitására, hogy hazánkban a törvények nagyon sok esetben a végrehajtás körül semmisülnek meg, mérószám halomra gyüjtött adatokkal lehetne bebizonyitani, — mely fölött csak aggodalommal szólhatni, mert előre látható, hogy a népeknek ezen mulasztása leend elvégre is megölő betüje nemzetünk jövő boldogságának.

Vegyük tekintetbe állitásom igazolására a sok közöl a tanügyet, a községi faiskolákat, a mezei rendőrséget, a pásztorügyet, stb.

A t a n ü g y nagyon is komoly tárgynak vétetett fel, iskolatörvények állapittattak meg, iskolaszékek, tanfelügyelőségek szerveztettek, és mégis, ha végig járjuk a falusi oskolákat, ezernyi ezer mulasztásokkal fogunk találkozni, mennyiben nagyon sokszor találunk zárt iskolákat csupán azért, mert a gyermekek iskolalátogatás helyett máshova fordulnak, a mester pedig gazdasága után néz.

A k ö z s é g i f a i s k o l á k szervezése komolyan rendeltetett el, majdnem minden megyében rendező bizottságok, gondnokok alakultak, neveztettek ki, a magas kormány vándorkertészeket állapitott meg, csakhogy kedvező lendületet adhasson ezen szép, üdvös és hasznos intézménynek, és daczára mindezeknek, csak kivételesen fogunk községi faiskolára találni.

Egész bizonyossággal merem fölemliteni, hogy még nem igen mutathatni sikert. És ha némely község kijelelte is a tért, az vagy nevetséges szük, vagy — miután a mesterek kezelése alatt áll — kukoricza, krumpli, luczerna alá fordittatik.

A m e z e i r e n d ő r - t ö r v é n y teljesen érvénytelen, mert alig van, de tán nincs is község, melyben az figyelembe vétetnék, ugy vagyunk azzal, mintha már többé nem is léteznék és semmi szükség sem volna arra. Ha végig tekintünk a sík mezőn, legkivált hajnalban, vagy alkony táján, ugy részletekben fogunk találkozni magánlegeltetőkkel, s ha szorosan kutatnók a barmok tulajdonosait, ugy bizonyára még a falu birájának marháit is tiltott helyeken lelhetnők föl.

A p á s z t o r - k o l d u s ü g y régen kifogott a törvényeken.

Ilyesek s ezekhez hasonlók után teljes joggal lehet elmondanunk, hogy hazánkban a törvényeknek csak a törvényhozó házban van kellő becsük és nem azon kivül.

Ily viszonyok közt ujjászervezkedésünkre vonatkozólag, hogy a „Magyar állam orvos-rendőri intézményt" kényszerrel kivánom támogatni, senki sem itélhet meg; hogy minő kényszer alkalmaztassék — azt legjobban fogják tudni a reformatorok és nem is fognak hibázhatni, ha beletekintendenek a büntető könyvbe. Én két rendbeli kényszert tudok megállapitani, egyike a physikai, másika a moralis.

A j á r v á n y h i m l ő, typhus, cholera, bujakór stb. oly közérdeket érintő ragályos betegségek, melyeket természetöknél fogva, emberpusztitó nyavalyáknak lehet nyilvánitani, mert azok — kivétel nélkül — ragályos mételyök nagyszerü népapadást — és általán satnya nemzedéket okoz, szaporit.

A járványhimlő fejlődésének, terjeszkedésének akadályozására a védhimlő ojtása és visszaojtás ismertetett el legbiztosabb módnak, azért is kormányhatóságilag rendeltetett el az ojtás minden civilizált államban.

Voltak és vannak ma is oly férfiak, kik a védhimlő ojtása és a visszaojtás sikere fölött fekete pálczát törtek. Volt kor, és pedig nem rég mult időben, melyben általánosúlni kezdett azon nézet, hogy az ojtás, mint haszontalan és káros óvmód, szüntettessék be. Angolhonban igen is kezdett éledezni az ojtás iránti bizalmatlanság. És épen azért, hogy az angol kormány e tárgy fölött döntő határozatot hozhasson, állam orvosi nagygyülést tartott, melyre minden államból hirneves orvosok lettek meghiva. A tanácskozmány tárgya volt, véleményt mondani a fölött, valjon hasznos- és szükséges e a védhimlő ojtása, vagy haszontalan és igy szükségtelen. A megállapitott vélemény alapjából kivánt a kormány intézkedni olyanképp, hogy azt a nagygyülés javaslatára vagy beszünteti, vagy még erélyesebben élesztendi.

A tanácskozás tüzetes és nagyon érett volt, kimondva lett pedig a védhimlő ojtásának hasznossága és igy annak szükségessége, ugymond a tanácskozmány: „A védhimlő ojtása ha nem is törli el minden embernél életfogytiglanra a kórhajlamot, a fogékonyságot, annyit mégis tesz, hogy a rendesen, jó eredménynyel beojtottaknak legnagyobb része életfogytiglanra is elveszti a himlőragály iránti fogékonyságot s csak kiváló esetekben himlőznek azok élemedett korban, ennélfogva javaslatba hozatik, hogy az ojtást minden emberen életen át kétszer kell teljesiteni, névszerint elsőben a csecsemő vagy kiskorban, másodszor pedig a fölserdülés életszakában. Az elsőnek o j t á s-, a másiknak v i s s z a o j t á s i czim adatott."

A nagygyülésnek ezen eredménye alapján az angol kormány elhatározta, hogy az ojtás mulhatlan hajtassék végre, a visszaojtásra azonban kényszert nem állapitott meg.

A nagygyülésben megállapitott orvosi vélemény és az angol kormánynak határozata jegyzőkönyvileg közöltetett minden europai állammal, melynek azon sikere lett, hogy a védhimlő ojtása az államok által elfogadtatott, valamint a visszaojtás elve is. Ez oka annak, hogy hazánkban is gyakoroltatik az ojtás és visszaojtás.

A többi államok az ojtást kényszerrel is teljesittetik, a visszaojtásra kényszert nem állapitottak meg, a készség mindenkinek saját belátására van bizva. Hazánkban kényszer nélkül ojtunk.

A külállamok moralis s physikai kényszerük a következő: Iskolába járni minden gyermek köteles, legyen az bárminő szülöktől származott, s ha abból visszatartóztatik, felelős a szülő. Ennek alapján mindaz, aki orvosilag be nem bizonyitja, hogy sikerrel lett beojtva, iskolába nem bocsájtható, akik be nem ojtattak, jótéteményben soha sem részesülhetnek, mind az, aki valamely intézetbe kiván fölvétetni, iparos inas kiván lenni, ojtásról szóló bizonyitványt kénytelen felmutatni, sőt még a házasulandóktól is elékéretik az. Föl nem mutathatás esetére minden kérelmében visszautasittatik, s ha valaki valahogy ojtatlan maradt, még házasságra kelése perczében is a beojtásra utaltatik. Ezt nevezem és tartom moralis kényszernek.

Mivel a természetes himlő ragályos, tehát fertőzés által terjeszkedhető, azért is a himlősek háza lezáratik, táblára iratik, hogy a házban himlősbeteg van, s ez által korlátoltassék a ragály terjeszkedhetése, bizonyos viszonyok közt a himlősbeteg kórodába, a halott pedig halotti kamarába rendeltetik. S ha a himlősbeteg rendőri ki-

TÁRCZA.

Husvét ünnepén.

— 1873. —

Kis gyerkőczök szaladgálnak
Utczahosszat, vidoran;
Kezeikben piros tojás,
Rajtok szép új ruha van.

Örömmosolyt lövell arczuk,
Kedvök széles, végtelen;
Nem ismerik, mi oly súlyjyal
Ül a meglett emberen . . .

Felschajtva szárnyal végig
Emlékem a mult felett —
Istenem, mi változást tőn
Rövid három évtized!

Mi másként volt, midőn e nap
Megosztá azt mind velem,
Min ma ezren lelkesülnek,
Itt, e az élet-tengeren.

Leszkonyult, mi e korban
Szép világot, élvet ad — —
S ha letünt az ábránd, remény:
Fájdalom, mi megmarad.

S bútakarta sziv sugalmán
Zeng előbb az árva lant:
Csak még egyszer vissza a kort,
Azt a bútlan, gondtalant!

NOTTER ANTAL

A tengerész küzdelme.

— Beszély franeziából. —

(Folytatás.)

— Mi gondod van rá!

— Sok, igen sok. Avonnet ugy szeretem, mint saját leányomat.

— Mindegy, ez a te szerencsétlenséged, de Avonnenak megkell halnia, igen megkell halnia, mert esküvését megtörte. Ártalmamra cselekedett, büntetve kell lennie, felelt Keinec sötét elhatározottsággal.

Marcof felemelkedett, s fel-alá járt kajütjében.

— Keinec! — mond előtte megállva — ismételve mondom, én Avonnet, mint saját gyermekemet, szeretem. Ha azt meggyilkolod, ne merészelj előttem megjelenni; de ha megbocsájtasz neki, ugy a helyed megmarad csajütomban és én fentartom azt számodra, mig eljösz a reá számot tarthatsz.

— Ha te Avonnet szereted, mint mondád, miért akadályozasz engem feltett szándékom kivitelében.

— Mert akkor tégedet kellene meggyilkolnom.

— Ölj meg csak Marcof, ölj meg! Ugy legalább nem fogok tovább szenvedni.

Marcof elérzékenyült ez olezánt, keserű szavakon s megragadá Keinec kezét. — Barátom! nem emlékszel arra, hogy szegény atyád meghalt, midőn e hajót megmenteni akará, melyen én parancsnok vagyok, s most, midőn te megmentéd, megöljelek. Rút hálátlanság volna. Keinec, ha én tégéd szenvedni nem láthatnálak, életemből tíz évet szivesen odaadnék; de, hogy mégis rettentő szándékodban megakadályozhassalak, kérlek, ne menj a partra.

Keinec nem felelt, szemét lesütö, arczán a legnagyobb belső küzdelem kinyomata látszók. — Egyszerre a gyötrő lelki küzdelmekből kiszakitva magát, gyors mozgást tőn, Marcof kezét megszoritá, övét égre emelvén, mordonyával a vállán a cajütből kirohant.

— Ő gyilkolni fog! kiált Marcof öklével az asztalra ütve, ugy, hogy annak teteje elrepedt. Miért kelle Avonnenak az esküt megtörni! Oh miért hagyta magát a gazdag bérnök édes szavaival eltántoritani?! Ezen szavakkal hagyta el szobáját Marcof, az ajtót becsapva, a hajó fedélzetére lépett.

Keinec nem volt látható.

Néhány matróz hevert itt-ott, hogy fáradságaik és ijedelmök után kinyugodhassák magukat. Még éjfél messze volt.

A hajót és a partot egy hosszú deszka szál köté össze, melyen járkálni lehetett. Marcof ép erre a deszkára akar lépni, midőn egy ember lép elébe.

— Jocelyn! kiált Marcof — te vagy?

— Igen, kapitány!

— Hogy van a Marquis?

— Jól, csakhogy szomorú, mint mindig; önt kivánja még az éjszakán látni.

— Tehát megérkezésemről már értesült?

— Egy szolga várt a förgeteg alkalmával Penmark partján azon parancscsal, hogy a Tummlernak az állomás-kikötőbeni megérkeztét azonnal jelentse a várba. — Nem jöhetne ön mindjárt velem?

— Lehetetlen! Mondd a Marquis urnak, hogy csak legnagyobb fontosságu teendőim tartóztatnak azonnal szolgálatára lehetnem, de az éjszakán meg megjelenhetni szerencsém lesz. —

— Adieu tehát kapitány-úr! s Jocelyn eltünt a sötétségben.

Marcof felkelti Berviet s annak néhány rendelést adva, két pisztolyt tüszőjébe rejtve, a kősziklák közt levő gyaloguton előre halad.

Hogy Avonne és Jahoun a száraz földet érezték talpuk alatt, édes hálával fohászkodtak az égre, és siettek a falu felé.

— Avonne! szólt útközben az ifju.

— Jahoun! felelt a leány homályos szemeit jegyesének arczára szegezve.

— Drága Avonnom, karod reszket az enyémben, te fázol?

— Nem, csak igen erőtelennek érzem magamat.

— Egy kevéssé nyugodjunk hát.

— Nem, nem, inkább siessünk.

— Keinec tekintete te rád rosszul hatott, Avonne valld meg.

— Oh igen.

— S félsz tőle?

— Nem tudom; nekem nemkell ő, pedig sohasem bántalmazott, mindenkor testvériIeg bánt velem! de midón veled jegyben vagyok, reszketek akaratlanul, ha őtet látom.

— Ne gondolj reá!

— Tekintete mindig így szúrja szivemet.

— Te igazságtalanul itélsz, ő reád sem tekintett.

— Keinec magának szemrehányást nem tehet, én vettem vissza szavamat, melyet neki adtam.

— Mert nem szeretted.

— De ő — — ő szeretett engem.

hágást követ el, meggyógyulván, felelősségre vonatik, és az okozott vészhez aránylag, mint ragályt terjesztő és az egészségi közbiztonságot veszélyeztető személye, letartóztatik. Ezt nevezem physikai kényszernek.

Ily moralis és physikai kényszer mellett azon államokban nem a hatóságok, egészségi közegek; hanem a nép lép előre követeléseivel, mi nálunk forditva van, mert nem birunk sem moralis, sem pedig physikai kényszerrel.

Annak következtében, hogy népünk nem kényszerittetik iskolába járni, — nem eléggé müvelt arra, hogy a törvényeket tisztelni tudná és felfogni képes lenne a védhimlő ojtása jótékonyságát, annak következtében, — hogy a rendőri intézmény kényszer által nem gyámolittatik, hazánkban minden orvos-rendőri intézkedés körüli eljárás valóságos gyötrelem, igazi vajódás. Ez oka annak, hogy azon hasznos foglalkozásnak csak félig van eredménye, legtöbb esetben semmi sikere.

Mi, járásorvosok, legkevésbbé félév alatt tudjuk bevegezni az ojtást, mert azon kivül, — hogy ezer meg ezer akadálylyal, nehézségekkel küzdünk folyton, soha sem birjuk az ojtást gyorsan, könnyen teljesiteni, és nem azért, mert a köznép az ojtást nem tekinti valami jótékony, üdvös intézménynek, hanem gyermeksintérezésnek, az orvosban nem jótevőt, hanem ellenséget ismer föl. Ily nézettől áthatva, igen-igen sok anya nem viszi gyermekét a beoj ásra, sok annyiszor mennyiszer letörli a beojtott anyagot, vagy nyállal, sósvizzel, savóval lemossa, és ha a sokszor ismételt ojtás által elvégre sikerült is himlőket előidézni, azokat sok anya tüvel felszurja, tehát megérni nem engedi és nagyon sokszor az anyag hiánya miatt lehetetlenné teszi a tovább ojtást stb. stb.

Állami érdekből tekintve a védhimlő ojtását, ideje volna, hogy hazánkban is gondolva lenne ezen intézmény rendezésére.

Rizmákat és nem ily lapokat tölthetnék meg oly adatokkal, melyek által bebizonyithatnám azt, hogy égető szükségünk van oly „M a g y a r á l l a m o r v o s-r e n d ő r i i n t é z m é n y r e“, melyet mindenesetre kényszernek kell gyámolitani, ha czélunk e téren sikerrel működni s működésünk által az államnak is hü szolgálatot tenni a népek egészsége és élete biztonsága támogatásával.

TERSÁNCZKY.

Reformáljuk a nőnevelést!

(Folytatása és vege.)

Avagy tetszik valakinek czáfolni igazságát e szavaknak?

Példákat hozok fel az életből, családi korokból ezreket. Piruljon a feleme lk dőnek átkos czélu törekvéssel átszövött szelleme, maga sem részesülvén más irányu nevelésben, mint száo udó hajadonaink a nőneveldékben!

Rákóczy János, Pestváros községi tanitója dijkoszorúzott pályaművében olvassuk: „Nem mondom, hogy nemzetünk, mint társadalom, létele óta mit sem haladt; de annyit állithatok, hogy mennyit a jelen korszak tőle megkiván, azt még teljességben fölmutatni nem tudja, tehát oddig, hol mint tökélyesen művelt társadalom ingadozás nélkül megállhatna — még nem jutott.“

Ugyane szavak társadalomra vonatkozván, vonatkozhatnak honleányainkra is. S ha igen: ugy mi oka lehet annak, hogy hölgyeink a legalább minden tekintetben — még most sem érték el a polczot, mely a művelt külföldiekkel egy szinvonalban tüntetné fel őket?

Talán, mert nem tanulnak idegen nyelveket? Korántsem. Tanulnak ugyan ilyeket; de csak azért, hogy különczködjenek, s nem azért, hogy művelődjenek. A külföldi nők, a francziák, angolok nem tanulnak idegen s legkevésbbé magyar nyelvet, és mégis mily műveltek.

Más tehát az ok. Es pedig az, hogy haszontalanul töltik a drága ifjukori időt, megrakva szellemeket mindennel, mi czéltalan, s üresen maradván mindentől, mi czélirányos és mi magasabb igényekre nem támaszt követelő fellépést.

Pedig épen ezeket kellene szigorú tanulmányozás tárgyává tenniök; akkor lennének igaz honleányai e hazának.

Ilyen szükséges tanulmányi tárgyakúl állithatnók fel:

Először: A nőnevelési rendszerben ma már nélkülözhetlennek bizonyult s ugy nevezhető háztartás tudományát. Mert csak ennek tanulása által törülhetnők le szellemdús honleányaink azon szégyenbélyeget homlokukról, melylyel a törvényszéki tilnökné — közhiszem szerint — mindnyájokat megjegyzé akkor, midőn savanyú babot akart hozatni szakácsnéja által a piaczról.

Minthogy azonban ily tudománytan megirására még senki sem áldozta idejét eddigelé: a legőszintébb szivből s a haza összes szülőinek felkérésé mellett, legyen szabad bölcsbelátású közoktatásügyérünk figyelmébe ajánlanunk, hogy a fiatal háziasszony teendőinek, illetőleg a háztartásnak rendszeres megirására pályázatot hirdetne, mit a szülők csak mély köszönettel fogadhatnának, — s elhangzanék az eszme nemcsak itt, hazánkban; de fölkarolná azt a művelt külföld is, mint olyat, melynek testesitési ideje immár megérkezett vala.

A beérkezendett pályaművek megbirálására pedig czélirányos lenne a központi magyar gazdasszonyegyletet megnyerni; mit az a legszivélyesebben fogadna már csak azért is, mert azon egyletet ezen eszme leginkább érdeklené, s mert nem egyes, de az összes szülők nevében lenne a birálási végzendők átvállalására fölhiva.

A második szintén égető szükségnek bizonyúlt tény lenne az, hogy az eddigi idegen szellemmel töltömött nevelés nemzetivé varázsolhatnék, tudván már az előbbiekből, hogy a germanisatio egyik hatalmas forrásául a jelenlegi nőneveldéket tarthatjuk. Ez pedig eszközölhető lenne, ha kiveteztetnők nevelőnőinket azon köztük még mai napság is uralkodó schlendrián nézetből, hogy magyar nyelvtant nem kell tanulni, mert azt még kisded korunkban megtanultuk. Épen fejét találják a szegnek, midőn igy nyilatkoznak. Épen magukra mondják ki a legszigorúbb itéletet. Nőnevelőintézeteinkben a nemzeti nyelv alapos ismeretének elsajátitására mi gond sem forditatik. S innen van, hogy pirulnak, — ha magyarúl, s büszke magatartással emelkednek, ha idegen nyelven kell irniok. Valóban mély sajnálkozásunkat kell kifejeznünk, midőn az egyszerü falusiák helyesebben beszélnek és irnak nemzeti nyelvünkön, mint a francziául is tudó magyar hölgyek. Igaz, hogy aki mást becsül, magát becsüli meg; nemzeti és idegen nyelv közötti viszonyban azonban az is igaz, hogy aki egy idegen nyelvet még a mindennapiságban is saját, nemzeti nyelve fölé akar tolni: annak nincs helyes fogalma az „ön“-ről.

A nemzeti történelem, a természetrajz, szám- és vegytan, mind olyanok, melyeket a nőneveldékbeni előadásra — legyenek azok akár nyilvánosak, akár magánintézetek — nemhogy ajánlani, de sőt kötelezett tárgygyá kellene tenni a közoktatásügyérségnek.

Egy szóval odajutunk, hogy teljesen igazat kell adnunk azon méltóságos urnak, ki leányát nem a schlendrián női, de a józan fiui nevelésben, oktatásban részesiti. Es mindezek után ha igazán komoly, fontolóra veszszük a dolgot: jutunk oly megczáfolhatlan érvekhez, melyek meggyőznek bennünket a felől, hogy tiszta lelkülettel kiálthassuk ki ezen elvet: Neveljük s oktassuk leányainkat ugy, mint fiainkat!! — Mert itt az idő, hogy reformáljuk a nőnevelést, ha azt akarjuk, hogy emancipáltassanak a nők.

SZERENYI ENDRE.

Hirek.

— ***Csengery Antal***, országgyülési képviselőnk nagybecsü adománya a kis-kanizsai polgári olvasó-egylet könyvtára számára megérkezett, miről örömmel értesitjük az érdekelteket, megjegyezvén egyszersmint, hogy a könyvek nev- s illetőleg czimsorát lapunk jövő számában közölni fogjuk.

— ***Halálozás.*** Brunner Ferencz, városunk munkás polgárának elhalálozásáról a következő gyászjelentés küldetett hozzánk: Wostrazky Katalin, saját és unokája Mari, valamint veje Török Tivadar, és gyermekei Anna, férjezett Török, és Katalin nevében szomorodott szivvel jelenti vőjének, illetőleg apja és sógoruk Brunner Ferencz urnak, hosszu szenvedés után, életének 55-ik évében f. hó 8-án éjjeli fél 12 órakor a szentségek felvétele után történt gyászos kimultát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 10-én d. u. 4 órakor fognak a helybeli kath. sirkertbe örök nyugalomra letétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat kedden, f. hó 10-én d. e. 10 órakor fog a szt-ferencziek templomában megtartatni. N.-Kanizsa, 1878. april hó 9-én. Béke hamvaira!

— ***Felhivás*** hazánk hölgyeihez! A bécsi világkiállitáson női házi munkánk és foglalkozásunkat illően bemutatni tett felhivásunkra örömmel jelenthetjük, hogy több rendbeli remek kézimunka és gazdasszonykodási tárgy érkezett be, — melyek a magyar nők szorgalmát és képességét büszkén fogják képviselni. Mindezen és számos egyéb kiállitandó tárgyról biztositva vagyunk, — hogy a bécsi világkiállitás bezárása után, az orsz. magyar gazdasszony egylethez fognak leküldetni, hogy itten egy nagyszerü kiállitást rendezhessünk — felhivjuk tehát és felkérjük hazánk hölgyeit, sziveskednének az időre birtokaikban levő érdekes és hasznos kézi munkáikat és gazdasszonykodási czikkeket beküldeni és amennyiben némelyek elkéstek a bécsi kiállitásra szánt munkáikkal, felkérjük azokat saját kiállitásunkra beküldeni; — kérésünk, hogy visszhangra találand, annálinkább bátorkodunk hinni, mert ezen kiállitás jövedelméből több árvaleányt remény lünk intézetünkbe felvehetni és általa könyörületes érzelmünket gazdagon fogja kielégiteni azon tudat, hogy több árvaleány megmentéséhez segédkezet nyujtani el nem mulasztották. A választmány nevében: D a m j a n i c h János özvegye, az orsz. m. gazdasszony egylet elnöke.

— ***Klinkerut.*** Lapunk hirdetési rovatában a bécsutczai klinkerut megépitésére árlejtési hirdetmény foglaltatván, az ajánlatok apr. 21-én tárgyaltatnak. Az épitési bizottmány közelismerést érdemlő buzgalmán örvendünk.

— ***A kehidai*** kápolna és sirbolt a legilletékesb helyről teljes helyreigazitásnak néz vén elébe, e czélra adakozás nem gyüjtetik.

— ***A nemes-dédi*** országos vásár apr. 28-án tartatik meg.

— ***A gerösdi*** pusztán (Somogymegye) közelebb 3 fegyveres csavargó mutatkozott, s az erdei tanyán bort s kenyeret követeltek.

— ***Gyászhir.*** Zadurovits Adolf, főhadnagy a cs. kir. 4-ik huszár-ezrednél, folyó hó 6-án esti 11 órakor agyvelő-gyuladásban meghalt. A boldogult lengyel születésü 40 éves volt, épen azon pillanatban halt meg, amidőn századosi kineveztetése már kezében volt. Temetése folyó hó 8-án délután 3 órakor az ezred tisztikara-, s a keszthelyi közönség nagy részvéte mellett történt. Állomása Szántón volt s százada a temetésénél szintén részt vett. Benne egy jó katona s kedves barát veszett el. Nyugodjanak békében porai!

— ***Megjelent*** az „Apollo“ zenemű folyóirat második kötetének 7-ik száma. Tartalma: Ködfátyolképek, egy ifju lány sirjánál, Petényi Octávtól; Honvesztett, mazur Dusinszky Lipóttól; Talpra magyar! csárdás Czapik Jánostól. Szerkeszti Fellégi Victor Budán. — Előfizetés félévre 3 frt.

— ***A nyári szinház*** — mint értesülünk — a Csengery-utczában lesz felállitva Bachrach Gyula ur telkén, ugyancsak az ő buzgóságából s a szinigazgatókra nézve előnyös feltételek mellett. A szinkörre forditandó összeg 3 ezer frtra menne, melylyel az itteni igényeknek megfelelőleg lehet előállitani.

— ***Az indóháznál*** régóta tapasztaljuk azt a hiányt, hogy a jegyváltóhelynél nincs korlát, rácsozat és sokszor oly tolongás fejlődik ki, — miszerint némely gyengébb idegzetü nő iránt szánalmat s egy nemét a boszuságnak érezi az ember. Felhivjuk az igazgatóság figyelmét e körülmény orvoslására, hisz ez különben is oly csekély s nagy szolgálatot nyujt az utazó-közönségnek.

— ***A czigányok által meglopott foglár:*** Csigó Mihály Zalaegyégnek n.-lengyeli állomásán beosztott foglár m. hó 28-án egy társával a laktanyán fegyverének tisztogatásával volt épen elfoglalva, midőn a falu más részében lakó felesége berohan hozzája, s elmondja, hogy a konyhában füstölés végett felaggatott 4 db sonkáját addig, mig szomszédasszonyával néhány szót váltott, a faluba betódult vándorczigányok ellopták. Csigó foglárnak

---

— Jól vagyon tehát, keressen fel engem s én vele e tárgyat elintézem.

— Isten kegyelmeért! Jahoua! kiált fel a leány elijedve.

— Nyugodjál meg Avonne, én csak a te kivánságodat fogom teljesiteni. Gondolj atyádra, ki miattad nagy félelemben lehetett. Hogy örül majd, ha téged ismét láthat.

— Egy óra mulva ott leszünk nála!

— Lásd, ott áll a lovunk.

S valóban ugy volt; honi szokás szerint Jahoua feldobá magát a nagy nyeregbe és Avonnet maga mellé ültetvén, ki lovagja derekát átkarolva tartá, s tova vágtattak.

IV.

A fekete kőut.

A viharos idő megszünt; az éj azonban még sötét volt ugyan, de az elszakgatott felhők közt közbe-közbe egy-egy csillag fénye tört magának utat. A mindenfelé magasra gyujtott szent Ivány-féle tüzek veres oszlopai, festői világitást képeztek.

Jahoua és Avonnenak egy hosszú, sötét, durva kősziklák közt kellett áthaladniok, mely fekete kőutnak neveztetett, s melynek két oldalán imitt-amott régi druidakövek emelkedtek. Mi ez utazásukat a szerető párnak nem követjük; hanem figyelembe véve egy alakot, ki a tengeroldal felől fáradságosan mászott a sziklákon keresztül, egyenesen a fekete kőutnak tartva.

Ez egyén Keinec volt, ki egyik kezében a fegyvert, másikban a botját fogá, mely mászásában segitségére szolgált. Nem sokára egy sziklahasadékot ért el, melyben hasra feküdt, s e lesben hallgatagon várt. Kevés idő mulva lópatkó kopogás riasztá fel, felugrott és a vesszős ágakat csendesen kétfelé gyürvén, puskáját czélozásra készité.

Épen közeledtek Jahoua és Avonne. Csak néhány másodpercz és mindkettő halva esik le a lóról, — miután Keinecnek Jahouara szánt golyója hibázhatlanul Avonnet is találja.

Megérkezett a pillanat, midőn a szerelmes pár Keinec lövésének irányában valának. Keinec hidegvérrel jól czélba vevé őket. A sárkányt fölhuzá ovatosan és ujját odaillesztés ép tüzet akar adni, midőn egy fátyol terült el szemei előtt s megrezzenve, bátorságát elvesztő s puskáját leereszté.

A fátyolt alkalmasint a gyenge szél ép e veszélyes perczben eleibe vivé, mi gyakran történik e tájon, hogy kendőt, fátyolt s más ruhadarabot a szél tovább-tovább visz. Ez uttal tehát ily véletlen csekélység menté meg a jegyesek életét a bizonyos haláltól.

Keinec eszmélt, s pirulva dorgálá önmagát gyávaságaért. E perczben ismét elötüntek a jegyesek egy kisebb kanyarulatnál, Keinec czélba vevé őket, de belátta, miszerint most egy golyóval csak Avonnet lőheti meg, s Jahoua megmenekül, holott ő vagy mind a kettőt halva, vagy csak Jahouát akará látni s a leánynak kinjában gyönyörködni. Ujra leereszté fegyverét s mint a macska, tovább szökött a sziklákon előre.

Néhány percz mulva ismét egy ponton feküdt, martalékjai ne jig még hátra maradtak s a mély csendet lovuk patkóinak kopogása töré meg.

— Most csak nem hibázom el, gondolá s ördögi mosolylyal tekinte rejtekéből az utra, melyen mégis látta őket. Jahoua arczát megvilágitá a Szent-Iván tüz lángja s épen mellére czélozott, midőn hátulról egy erőteljes kar megragadá vállát, s fegyvere zörögve lehullott. Keinec félelmében a keresztvetés jelét tette, mert bár amily bátor és hidegvérü volt is mint bretagnei tengerész, ép oly babonás is, mint földiei általában. Tudván, hogy bünös szándéka van, s egy lélek dorgáló megjelenését képzelé.

Hátra tekint, egy alakot lát maga előtt, hosszú köpeny- és széles kalapban.

— Keinec nem tudod, hogy ma nem szabad gyilkolni!? szólt a kisértetnek tetsző alak.

Keinec felkelt s meredten nézett rá.

— Nem ismersz Keinec? kérdi ismét.

— Ki vagy te? szólt a matróz, midőn látá, hogy nem valami tüneménynyel van dolga. Hagyj békében!

— Mondom neked, az éjjel nem szabad ölnöd.

— Pardieu! vigyázz magadra, hogy téged ne lőjjelek agyon!

Az ismeretlen visszacsapá kalapját.

— Hahaha! nevetett Keinec, midőn Carfor a penmarki sáfárt ismeré meg, kit szemfényvesztő- és kincsfelfedezőnek hitt az egész környék, s e kétféle tulajdonsága miatt nem földi lénynek tekinték, s féltek tőle.

— Mit akarsz tőlem, vagy velem? kérdi Keinec magát fölegyenesitve.

— Neked szolgálni. Segitségedre kivánok lenni Avonnén való boszúd vételénél; felel' [illegible]bújos sáfár.

— Ahhoz nincs reád szükségem! Azt magam fogom megtenni.

— Nem hiszem, az alkalmat elfogod hibázni, mint épen most.

— Lehet, de esküszöm neked, hogy az alkalmat még ma ismét megfogom találni.

— Ne esküdjél, szegény őrült, mert hamis esküt teszesz.

— Es én mondom neked nem — — százszor nem!

— Hadd fegyveredet nyugodni Keinec, nem ezzel kell büntetned. Egy golyó öl, de nem okoz szenvedést. Ha a sziv sujtva van, boszút kiván: szenvedést szenvedéssel!

— En Avonnet is halva akarom látni, de nem kivánom, hogy ő szenvedjen! mond Keinec elhatározottan.

— Hiszen te szereted őt még?!

— Miért kivánnám hát halálát?

— Őrült vagy te! Hallod, fiatal vagy, Avonne is az. Az idő még hosszú, és Avonne még nem Jahoua neje!

— Mit mondasz Carfor?

— Ma este semmit; hanem ha akarod, holnap.

— Mely órában?

— Éjfélkor.

— Hol?

— A halotti öbölben.

— Keinec, hozz magaddal egy kecskét, két tyúkot, fegyvert, golyót és lőport.

— Mégegy. Minthogy te Carfor feltett szándékomat ismered, esküdjél nekem, hogy boszúm kivitelében társ leszesz, ha azt máról elhalasztom.

— Esküszöm! Három tervet fogok neked előterjeszteni; választhatsz és czélod elérheted.

— Egy is biztosit engem, a fegyverem.

(Folyt. köv.)

e hir hallátára fegyverét összerakni, s a czigányok után megindulni pillanat műve volt; és mert társai épen őrjáratban künn voltak, tehát utját, illetőleg a nyomozást egyedül, maga kezdé meg. A vele szembe jövő utasoktól megtudá, hogy a vándorczigányok Teskánd község végén tanyáznak, az irányban haladott tehát, hogy eltolvajlott igaz tulajdonát itt mindenesetre feltalálja. Elérve Teskándot,a czigányoknak csak visszahagyott parázsait és szalmahulladékát, de nem a keresett sonkákat találta. E községben tudomására jutott az, hogy a czigányok Botfa községnek vették utjokat, ment tehát ő is, a legrövidebb utat választva, Botfának, hol 2 őrjáratban lévő egerszegi foglárral találkozva, — ezeknek elmondá azon hallatlan merényletet, hogy a foglárt meglopták. Panaszlónak sorsában résztvevő 2 foglár segédkezet nyujtva, a nyomozást együtt folytaták, s végre meglátták itt a falu végén felütött, s javában füstölgő sátorokat. Kiszemelve tehát ezek közől azt, a melyiknek nyilásán a legtöbb füst tódul ki, a foglárok mindenek előtt ehez siettek, szemöket — különösen Csigó — egy. pillanatig sem vévo le arról, a nyilásnál megállottak. De mily nagy volt a meglepetés, midőn a sátorba bujva, ezt czigányok nélkül, tehát ügyesen, de annál több, a földön szétöntött krumpli főzeléket, látták maguk előtt gőzölögni. A czigányok ugyanis látva a gyors lépésben közelgő foglárokat, a tüz mellett forrásban levő fazékakat felburogatták, s az ezekben főtt sonkákat kötényeikbe rejtve, a sátor tulsó oldalán, a ponyva alatt kibujva, a nélkül, hogy a foglárok észrevehették volna, abból nyom nélkül eltüntek. A gőz eloszlásával sikerült Csigónak a földön sonkáinak egyikét, — melyet sietségökben a czigányok, mert messzebb elgurult, nem találtak meg s ott hagytak — megpillantani. — Egy sonka tehát megvolt, de nem a keresett czigányok. — A többi sátorban tanyázó czigányok közől természetes az elhagyott sátort senki sem ismerte magáénak, de mert ezen sátorral kapcsolatban egy kocsi, s e mellett egy ló is állott — gazda nélkül — idnak látta tehát Csigó a sonkákért cserébe ezeket lefoglalni. — A lovat befogva, behajtott Egerszegre s itt magát csendbiztosánál jelentve, a lovat, kocsit s még mindeddig meleg sonkát, miut bünjeleket, átadá. E jelenet után pár órával később — a csendbiztosnál bemutatá magát Tökölyi Károly, czigány — ki a lovat s kocsit sajátjának vallva, — ezek visszaadatását követelte. — A tettes igy önkényt jelentkezve, a kir. járásbiróságnak átadatott.

— *Rövid hírek.* Pirst tb. ismét a közös hadsereghez osztatott be. — Szombathelyen Szedmák József, 17 éves ifju, gazdáján Tóth István szijgyártón rablógyilkosságot követett el. — A postai hanyag kezelések ellen szembetünőleg számos felszólamlás történik. — Temesvárott dr. Markovics „altató-kéczlelet" talált fel. — Ugyanott megkapták az engedélyt a két belső bástya lerombolására. — A Dunát a Tiszával Pestről kiinduló hajózási összekötő csatorna előmunkálatára egy consortium élén Zichy Jenő gr. a közlekedési ministeriumhoz folyamodott. — „Világkiállitási Közlöny" czim alatt 1. májustól Bécsben képes hetilap fog megindulni. — Az orosz czárnő elrabolt udvarhölgye, nem tudni mily ..., (!) megkerült. — Sárközön (Tolnam.) ha egy háznál egy gyermeknél több van: erényteleneséggel bélyegzik a nőt. — Kalocsán ügyvédegylet alakult. — Széchenyi halálának f. hó 8-iki évfordulóján misékel tartottak. — Nagy Jakab tilinkóművész Ungvárott idéz. — Baján állandó szinházról beszélnek. — Pécsett erdőégés volt. — Ugyanott Dorn német szinigazgató husvét hétfőjén kezdi meg előadásait. Vederemo! — Vámbéry Arminit az angol kir. földrajzi társulat tiszteletbeli taggá választá. — Békés-Csabán nőképző társulat alakult. — Pesten e hó 8-án d. u. 4 órakor erős vihar dühöngött, mi ugyan, tetemes kárt tévo az ablakokba kifüggesztett üvegekben, nem soká tartott. — A dunai gőzhajókon a m. korona tartományaiban nemzeti jelvények lesznek. — Blaznovacz, szerb min. elnök, meghalt. — Trefort minister körutra indult. — Miskolczon a napokban ... megbukott kiházasitó egyletet parodiázták köztetszés mellett a szinpadon. — A harmadik szini kongressus e hó 9-én nyitá meg üléseit. — Hivatalos értesités szerint D.-Földvárott kholera eset fordult elő. — Torontálban mult héten oly nagy hideg volt, hogy az állóvizek egy fél ujjnyi vastagságra megfagytak.

Piaczárak

Sopron, aprilis 11-én. Buza .—7.90 kr. — Rozs 4.70—4.44 kr. Árpa 3.60—3.85 kr. Kukoricza 4.——. — kr. Zab 2.18— kr. Marhahus fija 34 kr. Borjuhus fija 24 kr. Disznóhus fija 28 kr. Ujbor akója 18—10frt. Óbor akója 15-13 frt. Széna mázsája 2.20— . —kr. frt Szalma m. 1. —— kr. Keményfa öle 12—10 frt Időjárás kődös napok.

Kőszeg, április 11. 1873. Buza 6.80—7.10 kr. Rozs 4.40—4.20 kr. Árpa 3.40—3.70 kr. Zab 2.20—2.40 kr. Kukoricza 4.10 —.— kr. Repcze 7.50—7.— kr. Marhahus fija 26 kr. Borjuhus fija 26 kr. Disznóhus fija 28 kr. Ujbor akója 10 frt. Óbor akója 14 —.— frt Keményfa öle 14—— frt. Széna mázsája 1.80 kr. Szalma m. 90 kr. Termények állapota középszerü. Időjárás meleg.

Szombathely, april 11-én 1873. Buza 6.——6.50 kr. Rozs 3.70 3.80 kr. Árpa 3.40—3.60 kr. Zab 1.80—1.90 kr. Kukoricza —.—3.60 kr Hajdina 3.30—3.40 kr. Széna 1.60— .90 kr. Szalma 80 ... —.kr. Gubacs .—— .— kr. Gyapju 140 frt —100 frt. Repcze .— — .— kr. Fehérbab 4.—— . — kr. Burgonya — .80-60 kr. Bükkfa 14.—— .— kr. Cserfa 12.—— .— kr. Tölgyfa 10.— —.— kr.

Győr, april 11. 1873. Buza 7.70 7.80 kr. Rozs 4.50—4.20 kr. Árpa 3.40—3.10 kr. Zab 1.90—1.70 kr. Kukoricza 3.50—4.— kr. Köles 3.40—3.10 kr. Bab 4.80—4.40kr Hajdina.——.— kr. Marhahus fontja 26 kr. Borjuhus 36 kr Disznóhus 36 kr. Juhhus 20 kr. Burgonya mr 1, 40—.—kr. Ujbor akója 8.50—.— kr. Ó-bor akója 18.——.— kr. Széna mázsája 1.50—1.60 kr. Szalma m. 1.—— .— kr. Keményfa öle 16.——15.60— kr. Időjárás jó.

Kaposvár, april hó 11-én 1873. Buza 6.—, 6.55 — kr. Rozs 3.60—4.— kr. Árpa 3.—— .— kr. Zab .— 1.65 kr. Kukoricza 3.——3.50 kr. Köles 3.40—3.— kr. Bab 6.20—6.— kr. Hajdina .—— .— kr. Marhahus 24 kr. Borjuhus 20 kr. Disznóhus 26 kr. Juhhus — kr. Burgonya mr. 2.——1.40 kr. Uj bor akója 15—10.50 kr. Óbor akója 16.50—12.— kr. Széna m. 1.20— .— kr. Szalma m. 1 frt. Keményfa öle 14.— —12.—kr. Időjárás meleg, tavaszi.

Pécs, aprilis 9. Buza 6 frt 50—20 kr. Rozs 4 frt 30—10 kr. Árpa 2.75—80 kr. Zab 1.70—60 kr Kukoricza 3.30 kr. Hajdina 3 frt. Széna m. 2.50 kr. Szalma mázs. 1.30 kr

Pápa, aprilis 9. Buza 6.70—7.50 kr. Rozs 3 frt 60—90 kr. Árpa 2.60 Zab 1.50—75 Tengeri uj, 3.80 kr. Liszt mázsája 6—14 frt. Marhahus fontja 26 kr. Irós-vaj fontja 60 kr. Disznóhus fontja 34 kr. Disznózsir itczéje 62 kr. Széna mázsája 1.60 kr. 2 frt. Takarmány mázsája 1.20 kr. Alom-szalma mázs. 60 kr. Zsupp mázsája 80—70 kr. Tüzelőfa bükk hasáb öle 20 frt. Cserfa öle 19 frt.

Hetinaptár.

April 13-től 19-ig 1873.

Hó- és heti-nap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	Hold
15) Jézus feltámadásáról. Márk. XVI.				
13	Vasárnap	E Husvétv.	E Husvétv.	
14	Hétfő	Husvéthetfő	Husvéthetfő	
15	Kedd	Anasztasia	Neszte	
16	Szerda	Turibius	Turibus	
17	Csütörtök	Rudolf	Rezső	
18	Péntek	Apollonia	Bálint	
19	Szombat	Antonia	Antonia	

Érték- és váltófolyam april 11.

5% metaliques 70.35; 5% nems. kölcsön 72.60; 1865-ki álladalmi kölcsön 103.75; bank-részvények 953; hitelintézeti részvények 332.50 London 108.75; ezüst ágió 797.50; arany darabja 6.17; 20 frankos arany 8.71 ½ kr.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.

Végeladás.

Alulirt tisztelettel jelentem, hogy Zala-Egerszeg városában régóta fönnálló arany-, ezüst-, ékszer- és óra-raktáramat, — minthogy helybeni tartózkodásom idejét f. évi Szt-György napján már bezárva, a fővárosba, (Pest, Király-utcza, 48. szám) költözködöm át, — végképen és legjutányosabb áron eladni határoztam.

Minden db ékszer, vagy óra valódiságáért s jóságáért jótállást biztositok.

Amidőn a t. cz. eddigi irányomban táplált bizalmát kérném, tisztelettel vagyok:

STEIN SAMU,
aranyműves.

Idült vagy kezdetleges titkos betegségeket és tehetetlenséget

hasonszenvi gyógymód szerint gyógyit dr. Ernst L., Pesten, bálványutcza 6. sz. 2. em. 15. ajtó. Rendelési idő délután 2—6 óráig.

E betegségek gyakran, hogy azonnali eredmény éressék el — könnyelműen nagy adag jód vagy kénesővel keziltetnek. Az igy gyógyultak azonban a legborzasztóbb utóbajoktól támadtatnak meg; annyira, hogy a könnyelmű gyógykezelés miatt késő vénségükig szenvednek. Ily veszélyek ellen menedéket nyujt a hasonszenvi gyógymód, mert nemcsak a legrégibb bajokat meggyógyitja, de hatása oly jótékony, hogy utóbajoktól félni nem lehet. Az életrend mellette oly egyszerű, hogy mindenkitől megtartható.

Levélileg is eszközöltetik rendelés.

HIRDETÉSEK:

Pályázat.

Zalamegyei kanizsai járás Bajcsa községében ujonnan felállitott tanitói állásra folyó hó 24-ére Bajcsára pályázat hirdettetik, az ezen állást elnyerni ohajtók kellőleg felszerelt folyamodványukat alulirt iskolaszéki elnökhöz folyó évi apr. 21-én Szepetnekre, utolsó posta Nagy-Kanizsa küldjék be.

Évi fizetés készpénzben 284 frt; 8 hold szántóföldnek használata; 6 db szarvasmarha s annyi sertés utáni legeltetési jog, lakás, két szoba, s a lakhelyiséghez egy holdból álló kert.

A készpénzbeli fizetés a község által — évnegyedes részletekben — fog fizettetni.

A horvát nyelvben jártasok előnynyel fognak birni.

Szepetnek, april hó 8. 1873.

Dénes Ferencz,
iskolaszéki elnök.

(1036—1)

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesiteni, miszerint

grätzi reininghausi sört

hordók- és palaczkokban gyorsan, frissen, a legjobb minőségben szolgálom ki amerikai modorban épült sörpinczémből, azonfelül valódi s jó

sodavíz-gyáramat (1027—1)

szives figyelembe ajánlom kis és nagy üvegekben ugy szifonokban nagy és kis quantumban nálam mindenkor kaphatók.

Nagy-Kanizsán, april 1. 1873.

Wuoskios J.

Hirdetmény.

A Somogymegyében fekvő *lakócsai alapitványi uradalom* részéről közhirré tétetik, miszerint a rendezményében meglevő 1872. évi termésű 3000 mérő zab és 2000 mérő szemes kukoricza f. évi aprilis hó 28-án, Lakócsán, a tiszttartói irodában, délelőtti 10 órakor tartandó nyilvános árverésen — táviratilag eszközlendő felsőbbi jóváhagyás fentartásával, elfog adatni; mely napra és helyre a venni szándékozók elegendő bánatpénzzel ellátva, ezennel meghivatnak. — A fenti termények eladása érdemében 50 kros bélyeggel ellátott, zárt irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, ha azok mellé a megigért összes árnak 10%-ja bánatpénzül, és az árverési feltételek ismeretének kinyilatkoztatása és elfogadása csatoltatik, s ha azok f. april hó 27 én, esti 6 óráig a tiszttartósághoz beadatnak. Az árverési feltételek addig is a tiszttartói irodában megtekinthetők. (1040—1)

Kelt Lakócsán, 1873. évi april 8-án.

Az urad. tiszttartóság.

Zum Königstrank!

Der Königstrank, eine mit vielen wilder Pflanzensäften bereitete Lemonade, grösstes hygienisch-diätetisches Labsal für Kranke, Genesende und Gesunde, ist nichts weniger als „Medecin" oder Geheimmittel; er liefert dem Organismus eine Fülle von Gesundheitsstoffen, durch welche die Natur durch Blut- und Säftebesserung) so umgewandelt wird, dass die Krankheits-Ursachen und dadurch die Krankheit selbst verschwinden.

Seit Hahnemann und Priessnitz ist nichts so Erstaunliches auf dem Gebiete der Naturheilkunde geschehen, wie die wunderbaren Kuren, welche durch den Königstrank bewirkt werden. Früher lächelte Jedermann über so unglaubliche Dinge und dachte, das wieder eine grossartige Täuschung des Publikums beabsichtigt würde. Die Thatsachen beweisen, das wirklich eine grossartige Erscheinung an den Tag getreten, welche als der Anfang einer neuen Aera der Heilkunde zu betrachten ist. — Dem gegenüber muss nun eine neue Theorie Bewunderung erregen, welche die uralte Wahrheit, dass die Natur der beste Arzt sei, bestätigt.

Durch den Königstrank sind genesen Patienten
an Haupt-Krankheiten, auch Flechten und Geschwüren (sehr schnell);
an schweren Wunden (schnell), ohne Wundfieber und fast ohne Schmerzen!);
an Diatheritis (trinken und halbstündlich recht warmen Umschlag wie bei Bräune): wenn Das Uebel nicht aus der Tiefe kommt, stets schnelle Heilung!
an allen Brustleiden (als: Asthma, Engbrüstigkeit, Brustbeklemmung, Kurzathmigkeit, Brustverschleimung) bei Asthma oft keine Hilfe.
an Bräune beim trinken: und recht warme Umschläge auf Wolle um die Kehle; doch nicht mehr in höchsten Stadium;
an Abzehrung (hier auch langsam.)
an Magenkrebs und gänzlicher Magenverschleimung (selbst in Bethanien in Berlin, der grössten Heilanstalt Preussens); Patient bekam seit drei Tage weder Speise und Trank, noch „Medizin"; der Trank aber öffnete Speiseröhre und Magen, und die gräulichen Schmerzen schwanden bald darauf; von den Aerzten aufgegeben, stand er doch am höchsten Tage wieder auf und ging nach der 4. Flasche wieder an seinen Beruf!;
an allen Halsleiden besonders Kehlkopf-Entzündung (hier sehr schnell; Mischung mit heissen Wasser'), auch Halsschwindsucht selbst im hohen Stadium, wo schon viel gebeizt worden;
an Epilepsie oder Fallsucht („böses Wesen") mitunter schon vom ersten Trinken an nicht wiedergekommen, wo's jahrelang fast täglich kam; oft keine Hilfe;
an Blutbrechen (schnell, mit fast augenblicklicher Beruhigung des ganzen Körpers);
an Hemorrhoiden (Knoten oft schon am nächsten Tage fort), auch hamorrhoidaler Beschleimung;
an den tödlichen Herzkrankheiten auch mit häufigen Herzkrämpfen in vielen Fällen; die Krämpfe mitunter vom ersten Trinken an fort; eine solche Kranke, von einem der gefeiertsten Aerzte Berlins drei Monat vergebens behandelt, war von ihm nach mehrmaliger gründlicher Untersuchung mit der Erklärung verlassen: gegen dieses Leiden giebt es keine „Medicin" — und er erwarte in längstens drei Tage den Tod; sie aber stand doch schon am höchsten Tage auf; der gräsliche Herzkrampf war vom ersten Trinken an weggeblieben, der Arzt aber wollte später durchaus nicht glauben — dass sie genesen, sie hat sich aber 1868 verheiratet;
an Blasen- und Nierensteinen (mitunter schon nach wenigen Tagen die Auflösung der Steine);
an Gicht (an schweren Versteifungen der Gelenke langsam, oft keine Hilfe;
an Kopfkolik und Kopfkrampf (sehr schnell wenn vom Magen herrührend;
an Rückenmarksdarre im hohen Stadium (von der königl. Regierung zwei Jahre vergebens in die Bädern geschickt, während viel Schmerzen, nicht mehr die Füsse aufsetzen — nach der 10. Flasche schon spazieren gehen können! — auch seit Jahren gesund geblieben.
an Diarrhöe und Erbrechen (dieses schon nach dem ersten Trinken) bei Säuglingen trinkt Mutter oder Amme;
an Cholera und Cholerine!
an Keuchhusten (meistens schnell) Schwämme; argen Verschleimungen;
an Appetit- und Schlaflosigkeit (hier meistens schon am ersten Tage;
an allen Ansteckungskrankheiten, auch Pocken dieselbe fallen nach dem ersten Trinken aus; rechende Pocken verschwinden über Nacht spurlos, so dass Patient gesund ist, wie zuvor;
an Krebs u. Knochenfrass (auch hier oft schnell selbst bei hohen Grade); auch
an Salzfluss (hier nicht so schnell);
an allen Wassersuchten (starke Anschwellungen der Glieder oft über Nacht fort);
an schweren Menstruationsleiden (— Jahre lange Blutflüsse, wie auch Jahrganges Ausbleiben nach einigemal Trinken überhaupt
an Frauenkrankheiten, auch an Bleichsucht (hier langsam); im eine Familie tretend, fand Jacobi die Hausfrau schwer krank, vom Arzt aufgegeben; der Mann reichte — ihr den Königstrank, und am andern mittag öffnete selbst dem Arzte die Thüre, der Trank in der Hand;
an Schwindsucht und vielwöchentlichen hekt. Schweissen (erstere im hohem Stadium schon nach 3 Flaschen, die letzteren nach einigemal Trinken) überhaupt;
an allen Augen-Krankheiten, auch unheilbaren Erblindungen, wo auch Operationen nicht möglich waren, u. s. durch Resorption des krystallisirten Wassers der Pupille; ein seit sechs Jahren total Erblindeter (Bellevue bei Trier) erhielt sein Augenlicht durch eine einzige Flasch, ein anderer durch 13 Flaschen; dass sie schärfer und weiter sehen; Augenentzündungen durch Trinken und warmen Umschläge (Mischung mit warmem Wasser,
an Magenleiden und an 20—40 jährigen Magenkrämpfen (hier am schnellsten, nachdem allerlei Kuren und Mittel angeschadet)
an 20—30 jährigen Rheumatismus mit Lähmung (oft schon nach einer Flasche, auch Lähmung der Zunge);
an Lungenentzündungen selbst im höchsten Stadium, stets nach einigemal Trinken, nie tödtendes Eis anwenden! (lauwarme Umschläge!)
an heisen Brand und heftigstem Wundfieber, nach einigemal Trinken und Umschlägen selbst bei der Milzbrandvergiftung siehe oben!): wenn der Brand im Knochen, das Glied eine Stunde hineingelegt; der Brand wird abgestossen, das brandige Fleisch vereitert und die Wunden heilen schnell;
an allen Rosen und Fiebern auch Kindbett- und Nervenfieber (beim Fieber erfolgt auch Erbrechen durch Stärkung der Magennerven nicht wie beim Brechmittel durch Schwächung);
an schweren Skrofeln u. Drüsenleiden oft schon nach einer oder wenigen Flaschen;

Autorisirten Broschüren über den Königstrank nebst tausender von Attesten, zum grossen Theil amtlich oder gerichtlich, in 8 Fällen sogar eidlich beglaubigt, werden auf Verlangen überall franco und gratis gesandt. (—1)

Erfinder und alleiniger Fabrikant des Königstrank: Wirkl. Gesundheitsrath [Hygieist] Carl Jacobi in Berlin.

Die Flasche Königstrank-Extract, zu dreimal so viel Wasser, kostet in Wien, fl. 1.50, in den österreich. Provinzen fl. 1.60, resp. fl. 1.70. Zu beziehen durch die

General-Agentur für Oesterreich-Ungarn bei H. HAACK,
Wien, Wollzeile 22. — Depot in Pest, bei Apotheker J. v. Török.

Annoncen-Expedition Zeidler & Co. Wien.

878.szám.
k. i. 1873.

Hirdetmény.

A városi képviselőségnek folyó évi február 27-én 12. sz. a. hozott végzése folytán a bécsutczai klinkerut folytatólagos megépitése még a jelen évben teljesitendő levén, ezen 9,038 frt költséggel előirányzott épitkezés f. hó 21-én délelőtt 9 órakor fog árlejtés és zárt ajánlatok elfogadása mellett vállalatra kiadatni.

Vállalkozni szándékozók tartoznak az árlejtést megelőzőleg az előirányzott összeg 10%-ját letenni, illetőleg a zárt ajánlatokhoz mellékelni.

A terv és épitkezési feltételek a mérnöki hivatalban bármikor megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, 1873. évi april 5-én.

Az épitési bizottmány nevében:

Vágner Károly,
elnök.

Ingyen,

söt levélbeli kivánatra

még bérmentve is!

készséggel szolgáltatik mindenkinek

leggyönyörübb női ruhakelmék

nagy választéku mintagyüjteményéről

HAMBURGER ADOLF

divatárukereskedésében

PEST, uri-utcza

1 ső szám.

Uj kézi cséplőgépek

jelentékenyen javitva, egészen vertvasból, előnyös készitésmód- és csinos kiállitásban 130 frtért szállit

Ifj. Weil Móritz

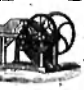

Frankfurt a/M. Seilerstrasse Nr. 2.
Bécsben, Franzensbruckenstr. „ 13.

Ügynök NAGY-KANIZSAN Scherz Louise a.

Jutányos, szép, és jó!!!

már régóta az én „Jelszavam“,

melyet daczára annak, hogy valamennyi papirgyár és a munkaerő 25% áremelést nyert, ezentul is követek, és azért bátor vagyok áruimat a régi meseszerü jutányos árak mellett ajánlani: (850—15.)

100 db	*látogató-jegy*, 5 percz alatt elkészitve	— frt	50 kr.
100 „	*levélpapir* névvel vagy kezdőbetükkel	— „	50 kr.
100 „	„ „ fekete nyomás	— „	70 kr.
100 „	„ boritékkal szép papirokban	1 „	— kr.
100 „	*üzleti levél* névvel, fekete nyomás	1 „	30 kr.

egy egész rizsma levélpapir vásárlásával a név ingyen nyomatik reá.

Czimek, eljegyzési és esketési jegyek, tánczrendek és áruszámlák legujabb amerikai gyorssajtómon legjutányosabban készittetnek.

Irodai és czimtáblák 10 percz alatt elkészülnek, darabja 50, 80 kr. 1 frt, a legnagyobbak és legszebbek 3 frt,

urak és hölgyekre nézve, különösen utazások alkalmával igen czélszerüek.

Papir-gallér és kézfodornak tuczatja 30, 35 kr;

uti-, varró- és iróeszükségletek, utitáskák, könyvtárczák zárral és zár nélkül darabja 80 krtól egész 10—15 ftig; továbbá: urak, hölgyek és gyermekek részére való ajándékoknak igen alkalmas különféle jutányos és szép áruczikkek.

Különösen ajánlom a divatos kettős névvonásokat és czimeket, melyek nyomógyáramban leveleken és boritékokon arany- és egyéb szinekben legfinomabban és legpompásabban készülnek, nem különben a még mindig igen ritka franczia rococó leveleket, névszerint: Neptun, Silhouette, Egyptien, Musique, Diabolique, Joujou, Atout, Bébé, Camée stb. igen jutányos áron

KANITZ C.,

papir és diszműáru-kereskedése Dorottya-utcza 12. sz. a (ezelőtt Deák Ferencz-utcza.)

Irásbeli megbizások teljes megelégedésre és utánvét mellett azonnal teljesittetnek.

HIRDETMÉNY.

A zalavári apátság részéről közhirré tétetik, miszerint saját termésü és jól kezelt boraiból

200 akó csácsi és 500 akó somlyai

szabad kézből eladandó, — egészben vagy kisebb részletekben.

A venni kivánók az uradalmi kormányzóságnál jelentkezzenek Zala-Apátiban.

Az uradalmi kormányzóság nevében:

(1039—1) **Horváth Konrád.**

A bécsi bizományi bank

VÁLTÓ-ÜZLETE

(1028—4) Schottenring 18.

kibocsát

VISZONYLAGOS IVEKET

alább jelzett sorsjegycsoportozatok, mely összetételek már azon oknál fogva is a legelőnyösebbek közé számitandók, minthogy minden egy ily viszonylagos iv tulajdonosának lehetséges a fő- és melléknyereményeket egyedül kaphatni, és e mellett **30 frtot aranyban** és **10 frtot papirban**, mint kamatjövedelmet, élvezni.

A. csoport (évenkint 16 huzás.)

Havonkénti részletfizetés: 10 frt. Az utolsó részlet kifizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

1 5 perc. **1860-ik évi 100 frtos államsorsjegyet.** Főnyeremény 300,000 frt a huzott sorozatok visszafizetési jutalmával 400 frt.

1 3 perc. cs. **török 400 frcos államsorsjegyet.** — Főnyeremény 600,000, 300,000 frc aranyban.

1 **herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet.** Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 **innsbrucki** (Tyrol) **sorsjegyet.** Főnyeremény 30,000 frt.

B. csoport (évenkint 13 huzás.)

Havonkénti részletfizetés 6 frt. Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő sorsjegyeket kap:

1 3 perc. cs. **török 400 frcos államsorsjegyet.** — Főnyeremény 600,000, 300,000 frc aranyban.

1 **herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet.** — Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 **szász meiningeni sorsjegyet.** Főnyeremény 45,000, 15,000, délnémet frt.

Továbbá viszonylagos ivek ötöd 5 százal. 60-as államsorsjegyekre. Havonkénti részlet 6 frt.

Továbbá viszonyl. ivek 1864. egész államsorsjegyekre. Hav. részl. 10 frt.

Továbbá visz. ivek fél államsorsjegyekre. Havonkénti részletfizetés 4 frt.

Továbbá viszonylagos ivek fél magyar sorsjegyekre. Hav. részlet 3 frt.

Továbbá viszonylagos ivek braunschweigi 20 talléros sorsjegyekre. Havonkénti részlet 2 frt.

Továbbá viszonylagos ivek innsbrucki sorsjegyekre. Hav. részlet 2 frt.

Ezenkivül elvállal a bécsi bizományi bank minden néven nevezendő bank-, váltó- és tőzsdei üzletet.

Váltók és utalványok Europa és Amerika minden nagy helyére a legolcsóbban kiiratnak. — Helybeli és vidéki megrendelések gyorsan, lelkiismeretesen és pontosan teljesittetnek, és a tőzsdei iroda által megvásárolt értékpapirok a legolcsóbb feltételek mellett árusittatnak el.

Az üzleti helyiségek naponta reggeli 9 órától esti 6 óráig folytonosan nyitva maradnak.

Külső megrendelések pontosan s utánvét utján is eszközöltetnek. Huzási ivek minden huzás után bérmentesen, ingyen küldetnek.

(1028—3)

Esedékes szelvények dijtalanul váltatnak be.

A soproni leszámitolo-bank
és nyugot magyar jelzálog hitel-bank
FIOKTELEPE

NAGY-KANIZSAN.

Mindennemü állam és hitelpapirok, állami elsőbbségi és földtehermentesitési kötvények — arany s ezüst pénzeket vesz és elad.

Pénzek folyó számlára és betéti könyvecskékre 6% kamatra fogadtatnak el.

Kölcsönök házakra, földekre s más ingatlan javakra a legkedvezőbb feltételek mellett adatnak.

Pénztári utalványok bocsáttatnak ki, melyek már a kiállitás utáni naptól 6% kamatoznak.

Tőzsdei megbizások a legjobb és legolcsóbb feltételek alatt teljesittetnek.

(993—9.)

Esedékes szelvények dijtalanul váltatnak be.

Friedmann A. urnak Bécsben.

Gép nélkül ... géppel

Tehenek, örüljetek!

amerikai szabad. tehénfejő gép.

Friedmann A. Bécs, Praterstrasse Nr. 26.

Wajdits József, kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán

Előfizetési ár:
egész évre . . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutányosan.
NYILTTERBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, —
anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA,
Wlasicsház.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben
a „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" ugy a „Zala-Somogy" gőzhajózási részvénytársulat hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

A muraközi kérdés.

— Tizennyolcadik közlemény. —

Hazafiui örömmel közöljük az alábbi levelet, melyet nagyméltóságu Szlávy József, magyar királyi ministerelnök ur, e lap szerkesztőjéhez intézett. Közöljük t. munkatársaink iránt kötelező-, t. olvasó-közönségünk iránt pedig tartozó figyelemből.

Megnyugtató ránk nézve ministerelnökünk őszinte nyilatkozata, s bizalommal vagyunk az ügy további fejleményéhez:

„Vettem mult hó 31-én kelt becses levele kiséretében a „Muraközi kérdés" tárgyában t. Uraságod és lapja t. munkatársai által gyüjtött adatok kiadványát, s élénk érdekeltséggel lapozgattam ezen szakismerettel összeállitott müvet, mely a fennebbi kérdés általánosan kivánt megoldásának előmozditását az ügynek tisztázása, s részletesb megismertetése által tűzte ki feladatul.

Midőn a szives küldeményért köszönetet mondanék: egyszersmind kijelentem, hogy ezen, Zalamegye sérelmi panaszát képező országos ügy további mozzanatait is figyelemmel kisérni, s a kedvező megoldást lehetőleg előmozditani fogom.

Hazafiui üdvözlettel
Budapesten, 1878. évi april hó 13-án.
SZLÁVY.

Komoly szavak a járvány-himlőről.

IV.

Inditványoztam:

1. Hogy más államok példájára hazánknak is alkottassék „állam orvos-rendőri intézmény."

2. Készittessék egy (kézi vagy tan) könyv „Magyar állam orvos-rendőri intézmény" czime alatt és ez szolgáljon a közegészségi közegeknek „szolgálati utasitás"-ul.

3. Oly értelemben állapittassanak meg az elvek; hogy a végrehajtást physikai és erkölcsi kényszer támogassa.

Hátra van inditványba hozni végre

4. A közegészségi tiszti orvos-személyzet rendezését is.

A tiszti orvos-személyzetet épen oly szükséges rendezni, mint az ügyet, mert csak ily összhangzással lehet sikeres az orvos-rendőri intézmény vezénylete.

Szakképzettek kezébe kell tenni az ügy vezetését, azaz: oly férfiak alkalmaztassanak állam, megyei, szóval rendőri orvosokká, kik a „Magyar állam orvos-rendőri intézményt" jó sikerrel tanulmányozták és arról igazoló-okmányt képesek fölmutatni.

Az orvos-rendőri tudományt önálló tannak mondhatni, terjedelmes studium az, megtanulása nagy szorgalmat, gyakorlatba vitele teljes odaadást, éles előrelátást és kitartást igényel. Eltér tehát a gyógytantól, azért is nem következés, hogy minden szerencsés gyógyász, hirneves doktor alkalmatos, képes azon intézmény helyes, sikeres vezényletére.

E körülmény az, — mely mulhatlan szükségessé teszi,

a) hogy tiszti orvosok egyedül olyak lehessenek, kik a magyar állam orvos-rendőri intézményből külön vizsgát tettek és arról maguknak minősitvényi igazolást szereztek;

b) hogy az ügy vezetése fontosságához és az orvosok képességéhez képest a tiszti orvosok fölülről aláfelé illően jutalmaztassanak, melynek mindenesetre szellemi és anyagi hatásának kell lenni.

A multban a tiszti orvosi állások betöltésénél — legkivált a vármegyékben — nem igen jött tekintetbe a szakképesség, győzött a protectio. Jutalmazva is ugy lettek, — hogy a hivatalos teendőket jobbára mellék-dolognak tartották, s ha kellett is fáradozniok, legfőbb gondjuk a mellékkereset kutatása körül fordult meg. Igy maradt parlagon, veszendőben ügy és orvos.

Hogy jövőre nagyobb lendület adathassék a közegészségi ügy vezetésének, válaszszunk ezentul szakképzettebb orvosokat és jutalmazzuk azokat rangjuk méltóságához és hivataluk terhéhez méltányosan.

A tiszti orvosi hivatalok betöltésére leghelyesebb lenne a szakképzettséget a protectio elébe léptetni, azért — egyéni véleményem szerint — a megüresülés alá esendő tiszti orvosi hivatalokat ilykép lehetne betölteni:

A ministerium egészségi személyzetét folyamodások utján az a körül működő orvosi kar, mint központi bizottság előterjesztésére lehetne kinevezni, mert orvos az orvost legjobban megbirálhatja szakképzettségében.

Megyénkben a megyei központi egészségi bizottság gyakorolhatna ily hatást. — Alakuljanak tehát megyeszerte központi egészségi bizottságok, álljon ezek élére a megye főorvosa, legyen ez azok igazgatója. A folyamodók közöl e testület candidáljon hármat, válaszszon aztán az, akit a választás illet, s erősitse meg hivatalában a főispán, de élet- vagy becsületfogytiglani időre, és nem uj tisztujitásig.

A candidátiónál egyedül a szakképzettség győzzön, melynél főtekintet legyen forditva arra, hogy a folyamodóknak legyen okmányuk a „Magyar állam orvos-rendőri intézmény" vizsgálat tételéről.

A megürült főorvosi állásra egyedül azon megye alorvosai tarthassanak igényt, ezek közől első helyre lenne kijelelendő a legalkalmatosabb, melynél a szolgálati idő is tekintetbe jöhetne.

Ily gondosság mellett a közegészségi ügy sikeres vezetésére mindig jól képezett, tapasztalt és avatott férfiakat lehetne előlétben tartani.

Szokásban van megyeszerte tiszteletbeli megyei, fő- és járás-orvosokat is kinevezni. A czimet, mely a megtiszteltetés jelvénye, a megyei főispánok adják némelyek előterjesztésére, vagy magán-czimkeresők kérvényére, azért is gyakran megtörténik, hogy a czim-osztogatás nem mondható egészen illetékesnek.

Erre nézve a tiszteletbeli orvosi czimek osztogatását is korlátok közé kellene szoritani, hogy czéljának megfeleljen, mert ha a czim megtiszteltetés, ugy érdem szolgáljon annak is alapjául.

A tiszteletbeli orvosi czim fizetéssel nem jár ugyan, mégis van ahoz kötve holmi kötelezettség és ez a következő: a tiszteletbeli orvos szükség esetében tanácsával vagy tényleges szolgálattal tartozik támogatni a közegészségi ügyet, tehát a központi egészségi bizottságot. Ennélfogva ily czimmel nem is jutalmazható más, mint becsülettel kiszolgált tiszti orvos.

Határozni lehetne, hogy minden, becsülettel kiszolgált tiszti orvos, már természetszerüleg tiszteletbeli tiszti orvos, melyhez nem kell kinevezés, hanem csak kötelességszerü megerősités, illemből mégis a megyei központi egészségi bizottság előterjesztésére.

Azt hiszem, hogy midőn az állam orvos-rendőri intézmény vezetésével jól képzett egyéneket kivánok megbizni, senkit sem bántok és nem, legkivált azért, mert annyi önelismerést minden orvosról fölteszek, hogy amely hivatalra képességgel nem bir, — arra igényt nem tart, s ha esetleg olyasmivel megbizatnék, — azt el sem is vállalná.

Midőn az állam, a megyék részére ily képezett orvosokat szükség teremteni, akkor arra is kell gondolni, hogy azok illően dijaztassanak mind rang, mind pedig fizetésre nézve. Szokás mondani: éhes hassal nem lehet nagy szorgalmat kifejteni, a szorgalom nélküli dolognak pedig nincs becse.

Rang és megillető évi fizetés által kell tehát jutalmazni a képzettséget, a szorgalmat. Ideje is, hogy a szokásos ingyen-követelések valahára méltó elismerés- és dijazással párosuljanak.

Hazánkban az orvos-rend, más állami orvos-rendhez képest, a legrendezetlenebb helyzetben van, nálunk az iránt csak követelésekkel tud lenni állam, megye és közönség, más államokban elismeréssel, jó fizetéssel támogattatik, — gondolnak egyutta arra is, hogy jusson az orvosnak zsebben ki

TÁRCZA.

Ott.

Ott a kis falnban áll boldog hajlékom.
Világos falait szelíden ölelie
A zamatos fürtü szőlő zöld levele,
Árnyával vidám rónáimnak mezélve.

Ablakaim tisztán fénylő szeme elé,
Eleven ernyőt vont aparfák lugosa.
Sugdosó lombja közt ott tartá szlopadát
Csalogány, a mindenség első dalnosa.

S midőn a napsugár bucsut vett a földtől;
S az est-ima harang végszava elhala:
Csak még lomb, a virág sohajta egyet-kettőt,
S a jó személyzetre csendes álom szálla.

Ha elnémult minden, — még a kétségbeesés
Hsilaj vihara is elosont a szivből — —
Az első csillag-fény reszkető csókjára
Felébredt dalárom, a szlopada megzendült.

S dala szólt édesen szerel'm-boldogságról,
— Dala varázsától csillag ragyogóbb lett —
Ha meg elpanaszlá kis szive fájdalmát:
Bús dalára a csillag is könyet ejtett....

Hallgatag ablakomból figyelém dalát!....
Mily kincs-dús a magány, tőle tanultam meg.
— A néma csendben felnyil szived szentélye,
S érzelmid szellem-alakjai kilengnek.

Képzeleted velök repül a végtelenbe, —
S mint hü rokont, üdvözöl a mérhetlen tér,
Az égi hatalom tündér csarnokáidí
A féregig, mely egy kis porszemen elfér.

S látsz, s átérzesz mindent, mi kedves szivednek,
Még azt is, amitől verése elakad.
De e forradalom édes küzdése közt
Szivedben a dal hü forrása fölfakad.

S mert az ihletés csak egy percnyi üdvével
Föl nem ér az élet boldogsága. —
Azért kedves nekem a néma csend s magány.
S fájón emlékszem az ott maradt madárra.

GUOTH GYULA.

A tengerész küzdelme.

— Beszély francziából. —

(Folytatás.)

— Ez esetben én magam fogom a golyókat önteni, és karjaid nem fognak reszketni. Tehát holnap éjfélkor.

Cárfor eltávozék, lépteit a druidakövek felé irányozva. Keinec utána tekintvén, kilőtte fegyverét s leugrott az öbölűtra; fegyverét vállára vetve, morgá:

— Ma ismét kell tehát őt látnom!

V.

A Szent-Ivánünnepély.

A junius 24-iki Szent-Ivánünnepély Bretagneban a legérdekesb ünnepélyek egyike, mely nemcsak a fiatalság-, de még az öregek által is játék- és tánczczal kezdődik meg. Már előestéjén örömtüzek égtek, a hová a népség csoportosan szokott menni, elhagyván lakhelyeiket.

Innen történt a Fouesnan falu népe, midőn Avonne és Jabouát az uton megpillanták, örömrivalgva fogadá. Ezek elfáradt lovukról leszállván, egy fehérhajú s szakálu aggastyán sietett hozzájuk.

— Dicsértessék a Jézus Krisztus és a groixi szüz! köszönté a megérkezett párt. És Avonnet karjaiba zárá. Tudtam — szólt aztán kitörő örömmel, — hogy az ég titeket e veszélyes időben oltalmazni fog!

Avonne atyjának, mért az volt ez aggastyán — akaratlanul is elmondá, hogy Keinecnek köszönhetik szabadulásukat. Nem tudta elrejteni, eltitkolni ebbeli meggondolatlan szavait.

— Keinec?! mond csodálkozva az öreg s kedvetlenül. Tehát Keinec mentett meg benneteket! ő egy derék tengerész! csatolá még hozzá sohajtva.

Jahoua kereste az alkalmat, hogy a beszédet más tárgyra vezesse; felkérte tehát Avonnet, hogy jöjjön vele tánczolni.

Avon visszatért az öregekhez és egy ősz szakálu s hosszú köpenyű mellé ült, kiben fouesnani lelkészre ismerünk, a ki már negyven év óta lelkipásztorkodék Fouesnanban. Avonnak barátja volt.

A lelkész Keinec nevét hallván emliteni, komolyan nézett Avonra, szólt is hozzá valamit, de ő oly mély gondolatokba volt elmerülve, hogy nem is vevé észre, s szavait sem hallá. Végre a lelkész kezével vállát érinté.

— Mi az?, kérdé az öreg ijedten.

— Barátom, neked titkos gyötrelmed van; miért nem osztod velem azt?

— Mert azt senkisem orvosolhatja meg.

— Jer hozzám lakásomra, Avon, légy őszinte, s nekem egy pohár almabor mellett el fogod mondani, mi sziveden fekszik. Különben igen foglak sajnálni, ha aggkorunkban titkolódzol előttem.

Mind a két agg felemelkedvén ülhelyökből s együtt átmentek a lelkész lakába, mely a falu közepén van. Az ablakhoz ültek, honnan a vigan tánczolókat némileg lehetett is látni.

— Emlékszel azon napra, midőn nőmet eltemettük, — kezdé Avon. Leányom akkor öt éves gyermek volt. E szomorú esemény engem ugy meghatott, hogy szinte őrjöngés fogott körül. Az időben volt egy jóviseletü emberem, matrózom Penmarkból, névszerint Maugeron, ki Keinec atyja vala. — Egy reggelen Maugeron hozzám lép és igy szól: Avon! te már rég nem valál a tengeren, nincs hajód, pedig leányod van, kit eltartanod kell. Azért vedd háldidat, jer az én hajómra s a mit keresünk, egymásközt megosztjuk.

— Maugeron, feleltek, gyermekemet magát nem hagyhatom hon, midőn a tengerre szállok, s magammal sem vihetem oda.

— Avon, viszonzá ő, vedd leányodat karodra s jer, Keinec fiam majd vigyázni fog reá.

És én megtevém. E naptól kezdve köztünk bizonyos egyezség létesült, s Avonne Keinec által lőn felnevelve, ki őt, mint testvérjét, szerette. E két gyermek felnevelődvén, Maugeron és én összebeszéltünk, hogy őket összeházasitjuk, ha azok elérendik ezen kort, de mégis fentartám magamnak azon eshetőséget, hogyha Avonne nem szereti Keinecet, feloldozhassam őt, mivel ily szent lépésre erőltetni egyátalában nem akarám.

Maugeron meghalt, ő egy briggot akart a tengerpartnál a hajótöréstől megmenteni, de szerencsétlenségére a hullám őt a sziklához csapta. Keinec ez időben tizennégy éves volt. Mindig inkább mogorva, de szerfelett bátor és munkás vala.

Egy év mulva, mióta ő árva lett, a tengerre kisért engem, s visszajövetnél oldalomhoz állt s igy szólt: Atyám! — mindig igy nevezett ez egy év alatt, — Avonne pamutruhát

vál szellemi képzése eszközölhetésére is annyi, mennyi szükségeltetik.

Hazánkban midőn például az ügyvéd-, pap- és iparostól senkinek sem jut eszébe ingyent követelni, akkor az orvostól sok ingyen kéretik, ha a fiskális, pap, iparos megszolgált diját követeli, senkinek sem jut eszébe zúgolódni, és ha orvos lép elő követelésekkel, ugy szemtelennek nevezi őt betegje stb. stb.

A rosz fizetés, az elismerésbeni fukarság, a magánorvosok köréből [illegible] a tiszti orvosokra is, innen van, hogy a megyei fő- és kerületi alorvosok sehogy sem fizettetnek megillető módon képzettségök, hivataluk, hivatásuk méltóságához és terhes foglalkozásukhoz aránylag.

A megyei ügy két rendbeli testület által kezeltetik, egyikét nevezik tiszti karnak, a másikát megyei szolgáknak. Mindegyike rangsorozatban áll.

VIIi-ik rangsorozatban áll az alispán 2500 frt évi fizetéssel.

IX-ikben a főjegyző 1600-, a tiszti ügyész 1200-, a [illegible]pénztárnok 1000 frt évi fizetéssel.

A X-ikben az első aljegyző 1050-, a második aljegyző 950-, a harmadik aljegyző 800-, a szolgabiró 1400-, az iktató 700-, a kiadó 700-, a lajstromozó 700-, a főszámvevő 1000-, a közgyám 1000-, az alpénztárnok 1000-, a főorvos 800-, a mérnök 1200-, a főcsendbiztos 1200 frt évi fizetéssel.

XI-ik rangosztály nem létezik.

A XII-ik cathegoriába tartoznak: a csendbiztosok 600-, az esküdtek 800-, a járásorvosok 300-, a bábák 80-, az irnokok 600—700-, frt évi fizetéssel.

A VIII. usque X. tisztviselők, a XII. osztályuak szolgák.

A legközelebb mult tisztujitás alatt Zalamegyében két főorvos volt 900 —900 frt évi fizetéssel, ma csak egy van 800 frt fizetéssel, a járásorvosok a 300 frton kivül 100 frt fuvar-általányt kaptak, ma 50 frtra apasztatott, a legközelebb mult tisztujitás előtt életben volt az előfogati rendszer, azért is akkor mértföldenkint a fuvar csak 1 frt 4 krba került, ma 3, 4, 5—10 frtot is kell fizetni rögtöni esetekben, akkor a fuvar előállitásával a községi elöljárók foglalkoztak, ma magának az orvosnak kell fuvar után futnia, mely lótás-futás rendszerint eredménytelen is szok lenni.

Ily viszonyok közt lehetetlen volt hallgatagnak maradni és teljességgel lehetetlen volt azt is nem inditványozni, hogy a tiszti orvosok dijazására nagyobb gond fordittassék rang- s pénzbeli fizetésre nézve.

Az orvos-rend képzettsége, a tiszti orvosok állása, hivatásuknak méltósága, az ügy fontossága mindenkor magával hozhatná, hogy a megyének főorvosa a főjegyzővel, a járás-orvos a járási szolgabiróval állna egy sorrendben rang- és fizetésre nézve.

A katonaság e tekintetben jókor rendezkedett, orvosainak tiszti rangot és fizetést állapitott meg. Alorvosait beszüntette, a főorvosnak főhadnagyi, az ezredorvosnak kapitányi, a dandárorvosnak őrnagyi stb. rangja és fizetése van. A példa mindenesetre miheztartás végett figyelembe veendő.

A járványhimlő ideje alatt ily rendezetlen viszonyok közt nagyon is szükséges volt fölszólalni, az ügyet nyiltan tárgyalni és ez által az országház aggodalmát figyelemre átváltoztatni, s igy mintegy sima utat törni az országháza felé egy petitióval ügyünk és rendünk ujjárendezése eszközléseért.

Ha tiz orvos hajlandó véleményemben osztozni, ugy késznek nyilatkozom a társas megindulásra, ellenkező esetben, ha másnak jó leend e nélkül, ugy nekem is jó fog lenni.

Tegyünk a népért, hogy tehessen a nép is önönmagáért.

Kelt N.-Kanizsán 1873. apr. 15.

TERSÁNCZKY JÓZSEF,
Zalamegye kanizsai járás tiszti orvosa.

Népszerü állati gyógyszerek.

(A tapasztalat tárházából gyüjté Elbé.)

A [illegible] jószágtenyésztő nem ritkán jut ama kel[illegible]len helyzetbe, hogy egy vagy más darab jószágra, hirtelen támadt baja s az állatorvos késése következtében, pár óra alatt elhull. Ez ok készteti leginkább a jószágtenyésztőt arra, hogy az ismert népszerü gyógyszerekhez folyamodjék, melynek azonnali alkalmazása nem ritkán sikert nyujt. Ily gyógyszerek a következők:

1. A só általán elismert óvszer mindennemü járvány s ragályok ellen, az emésztő müszerekre jelentékenyen hat, s az étvágy folytonos éberségét eredményezi. Továbbá a tenyészetre is lényeges befolyása van, a nemi részeket ingerli, s igy, mint nélkülözhetlen szer, a jószágtenyésztésnél sohase hiányozzék.

2. A mész, vagy inkább a belőle nyert mész-viz, nyerjük ugyanis, ha egy font meszet vizzel megoldunk s leülepedés után a tulajdonképeni mész-vizet leöntjük. A mész-viz egy kevés mészszel elegyitve, hathatós hajtószer s ennélfogva a vese különböző bajainál haszonnal alkalmazható. Továbbá tüdőbajoknál is czélszerünek bizonyult, ha hozzá még tejet keverünk. Külsőleg sebekre használva, a behegedést segiti elő.

3. A kémény-korom, vizzel vegyitve elismert izzasztó szer; sikerrel használják azonban a giliszták ellen is, a midőn is egyenlő részü méz- és tejjel vegyittetik; ugyszintén egyedül mézzel vegyitve, jó kenőcsöt nyerünk genyedező sebekre.

4. A kréta [illegible] maz azonban még oly részeket, melyek felszivó erővel birnak. Igy haszonnal alkalmazható a hasmenés-, kólika- s egyéb rángatásoknál, a midőn eczet- s kevés kámforral vegyitve, használtatik. Tojfölel keverve, hegedni nem akaró sebekre alkalmaztatik.

5. A kén, s főleg az ehhez rokon kénvirág és kénmáj (Hepar sulphuris) nevezetesen szerepelnek az állat gyógyászatnál. A természet ez adománya, hatályosságánál fogva majdnem nélkülözhetlen. Izzasztó hatásánál fogva keh- s egyéb nyákbajoknál nem téveszti hatását. Korpa-, vagy sóval vegyitve adatik be. Haszonnal alkalmazható külsőleg is rüh s egyéb bőrkütegeknél.

6. A méz. Alig van gyógyszer, melynek rosz ize végetti beadhatását a méz ne könnyitené, a minthogy ezt a jószág szereti, nagyrészt minden szerhez vegyitő részül használják. Használják továbbá vizzel vegyitve, tüdőgyuladásnál — pálinkával vegyitve, szembajoknál — eczettel vegyitve, benső forróságból keletkezett szerfeletti szomjnál — borral vegyitve pedig friss sebeket gyógyit s genyedésben levőket tisztit. Égett sebeknél a méz magában véve is rögtöni s szerfelett jótékony hatású.

7. A dohány, száraz és porrátört alakban a takhártya tisztitója gyanánt használtatik. Hatása a trüsszenés, melynek következtében sok ártalmas nyák jön ki s igy a szembajoknál, melyek nincsenek gyuladással egybekötve, haszonnal alkalmazható. Hasonló hatással vannak a „betonia“ s „rozmarin“ porrá tört levelei is.

8. A kőolaj (petroleum) bensőleg s külsőleg használtatik. Bensőleg szorulásnál s egyéb emésztési bajoknál tojás sárgájával s korpával vegyitve, labdacsokban, vagy méz- és vizzel föleresztve, folyékony állapotban adják be. Külsőleg sebekre sikerrel alkalmazzák.

Hirek.

— *Csengery Antal,* országgyülési követünknek a kis kanizsai olvasó egylet könyvtára számára küldött nagybecsü adománya a következő könyvekből áll: Budapesti szemle. Uj folyam. (6 kötet bekötve; 9 kötet füzetekben. Összesen 15 kötet.) Csengery A. Tanulmányok. Arany János összes költeményei, 4 kötet. Vörösmarty munkái, 6 kötet. Toldy F. Államférfiak, 2 kötet. Toldy F. Költők, 2 kötet. B. Eötvös XIX. század eszméi, 2 kötet. B. Kemény Tanulmányok, 2 köt. Szabó R. Vezérek kora, 2 kötet. Labulaye Egyesült államok története, 3 köt. Sparks Washington élete. Maculay Clive, Hampden stb. B. Eötvös J. Magyar irók. Horváth Mihály Függetlenségi harcz, 3 kötet. Thiers I. Napoleon első trónlemondása. Hunfalvy Pál Utazás a Balttenger vidék, 2 kötet. Szemere Utazás keleten. 2 kötet. Labulaye Páris Amerikában. Curtius Athén. Salamon A. pragm. sanctio. Szilágyi Sándor. Báthory Gábor Keresztesi krónikája. Prevost. V. Károly lemondása. Molnár Aladár Tanulmányok Schweicz, Bajorország. Baráth Aesthetika. Dapsy Talajkimerülés. A vékfildi lelkész. Horváth Mihály Williams Roger. Nagy J. Thököly. Shakespeare Lear király. Kazinczy F. utazása. Horváth M. Frater György. Rákóczy emlékirata. Csengery Vegytani képek. Matlekovits Nemzetgazdaságtan. Korizmics Gazdasági levelek. A közoktatási minister [illegible] működése. A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium öt évi működése. A határőrvidék rendezése. Csengery Népbank. Halász Erkölcstan. Zsoldos Forditások Senecából. Zsoldos Népszerü erkölcstan. Gyulay Béla. Népszerü neveléstan. Molnár A bölcsészet története. Karvasi Alkotmányi politika, Karvasi Közrendészet. Gerliczy Bauer Eszjogtana. Warga I. A bölcsészettan történetének alapvonalai. Vaida János költeményei. Balogh Z. Alpári költői regény. Nendtvich Vegytan alapelvei.

— *Közhelycsélést* érdemlő s követésre méltó például emlitjük, hogy a marczali városrosbiró az ottani országos vásár alkalmával az oda vándorolt koldusokat letartóztatta, s csak vásár után eresztė őket szabadon.

— *2000 tallér* jutalom. Egy szerencsétlen apának, Böckler porosz kir. javak bérlőjének, a Pommerániában fekvő treueni jószágáról alig 5 éves kis leányát mult évi junius 24-én elrabolták. Azóta minden fáradozása hasztalan volt, hogy leányát föltalálhassa. Ugy sejti, hogy valami czigány- vagy büvész-banda kezében lesz. Azért most Europa minden nyelvén körleveleket bocsátott közre, melyekben kötelezi magát, hogy annak, ki 5 éves és 8 hónapos leányát, Annát, (kinek ismertető jelei: nagy, karcsu alak, világos-kék szem, magas domború homlok, világos-szőke haj, föltünő kis kéz és láb, s a bal mellszömérce alatt egy ujjnyi távolságban egy fél hüvelyknyi részen fekvő finom forradás) élve visszahozza, vagy aki őt, avagy a hatóságokat nyomára vezeti, 2000 porosz tallért kifizet a rablóit kutatni nem fogja. Aki pedig holttestét kitudja, annak a nevezett összeg felét fizeti ki.

— *Pályázat.* Postamesteri állomásra, tiszti szerződés és 100 forintnyi készpénzbeni biztositék letétele mellett, Városhidvégen (Somogymegye) évi járandóság 120 forint fizetés, 20 frt irodai- és 588 forint szállitási általány. A kérvények három hét alatt a soproni kir. postaigazgatósághoz intézendők. Sopron, 1873. évi april hó 5-én.

— *Aláirás* eszközölhető a nagy kanizsai kereskedelmi- és iparbanknál apr. 19-én az osztrák általános leszámitoló intézet részvényeire, 30 ezer darab bocsáttatik 200 forint névleges értékben, 232 frt aláirási árral. Bővebben értesülhetni a fentemlitett bank helyiségeiben.

— *Tapolczán* a gazd. felsőbb népiskola javára, apr. 14-én, szavalati zene-estély tartatott.

— *Május* hó vége felé Nagy-Kanizsán a kath. hivek a bérmálás szentségében részesülhetnek, mint értesülünk, méltóságos és főtisztelendő Pribék cz. püspök ur fog ide érkezni.

— *Alsó-Lendváról* irják nekünk, hogy folyó évi márcz. 1-ső napjáról tett, a Boszkovics Jakab, l.-ujfalusi korcsmáros meggyilkoltatására vonatkozó közleményben leirt gyilkosság elkövetőjét a végzet boszuló keze hamar a büntető igazság hatalmába szolgáltatta. A rabló-gyilkos Töt János nevü budai születésü szabó-legény, szabadságos katona volt a 32-ik számu gyalog-ezredből, aki nyitramegyei bankeszi községben épen akkor fogatott el, midőn az elrablott pisztolyt és gyürüt árulgatta; tettét a csáktornyai kir. törvényszék előtt bevallotta, elkövetett más tolvajsággal együtt.

és aranykereszteket szeret, én ezeket neki megszerezni ohajtom. — Szolgálatot találtam Marcofnál, ki hajójával a földet körülhajózni akarja járni, és igy Isten segitségével meggazdagodhatom. S ha visszatérek, Avonne kezét megkérem, s mi mindketten édes gyermekei leszünk. Én őt ebbeli szándékáról lebeszélni akartam, de lehetetlen volt, megmaradt álhatatosan határozatában. — Az elutazási napon, midőn leányomat átkarolá, mindketten keservesen sirtak; én elkisérém Audierrebe, hol a hajóra szállandó volt.

— Fiam, szólék hozzá keblemre ölelve, mert ugy szeretém, mint tulajdon gyermekemet, fiam, iparkodjál mielőbb visszatérni; de figyelmeztetlek, hogy az én szavam Avonnet nem kötelezteti.

—. Nekem Avonne maga adá szavát, felelt és elbucsúzott.

Két évig semmi hir se volt róla, nem tudtuk él-e, vagy már meghalt.

Egyszer hallom, hogy Marcof megjött, de egyedül maga. Hozzásiettem, s elmondá: hogy szigeti csatája volt, s a szegény Keinec a harczban elesett, mivel nem állá, hogy megsebesült volna. S nem hivé, hogy egykor még visszatérend. Mi csak annyit tudtunk róla meg, mennyit Marcof beszélt el.

Avonne és én sokáig sirattuk őt, s emlékezbetel te is, mert miséket szolgáltattam érette. Leányom ez idő alatt szépen felnőtt, nevelődött, s a legszebb leány lett nemcsak a faluban. Négy évig nem akart semmit sem tudni más imádóról, sem hallani, mig végre begyőződve, hogy Keinec meghalt légyen, a mult évben a szentmihályi bucsura menvén, — ott meglátá Jahouát, a leggazdagabb haszonbérlőt, Cornouailból. — Jahoua szinte megszerette, ki fiatal, gazdag és szép ifjú. Amint hozzám jött tisztességes szándékával, leányomhoz utasitám. Avonne csak most érzé, hogy Keinec irányábani érzelme testvéri volt, s szerelmében kezét, szivét Jahouának igérte.

Az eljegyzés ünnepélyesen megtörtént.

Két hónap előtt Keinec azonban — mindnyájunk csodálkozására és meglepetésére — visszatért. A szegény megtudá, hogy Avonne menyasszony; hozzám nem jött, sem leányomnak szemrehányást nem tett. Es már azt hivém, hogy ismét elutazott a tengeren, de most hallom, ő volt az, ki a Tummlert megmenté. Ő bizonyosan azért tevé, mert tudta, miszerint Avonne a hajón van. Ő még most is igen szereti. Hét nap mulva az esküvés megtörténik; Én tisztelem Jahouát, de Keinecet még most is jobb szeretném vőmül. Avonne azonban szereti vőlegényét. — — Ez az, mi énnekem fáj! Félek, hogy a szegény ifjú ezen elkeseredettségében valamit elkövet; de én csak nem erőszakolhatom leányomat hozzá. Most mondd meg, mit tevő legyek?

A lelkész szólni akart, de e perczben a kitárt ablaknál kivülről egy halavány alak felemelkedése volt látható, melytől visszadöbbent — s a másik perczben pedig valaki az ajtón lépe be.

— Marcof, te vagy? kiált Avon. De miért tekintgetsz vissza?

— Mert e pillanatban, hogy ide beléptem, Keineccel találkozám, ki a faluban jobbra balra csatangol. Nekem valami mondani valóm van hozzád. Szólt Marcof.

— És hol van Keinec?

— Alkalmasint a hegyek közé ment.

— Talán ünőletét akarja elvenni? kérdé félelmesen a lelkész.

— Lehet, de előbb Jahouát akarja megölni. Marcof nem merte hozzáfüggeszteni: és azután Avonnet! Ez utóbbit elnyelte.

IV.
Ronan marquis.

Foucsnan és Quimper közt az Odet partján, magas kősziklán egy vár emelkedett, melynek jelenleg már csak romjai látszanak. Az idő, melyben beszélyünk szerepel, az 1791. év közepe. E vár akkor még a régi bretagnei nemes család a Ronanoké volt, kik a franczia forradalmakban mindig a feudaljog érdekében működtek és e család az egész tájtól szeretve, tiszteltetett.

Az utolsó Ronan marquis néhány év óta özvegy; mintegy negyven éves s a versaillesi udvart egészen elhagyva, jószágára vonta magát vissza. Az előtt szenvedélyes vadász volt, de most sohasem lép erdeibe. Bizonyos búskomolyság lepte meg, s mindig a magányosságot kereste, kerülte minden zajos ünnepélyt. Ősei e sasvárában — néhány cselédjétől környezve — visszavonultan élt.

Csak ritkán látták a táj földmivelői, kik becsületérző vonzalommal viseltettek iránta, s igen szerették és csak egyetlen egyszer látták haragra lobbanni. A penmarki legények közt volt t. i. egy vörös hajú, vad, boszús tekintetü Alain Gi[illegible]an nevü kóborló, oly ember, kit mindenki [illegible]ország terhének tekinte. — Alain a marquis uradalmán élt, de arról mindig gúnyosan és legaljasabb kifejezésekben beszélt, — mint mindenről másról. Ha a marquisval találkozott, sohasem köszönt neki, mindez a jószivü marquisnak nem volt feltünő. Egy napon azonban Alain tovább ment; a marquis t. i. Penmarkba lovagolt, hol a lakosság őt zajos örömmel fogadta. A sziklákhoz érkezvén, lováról leakart szállani s az esetlegesen ott ácsorgó Alainhoz szólt, legyen oly jó, s fogja meg lova gyeplőjét.

Alain nevetett s nem mozdult. A marquis gondolá, hogy nem értette, vagy nem hallotta szavát, ujolag felszólitá őt. Erre Alain azt felelte, hogy ő nem inas. Több arra menő készséggel sietének a szolgálat teljesitésére, de a marquis megköszönte szivességöket s nem fogadá el, hanem azt kivánta, hogy ugyis az ő uradalmán élő ifju Alain tegye meg. Ez pedig nevetve vonakodott s igy felelt:

— Abból semmi sem lesz!

A marquis mérgében elhalaványodva, leugrott lováról, s hozzá lépett.

— Térdre, kiált rá, és gorombaságodért kérj engedelmet.

— Én a földön csúszszak? felelt Alain, csak a kutyák szoknak, én nem!

— Térdre! kiált ujolag a nemes ember.

— Ne nyuljatok hozzám, viszonzá a legény s bretagnei botját felemelé. A népség megbotránkozván e resztmagaviseletén, s Alainra akartak tömegesen rohanni, de a marquis visszatartóztatá őket.

— Senkise nyuljon ezen emberhez. Ő engem sértett meg, én magam fogom meg is büntetni.— Mondd el imádságodat! parancsolá neki.

— Imádságomat, miért?

(Folyt. köv.)

tanitó egyletnek f. évi május 1-én, az uj-udvari iskolahelyiségben tartandó gyülésére a t. cz. tag urak s tanügy-barátok tisztelettel meghivatnak. Kis-Kanizsán, apr. 16. 1873. Hajgató Sándor, egyl. elnök.

— *Halálozás.* Wajdits Alajos, ismert jeles és tehetséges zongerázó, néhai Wajdits György egyetlen fia, apr. 14-én elmezavart állapotban magát kivégezte, s mire észrevették, már meghalt; a törvényszerü bonczolás 15-én s a temetés 16-án ment nagy részvéttel végbe, maga után hagyván özvegyét és 3 gyermekét. Életfolyamáról egy tollrajz e számra már késön érkezett; jövő számunk hozza.

— *Golenich Károly*, t. munkatársunk „Materialismus a világ-irodalomban" czimü müvére az előfizetést e hó végéig meghosszabbitván, melegen ajánljuk t. közönségünk pártfogása s méltó figyelmébe.

— *Panasz Nro 1.* Közmegbotránkozást szült, hogy husvét első ünnepén 10—12 bolt nyitva volt; ily nagy ünnepben szigorú rendőri felügyeletet, szigorúbb keresztülvitelt s a legszigorúbb büntetés alkalmazását kérünk; ha egyesekben nagyobb a pénzvágy, mint 10—12 ezer lélek vallásos érzelme, s az ősi szentesitett szokás iránt kegyelete — szigort követelünk a megbántott, megsértett közérzületért.

— *Panasz Nro 2.* Nagy-Kanizsa főterét a felső-templom előtt három fasor diszíti, ezt elismeréssel emlitjük, de milyen indignatióval emlitsük meg azt a putri czigányos tempót, hogy a főtéren, husvét első ünnepének egész délelőttjén, ép a kir. törvényszéki elnök háza előtt, a falusiak lovaikat etették. . . . .

— *Panasz Nro 3.* Husvét előtti napokban egy temetés alkalmával a sirgödör szüke volta miatt a koporsót erősen kellett lefelé nyomni, azonban a koporsó teteje elvált s a holttetem alá zuhant, ily körülmény között csak lenyomták a koporsó tetejét repedezett állapotban is, és betemették . . . . ily botrányosság elkerülése miatt helyén volna, ha rendes sirásó alkalmaztatnék, s nem az áshat és ott sirt akinek s ahol tetszik, sokszor meg fél ölnyire sem ássák a gödröt ki. Interpelláljuk a rendőrséget!

— *Uj egylet.* Következő figyelemre méltó s pártolást érdemlő felhivást vettünk: Az alulirt választmány bátorkodik ezennel a t. közönség becses tudomására hozni, hogy a kereskedelmi ifjuság által Nagy-Kanizsán egylet alakittatott, melynek czime: „Első nagy-kanizsai kereskedő ifjusági müvelődési egylet," (képző-kör) czélja — részint egy könyvtár felállitása és az időről-időre tartandó nyilvános népszerü tudományos előadások által, részint szaktudományi és idegen nyelvek tanulására berendezett rendes tanfolyamok által, a tudományos képzettségre vágyó kereskedő ifjuságnak — mely körülményei között nem oly könnyen gyarapithatja általános és szakismereteit — ennek elérésére kellemes eszközt nyujtani. Mi tehát a szolgálatban álló kereskedő ifjuságnak alkalmat nyujtunk szünóráit hasznosan és kellemesen tölthetni, egyszermind a főnök uraknak is biztos kilátást nyujtva, hogy szilárd erkölcsü és szakmájokban ügyes erőket nyerhetnek. Azon köztetszés, melylyel eszménk minden oldalról találkozott, ama kellemes reményre jogosit fel bennünket, hogy a mélyen tisztelt kereskedővilág egyletünket nagybecsü pártfogásban részesitendi, s bennünket egyletünkbe való belépése által szerencsésitetve, annak virágzását e módon elősegiteni sziveskedik. A közgyülés f. april hó 20-án $8^1/_2$ órakor este tartatik. Az ideiglenes választmány. Tagsági dij: Mint rendes tag, alapitási dij 1 frt 20 kr., havonkinti járulék 50 kr. Pártolótag, havonkinti járulék: 50 kr. Bejelentések Breisach Jakab urnál, és este 7—8 óráig az egyleti helyiségben, Unger-féle házban, Sörház-utcza, köszönettel elfogadtatnak.

— *A lövész-egylet* Lazsnakon husvét hétfőjén nyitotta meg a lőidényt, s ezentúl minden vasár- és ünnepnapon folytattatni fog; Koch Adolf fölövészmester ur tudósitványából jelezhetjük, hogy a dijlövészetekről a tagok külön fognak értesittetni.

ségi adlátussá Nagy altbnagyot emlegetik. — Jókainé asszony e hó 10-iki fellépte a nemz. szinházban a legbensőbb elismeréssel fogadtatott. — Pesten a mult héten 190 gyermek született, köztök 99 leány, és meghalt 178 személy. — A rozsnyói mükedvelő társaság legközelebbről a „Tündér ujjak" czimü 5 felv. vigj. adta elő, 5-ik sikeres fellépésével. — Az őszi nagy hadgyakorlatokra már novezetes előkészületek tétetnek. — A Naszódvidékiek egy egész rend naszódvidéki öltözettel lepik meg Gizella fhg. nőt. — A husvéti ünnepeket megelőzőleg, számos helyen égi háboru volt menydörgéssel. — Debreczenben 4 lábnyi mélyen a földben egy ülő helyzetben levő, teljes női csontvázra akadtak. — Vasmegye mura-szombati kerületében a képviselő választás máj. 1-én lesz. — Járy Ádám, volt honvéd alezredes, Zomborban meghalt. — A Giurgevo és Rustschuk közti dunai hid-épitést a fejedelem jóváhagyta. — Ujabb hirek szerint, Thiers eljönne a bécsi világtárlatra. — Vaálban (Székes f. m.) Ürményi Pál birtokán pezsgő-gyárt akarnak felállitani. — Derain József lovarda társulata t. hó végén Székesfejérvárra jön. — Herényben (Vasm.) t. hó 2-án egy teljesen kifejlett rozsfejet találtak. — Nagy csütörtökön a szombathelyi gyámolda harangjának a hangja nem ment el Rómába. — A carlisták megkezdették a hadmüveletet Puycerda ellen, heves csatát várhatni. — A pápa egészségi állapota roszabb, kihallgatás nem fogadtatik el, lábai dagadnak, gyönge de tartós láz. — Egész bizonyos már, hogy az opera a szavaló drámától elfog választatni a nemzeti szinháznál. — A soproni reáliskola növendékei rajzokat küldenek a világkiállitásra. — A vörheny ismét több tartományban mutatkozik. — Nemzetközi arató- és kaszáló-gép versenyt rendeznek Csabán. (!)

Papirszeletek.

— Valóban, kiállhatatlan veled sétálni — mondá férjéhez egy nő. — Nem jut odább az ember, mert minden verkli csapszék előtt megállsz! — De Louisa, én már más helyeken is megálltam, hol nem volt csapszék. — No, oda legközelebb bizonyosan épitenek egyet.

— Nőssz csak báró ur, ölebecském minő furcsa mesterségeket tud.

„Bocsánat, Nagysád, én azt hiszem, ezt nem tudja, csak megvan rá tanitva — felelt a szellemdús báró ur stoicus bölcseséggel."

— Mit olvassz kedves nőm?

„Kalendáriomot."

„Ó bár én is az lehetnék, mily gyönyör lenne kezedben lennem

„Adná Isten, hogy te is az lennél, — igy legalább minden évben ujat vehetnék."

— Egy agglegény látván, midőn gazdasszonya több tányérból az ugynevezett kóstolót szedegeti ki, kérdé tőle, mit jelent az? az uram azt jelenti, hogy szomszédaink disznókat öltek, s nekünk is küldöttek kóstolót, ez dicséretes szokás, ez kár volna, ha kimenne a divatból. — Nem sokára ismét Jutka asszony tányérokban rakosgatott mindenféle kóstolni valókat, ura ismét kérdi tőle, mit jelent az? — az uram azt jelenti, hogy most mi öltünk disznót, tehát mi is megkóstoltatjuk azt szomszédainkkal, az rosz szokás Jutka asszony, ezt — ha lehet — elkell hagyni, ez nem jó divat!

— Az egyszeri szigány felkiált: „Ileh felséges jó az a szarvas hus!" — Erre kérdé tőle a hajdu: „Ettél már te Zsigu szarvas-hust." „Nem én nagyságos hajdu ur, hanem a sógorom testvére hallotta az erdőben rini!"

Történeti naptár.

Apr. 17. 1330. Zách Felician Visegrádon a királyi családot kivont karddal megrohanja. — 1660. Lórántfy Zsuzsanna, kitünő honleány halálozása. — 1713. a pragmatica sanctio alapletétele. — 1849. Bem a Vaskapun át Karansebesre ér.

„ 18. 1417. Zsigmond, magyar király a porosz királyi ház alapitását eszközlé. — 1671. Zrinyi Péter és Frangepan Ferencz fogságba vettetnek. — 1813. Szalay László születésnapja.

„ 19. 1824. Lord Byron halálozása. — 1848. Jellasich rögtönbiróságot hirdet a magyar kormányhoz szitók ellen. — 1849. Perczel mór O-Becset másodszor elfoglalja. — 1849. A nagy-sarlói győzelem.

Apr. 20. 1613. Báthory Zsigmond fejedelem Prágában meghalt. — 1848. a szerbek Péterváradon a magyar jegyzőkönyveket s okmányokat elégetik. — 1849. Pöltenberg győzelme Kéméndnél.

„ 21. 1457. V. László király oklevelea védelmet igér, Hunyady László kivégeztetését inditóinak. — 1849. az osztrák sereg Pestről kivonul. — 1861. Balogh Melanie, költőnő halálozása.

„ 22. 1616. Zrinyi, a költő, születésnapja. — 1849. Görgei Komárom várát az ostromzár alól felmenti. — 1850. b. Vesselényi Miklós halálozása.

„ 23. 1196. III. Béla király Székesfejérvárott meghalt. — 1564. Schakespeare születésnapja, 1616-ban halálozása. — 1766. Fejér György, történetbuvár, Keszthelyen született. — 1849. Perczel mokrini győzelme. — 1860. Bruck, osztrák minister, torkát metszé.

Szerkesztői üzenet.

665. Kr. B. F.-Gyarmat. Fogadja szives köszönetünket becses figyelmeért.

666. Sz. A. Zala-Apáti. Igen sajnáljuk, de nem lehet.

667. Bongyor Florián karikaturát közöljük, de nem egyhamar, mert a mostani tárcza-beszélyt félbe nem szakithatjuk. Szives üdvözlet!

668. „Barna Pista" nem egész a mü, a verseset jó, de igy érthetetlen.

669. P. P. Az egészből csak a következő részt lehet közölni:

Bús vagyok én ez életben,
Sirnék, de köny nincs szememben;
Hervad éltem, mint a növény,
Melyet eltakar a fövény.

Holdvilágos éjszakákon
Merengek a valóságon;
S kérdem gyakran, mondd meg oh ég!
Leszek-e én boldog is még?

670. Azért, hogy a marczali takarékpénztár 12%-et vesz s tőle kölcsönzőktől, — nem lehet igy neki esni; a pénzviszonyok olyanok, hogy e miatt feljajdulni — indokolatlanság.

671. „Négy pálmalevél" megérkezett. Becses figyelmét igen köszönjük; bizon minden tekintetben érezzük, hogy a határszélen vagyunk.

672. Belovárra A jövő számra kelle hagynunk.

673. „Egy magyar főur könyvtára" czimü közleményt hozni fogjuk.

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról	Barcsra és Dombovárra	reggel	5 óra	18 perc.	
„ „	„	délután	2 „	43 „	
„ „	Budára	reggel	6 „	18 „	
„ „	„	délután	1 „	48 „	
„ „	„	estve	10 „	45 „	
„ „	Bécsbe	reggel	5 „	48 „	*)
„ „	„	délután	2 „	18 „	
„ „	„	estve	10 „	58 „	
„ „	Triesztbe	reggel	5 „	3 „	
„ „	„	délután	2 „	23 „	
„ „	„	estve	11 „	33 „	
Érk. Barcs- és Dombovárról	N.-Kanizsára	reggel	4 óra	19 perc	
„ „	N.-Kanizsára	délután	1 „	21 „	
„ Budáról	„	reggel	4 „	48 „	
„ „	„	délután	1 „	46 „	
„ „	„	estve	9 „	20 „	
„ Bécsből	„	reggel	4 „	83 „	
„ „	„	délelőtt	10 „	27 „	
„ „	„	estve	10 „	15 „	
„ Triesztből	„	reggel	8 „	60 „	
„ „	„	délután	1 „	9 „	
„ „	„	estve	10 „	22 „	

*) Csak Szombathelyig. Itt 7 órai várakozás.

Piaczárak

Nagy-Kanizsán, 1873. évi april hó 16-án. Gabonaműek: alsó austr. mérő szerint Buza 87—90 font 7.— kr. 85—86 font 6.50 kr. 83—87 font 6.— kr. Rozs 74—78 font 3.80 kr. Árpa serfőzésre 68—70 font 3.30 kr. Árpa etetésre 3.20 kr. Zab 1.96 kr. Repcze —.— kr. Lisztneműek: bécsi mázsa szerint. Liszt legfinomabb 14.50 kr. Zsemlelisz 12.50 kr. Fehér kenyérliszt 11 — kr. Fekete kenyérliszt 8.60 kr. Buzadara 16 — kr. Rizs 20.— kr. Hüvelyesek: alsó ustr. mérő szerint: Borsó 8.— kr. Bab 4.— kr. Lencse 8.— kr. Kölез —.— kr. Hajdina (pohánka) 3.50 kr. Kukoricza ... Burgonya 1.80 kr. Hus: bécsi font szerint. — Marhahus 26 kr. — Disznóhus 32 kr. Juhhus — kr. Borjuhus 24 kr. Zsiradék: bécsi font szerint. Disznózsir 50 kr. Marhaszir 60 kr. Szalonna 46 kr. Szappan 24 kr. Lámpaolaj 36 kr. Stearin-gyertya 65 kr. Faggyú-gyertya 32 kr. Bor: alsó austr. akó, 40 pint szerint Ó-bor 16.— kr. Ujbor 10.— kr. Sör: alsó-austr. sörakó, 42 pint szerint Legmagasabb 7.— kr. Legalacsonyabb 6.— kr. Tüzifa: bécsi öl, 36 hüv. hosszu szerint. Bükkfa 14.— kr. Tölgyfa 10.— kr. Kőszén egy bécsi mázsa szerint 70 kr. Faszén egy mérő 70 kr. Bécsi mázsa szerint. széna 2.— kr. Szalma 1.20 Napszám: egy férfi ellátással —.— kr. Ellátás nélkül 1.— kr. Egy nő ellátással —.60 kr. Ellátás nélkül —.80 kr. Egy gyermek ellátással —.— kr. Ellátás nélkül — 60 kr.

Kaposvár, april hó 15-én 1873. Buza 6.—. 5.55 kr. Rozs 3.60—4.— kr. Árpa 3.— .— kr. Zab .— 1.65 kr. Kukoricza 3.— 3.50 kr. Köles 3.40—3.— kr. Bab 6.20—6.— kr. Hajdina .— .— kr. Marhahus 24 kr. Borjuhus 20 kr. Disznóhus 26 kr. Juhhus — kr. Burgonya m. 2.— 1.40 kr. Uj bor akója 15 — 10.50 kr. Óbor akója 16.50 — 12.— kr. Széna m. 1.20 — .— kr. Szalma m. 1 frt. Kaményfa öle 14. — 12.— kr. Időjárás meleg, tavaszi.

Érték- és váltófolyam april 16.

5% metaliques 70.55; 5% nemz. kölcsön 72.90; 1865-ki álladalmi kölcsön 103.25; bankrészvények 952; hitelintézeti részvények 332.75 London 108.70; ezüst ágió 797.50; arany darabja 7.17; 20 frankos arany 8.60 $^1/_2$ kr.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Tekintetes szerkesztő ur!

A helybeli gőzfürdő társulat érdekében bátor vagyok a következő sorok szives közlésére egész tisztelettel fölkérni:

Folyó hó 12-én a nagy-kanizsai gőzfürdőbe mentem, az annyira dicsért fürdő élvezetében részesülendő. Midőn a fürdés után távozni akarék, az ugynevezett „mosónő" a fizetett rendes dijon kivül még 40 krajczárt követelt tőlem, én ez octroyált adó lefizetésére is elszántam magamat, de a nevezett egyén, kiben utólag régi ismerősömet fölismertem, e külön adót nagylelküleg elengedte, és én az irántam tanusitott jóakarat méltánylásával, a pénzt — zsebembe dugtam. Ugyan az nap délután az intézet megtekintése czéljából arámmal együtt ismét a fürdő-házba mentem, és midőn távozni akartam, szomorú meglepetésemre az érintett jóakaró „mosónő" egy kendőt követel tőlem, melyet én, az ő állitása szerint, délelőtti fürdésem alkalmával *magammal vittem*, miután, szinte az ő állitása szerint, az illető fürdő szobában rajtam kivül más nem volt, ergo a tolvaj csak én lehetek.

Ily szemtelen hazug ráfogás természetesen annyival kellemetlenebb benyomást gyakorolt kedélyemre, mivel kereskedő létemre feddhetlen hirnevem legdrágább kincsem, melyen semmiféle szennyet nem türhetek. — Egyébiránt a vád tárgya sokkal parányibb, semhogy neki nagyobb fontosságu következményeket tulajdonitsak; és e sorok czélja nem más, mint a fürdő intézet tisztelt igazgatóságát komolyan figyelmeztetni, hogy intézetében az alkalmazzon oly egyéneket, kik a fürdő közönség becsületén minden alapos ok nélkül csorbát ejteni képesek.

STEINER SÁNDOR,
kereskedő Zala-Egerszegen.

A helybeli kereskedő ifjuság egy része husvét vasárnap Lazsnakon tánczkoszorút rögtönzött, mely tán kedélyessé válhatott volna; ha a társaság két tagjának otromba verekedése már a második tánez után zavart nem idézett volna elő. A szépszámu társaság mulatságát, ha már az illetők saját becsületöket pelengérre állitani nem átalták, gondolták volna meg, hogy társaik ép ugy osztoznak a gyalázatban, mint ők. r. ö.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉSEK:

Ingyen,
sőt levélbeli kivánatra
még bérmentve is!
készséggel szolgáltatik mindenkinek
leggyönyörübb női ruhakelmék
nagy választéku mintagyüjteményével
HAMBURGER ADOLF
divatárukereskedésében
PEST, uri-utcza
1-so szám.

878. szám
k. i. 1873.

Hirdetmény.

A városi képviselőségnek folyó évi február 27-én 12. sz. a. hozott végzése folytán a bécsutczai klinkerut folytatólagos megépitése még a jelen évben teljesitendő levén, ezen 9,038 frt költséggel előirányzott épitkezés f. hó 21-én délelőtt 9 órakor fog árlejtés és zárt ajánlatok elfogadása mellett vállalatra kiadatni.

Vállalkozni szándékozók tartoznak az árlejtést megelőzőleg az előirányzott összeg 10%-jét letenni, illetőleg a zárt ajánlatokhoz mellékelni.

A terv és épitkezési feltételek a mérnöki hivatalban bármikor megtekinthetők Nagy-Kanizsán, 1873. évi april 5-én.

Az épitési bizottmány nevében:

Vágner Károly.
elnök.

Athen, 1/13 April 1872.

Dr. POPP J. G. cs. k. udvari fogorvos urnak

Bécs, város Hugner utcza 24-ik szám.

Falkerélik, aureorkodjon a görög-királyi udvar résére czimen 3 db 12 üveg az ón kitűnő

ANATHERIN SZÁJVIZÉBÖL

küldeni. Kalinsky A., görög-királyi intendens.

Cs. k. udvari fogorvos POPP J. G. urnak Bécsben.

Kérem azonnal az ön rendkívüli anatherin szájvizéből 24 üveggel utánvét mellett Liebensteini furjöbe (Thüringen) küldeni

Alex eler sl.

1022—III,11 Orloff Gensiszf grófné, Oroszországból.

Kapható: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysz., Rosenberg Rosenfeld, Wellisch, J. de Fesselhoffer J. kereskedőnél. — Pápán: Tschepen J., Keszthelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer a. Weiss A. Zala-Egerszegen: Isó Ferenczy gyógyszerész. Kaposvárán: Weeli gyógyszerész. Veszedon: Halter gyógyszerész. Sümegen: Dorner Kajetán. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Hatáérvédáki sz.-Györgyön: Fibic E. C. Veszprémben: Meyr Tusskan, ugy Gutbard Tivadar a. fainál. — Székesfehérváron: Legmann A. Braun J. gyógysz. Lovaszi-ban: Beisler gyógysz. Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész. Keczkeméten: Mithofer és Machleid gyógysz. Pakson: Florian J. gyógysz Sármezőn: Horváth J. Somszomd gyógysz. Kaposvárott: Kohn J. Hegl, Belus és Schröder gyógysz. Szegszárd: Bihary gyógysz. — Bonyhádon: Kramolin J. Balgerváróttt: Harsvarli, Salamon gyógysz. — Kajdu: Mikelitsch st. és Herafeld fiai, ugy Herzog Ignácznál. — Pécsett: Tschiny W. és E. Zárb, Sipöck gyógysz. Kárálon: Zachabásnky gyógysz Marcsalibon: Kiss gyógysz. — Tolnában: Graaf gyógysz. — Dunaföldváron: Lukács gyógysz. — Szent-Györgyön: Nöthig — Alsó-Lendván Kiss gyógysz. — Kőhonczon: Simon gyógyszerész urnánál.

Bor- és rozseladás.

Sümegrendeken Chernel Ignácz urnál eladó 200 akó hatápi és raposkai 1871. évbor és 300 mero tavali rozs; személyes vagy levélbeli értekezés april 20-tól helyben. (1042—1)

„Bukeye' von Adr. Platt & Co.

NEW-YORK.

Die beste **Mähe-Maschine der Welt!** unübertrefflich als Combinirte! in Oesterreich-Ungarn über 300 in Zufriedenstellender Thätigkeit! — Zeugnisse, Belobungen, fachmännische Urtheile und Empfehlungen in grosser Anzahl!

(1025—8)

Preise:

Gras-Mähmaschine (New-Model) . . . fl. 350.
Getreide-Mähmaschine mit selbstdrehen und Ablege-Vorrichtung . . . . . fl. 500.
Combinirte Gras- & Getreide-Mähmaschine fl. 600.

Zu jeder Maschine gratis Reservotheile und 2 Messer.

GENERAL-AGENTUR:

Josef Oesterreicher, Wien, Akad.-Str. 13

Römerbad

(1033—2) (steirische Gastein)

fürdő-idény kezdetét veszi máj. 1.

stajerországi gyógyhely, a déli vaspályán (Bécsből 8½ Triesztből 6 óra) igen arra hegyi léggel R. 30° különösen hatékony a köszvény, csőr, lágybaj, sorvedés, gyengülés, női bajok, vérkeringési akadály, csont- és czukrjó-betegségben sat.

Fürdőorvos: Dr. **Folwarczny Károly** tanár ur

Környékeive kellemes kirándoló és árnyékos sétahelyekkel, bérkocsik- s lakásokkal van ellátva.

Felvilágosító érlesitést ingyen s hérmentve küld a

RÖMER-FÜRDŐI IGAZGATÓSÁG

Alsó-Stajerországban.

Hirdetmény.

A Somogymegyében fekvő *Lakócsai ulapitványi uradalom* részéről közhirré tétetik, miszerint a rendszerint minden meglevő 1872. évi terméssü 3000 méró zab és 2000 méró szemes kukoricza f. évi aprilis hó 28-án, Lakócsán, a tiszttartói irodában, délelőtti 10 órakor tartandó nyilvános árverésen — tárviratlag eszközlendő felsőbbi jóváhagyás fontartásával, elfog adatni; mely napra és helyre a venni szándékozók elegendő bánatpénzzel ellátva, czennel meghivatnak. — A fentiterméseknek eladása érdemében 50 kros bélyeggel ellátott zárt irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, ha azok mellé a megigért összes árnak 10% ja bánatpénzül, és az árverési feltételek ismeretének kinyilatkoztatása és elfogadása csatoltatik, s ha azok f. april hó 27 ón. esti 6 óráig a tiszttartóséghoz beadatnak. Az árverési feltételek addig is a tiszttartói irodában megtekinthetők. (1040—2)

Kelt Lakócsán, 1873. évi april 8-án.

Az urad. tiszttartóság.

HIRDETMÉNY.

A zalavári apátság részéről közhirré tétetik, miszerint saját termésű és jól kezelt boralból

200 akó csácsi és 500 akó somkyai

szabad kézből eladandó, — egészben vagy kisebb részletekben.

A venni kivánók az uradalmi kormányoságnál jelentkezzenek Zala-Apátiban.

Az uradalmi kormányoság nevében:

(1039—1) **Horváth Konrád.**

Pályázat.

Zalamegyei kanizsai járás Bajcsa községében ujonnan felállitott tanitói állásra folyó hó 24-ére Bajcsára pályázat hirdettetik, az czen állást elnyerni ohajtók kellőleg felszerelt folyamodványukat alulirt iskolaszéki elnökhöz folyó évi apr. 21-én Szepetnekre, utolsó posta Nagy-Kanizsa küldjék be.

Évi fizetés készpénzben 284 frt; 8 hold szántóföldnek használata; 6 db szarvasmarha s annyi sertés utáni legeltetési jog, lakás, két szoba, s a lakhelyiséghez egy holdból álló kert.

A készpénzbeli fizetés a község által — évnegyedes részletekben — fog fizettetni.

A horvát nyelvben jártasok előnyyel fognak birni.

Szepetnek, april hó 8. 1873.

Dénes Ferencz,

(1036—3) iskolaszéki elnök.

A bécsi bizományi bank

VÁLTÓ-ÜZLETE

(1028—4) Schottenring 18.

kibocsát

VISZONYLAGOS IVEKET

alább jelzett sorsjegycsoportozatok, mely összetételek már azon oknál fogva is a legelőnyösebbek közé számitandók, minthogy minden egy ily viszonylagos jv tulajdonosának lehetőséget fő- és melléknyereményeket egyedül kaphatni, és a mellett **30 frt aranyban és 10 frtot papirban**, mint kamatjavedelmet, élvezni.

A. csoport (évenkint 16 huzás.)

Havonkénti részletfizetés: 10 frt. Az utolsó részlet kifizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

2 5 perc. 1860-ik évi 100 frtos államsorsjegyek. Fényeremény 300,000 frt a hozott sorozatok visszafizetési jutalmával 400 frt.

1 3 perc. cs. török 400 frcos államsorsjegyet. — Fényeremény 600,000, 300,000 frc aranyban.

1 herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. Fényeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 innsbrucki (Tyrol) sorsjegyet. Fényeremény 30,000 frt.

B. csoport (évenkint 13 huzás.)

Havonkénti részletfizetés 6 frt. Az utolsó részlet befizetése után minden résztvevő következő sorsjegyeket kap:

1 3 perc. cs. török 400 frcos államsorsjegyet. — Fényeremény 600,000, 300,000 frc aranyban.

1 herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. — Fényeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 szász meiningeni sorsjegyet. Fényeremény 45,000, 15,000, dálnémot frt.

Továbbá viszonylagos ivek 6köd 5 szazal. 60-as államsorsjegyekre. Havonkénti részlet 6 frt.

Továbbá viszonyl. ivek 1864. egész államsorsjegyekre. Hav. részl. 10 frt.

Továbbá visz. ivek fél államsorsjegyekre. Havonkénti részletfizetés 4 frt.

Továbbá viszonylagos ivek fél magyar sorsjegyekre. Hav. részlet 3 frt.

Továbbá viszonylagos ivek braunschweigi 20 talléros sorsjegyekre. Havonkénti részlet 2 frt.

Továbbá viszonylagos ivek lipszbrucki sorsjegyekre. Hav. részlet 2 frt.

Ezenkivül elvállal a bécsi bizományi bank minden néven nevezendő bank-, váltó- és tőzsdei üzletet.

Váltók és utalványok Europa és Amerika minden nagy helyére a legolcsóbban kiiratnak. — Helybeli és vidéki megrendelések gyorsan, lelkiismeretesen és pontosan teljesittetnek, és a tőzsdei iroda által megvásárolt értékpapirok a legolcsóbb feltételek mellett árusittatnak el.

Az üzleti helyiségek naponta reggeli 9 órától estl 6 óráig folytonosan nyitva maradnak.

Külső megrendelések pontosan s utánvét ellen is eszközöltetnek.

(1028—3) Húszas ivek minden huzás után bérmentesen, ingyen küldetnek.

Eddig felül nem mult.

Cs. kir. valódi (907—18) kizár. szab. tisztázott

DORSCH

HALMÁJZSIR-OLAJ

Maager Vilmostól Bécsben.

A legelső rangu orvosoktól lón megvizsgálva, ajánlva és rendelve, mint a legtisztább, legjobb- és természeti hatással biró gyógyszer mell- és tüdőbetegségek ellen, görvély-, bőrkütegek-, mirigybetegségek-, testelgyengülések stb. ellen, melyuck eredménye elismerésben részesül.

Üvegje 1 frtjával, ugy nálam, gyári raktáramban: **Bécs, Bäckerstrasse Nr. 12**, mint a birodalom legnevezetesebb gyógyszertáraiban és fűszerkereskedéseiben valódi minőségben kapható; és többek közt a következő czégeknél:

Nagy-Kanizsán: Belus József gyógysz., Rosenfeld & Rosenberg Ferencz kereskedőnél; **Waraadon:** Halter Sándor tudor, Lellisz Ede lovaggyógysz.; **Szent-Györgyön:** Fibic A. C. gyógyszerésznél; **Zala-Egerszegen:** Isó Ferencz gyógyszerésznél. A czimek német nyelven kéretnek.

Ezendőtől szelvények díjtalanul váltatnak be.

A soproni leszámitoló-bank és nyugot magyar-jelzálog hitel-bank

FIOKTELEPE

NAGY-KANIZSAN.

Mindennemű állam és hitelpapirok, állami elsőbbségi és földtehermentesitési kötvények — arany s ezüst pénzeket vesz és elad.

Pénzek folyó számlára és betéti könyvecskékre 6% kamatra fogadtatnak el.

Kölcsönök házakra, földekre s más ingatlan javakra a legkedvezőbb feltételek mellett adatnak.

Pénztári utalványok bocsáttatnak ki, melyek már a kiállitás utáni naptól 6% kamatoznak.

Tőzsdei megbizások a legjobb és legolcsóbb feltételek alatt teljesittetnek.

(993—9.)

Ezendőtől szelvények díjtalanul váltatnak be.

Wajdits József, kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán

NAGY-KANIZSA, 1873. aprilis 20-án. 32-ik szám. Tizenkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutányosan
NYILTTERBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel

Zala-Somogyi Közlöny

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez,
anyag. részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben
a „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" ugy a „Zala-Somogy" gőzhajózási részvénytársulat hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

A zalamegyei gazdasági egyesület tagjai felkéretnek, hogy f. évi május 5-én délutáni 5 órakor, Zala-Egerszegen, az egyesület szállásán tartandó évnegyedes gyülésre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek annyival inkább, mivel több rendbeli fontos tárgyon kivül eshetőleg az elnökök választása is előfordulhat.

Zala-Egerszeg, 1873. april 2.

Gróf BATTHYANY ZS. m. k.,
elnök.

Árvay István,
alelnök.

Bessenyey Ernő, m. k.
2-od alelnök

Felhivás.

Készséggel közöljük a következő felhivást, megjegyezvén, miszerint a megyénkben levő jótékony intézmény érdekében minden lehetőt elkövetünk, az adakozásokat szivesen veszszük, illető helyre juttatjuk, s lapunkban nyilt számadást adunk.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

A b.-füredi szeretetháznak magasztos czélját ma már ugyszólván mindenki ismeri; az sem titok, hogy eddigi működését igen szép siker koronázza. Ezt leginkább igazolja a minden oldalról nyilvánuló elismerés.

Felesleges munkát tennék, ha ez emberbaráti intézetnek horderejét a közművelődésre nézve csak egy szóval is fejtegetni kivánnám. Ez nem is czélom.

Nem akarok hizelegni s elhallgatom, amit önnek a közművelődési ügyek körüli buzgalmáról elmondhatnék. — Az önzetlen ember- és hazaszeretet nem szorúl mások dicséretére.

Engedje meg ön, hogy e sorokhoz mellékelt adakozási ivet fáradhatlan tevékenysége alá bocsáthassam. Azon meggyőződésben vagyok, hogy ha becses lapjában tisztelt olvasó-közönségét rövid kérelemmel adakozásra szives lesz fölhivni, fáradsága nem lesz gyümölcstelen.

Az intézettel összekapcsolt tanitóképezdében a mult napokban tette le 9 növendék a tanitóképességi vizsgálatot, a paedagogiát illetőleg, különösen a szegénynevelésből.

Tudvalevőleg hazánk pénzügyministere, ki a szegénynevelés eszméjének ujabb időben valóságos bajnoka, a kincstári munkások árváinak neveltetésére több — a füredihez berendezésben hasonló — intézet fölállitásán fáradozik. Ezek elseje Gizella néven, a felséges királyleány áldásdús emlékének megörökitésére, már a legközelebb jövőben megnyilik. — A többi ezt gyorsan fogja követni.

Valamely intézmény azonban csak ugy virágozhatik, ha alkalmas művelői vannak. Ennek érvényesitése végett a b.-füredi szeretetház a jövő tanévben 80 szegény tanulót szándékozik fölvenni, kik a valódi emberszeretetre hivatással birván, 3 éves tanfolyam alatt a szegénynevelésre elméletileg s gyakorlatilag kiképezhetnek.

Őszinte tiszteletem nyilvánitása mellett maradtam sat.

Csáktornyán, apr. 17. 1873.

DOBJÁN LÁSZLÓ.

A hirdetések hasznáról.

Sok tekintetben nyilvános és társadalmi életünkben valódi nagyvilági álláspontot foglalunk el.

Társadalmi életünkben uralg a nagyvárosi, a nagyvilági irányzat, sőt némely tekintetben fölül is mulja a mi „non chalange"-unk sok nagy városét.

A mi apró 12—13 éves kis leányaink ugy udvaroltatnak maguknak, mint a nagyok, a férjhez menők; kecsteljesen kihajolva az ablaknál, mint a nagyok, hallgatják a 12 éves ártatlanok az utczán álló és „fölfelé" az ablakhoz udvarló szinte 14—15 éves arszlánocska fejkábitó, szépséges, mézédes szavait.

Nagyvárosiak, nagyvilágiak vagyunk mi sok tekintetben a kelleténél.

Igy sok tekintetben ellenségei vagyunk a szabad *versenynek*.

Ha például uj vendéglő nyilik, mely jobb, kényelmesebb és olcsóbb, mint az, — melybe eddig szállni szoktunk; mi a „régi-nél" maradunk, — ámbár ott büdös, kénes gyufával és fagygyu-gyertyával traktalnak bennünket, ámbár ott a vendégek kénytelenek a vendéglősnek köszönni, mert felszedte magát, itt pedig a vendéglős udvarias előzékenységgel üdvözli vendégeit, tudván, hogy a közönség miatt és nem a közönség miatta van a világon.

Ezt mind tudjuk, de mivel már hozzá vagyunk szokva a „régihez", nem pártoljuk az ujat, ha jobb is.

Vannak régi renommirt kereskedéseink, hol az ember igaz, jó árukat kap, de azonfelül ráadásul egy pár gorombaságot, mig más uj kereskedésekben, melyeknek élén fiatal, a mai kor szellemét felfogó emberek állanak, ép oly jó árukat kapni gorombaság nélkül; ezeket nem keressük fel és az ujnak, a jobbnak buknia kell.

Ilyenekben nagyon szivósak vagyunk a „régihez."

Pedig a nagyvárosiasság egyik föismertető jele: pártolni az ujat, ha jobb, mint a régi, ha inkább megfelel a kor kivánalmainak, mint a régi . . . .

Mi köze van mindezeknek czikkünk cziméhez, a „hirdetések hasznához?"

Az a köze van, hogy e tekintetben sem vagyunk nagyvárosiak, e tekintetben is a régi elvet követjük.

15 évvel ezelőtt, mikor egy lap sem volt még Zalában, mikor azt sem tudtuk, micsoda fán terem a falragaszok vagy ujság általi hirdetés, akkor is eladtuk portékáinkat, kiadtuk üresen álló lakosztályainkat, akkor is látogatták vendéglőinket — igy okoskodunk — mire való hát az a hirdetés? Maradjunk mi tehát csak a „réginél."

Nagy városokban a kereskedők, iparosok, sőt bankház is a szabad verseny szempontjából rendszeresen hirdettetik czégöket és a hetenkint kétszer vagy háromszori hirdetés megszünése, egyértelmű volna az olvasó-közönség előtt a czég megszünésével.

Nézzük csak a bécsi lapok vagy „Pester Lloyd" hirdetési rovatát, ott a „Philipp Haas et Söhne", — és a „Rothschild et Comp." bankház hirdetéseivel majdnem minden nap találkozunk, pedig ezek „megélhetnének" a nélkül is, — de ők nemcsak megélni, de minél terjedtebb körben ismeretesek és keresettek akarnak lenni.

Ezeknek is megvannak legalább ugy, mint egy vidéki renommirt kereskedelmi czégnek — a maguk rendes vevői, de hátha a következetes hirdetés által először csak egy, azután tiz, husz, száz uj vevő csatlakozik a „rendes" vevőkhöz?

A hirdetési bélyeg harmincz krajczár, egy nagy hirdetés, ha sokszor közöltetik, 1—2 frt, ha ennek folytán csak egy-két uj vevő találkozik, ki eddig nem csinált üzleteket a hirdető czéggel, kivan fizetve a hirdetési költség. Azután egyik vevő a másiknak mondja, mily meglepő olcsó áron vásárolt itt vagy amott, mily finom, udvarias bánásmódban részesült e vagy ama vendéglőben, s egy uj vevő vagy vendég tiz ujat teremt.

Vagy tegyük fel, hogy itt vagy amott egy lakás van kiadandó. Sokszor hónapokig elvárhat a kiadó, mig valaki eltéved abba az utczába, hol a kapun függő czédula hirdeti egyedül a lakás kibérelhetését, vagy mig ugy „kéz alatt" valakinek kiadhatja sokszor alkuszok közbenjárásával, kiknek dija tizszer annyi, mint a legdrágább hirdetés — mig ha valamelyik ujságban hirdetné, (mely igaz, sokszor csak kevesektől tartatik, de ezerektől olvastatik), ezer ember közöl csak valószinű, hogy többen fognak reá pályázni és a bérbeadó kénye szerint válogathat, mig ellenkező esetben kéz alatt kénytelen akárkinek is eladni, hacsak üresen és gyümölcstelenül nem akarja hagyni.

A lap, mely a hirdetést magában foglalja, nemcsak helyben, hanem a vidéken, idegen városokban is olvastatik. — Ha ily idegen helyről valaki ama városba jő, hol a hirdető czége létezik, s valamire szüksége

TÁRCZA.

Egy kis leánykához.

Elmondanám milyen szép vagy,
Elmondanám, — amit nem
Mondtam el, mióta élek
E földön, még kinek sem.
Elmondanám, ha nem félnék,
Hogy miként az estike
Tész, mely bájit a nap elől
Elrejti kis keblibe —.
Elmondanám, elmondnám,
Hogyha nagyobb volnál. —

Elmondanám, hogy én téged
Nem először látlak;
El, — hogy álmaim számtalan
Csak teveled játszanak
Elmondanám, s te mit tennél?
Gyönyörűn mosolyganál;
S szavaimat elfeledenéd
Első fordulatnál . . .
Sokat, sokat mondanék,
Hogyha nagyobb volnál.

1859.

HÜBSCHL SÁNDOR.

A tengerész küzdelme.

— Beszély francziából. —

(Folytatás.)

— Mert neked halnod kell!

Alain ismét nevetett. A marquis oda lépett hozzá, hirtelen megfogá nyakát az egyik kezével, a másikkal pedig gyüszőjét és herculesi erővel a földtől feje fölé emelte s a szikla szélén egy nagy meredek felett tartá.

— Kérj bocsánatot, mond hidegvérűen a marquis. Alain nem felelt. Ekkor egyik kezével eleresztő, másik kezében pedig a tüsző szakadezott. Rémült kiáltás hallatszott a környülállóktól. Alain élete csak tüszője erősségétől függött, s már ez is szakadozni kezdett s okvetlen a mélységbe zuhan.

— Kegyelem, kegyelem! kiált megtört hangon a halálhalaványságu ifju.

— Jól vagyon! Emlékezzél meg e tanitásra! mond a marquis, s őt ismét lábra állitá.

Mig a legény ide s tova tántorgott s eszméletét visszanyeré, a marquis körülötte levőknek köszönetet monda lovárai felügyeletért, s ezzel tova nyargalt.

Ezen kegyetlenséget tanusitó tette ellenében számtalan jótettéről lehetne irni. Többi közt: rosz években haszonbérlőinek elengedé adójokat, sőt segitő is őket termény vagy kész pénzzel. A szentegyházi isteni tiszteletről sohasem hiányzott, s ott mindannyiszor a koldusoknak sajátkezüleg osztogatott alamizsnát. Egyszóval, mind a társadalomban, mind egyházi szokásaiban példánytükör volt.

Most elvezetjük az olvasót ő hozzá, várába épen Szent-Iván éjszakáján, melyről már beszéltünk volt. Éjfél után két órát vert a vár toronyórája.

E pillanatban egy magányos kis szobában találjuk őt, mely kisebb tornya volt a várnak, óriási nagyságú kötegek közt buvárkodva, melyek közől több példány az ablakhoz csinált, s mesterségesen faragott tölgyfa asztalkán feküdtek.

E helyiség könyvtárát képezte s legkedvesebb tartózkodási helye volt, s csak egyetlen egy góthizlésü ablak világitá meg, honnan a kősziklák és a tenger látható volt. Vastag, szövött függönyök fedték az ablakot és ajtót: négy erős állványon voltak a könyvek. A kályha mellett egy régi alakú óra lóggott; nehány szék, melyek a család czimerét s a marquis korona alakját viselék.

A marquis, mint fentebb mondók, negyven éves volt, magas termete, nemes magatartása, tiszteletet parancsolt; midőn még a marsaillesi diszlovagöltönyt (Leil de Bouef) viselte, akkor több marquise vagy herczegnő szemei lopva függtek rajta. Magas homlok, tömött barna haj, nagy szemei komolyan, de tűzben égtek, finom kezeit egy nő is méltán irigyelhette, csak Alain tudta megmondani, mégis mily óriási erővel birt az.

A dühöngött fergeteg lecsillapodott, s a viznek a sziklákhozi csapkodása mindig elhalóbb hangon hallatszék. A hold a sürü felhőkből kiszabadulva, mint egy ezüst tábla, világitott. A marquis irományaiban oly elmerültnek látszott, mintha szobor volna. A nyitott ablakon behatottak a hold sugarai, s az asztalon álló lámpa fényével összevegyülve, világiták a szobát.

— Már harmadfél óra! — csodálkozék a marquis, az öreg óra ütéseit olvasván. Ő soká marad! Ezen szavak után egy kis arany sipot vett a szájához, melybe bele is fujt. Az ajtó rögtön megnyilt, s egy 45—50 éves korbeli férfi jelent meg annak küszöbén.

— Parancsoljon.
— Jocelyn, voltál Penmarkba?
— Igen, ő még az éjjel itt lesz.
— Soká huzódik!
— Innét elmenjek?

— Nem Jocelyn, neked erődet kimélni kell. Életed szükséges nekem. Tudod jól.

— A marquist mindig e gondolat gyötri.

— Siromig foglalkodtat igen, öreg barátom.

— Uram, nem akar egy kis nyugalmat venni magának?

— Tudod, kit várok!

— A rostély harangját hallom, ő az!

— Menj és vezesd őt ide. Jocelyn elment. A marquis pedig bezárá az iratokat és könyvtárba helyezé. E perczben egy matróz-ruhában öltözött egyén lép be, és a marquisnak kezet akar csókolni.

— Csak nem ment el az eszed, kiált rá a marquis.

— Nem monsigneur, de kegyes jósága aligha azzá nem tesz.

— Marcof! tudod, hogy barátom vagy, és nekem már négyszer megmentetted az életemet. Két sebet kaptál, midőn testeddel fedtél amerikai harczunkban. Velem osztád meg kenyeredet, midőn nem volt élelmem, s te titkomat nem árulád el, melytől becsületem függött s mely esetlegesen lett előtted ismeretes. Tehet többet egy jó ember a másik irányában?

Marcof kezével a szeméből alágördülő könypárt fedé el. Az égre kérem, ne beszéljon kegyed ily rég elmult dolgokról, melyek önt compromittálhatnák, ha valaki hallja.

— Mi itt magunk vagyunk, karolj át testvér! mond a marquis. Jó testvérem! már oly kiváncsi valék látni tégedet, függeszté hozzá, midőn a tengerészt keblére szoritá. Ez a név testvér, a két külön állású egyének közt, érdekfeszitő jelenség, s mindkettő nemes szivét, tiszta vonzalmát hiven igazolá.

van, nem valószinű-e, hogy eszébe fog jutni, hisz ő e városról olvasta, hogy e tárgy itt és ott jutányos áron kapható.

Szóval: nem hjába hirdettet mai napság apraja és nagyja, fiatala és véne.

Megvan annak is számos előnye. ha más nem, hát az, hogy a nagyobb közönség többször találkozvan a hirdetők neveivel, legalább tudja, hogy — hol léteznek.

S el nem felejtetni, — ez is már valami!

B. K.

Nagy-Kanizsa, apr. 16. 1873.

— Töredék egy magánlevélből.*)

A halál angyala láng pallosával megjelent családunk fölött, ugy látszik, a vihar, mely oly sokà megkimélte minden nagyobb szerencsétlenségtől: kitört és pusztit, félek, hogy megállapodása egyhamar nem lesz.

Alig egy tél év alatt kilet ez áldozatot ragadott ki szerető karjaink közül. e közt volt egy, kit a halál megkimélt volna, ha önmaga nem oltja ki életét; — valóban, e természetellenes halál fölött megdobben szivem, s reszket a toll kezemben.

Unokatéverünk, Wajdits Alajos, önön kezével oltotta ki viharos életét; megszenvedett egy vétkes multért, de halálával megbosszúlta azokon magát, kik közvetve vagy közvetlenül okai voltak gyászos multjának, átadva őket a közvéleménynek.

Ez elzajlott élet tán megérdemli tőlünk, hogy bepillantsunk titkai közé, hogy itéletet mondhassunk róla: — Hibás volt ő sokban, de valjon volt-e oly vétkes, hogy ily szomorú véget érdemeljen meg? Kinek vétkét inkább a természettől nyert könnyelmüségnek lehet tulajdonitni, hogy nem volt képes tanácsadóinak körmei közől magát kiszabaditni; — kik csak vak eszközül használták önmaga és mások kirablására, s midőn őt mindenéből kifosztották, kidobták, mint egy kifacsart czitrom héját; — hogy van az, hogy még a lekisebb vétkes ily gyalázatosan bünhödött? — a nagy vétkesek fölemelt fővel jártak s részint járnak az emberek között: de van biró az egekben, ki tud, akar és fog büntetni, reájok háruljon mindazon gyalázat, szégyen, mely a szegény kétségbeesettet érte, mert ki oka az oknak, okozója az okozatnak, bár e város lakói, kik figyeltek e dráma kimenetelére: helyes itéletet mondanak; de lehetnek felületes itélők, kik csak ugy itélnek, mint látnak és egyenesen a kiszenvedettet okozzák mindenért. — Én nem igy itélek, visszapillantok gyermekkorára, midőn még a lélek ártatlan és tiszta, midőn még bélyeg nem szennyezó: ő jószivű, de könnyelmű gyermek volt, ép ugy hajlott jó, mint rosz tanácsra; — jó vezetők mellett most is ép oly tisztelt ember lenne, ép oly becsült e név, mint mily tisztán ő azt örökölte: azokat érje az ég büntetése, kik mindent elkövettek, hogy őt a becsület mezejéről levezessék; innen a figyelő szem könnyen reá akad a fonál végére, mely életén át fonódott. Láttam, miként lett a jó, de könnyelmű gyermekből „szentségtörő", meggyalázta becsületes atyja szent emlékét, (ez volt legnagyobb vétke) láttam, miként lett iszákos, kikerülte az értelmes, becsületes, jótanácsot adó embereket, mert lelke már bevolt hálózva; lebujok- és borban keresett önmaga ellen menedéket, mert érezte, hogy lelke elhagyta azon tért, azon ösvényt, mely becsületes embernek van kimérve; roszúl itélik azok, kik megtagadják tőle az érzést, — mely nemes érzés nyilvánulata volt művészi zongorajátéka; — láttam, miként lett ő egy második „Ahaswer", ki nyugtalan bolyong, nem találva nyugtot, irt megsebzett szivére; láttam, miként elmeszegény, miként őrült, és mint őrült, miként öngyilkos.

Valjon te boldogult atya, ki egész életedet küzdve, fáradva, munkálkodva töltötted, hogy egyetlen gyermekednek biztos szögletet, becsületes nevet hagyj hátra; ki nyugodtan hajtottad fejedet az örök álomra, mert egyetlen gyermekedet biztositottad minden vész ellen, hagyván hátra becsületes nevet, szép vagyont, lelkében pedig jó tanácsokat és Istent félő, embereket tisztelő nevelést: érzi-e, tudja-e ezt lelked?! hogy fiad — egyetlen örökösöd — alig tiz év mulva, husvétnapján, földi nélkül marad: hogy szülővárosában ne találjon hajlékot, mely őt befogadná; hogy a temetőt — a csendes lakók hazáját — kell felkeresnie lakásául.

Mit kerestél a temetőben? talán atyád szellemétől kértél bocsánatot?, érezted, hogy elszárad a sziv mely atyja ellen vétkezett, — vagy talán kérted, hogy nyissa ki lakását és bocsásson be? és ő hivott téged vagy talán a sirok lakóival akartál megismerkedni? féltél, hogy ők is ugy eltaszitnak maguktól, mint az emberek? — ne félj: ott békés lakókra lelsz, nyugtot talál az, aki nyugtalan, békén pihenhetsz ott, — álmod nem háborgatja senki.

Te szegény atya a sirban, ki nyugodtan szálltál abba, érzi e lelked? hogy egyetlen fiad, kinek két házat hagytál örökül: ne találjon helyet szülővárosában, hol iszonyú tervét véghez vihesse, és hogy végre holt teste ne találjon más helyet, mint a közkórházat, honnan végső utjára induljon. . . .

Nem akarok itéletet mondani senki fölött, isteni jog ez; ő majd tudni fogja, miként, hol és hogy kell büntetni, én nem tehetek egyebet, mint egy imát bocsátani az egek urához, érted, kiszenvedett, kérni őt, hogy vegye magához árva lelkedet! — testednek legyen oly könnyű a sirgöröngy, mint mily terhes volt életed.

Béke lengjen poraidon!!!

VAJDAFI-WAJDITS BÉLA.

*) Midőn a levéltöredéket közöljük, kettős kötelességet teljesitünk azon megjegyzéssel, hogy a lefolyt 37éves élet küzdelmét a szerkesztő nem ismervén, a felelősség az irót illeti; a közlésre ösztönző kötelességérzet egyike az: hogy az elköltözöttnek iszonyú tette felett egyoldalulag ne itéljen a közönség, hanem a körülmények óriási viharában találja meg telét azért, hogy a visszamaradt három árvának sorsát, jövőjét enyhiteni lehessen s ez a más indok. Emberbaráti bizalommal felkérjük tehát, mindazokat, kikben e jobbsorsra érdemes család gyászos helyzete részvétet gerjeszt, hogy az ártatlan árvák életfenntartásának alapját, nevelését a legjobb módon előre gitsék . . . .

Szerk.

Egy magyar főur könyvtára.

Keszthelyen vagyunk. — Egy vasárnap délután megsokalva a sétát, ép azon tanácskozánk, hogy ugyan mivel tölthetnők el a nap hátralevő részét legélvezetesebben, midőn a kis csoportnak egyike azon ajánlatot teszi, hogy: „Jó volna már egyszer a kastélyban körülnézni." S az ajánlat — minden ellenmondás nélkül — elfogadtatott.

A gróf maga nagyon ritkán időzik Keszthelyen, és mi az öreg nevelőhöz mentünk, őt a kastély nevezetességi, de különösen a könyvtár megszemlélhetéséért megkérendő.

Az öreg Józsa ur (igy nevezik őt) 75—80 év körüli aggastyán, könyveivel mulatott akkor is, midőn bekoczogtatánk . . . Lakása (az öreg ur, kitartó látszervezetének dicséretére legyen mondva) a II-ik emeleten . . . itt találtuk őt régi, kövér foliánsoktól környezve — mintegy családja körében.

Néhány szóval magunkat bemutatva, röviden jövetelünk okát, kérésünket adtuk elő.

Erre végigmért bennünket ható, vizsgáló tekintetével, és a mint látszik, az öreg ur megvolt elégedve, mert pipáját félre téve, követésre szólitott fel bennünket.

Mi számos szobán, folyosón keresztülvezettetni képzeltük magunkat, de nem ugy.

Józsa ur egy (saját szobájába nyiló) ajtót nyit meg, és ezzel oly látvány tárult fel szemeink előtt, hogy pillanatig mintegy földhöz szegezve, maradtunk a nem várt meglepetés nagyszerűsége által.

Beléptünk és egy csiga-lépcsőn leérve, a szentély . . . egy mintakönyvtárban voltunk. Ha a mélységből tul a tetőre tekinték, és ott a magasan álló szobrok közt, az erkélyen az agg Józsa ősz képe tünt elő, majd oly fehéren, mint ama tudósok mellképei, kik tán kortársai valának, figyelő, őrködő tekintetével követve lépteinket: akkor ugy éreztem, mintha a tudomány templomában volnék, és azok a szobrok olyan csodálkozva néztek, mintha mondanák: Mit akartok itt?

Könyvek ezrei vannak itt felhalmozva, összegyűjtve. Az emberi ész és tudvágy küzdelmének eredményei, melyet századok óta a sötétség és balhit ellenében vivott csatáiból mutathat fel. Nemzetek történetei, melyekben — mint időnkben is — ármány, gyülölet, csalás, haszonlesés, de szerelem és barátság is szövik át, édesitve, vagy megmérgezve az életet. Gyógyászat, theologia, természettudományok, mindez külön-külön emelkedik a magasba, — olyan magasra és oly sokat mondó hallgatagsággal inti a szemlélőt nemcsak csodálkozásra, de tán tevékenységre is!

A legtöbb könyv hátán idegen szavak, idegen nevek; oh nem magyar tudósok munkái ezek, s ki azokból meriteni akar, kell, hogy előbb a tudósok nyelvét megtanulja! Oh minálunk most is oly kevéssé van az másként. — Irnak nekünk regényeket, verseket, beszélyeket stb. — de aki nem szórakozni, hanem tanulni akar, annak a legtöbb esetben nem lehet magyarúl olvasni! Olyan élénken érezteté velünk ezt egy legujabb könyvecske czimlapja, melyen ez igénytelen szavak valának: „Beszélyek" N. N.-tól, mintha azokat a szobrokat mosolyogni láttam volna!!

Ezután meleg szavakkal mondtunk köszönetet és vettünk bucsút szives vezetőnktől, — de jónak láttam leirni azon hatást, melyet egy „magyar főur könyvtára" ránk gyakorolt.

M. A.

Hirek.

— *Kozma Sándor*, kir. fő államügyész, Keszthelyről Nagy-Kanizsára érkezett, 18-án éjjel váratlanul a börtön vizsgálatára ment.

— *Kehida* emlegetésével ujabban a lapok ismét felhozták, hogy nagy hazánkfia Deák Ferencz ott született; kötelességünknek ismerjük ezennel kijelenteni: miszerint nem Kehidán, hanem Söjtörön született Deák Ferencz, 1803. oktober 17-én. Atyja szinte Deák Ferencz volt, anyja Zsibrik Erzsébet. Keresztatyja Hertelendy Imre, s keresztanyja Deák Anna.

— *Elismeréssel* közöljük a következő bizonyitványt: Makay Gábor ur, budapesti orgona-művész, Zalamegye szt-balázsi plébániához tartozó magyar-szerdahelyi templomban egy elavult, rosz szerkezetben levő, 10 változatu orgonát tökéletesen kijavitott, előjátszóvá, egy pedál változattal-, két uj fuvóval-, korpuszszal megtoldott, s átalakitott, szóval az egész orgonát oly jó hangzatuvá-, bel- és külcsinra oly széppé és korszerűvé alakitotta, hogy a tartott próbán és átvizsgálásán, mind a biráló bizottság, mind a község elöljárósága várakozásának teljesen megfelelt. Kelt Magyar-Szerdahelyen, apr. 17. 1873. Sáringer Károly mk. kántortanitó; Kováts Sándor mk. söjtöri kántortanitó; Andalits János mk. szent-balázsi kántortanitó. Ambrusz Ferencz mk. szent-balázsi plebános. Uhr Agoston mk. uradalmi épitészeti felügyelő; Szabó József mk. biró. P. H. — A fentisztelt Makay Gábor orgona-művészt, mint szakértő jeles hazánkfiát, ajánljuk az egyházi hatóságok és világi érdeklettek figyelmébe, ne hivogassunk külföldit, mikor magyar embert is találunk! Lakása f. évi május elejétől kezdve Budapesten, Király-utcza, 90. szám.

— *Többen* Zala-Apáthiba tevén kirándulást, onnan curiosumképen egy zsemlét hoztak s hozzánk adták, mely valóban oly parányi, hogy kettő lehet egy harapás, ára mégis 2 krajczár. Ezt aztán valóban a kulcslyukon adogathatják ki a jámbor zala-apáthiaknak.

— *A jég* elleni biztositásokra a bevallások már eszközölhetők a „Tisza" biztositó- és jelzálogbanknál.

— *1864-ki* államsorsjegyek 45-ik huzása apr. 15-én a következő sorozatokkal történt: 112, 197, 600, 999, 1089, 1744, 2131, 3044 és 3257.

— *A b.-füredi szeretetházban* a tanitó-növendékek zárvizsgálata e hó 7- és 8-ik napjain tartatott a másod-tanfelügyelő jelenlétében. — Az egész tanfolyamot bevégzett 9 ifju tett szép sikerrel vizsgálatot. Ez ifjak speciálisan e nemű szegény neveldékben való tanitóságra képeztettek ki, s a rendes képezdei tantárgyak mellett a „szegény- és árvanevelés" mint külön tantárgy, s a gazdaság elméletileg és gyakorlatilag taníttatott. A 9 ifju közül 3 azonnal a füredi szeretetházba választatott meg tanitónak, a többi pedig alkalmazását várja a pénzügyministerial által állitandó szeretetházakban.

— *Letenyén* az 1873-dik első-félévi vizsgák megtartattak, a II-dik tanteremben april 5-ikén, az I-ső tanteremben pedig april 7-ikén. A második tanteremben 60-, az első tanteremben pedig 101 növendék felett. — A növendékek miképen tett próbatételeit dicsérni nem vagyok illetékes; de a tapasztalat azt tanusitá; miszerint a tisztelt vendégkoszorú, a növendékek higgadt és értelmes feleleteik felett

---

— Ülj le Fülöp, (igy hivták a marquist) mond Marcof, s csak lássanak meg embereid, titkod bizonyosan elvan árulva.

— Jocelyn őrködik.

— De Jocelyn nem tud semmit és nem is szabad megtudnia.

— Nem hiszesz neki?

— Én magamat féltem, hogy ily titkos dologról beszélünk.

— S miért tartanók e titkot örökké?

— Mert ugy kell történnie, felelt Marcof, és most ismét azok vagyunk, mi előbb, mint a világ előtt Rónan marquis és Marcof — a tengerész!

— Jól van, ha te nem akarod más különben . . . . A legrövidebb idő alatt voltál Párisban?

— Igen és a monsigneur meghagyását követtem. S én megerősitve találtam, mit kegyednek irtak. A királynak csak a czime van már meg a hatalomból, és nem sokára azt is elveszti.

— Mit mondasz? Lehetetlen! — — S a nemesség?

— Mentik magukat s a polgárság közt a forradalmi eszmét jobban tüzelik.

— De a jó Bretagne hű fog maradni, mond a marquis feltüzelt hévvel. Mi fegyvert ragadunk! — Szóltál a Noiro marquisval?

— Tegnap jöttem Groix szigetéről. O két levelet mutatott Párisból, hármat Londonból és egyet Coblenczből. Mindenfelől alkura szoritják. Én észrevevén az aláirásokat, Calonne és Pitt-től. Noiro készen áll; a proclamatiók elvannak készitve; a katonaság összegyülekezik és fegyver van elegendő mindenkinek, ki esküszik a királyhoz hiv lenni. Nyolcz hét előtt kitör az összeesküvés, ha szabad e szövetséget nemes tárgynak neveznem!

— Hozzájok fogsz csatlakozni Marcof?

— Előlegesen igen, de ha a tengeri háború lehetséges lesz, akkor a Lugger hajómon a királynak szolgájok.

— Mikor kell neked Noirot látnod?

— Tizennégy vagy husz nap alatt.

— Testvérem, mond a marquis gyenge hangon, ki tudja, a háború kitörése előtt szólhatunk-e együtt, ugy, mint ma. Azon esetben, ha én a csatatéren elesném, vagy másképp halnék meg, jegyezd meg magadnak jól e helyet a könyvtáramban. Feltalálsz ott egy táblázatot, melyben fagomb van, makk alakban, azt megnyomod, s látsz egy pléh iromány tartót s az abban levő irományokat halkan olvasni fogod.

— Ugy történend!

— Tovább nem követelek tőled semmit. Mikor látlak ismét?

— Tizennégy nap mulva!

— Kell pénz?

— Nem, a Luggerban van 300,000 franc.

E pillanatban a harangkongás hallatszott. Az öreg szolga belép és jelenti, hogy két ur várakozik lent, kik e levelet adák s szólani kivánnak.

— A marquis átolvasván, elhalaványult s parancsolá, hogy az alsó terembe vezettessenek. Marcof eltávozott a vár egyik oldalajtóján. Néhány percz mulva a marquis szemben állt a két vidékivel, s hidegen köszöntő őket.

— Uraim, bocsánatot kérek e váratlan s barátságtalan fogadtatásért, de a késő éji idő miatt csak magam állhatok szolgálatjukra.

— Marquis ur, szólalt az egyik, mi az ön elnézését kérjük.

— Lovag ur, Tossyból és gróf ur Fougerayból; folytatá a marquis tovább s a kezében levő levelet összegyűrő, — önök bizonyára e száz mértföldnyi utat nem tették valami titkos vagy fontos ok nélkül?! Én parancsukra állok, csak azt sajnálom, hogy nem szolgálhatok némi fölfrissitővel, azonban nézni fogok; mit találhatnék,

— Felingerelt hangon meghagyá Jocelynnek, hogy valamit rendezzen az uraknak.

Ez mielőbb visszatért, s ahelyett, hogy fölfrissitő ételt vagy italt hozná, két pisztolyt tőn a marquis elé az asztalra azon megjegyzéssel, hogy mást nem talált.

— Ez megtámadás! kiált a lovag, s a gróf karjába kapaszkodott.

— Legalább párbajvivás! viszonzá a marquis hidegen. Ön látja, miszerint érdemes kisérője szinte hasonló előrelátó eszközt tart kezében.

S valóban a grófnak mind a két kezében pisztoly volt. A marquis hidegvérüen felült, pisztolyait kezébe vette és Jocelynnek parancsolá: távozzék.

— Tehát a tárgyhoz! Önök jöttek, hogy velem alkut kezdjenek. Ez gyalázat, azért ohajtom, szóljon ön.

— Kedves marquis, szólt a lovag leereszkedőleg, bocsásson meg, ha e tárgyban kissé elfogultan beszélek, azért emlékeztetem kegyedet azon időre, midőn atyja halála után roppant vagyonát örökló, és mintegy 22 évvel ezelőtt XV-ik Lajos király udvarába ment. O sok ifju asszonynak megzavarta szivét, eszét, de különösen egynek, kit ön az 1776-iki aug. 15-iki ünnepélyen megmentett. E szép leány a régi Normán családhoz tartozott, melynek egyetlen férfi utódai a gróf és ön vagyunk már csak. A főtárgy, melyről szólunk, testvérünket, Mária Augusztinát, érdekli. mint ön jól tudja, mert férje lett 1777-ben, kit ön a vig és élénk Versaillesből e sötét bretagnei, ősapai szomorú várába erőltetve elhozott, pedig ő Versaillest elhagyni nem akará. Mária Augusztina sirt, szomorkodott elhagyatottságában, és ön megfeledkezett róla, hogy ő is Éva gyermeke. Bármily nagyon szerette is önt, mindig vágyott e börtönből menekülni; minden alkalom készen levén, sajnos, hogy ugy történt, miszerint szabadsága visszanyerése végett compromittáltatnia kelle magát; hogyan? azt nem tudom, röviden: ő alkalmat talált magát egy szép ifju nemessel Lüimperből, előbbi barátjával összeköttetésbe tenni.

— Ön nem tudja hogyan? kérdé a marquis felugorva ülhelyéből. Ez a nyomorúlt asszony, nevét nem érdemlé, melyet neki adtam, megvett egy szolgát, ki neki szerelmeseveli összejöveteleket eszközlé s arra alkalmat nyujtott. Önök testvérje, uraim, báró Audiorne ágyasa volt.

— Ön ugy mondja, de mi nem hiszsztük azt! felelt a gróf.

— Akarja ön leveleit olvasni?

— Haszontalan! mond a lovag, nem törődünk mi azzal, hogy a mi testvérünk bünös volt-e, vagy sem. Mind a két szerelmes egy éjszakán elakart illanni s nem tudák, hogy őket figyelemmel kisérik. Utjokat elállották. A báró kardját kihuzván, védőleg fellépett, a nő elájult; ön nejét karjain visszavivé, a bárót pedig követésére szólitá. Es még elfelejtém megjegyezni, hogy esküvése önnek nővérünkkel, ennek jószágán, s csekély számú jelenlevők előtt ment véghez.

(Folyt. köv.)

megelégedését nyilvánitá. — A mélyen tisztelt látogató vendégkoszorút diszitő méltóságos gróf Andrássy Károly özvegye, szülött méltóságos gróf Szapáry Etelka grófnő, csillagkeresztes urhölgy, aki, mint a tanügynek kegyes védnöke és meleg pártolója, pártolásának és megelégedésének zálogaul, a szorgalmas tanulókat ruha-, könyvek- és pénzdarabokban, mintegy 150 frtig megajándékozni méltóztatott, miért az összes tanulók nevében forró hálájat nyilvánitja: Vizmathy Ferencz, elemi főtanitó.

— *Karád* vidékén nem rég egy tyukász üttetett agyon, ezelőtt pedig egy disznókereskedő „baltával" lett megsebesitve, Karádon két hétig ápoltatván, a napokban szállittatott haza, mintegy 200 frt készpénzétől a támadó őt megis rabolta.

— *Megjelent* és beküldetett hozzánk: „Módszeres tornatanitás" kézikönyv a tornatanárok, népiskolai tanitók és tanitójelöltek számára. I. füzet. Népiskolai tornagyakorlatok, kidolgozták Horváth Illés és Juhász György, a makói tornaintézet tanárai. Ára 50 kr.

— *Sajtóhibák* fordultak elő az előbbeni szám nyilttérében; Steiner Sándor helyett Steiner *Nándor*, és ugyanazon közlemény alulról számitva a 4 ik sorban az alkalmazzon helyett ne alkalmazzon olvasandó. Az érték és váltófolyam rovat pedig teljesen hibás volt.

— *Rövid hirek.* A new-yorki magyar-egylet márcz. 15 ikének negyedszázados évfordulóján fényes tánczvigalmat rendezett. — „Magyar-horvát irodalom-társulat" alakult Pesten. — Az a fiatal bankár, ki miatt Felkner szinésznő megmérgezte magát, 2000 frtnyi évdijat ad az elhunyt anyjának. — A pesti pinczérek kezdik belátni magyarságukat, mert: ittott *magyarul beszélnek*. — Rill József „A magyar néptanitó" czimü, tanügyi tanácsadó és ellenőr, lapot inditott meg. — Több lap az ünnepek kevesbitését hozta javaslatba. — A Bégán személyszállitó gőzhajókat terveznek. — Bouat grófnak „Bucsu Bécstől" czimü költeményét hozzák a n. lapok. A refrain ez: „Lebe wohl, mein Wien!" — Vetter Antal, honvédaltábornagy, a nyarat a Császárfürdőben fogja tölteni. — Szarvason b. Podmaniczky Frigyes választatott meg képviselőnek. — Bécsben több cholera-eset mutatkozott. — Aradon a ruhakészitők apr. 8-ik óta strickelnek. — A debreczeni szinház intendánsa Serényi Imre lett 2000 frt évi fizetéssel. — Vukovich Sebő arczképét leánya, utolsó tanulmányával „Work and wages" (Munka és erő) együtt Jókainak küldé. — Majna Frankfurtból tettek ajánlatot a pesti vizvezeték kiépitésére.

Papirszeletek.

— *Egy furcsa folyamodás.* Azon mély alázatos kérelemmel járulván elő, miszerént most az ideje a város erdejében ki vágandó ölfák következményeinél fogva én alólirott alázattal kérve az iránt, hogy méltóztatnék megengedni az én belátásom szerént össze válogatását a fáknak megengedni, azt ölbe rakva ugy, hogy a litziteczio alkalmára, a mit én össze válogatván ölbe a munkások által rakva, magam részére megvásárolása végett meg engedtetni a fentebbi értelem folytán méltóztassék. Minél fogva ugy Polgár mester úr; mint a t. város gazdája ott jelen litziteczio alkalmával akkor a választást különösen kérvén, ezt meg engedni méltoztassék. Alázatos kérelemmel járuló a fent irt, tisztelt, városi bizottsághoz N. N. Csizma kéreg hasitó.

— *Egy tót lap* azt állitja, hogy a tótoktól kaptunk alkotmányt, közjogi neveket [illegible] sok hires embert. A „király" (kral.) „nádor" (nadvoldi) és „tárnok" (tovarnik) tót szavak. Aztán Petőfi is tót eredetű; atyja (Petrovics) felsőnógrádi volt, anyja [illegible] ki 16 éves lánykorában maga is költött egy tót hu[illegible]dalt: „Hucenie lucenica" czimmel. Továbbá Kossuth Lajos tót abc-éből tanult olvasni, s az az abc- és könyv saját kéziratával maig is megvan Liebhard kossuthfalvai földbirtokosnál. Ha ez adatok igazak: akkor Petőfi és Kossuth fényes példát adtak a tótoknak, hogy mint kell szeretni és szolgálni a hazát, ahol születtek.

— *Rákot evett.* Egy somogymegyei atyánkfia országos vásár alkalmával találkozik több zalamegyei vároosal, kinek egyike beszédközben azon kérdést intézé a nevezettekhez: látott-e már eleg rákot? — Hogy ne láttam volna, szólt a kérdezett; biszen már ettem is! ... Erre nagy nevetés közt mondá, hogy ez derék. Na akkor hát nem ette, visszonzá ő.

— *Milyennek képzelik a keletindiak* isteneiket? Kitetszik ez a következő imádságiból. „Johari! (indus szó a köszöntésre). Oh isten, az egek királya, melyen te (t. i. az égen) a tejnez hasonlóg fölkelsz és sürü tejhez hasonlóan lenyugszol. Az egész föld porral van boritva. Kelet-, nyugat-, északra és délre, mind a négy irány felé látnak szemeid. Összes futottál mint a tejföl és tejadró. Melled hasonlit a kőhöz, karjaid olyanok mint a banán-fa, bajuszod olyan mint a sabai, (cserje, mely csomatokban burjánzik ki a földből), fogaid hasonlitanak a vésőhöz nyelved hasonlit a baulához (szekercze egy neme), szájad olyan mint egy londra (bambusfából készült trombita alaku cső, melyet a kiscsib vizeséhez alá helyeznek, hogy a hálakat benne föl fogják), fejed olyan mint a dimni, (igen nagy kosár, melyben a rizst szokták tartani, orrod olyan mint az elefánt agyara hajad hasonlit az erdei bivaly farkának szőréhez, füleid olyanok mint két kagyló, szemeid hasonlók a sasékhoz, széked aranyból van, számolyod ezüstből, ebben ülsz te és kelsz fel. Oh isten, hozzád kiáltok, téged hivlak segitségül amint te tanitál, ugy kiáltok hozzád! Ha az uton mégysz, vagy ide oda járkálsz, fordulj vissza és hallgasd meg kérésemet!"

Szerkesztői üzenet.

674. V. L. Zala-Egerszeg. A 29-ik számot postára tettük, a küldött 2 frt elegendő.

675. Cs. B. Szent-Adorján. Hálás köszönettel vettük.

676. „Zug a vihar" ... dehogy zug, nem közlésre való.

677. „Mi az oka ..." sat. figyelemmel olvastuk át, de nem adhatjuk ki; jobbakat irjon s örömmel nyitunk tért.

678. K. P. Veszprém. Készséggel intézkedünk.

679. L. G. a —a. Más lap is van, kopogtasson az[illegible].

680. X. Köszönjük a figyelmeztetést.

681. S. Pest. Mindeddig nem vettünk semmit, talán rosszul czimezi?

682. T. P. — W. L. — R. P. — és Z. O. S[illegible] köszönet a küldeményekért.

Piaczárak.

Nagy-Kanizsán, 1873. évi april hó 18-án. Gabonemüek: alsó austr. mérő szerint Buza 87—90 font 7.— kr. 85—86 font 6.50 kr. 83—87 font —.— kr. Rozs 74—78 font 4.— kr. Árpa serfőzésre 68—70 font 3.50 kr. Árpa etetésre 3.— kr. Zab 1.90 kr. Repcze —.— kr. Lisztnemüek: bécsi mázsa szerint. Liszt legfinomabb 15.— kr. Zsemleliszt 13.— kr. Fehér kenyérliszt 11.— kr. Fekete kenyérliszt 9.60 kr. Búzadara 16.— kr. Rizs 20.— kr. Hüvelyesek: alsó austr. mérő szerint: Borsó 8.— kr. Bab 5.— kr. Lencse 8.— kr. Köles —.— kr. Hajdina (pohánka) 3.60 kr. Kukoricza 3.60 kr. Burgonya 1.60 kr. Hus: bécsi font szerint — Marhahus 2[illegible] — kr. [illegible] Juhhus — kr. Borjuhus 21 kr. Zsirfélék: bécsi font szerint. Disznózsir 50 kr. Marhazsir 60 kr. Szalonna 46 kr. Szappan 24 kr. Lámpaolaj 36 kr. Stearingyertya 6.— kr. Faggyugyertya 32 kr. Bor: alsó austr. akó, 10 pint szerint. Ó-bor 15.— kr. Ujbor 11.— kr. Sör: alsó-austr. akó, 42 pint szerint Legmagasabb 7.— kr. Legalacsonyabb 6.— kr. Tüzifa: bécsi öl, 36 hüv. mérő szerint. Bükkfa 11.— kr. Tölgyfa 10.— kr. Kőszén egy bécsi mázsa szerint 70 kr. Faszén egy mérő 70 kr. Bécsi mázsa szerint széna 2.— kr. Szalma 1.90 Napszám: egy férfi ellátással — kr. Ellátás nélkül — kr. Egy nő ellátással —.60 kr. Ellátás nélkül —.80 kr. Egy gyermek ellátással — kr. Ellátás nélkül —.50 kr.

Keszthely, april hó 18-án 1873. Buza 6.—, 5.55— kr. Rozs [illegible] 4.— kr. Árpa 3.— —.— kr. Zab — 1.65 kr. Kukoricza 3.— 3.50 kr. Köles 3.40—3.— kr. Bab 6.20—6.— kr. Hajdina —.— kr. Marhahus 24 kr. Borjuhus 20 kr. Disznóhus 26 kr. Juhhus — kr. Burgonya mr. 2.— —1.40 kr. Ujbor akója 15—20.50 kr. Óbor akója 16.50—12.— kr. Széna m. 1.20 —.— kr. Szalma m. 1 frt. Keményfa öle 14.— —12.— kr. Időjárás meleg.

Érték- és váltófolyam april 19.

5% metaliques 70.60; 5% nemz. kölcsön 73.40; 1860-ki állodalmi kölcsön 102.50; bankrészvények 947; hitelintézeti részvények 332.— London 108.85; magyar földtehermentési kötvény 79.—; temesvári földtehermentési kötvény 77.25; erdélyi földtehermentési kötvény 77.—; horvát slavon földtehermentési kötvény 83.25; ezüst 107.85; cs. kir. arany 5.19; Napoleond'or 8.71.

Heti naptár.

April 20-tól 26-ig 1873.

Hó- és hetinap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	[illegible]
16) Jézus zárt ajtón jő keresztül. Ján. XX.				
20	Vasárnap	E 1 Quasim.	E 1 Quasim.	
21	Hétfő	Anselm.	Oda	
22	Kedd	Soltér	Soltér	
23	Szerda	Béla	Béla	
24	Csütörtök	György	György	
25	Péntek	Márk ev.	Márk	
26	Szombat	Klit pápa	Ervin	

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.

Végeladás.

Alulirt tisztelettel jelentem, hogy Zala-Egerszeg városában régóta fönnálló arany-, ezüst-, ékszer- és óra-raktáramat, — minthogy helybeni tartózkodásom idejét f. évi Szt-György napján már bezárva, a fővárosba, (Pest, Király-utcza, 48. szám) költözködöm át, — végképen és legjutányosabb áron eladni határoztam.

Minden db ékszer, vagy óra valódisága s jóságáért jótállást biztositok.

Amidőn a t. cz. eddigi irányomban táplált bizalmát kérném, tisztelettel vagyok:

STEIN SAMU,
aranyműves.

Idült vagy kezdetleges
titkos betegségeket és
tehetetlenséget

hasonszenvi gyógymód szerint gyógyit **dr. Ernst L.**, Pesten, bálványutcza 6. sz. 2. em. 15. ajtó. Rendelési idő délután 2—6 óráig.

E betegségek gyakran, hogy azonnali eredmény éressék el — könnyelmüen nagy adag jód vagy kénesővel kezeltetnek. Az igy gyógyultak azonban a legborzasztóbb utóbajoktól támadtatnak meg; annyira, hogy a könnyelmü gyógykezelés miatt késő vénségükig szenvednek. Ily veszélyek ellen menedéket nyujt a hasonszenvi gyógymód, mert nemcsak a legrégibb bajokat meggyógyitja, de hatása oly jótékony, hogy utóbajoktól félni nem lehet. Az életrend mellette oly egyszerű, hogy mindenkitől megtartható.

Levélileg is eszközöltetik rendelés.

HIRDETÉSEK:

Einzig in ihrer Art in Europa
ist die grösste, vielseitig ausgezeichnete erste

kais. kön. Hof-Wäschefabrik
des E. Fogl, in Wien,

Niederlagen

25 *Mariahilf,* Hauptstrasse **25.** — Stadt, Kärntnerstrasse 27, Ecke der Himmelpfortgasse, zum „*Erzherzog Karl*",

welche durch strengste Solidität und auf jedem Stück Waare mit Ziffern ersichtlichen Preis es bei ihrer Masseproduction dahin gebracht hat, dass sie dem Exporte, Engros- sowie Detailverkaufe zu keinem der anpreisenden Händler Erreichbares, ausserordentlich Billiges und Bestes, unter vollster Garantie bietet und nach den Provinzen auf briefliches Verlangen Bestellungen prompt zusendet und Nichtpassendes retour nimmt.

Engl. *Chiffon-Hemden* mit oder ohne Halskrägen, schöner als Leinen (bei brieflicher Bestellung ist der Halsumfang anzugeben) das Stück fl. 1.80, 2, 2.50, 3—3.50. Das Eleganteste und Praktischeste.

Rumburg.-Leinen-Herren-Hemden (Halsumfang anzugeben) — fl. 2, 3, 4, 5, 6 die allerbesten.

Halskrägen, neuester Façon, per Dtzd fl. 2, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Herren-Cravatten oder *Salonbinden* per Stück 75 kr., fl. 1, 2 bis fl. 8.

Herren-Unterhosen zu fl. 1, 1.50, 2, 2.50—3 fl. Reitschnitt, französische, oder ungarische Façon.

Wollene *Gesundheits-Jacken* zu fl. 2, 3, 4, aus Seide fl. 6, 7, gepolste oder gewirkte *Unterhosen* fl. 2, 3—4. Schutz gegen Gicht.

Leinen-Damen-Hemden glatt, zu fl. 1.60, 2, feingeschlungen fl. 2.50, sowie Schweizerform, ganz neue Formen mit Stickereien zu fl. 3, 3.50, 4, 5, so auch allerfeinste Leinen- und Batisthemden mit Stickerei, auch Spitzen, zu fl. 6, 8—10 fl.

Damen-Nacht- oder *Winterhemden* mit langen Aermeln zu fl. 3.50, auch gestickt fl. 7—6 fl.

Damenhosen, aus Leinen, Percail, oder Barchent fl. 2, 2.50—3 fl. mit Stickerei.

Damen-Negligé oder *Nachtcorsets* aus feinstem Barchent zu fl. 2—2.60, aus französischem Batist mit Stickerei zu fl. 3.60, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Damen-Unterröcke aus Percail oder feinstem Rock-Barchent zu fl. 4, mit Stickerei-Einsätzen fl. 5, 6—8 fl.

Damenstrümpfe oder *Herren Fusssocken*, das Dtzd fl. 5, 6, 8—10 fl. die feinsten.

Damenmieder zum Schnüren (Taille im ang ist anzugeben) zu fl. 3, 4—5 fl.

1 Dtzd *Leinen-Taschentücher* zu fl. 1.50—2 fl. grössere und feinere zu fl. 2.50, 3.50, 4, 5—8 fl.

1 Dtzd *Zwirn-Batist Tücher* zu fl. 5, 7, 9—10 fl. die feinsten.

Servietten od. *Handtücher*, per Dtzd nur fl. 5, 6, 7—9 fl. in Damast.

1 *Leinen-Tisch-Garnitur für 6 Personen* (1 Tischtuch mit 6 passenden Servietten) zu fl. 5, 6, 8—10 fl., für 12 Pers. das Doppelte.

30 Ellen *färbiges Bettzeug*, das St. zu fl. 7, 8, 9, 10—12 fl.

30 Ellen *Handgarn-Leinwand* gebleicht, auch Doppelzwirn ungebleicht zu fl. 7.50, 9.50, 10, 13—15 fl.

1 St. 30 ellige 5/4 breite *Rumburger Leinwand* zu fl. 12, 13, 16—18 fl.

40—42 Ellen vorzügliche *Weben-Leinwand* (zu feiner Bettgliche oder 12 Damen-Hemden) fl. 14, 15, 18, 22—24 fl.

48 ellige belgische *Weben-Leinwand* zu fl. 22, 25, 30—35, fl. ausgezeichnet schön.

[illegible] *Rumburger* oder *Holländer Weben* (Handgespinnst und 5/4 br. zu fl. 30, 35, 40, 50—60 fl.

Briefliche Bestellungen in beliebiger Sprache aus den Provinzen werden gegen Geldsendungen oder Postnachnahme unter Garantie überallhin angesendet. —

Briefe zu adressiren: (952—16.)

E. FOGL, Wien, k. k. Hoflieferant,
Mariahilferstrasse 25.

Beim Einkaufe von je fl. 50 6 St. Batisttüche gratis.

Friedmann A. urnak Bécsben.

Az ön tehénfejő-gépe igen lényeges javitása az eddigi fejő-készülékeknek, s azonkivül azon elönynyel bir, hogy a fejést gyorsabban és biztosabban végzi. Ennek alkalmazása tehát minden termelő-intézetnél lépyős használhatósága végett nem eléggé ajánlható.

Tisztelettel
Hölbling J. C. gazd. tanár

Gép nélkül! — *Géppel.*

Tehenek, örüljetek!

Amerikában régóta [illegible]

a cs. kir. osztrák birodalom részére raktárt nyitottam. Ez az

amerikai szabad. tehénfejő gép.

[illegible]

Kapható a: egyedüli főraktárban

Friedmann A.-nál.
Bécs, Praterstrasse Nr. 26.

Óvás. Miután ezen gép jogositatlan egyénektől nem az abhoz való nemtelen érczből utánoztatik, oly érczből, mely ártalmas a teheneknek, e végből a közönséget saját érdekéből figyelmeztetjük, hogy a valódi szabadalmazott amerikai fejő-gép tiszta ezüstből csupán az egyedüli főraktárban *Bécs, Praterstrasse Nro 26. kaphatók,* s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagy kelendőség folytán a gépek árát 6 frt 50 krról 6 forintra szállithatom alá.

Hirdetmény.

A Somogymegyében fekvő *lakócsai alapitványi uradalom* részéről közhirré tétetik, miszerint a rendezményében meglevő 1872. évi termésü 3000 mérő zab és 2000 mérő szemes kukoricza f. évi aprilis hó 28-án, Lakócsán, a tiszttartói irodában, délelőtti 10 órakor tartandó nyilvános árverésen — táviratilag eszközlendő felsőbbi jóváhagyás fentartásával, elfog adatni; mely napra és helyre a venni szándékozók elegendő bánatpénzzel ellátva, ezennel meghivatnak. — A fenti termények eladása érdemében 50 kros bélyeggel ellátott, zárt irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, ha azok mellé a megigért összes árnak 10%-ja bánatpénzül, és az árverési feltételek ismeretének kinyilatkoztatása és elfogadása csatoltatik, s ha azok 1. april hó 27-én, esti 6 óráig a tiszttartósághoz beadatnak. Az árverési feltételek addig is a tiszttartói irodában megtekinthetők. (1040—3)

Kelt Lakócsán, 1873. évi april 8-án.

Az urad. tiszttartóság.

MOLL A. SEIDLITZ-PORA.

E porok rendkivüli s a legelterőbb esetekben bebizonyult gyógyhatásuk által minden, eddig ismert házi szerek között, tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; mint az sok ezer, a császári birodalom minden részéből kezeinkhez küldött hála-iratok a legrészletesebben tanusitják, hogy e porok rögzött szorulásoknál, **emészthetetlenségeknél, gyomorhévnél,** továbbá **görcsök, vese- és ideg-bajokban, szivdobogásnál, idegesség okozta főfájás, vértolulás,** végül **hysteriára, búkór és huzamos hányásra** hajlamnál a legjobb sikerrel alkalmaztatnak, s a legtartósabb gyógyhatást eredményezték.

Ára 1 eredeti doboznak használati utasitással 1 frt.

SÓS PÁLINKA és SÓ.

A legmegbizhatóbb orvosszer a szenvedő emberiség segedelmére minden belső és külső gyuladás, legtöbb betegség, mindennemü seb-, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyitott sebek, rák, fene, szemgyuladás, zuzódás és mindennemü sérülés ellen, stb. stb.

1 palaczk ára használati utasitással 80 kr.

(939—5.)

DORSCH-HALMAJ-ZSIROLAJ.

A legtisztább és leghathatósabb orvosi szer Norvégia hegyeiben nem cserélendő fel a mesterségesen tisztitott halmájzsir-olajjal.

A valódi **Dorsch-halmajzsir-olaj mell- és tüdő-bajoknál, scrophulus- és rachitis-betegségekben** legjobb gyógyhatással van; meggyógyitja a legidültebb **köszvény- és csuzbajokat,** valamint az időszaki **bőrkiütegeket.**

Ára 1 üvegnek használati utasitással 1 frt.

Raktárak Nagy-Kanizsán: Belus J. gyógysz. Lovák K. gyógysz. Fesselhoffer J. és Rosenfeld F. uraknál.

Belováron Lukovics G.	**Letenyén** Kalivoda J. gyógysz.
Csáktornyán Károsz H.	**Marczaliban** Iszl Nándor
Csurgón Kreisler Dávid	**Bánok-Szt.-györgyön** Fibics J. gy.
Kaposvárott Kohn Jakab	**Szombathelyen** Pilich Ferencz gy.
Kapronczán Werli Sánd. gyógysz.	**Sopronyban** Mezey András gyógysz.
Keszthelyen Wünsch F.	**Zágrábban** Mittelbach Zs. gyógysz.
Kőszegen Breyer Jakab fiai	Ceyleck J. J. gyógysz.
Kőszegen Csacsinovits Istv. gyógysz.	Urwalsa Fr. gyógysz.

Érdekes szelvények díjtalanul váltatnak be.

A soproni leszámitoló-bank és nyugot magyar jelzálog hitel-bank FIOKTELEPE

NAGY-KANIZSAN

Mindennemü állam es hitelpapirok, állami elsőbbségi és földtehermentesitési kötvények — arany s ezüst pénzeket vesz és elad.

Pénzek folyó számlára és betett könyvecskékre 6% kamatra fogadtatnak el.

Kölcsönök házakra, földekre s más ingatlan javakra a legkedvezőbb feltételek mellett adatnak.

Pénztári utalványok bocsáttatnak ki, melyek már a kiállitás utáni naptól 6% kamatoznak.

Minden megbizások a legjobb és legolcsóbb feltételek alatt teljesittetnek.

(993—9.)

Érdekes szelvények díjtalanul váltatnak be.

BELOVÁROTT

egy vizi- s hozzá gőzmalom, lakház, jó karban levő gazdasági épületek, egy hold belsőség, s 11 hold szántóföld- s réttel együtt — szabadkézből eladatik. A malom évi forgalma 4—5 ezer f. — A feltételek közt előnyös az, hogy 3 ezer forint árvapénz, s csak a kamatokat kell lizetni. Az egész igen jutányosan vehető meg.

Értekezhetni ott helyben Belovárott. (1043—1)

Ingyen,

sőt levélbeli kivánatra

még bérmentve is!

készséggel szolgáltatik mindenkinek

leggyönyörübb női ruhakelmék

nagy választékú mintagyűjteményével

HAMBURGER ADOLF

divatárukereskedésében

PEST, uri-utcza 1-ső szám.

Keller Ignácz

Nagy-Kanizsan. (991—15)

Ajánlja gazdagon felszerelt arak-, holgyek és gyermekek számára való topán-raktárát, a legjobb minőségüeket a lehető jutányos áron.

Ugyszinte figyelmébe ajánlani bátor vagyok a cs. k. katonaság s t. közönségnek, hogy megrendeléseket a legjobb bel- és külföldi bőrből elfogadok és készitek, az árt legjutányosabban számitiom.

Az én raktáromban vásároltakat kijavi tásra elfogadom.

Empfiehlt sein reich assortirtes Lager aller Gattungen Herren- Damen- und Kinder-Stiefeletten von bester Qualität und zu möglichst billigen Preisen.

Ferner mache ich das k. k. Militär und werehrungswürdiges Publikum aufmerksam, dass ich alle Bestellungen vom besten In- und Ausländer-Leder verfertige und prompt und billigst berechne.

Auch wird von mir gekaufte Waare zu reparieren angenommen.

Jutányos, szép, és jó!!!

már régóta az én „Jelszavam“,

melyet daczára annak, hogy valamennyi papirgyár és a munkaerő 25% áremelést nyert, ezentul is követek, és azért bátor vagyok áruimat a régi mesterszerű jutányos árak mellett ajánlani: (850—15.)

100 db	látogató-jegy, 5 perez alatt elkészitve	— frt 50 kr.
100 „	levélpapir névvel vagy kezdőbetükkel	— „ 50 kr.
100 „	„ „ fekete nyomás	— „ 70 kr.
100 „	„ „ borítékkal szép papirtokban	1 „ — kr.
100 „	üzleti levél névvel, fekete nyomás	1 „ 30 kr.

egy egész rizsma levélpapir vásárlásával a név ingyen nyomatik reá.

Czimnek, eljegyzési és esketési jegyek, táncrendek és áruszámlák legujabb amerikai gyorssajtónunk legjutányosabban készittetnek.

Irodai és czimtáblák 10 perez alatt elkészülnek, darabja 50, 80 kr. 1 frt, a legnagyobbak és legszebbek 3 frt,

arak és hölgyekre nézve, különösen utazások alkalmával igen czélszerűek.

Papir-gallér és kézfodornak tucznája 30, 35 kr;

uti-, varró- és irószükségletek, utitskák, könyvtárczák sárral és zár nélkül darabja 80 krtól egész 10—15 frtig; továbbá: urak, hölgyek és gyermekek részére való ajándékoknak igen alkalmas különféle jutányos és szép áruczikkek.

Különösen ajánlom a divatos kettős névvonásokat és czimeket, melyek nyomógyárban levelekre és borítékokra arany- és egyéb szinekben legfinomabban és legpompásabban készülnek, nem különben a mégmindig igen ritka francia recado leveleket, névszerint: Néptun, Silhouette, Egyptien, Musique, Diabolique, Joujou, Atout, Hébé, Camée stb. igen jutányos áron

KANITZ C.

papir- és díszműárú-kereskedésében Dorottya-utcza 12. sz. a (szelett Deák Ferencz-utcza.)

Irásbeli megbizások teljes megelégedésre és utánvét mellett azonnal teljesittetnek

A bécsi bizományi bank VÁLTÓ-ÜZLETE

(1028—4) Schottenring 18.

kibocsát

VISZONYLAGOS IVEKET

alább jelzett sorsjegycsoportozatok, mely összetételuk már azon oknál fogva is a legelőnyösebbek közé számitandok, minthogy minden egy ily viszonylagos ív tulajdonságunk lehetséges a fő és melléknyeremányeket egyedül kaphatni, és a mellett **30 frcot aranyban és 10 frint papirban**, mint kamatjovedelmet, élvezni.

A. csoport (évenkint 16 huzás.)

Havonkénti részletfizetés: 10 frt. Az utolsó részlet kifizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

1 5 perc. 1860-ik évi 100 frtos államsorsjegyet. Főnyeremény 300,000 frt a huzott sorszatok visszafizetési jutalmával 400 frt.

1 3 perc. cs. török 400 frcos államsorsjegyet. — Főnyeremény 600,000, 300,000 frc aranyban.

1 herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 innsbrucki (Tyrol) sorsjegyet. Főnyeremény 30,000 frt.

B. csoport (évenkint 13 huzás.)

Havonkénti részletfizetés 6 frt. Az utolsó részlet lefizetése utáni minden résztvevő következő sorsjegyeket kap:

1 3 perc. cs. török 400 frcos államsorsjegyet. — Főnyeremény 600,000, 300,000 frc aranyban.

1 herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. — Főnyeremény 80,000 tallér minden levonas nélkül.

1 szász meiningeni sorsjegyet. Főnyeremény 45,000, 15,000, délnémet frt.

Továbbá viszonylagos ivek első 5 szazal. 60-as államsorsjegyekre. Havonkénti reszlet 6 frt.

Továbbá viszonylagos ivek 1864. egész államsorsjegyekre. Hav. részl. 10 frt.

Továbbá viszonylagos ivek fél államsorsjegyekre. Havonkénti részletfizetés 4 frt.

Továbbá viszonylagos ivek fél magyar sorsjegyekre. Hav. részlet 3 frt.

Továbbá viszonylagos ivek braunschweigi 20 talléros sorsjegyekre. Havonkénti részlet 2 frt.

Továbbá viszonylagos ivek innsbrucki sorsjegyekre. Hav. részlet 2 frt.

Ezenkivül olvallal a bécsi bizományi bank minden néven nevezendő bank-, váltó- és tőzdei üzletet.

Váltók és utalványok Európa és Amerika minden nagy helyére a legolcsóbban kiiratnak. — Helybeli és vidéki megrendelések gyorsan, lelkiismeretesen és pontosan teljesittetnek, és a tőzdei iroda által megvásárolt értékpapirok a legolcsóbb feltételek mellett árusittatnak el.

Az üzleti helyiségek naponta reggeli 9 órától esti 6 óráig folytonosan nyitva maradnak.

Külső megrendelések pontosan s utánvét utján is eszközöltetnek. Huzási vok mind a huzás után bérmentesen, ingyen küldetnek.

(1028—3)

JÓ ES OLCSO!!

KOPFMAHLER KÁROLY,

órás Nagy-Kanizsán.

Ajánlja legjobban felszerelt óraraktárát, hol mindennemű, jól szabályozott óra nagy választékban, egy évi jótállás mellett kapható. Számtalan szebóra legfinomabb minőségben. A cs. kir. arany- és ezüstbélyegző-hivatal által megvizsgálva.

	forint.		
Ezüst hengor órák, 4 kóre	9—12.	Valódi Remontoir, szabadalmazott különböző mutatóműszerrel	22—25.
ugyanazok kettős fedéllel	14—16.	ugyanaz kettős fedéllel, jegezet üveggel	32—38.
ugyanazok jegezett üveggel	14—16.	Igen finom női aranyórák, 3 sz.	
Valódi angol horgony	16—19.	aranyból, 4 rubinnal	25—28.
ugyanaz kettős fedéllel	18—21.	ugyanaz, zománezozott	27—31.
ugyanaz jegezett üveggel	17—21.	ugyanaz, jegezett üveggel	25—29,
ugyanaz kettős fedéllel	20—25.	Női órák kettős fedéllel	40—46,
Valódi Zehmann Remontoir horgonyóra, a fülénél felhuzandó	28—33.	ugyanaz zománczozva	50—61.

Arany Remontoirórák 70—80—90—100 frtig.

Vadász és dolgozó Remontoirórák talmiaranyban, 14 frttól felfelé.

Ébresztők, igen jól járók, darabja 6 frt 50 kr.-tól felfelé . . 20 frtig.

Ingaórák naponként felhuzandók . . . . . 10—13 frtig,

„ minden nyolcz napban felhuzandók . . . . . 19—28 frtig,

ugyanaz, órát és félórát ütők . . . . . 30—40 frtig,

ugyanaz, negyedórát ütők és ismétlők . . . . . 48—70 frtig;

hónapszabályozók . . . . . 28—39 frtig.

Javitások egy évi jótállás mellett a leggondosabban eszközöltetnek, vidéki megrendelések előre beküldött összeg, vagy utánvét mellett pontosan megküldetnek a nem tetszés szerinti órák minden szó nélkül becserélésre. Régi órák becserélésre lefogadtatnak. Minden tölem vásárolt órához egy igen csinos talmi-aranylánc és jótállási barcza ingyen adatik. (94—73)

Wajdits József, kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán

NAGY-KANIZSA. 1878. aprilis 24-én. **33-ik szám.** Tizenkettedik évfolyam.

Előfizetési ár: egész évre . . 8 frt. fél évre . . . . 4 „ negyed évre . . 2 „ *Egy szám 10 kr.*

Hirdetések jutányosan NYILTTERBEN soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők: NAGY-KANIZSA Wlassicsház.

Nagy-Kanizsa város helyhatoságának, nemkülönben a „zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“ ugy a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Selyemtenyésztés.

(M.) A nm. kereskedelmi ministerium hazai iparunkat minden ágában szélesbiteni s azt a többi müvelt államokéival kellő párhuzamra emelni czélul tüzvén ki: megragad minden alkalmat egyfelől különböző vásárok engedélyezésével, másfelől a jutalmak kiosztásával a nemes tüzet éleszteni, s igyekezik a legparányibb dolgokban is megismertetni és kimutatni azt, hogy bármely csekélynek látszó jövedelmi forrásból, megadva a megkivántató kezelést és gondos utánjárást, igen sokszor nagyobb nyereményt huzhatunk, mint azt egyelőre gondoltuk.

Igy a többek közt az eddig itt ott csak elvétve, mondhatni játékból, kevés gonddal üzött s e l y e m t e n y é s z t é s t illetőleg olyképen gondoskodott, hogy annak elárusithatására — mi eddig vajmi nehezen és messzeszállitva volt eszközölhető — nagyobb hazai városainkban s e l y e m v á s á r o k megtartását rendelte el, melyekre selyembeváltók járnak szét és vásárolják meg becsár szerint termesztményeinket, — nem súlymértékkel, hanem ugynevezett m é r c z é v e l, mi nem egyéb, mint egy oly ürmérték, melynek öble közel n y o l c z iczét foglal magában.

Ezen vásárok engedélyezésének szükségességét belátják azok, kik valamennyiben is érdekkel viseltettek e nemes iparág iránt. Ugyanis a selyemipar eddigi pangásának legtöbb okául — mint már fennebb is érintém — tarthatjuk azon körülményt, hogy a termelők nagyobbrésze, sőt mondhatni, összes termelőink, nem egykönnyen adhattak tul termelményeiken, vagy ha ezt tehették is, oly potom árral kellett megelégedniök, ami — ha felszámitjuk — a sok gondot, fáradságot, utánjárást, nem sokat hajtott a malomba.

Ezen aránytalanság elháritásáról kellett tehát gondoskodnia a nm. ministeriumnak, s midón a g u b ó-b e v á l t ó-t á r s u l a t alakulását helyezte kilátásba, elősegitette országszerte az eziránti nagyobb érdeklődést, mit még inkább fokozott az, — hogy ezzel kapcsolatban, selyemvásárokat is rendelt el.

Ily vásár tartása rendeltetett el Nagy-Kanizsán — ha jól emlékezünk — az augusztusi országos vásárra.

Az idő közel van, tehát munkához kell fognunk.

Tudjuk azt, hogy a selymérpeték kiköltésének ideje akkor áll be, — mikor az eperfalevelek fejlődésnek indulnak.

Nálunk a természet pedig már annyira előhaladott, hogy halogatni tovább több, mint vétek.

Ne idézzük tehát ismét elő e nemes ipar pangását hanyagságunkkal annyival is inkább, miután magunkról tudjuk, hogy igen szeretünk s e l y e m r u h á k b a öltözködni.

Egy régi jó iskolamesterem azt kérdezte volt: Szereted fiam a zöld babot jól elkészitve? Elnevettem magam, mint gyermek e kérdésre, s válaszolám: igen is. Ha úgy —. mondá ő — tanuld megkapálni is!

Nem-e igaza volt?!

Mi is, ha szeretettel viseltetünk a selyemruhák iránt, igyekezzünk azt az ipar fejlesztése és terjesztése által könnyebben megszerezhetőkké tenni, mert vajmi nehezen és nagy áldozatokkal juthattunk eddig hozzá!

És kiknek fekszik ez ügy leginkább érdekükben?

Nagy-Kanizsa város bir polgári oskolával, mely — ha czéljának megakar felelni — növendékeit az életre kell képeznie.

És mi könnyebb, mint a gyermeket e kedves szórakozással ismertetni meg! Jutalmakat tüzni ki és ez által ébreszteni benne a tettvágyat.

Ha igy intézkedünk, két czélt érünk el: egyik, hogy a gyermeknek mulatságot szerzünk. Mily örömmel lesi napról napra a pondrok növését; — mennyire várja azt, hogy az általa készitett kúpalaku papirtekercsbe bemenjen a kis állat, s körülfonja magát selymével; és főkép mennyire fog örülni a jutalomnak.

Másik czélt elértük ugy, hogy az érdekeltséget ilyképen fokozva, az elhanyagolt iparág kiterjedését, fejlesztését kilátásba helyezzük.

És mily kevés idő kivántatik? Alig öt héten keresztül csekély időt vesz igénybe, mit a különben engedélyezett játékóra mellőzésével is, sokkal nagyobb örömmel áldoz fel a gyermek.

Midőn tehát figyelmébe ajánlom városunk, ugy a vidék minden rangú és rendű polgárának ez ügyet, felhivom egyszersmint az összes tanár és tanitó urak figyelmét is e fontos körülményre.

Szőlészet és borászat.

A szaporitásra legalkalmatosabb szőlőfajok jellemzéséről.

IV.

A tárgy továbbhallgatását a 23-dik számban szakasztottuk meg, hogy azt rendesen befejezzük, ujból elővesszük. Akkor a fehér olaszriesling, a valódi fehér burgundi és a fehér klävner lettek jellemezve; most a többit veszszük elő, mint irva van ugyanazon szám első hasábján.

A c z i r i f á n d, másképp szylváni. Általában igen tömött, középnagy, egyszerű, nem vállasfürtű; bogyója vékonybőrű, husa puha, leves, édes; levele gömbölyű, 3 karélyu, kurtán bemetszett, néha egész, alant sörtéses, de mezitelen is; nyele rövid.

E családhoz tartozik a zöld-, piros és kék czirifánd.

A z ö l d c z i r i f á n d (ximenesia cynobotris. Vitis vinifera, variet. austriaca. Cynobotrus viridis.) Nem ajánlható általános szaporitásra, mert fája igen laza, béle vastag, s hamar elfagy, ha a talaj egy kissé is csak nedves, tömött vagy agyagos, meddő azaz: terméketlen marad. Száraz és meleg fekvésü földben igen tartós és sok fürtöt terem, korán érik, rövid csapra kell müvelni. Nedves őszkor nagyon rothad. Bora fiatal korában igen édes, sok benne a fehérnye, azért is más nyersebb borrali házasitás nélkül, legfőbb gondatlan, avatott kezek közt, megnyulósodik.

Midőn egy faj ennyi kényes tulajdonsággal bir, jobb azt irtani, mint szaporitani. Nagyobb előnyben áll

a p i r o s c z i r i f á n d, (herera austriaca) ugy nemkülönben a k é k c z i r i f á n d (catonia conserta) mert ezek nem válogatnak a talajban, nem a hegy fekvésében, virágzásban kitartók, s még a szőlőaljakban is gazdag termést adnak, mely helyeken nem minden faj diszlik. A piros czirifánd vetélkedik a fehér olaszriesling termékenységével, a kék többet terem a kék klävnernél. Mindegyikében annyi csereny van, mennyi elég arra, hogy tartós, könnyen kezelhető bort adjon. Boruk szelid, Austriában nagyon kedvelt. Jókor, korán érik. Mindegyikéből fehér és schiller bort csinálhatni, a kék egyetemleges erjesztés által sötétvörös bort ad.

Rövid és hosszú csapra, sőt szálveszszőre is müvelhető. A kék még a kissé vizes és nehéz talajban is jól tartja magát.

Ezekből láthatja olvasó-közönségünk, hogy midőn a zöld czirifánd csak föltételesen, akkor a piros és kék feltétel nélkül ajánlható a szaporitásra.

A t r a m i n i, kis, tömött fürtü, vállas, kurtanyelü, bogyójának vastag a bőre, husos, leves, igen édes, finom zamatú; levele gömbölyü, többnyire 3 karélyu, sötétzöld, nem sima, bordái és nyele gyapjasak.

A p i r o s t r a m i n i (Tirolensis. crescentia rotundi folia. Auvernas ruge clair) tartósan virágzik, jókor érik, jól terem, bora kedves, édes, tüzes, tartós, zamatos. — Borával más silányabb boroknak szeszt, zamatot adhatni. Nem rothad, jó esztendőben aszúszemeket ad, aszúbor készitésére legajánlhatóbb. Nem kedvező hegyben is jókor megérik, bora kitünő. Főkelléke az, hogy a talaj nedves ne legyen, azért is a legszárazabb és melegebb részre ültetendő. Alacsonyra kell müvelni, mégis arra forditandó a legfőbb figyelem, hogy a jókarban levő

TÁRCZA.

Zölden virúl a czedrusság.

(Cserkesz népdal.)

Zölden virúl a czedruság,
Reményt jelképező.
Vidul szivem, őrül szivem,
Remél a szenvedő.

Harczok zajában kedvesem,
De én nem siratom;
Repül, repül fehér lován,
De én nem láthatom.

Előre grúzok! ott halált,
Vagy életet nyerünk,
Előre grúzok! hősfiak,
Isten legyen velünk.

Zölden virúl a czédruság
S zöldében a remény,
Zöldében a szabadság
Jelvénye int felém.

KŐVÁRY BÉLA.

A tengerész küzdelme.

— Beszély francziából. —

(Folytatás.)

— Azon nem aggódom, kiáltá a marquis, hogy én a bünöst karjaimon tartám, ki a nővemet megbecstelenité. Ekkor legelső gondolatom volt őt, a csábitóját egy jobb hazába, a siron túlra küldeni, de én őt mélyen szeretvén, nem tevém. Ott, abban a székben, melyben most kegyed ül, feküdt a nyomorult. A báró hevárá parancsomat, és én bevagyok győzve, hogy ő utolsó óráját remélte hallani, ütni. Midőn nővérök felébredt, minden szolgámat behivatám a báróval együtt, és kijelentém nekik, hogy ezen nő, kinek nevemet kölcsönzém s hogy megbecsültessék, nem törvényes nőm. O nekem az volt, minőnek magát báró Audierne irányában viselé. — Erre megengedém a bárónak őt elvihetni, s egy óra mulva csakugyan elhagyták a várat.

— Es ön marquis ur — folytatá a gróf, e feltalálását igazsággá is akará tenni. Kegyed még az éjjel Fugerayba lovagolt, hol az öreg paptól kierőlteté a kápolnabai lépést, s egyház könyvéből erőszakkal kiszakitá ama lapot, melyre egybekelése volt irva, annak helye tehát elvolt törülve, mert ugyis a tanúk közől kettő már megvolt halva, a másik kettő pedig, mint neje rokonai, tanúságot nem tehettek. Ez időtől fogva a Ronan marquise csak Fugeray kisasszony volt, és ön az utált köteléktől megszabadult. Ön számitását a vendéglős nélkül késziti marquis ur! Ön szabadnak érezte magát s másfél év mulva szerencsés férje lőn, a szép Giron Antóniának. Mi nagylelküleg engedtük élvezni a mézes heteket, de erre ismét hirtelen látta a Ronan marquisenőt előtte megjelenni, ki önnek a házassági szerződést arczához dobta.

— Uraim, miért hozzák nekem elő ezen fájdalommal telt órákat? szólt a marquis megvető szilárdsággal s szavaiban némi nehéz gúnynyal; hisz önök már titkukért megfizettettek általam?

— Ez csak a törvényes igazságért történik. Ön két nőt bir, ezek egyike Mária Augusztina álnév alatt Párisban lakik, Giron Antónia pedig mint meghallá a körülményt, kolostorba akart menni. Kegyed fulladásig belemérült a nyilvános scandalumok mocsárába. Pedig jól tudhatja ön, hogy Francziaországban kétszeres házasság kötéllel büntettetik. Nagyon csiklandós büntetés egy nemes embernek!

— Csináljuk rövidre, kiált a marquis felingerülten, mennyit kiván?

— Semmit, mond a lovag röviden. Mi azt gondoltuk, hogy csak kellemetlen az, ha a Ronan név kihal, azért ajánljuk önnek: nyilvánitsa, miszerint ön atyja Mária Augusztina fiának.

— Gyermeke a gyalázatnak! kiáltá a marquis haragos kiejtéssel.

— Ennek aztán — folytatá a lovag — ön a nevét és vagyonát általadandja, magának pedig egyéni évi biztositékul 12,000 livrét kiköthet, egyuttal engem és a grófot fia gyámjaiul elismer, sőt kinevez.

— És ha ezt nem teszem?

— Akkor önnek a bitófa marad.

— Im, itt van feleletem, hallják: önök őrültek! Előre uraim, mindhárman e pillanatban E szavakkal felhuzá pisztolyait és ajtó elé állt. A gróf is a magáét kezébe vevén, s igy mindketten egymást fenyegetve a kettős csövü fegyverrel, szemközt állottak.

Hirtelen felnyilik az ajtó és Jocelyn áll meg a küszöbön puskával, melylyel egyenesen a lovagra czélzott

A jelenet rettentő és kebellázitó volt. Vérszomja, dühe a marquisnak homlokán teljesen előtört a ránczokban. A gróf ezt látva, elhalaványodott.

— Ronan, szólt a lovag, gondolja meg ön, ha mi meghalunk, akkor a mieink Marcofon fognak elégtételt venni.

— Marcof! kiáltá marquis s a karját leereszté.

— Önnek természetes testvérén, susogta a lovag csendesen. Ön látja, hogy kezeinkben van. Küldje el szolgáját és kövesse tanácsunkat.

Jocelyn eltávozott urának intésére.

— Legyen, e pillanatban nem vagyok képes semmi egyezkedésre. Ma 26-ik junius van, jöjjenek julius 1-én vissza.

Mindketten beleegyeztek s eltávoztak. A marquis pedig könyvtárába ment.

— Jocelyn, kiált sötéten, látod én nem csalatkoztam, nekem aludnom kell, számithatok reád?

— Monsigneur, ön kételkedik bennem?

— Még ma kiviszem tervemet.

— Monsigneur! kiált ijedten a szolga.

— Nekem kell tenni, felelt tartóztatva, az emberek a várban felébrednek oly torra. Kelts fel nyolcz órakor.

Eközben iparkodott a két nemes ember a várból kijutni, mindig félve, hogy a golyók nem jönnek é utánok. A parthoz érve, zörögtek egy bódén s egy szolga lovaikat elővezeté, s ennek azt a parancsolatot adák: menjen a bárónéhoz s mondja, hogy ők csak holnap reggel fognak visszatérni, s mindketten Penmárk felé vették utjokat.

— Caro mio! Raphael! kezdé a gróf, a mi munkánk jól megy. Ő Henriket elismerni fogja, Hermóza örömben fog úszni. Jövőnk fényes szinben kezd feltünedezni.

— Mi elhagyjuk Párist, ha ezt előbb tettük volna Diegó! mond a lovag. Nem vagyunk biztosak; tehát ugyan Marát Párisban, amit akar, ha ő nekünk pénzt már nem üzet, ki tel-

tőke szálvesszőre metszessék, mert különben igen apró fürtöket hoz, legtöbbször meddő marad, sőt korán el is vesz. . .

A fehér tramini (xtmenesia microphylla) a pirossal egyenlő természettel bir, mind a becsre, mind a művelésre nézve. Különbség az, hogy ez amannál kissé későbben (mégis jókor) érik, termése nagyobb amazénál. Bora aranysárga, tartós, fűszeres, tüzes, korán fejlődő, könnyen kezelhető. Nem szereti a hegy alanti részeket, hanem a magasabban fekvő, tehát szárazabb és melegebbeket.

Kitűnik ezekből, hogy a kettő közül első helyen áll a fehér tramini.

TERSÁNOZKY.

Zalamegye keszthelyi járásában fekvő Keszthely mezőváros, mint nagyközség,

szabály rendelete.

A képviselőtestület házszabályairól, az elöljáróság- és szolgaszemélyzet létszámáról s ezek teendőire vonatkozó kötelességekről.

I.
A közgyűlésekről.

Az 1871. évi XVIII. t. cz. 58. §-a szerint minden őszszel és tavaszszal, és pedig mindenkor a törvényhatóság tavaszi és őszi gyűléseit, legalább egy hónappal megelőzőleg, minden községben a közgyűlés megtartása elrendelve levén, ezen két közgyűlés, mint rendszeresitett, megállapittatik, — azonban ha a biró, vagy a képviselőtestület, vagy tagjainak egynegyedrésze szükségesnek látja, rendkivüli közgyülések annyiszor tarthatnak, a hányszor az ügynek fontossága és a körülmények igénylik, — és mindenkor az elnök a közgyülés határnapjáról és az azokon felveendő tárgyakról a képviselőtestület tagjait legalább 24 órával előbb értesiteni tartozik.

II.
A képviselőtestület gyüléseinek házszabályairól.

Az 1871. évi 18. t. cz. 57. §-a értelmében a közgyülést a biró, vagy ennek meghizása folytán helyettese nyitja meg és vezeti, különösen felügyel, hogy az idézett törvény 59. 60. 61. a 62. §-ban előirt törvényes rendszabályok megtartassanak, nevezetesen hogy:

a) a közgyüléseken a jelenlevők határoznak;

b) a közgyüléseken a biró, helyettesbiró, jegyző, tanácsnokok, közgyám, tiszti ügyész, pénztárnok, adószedő és orvos szintén szavazattal birnak, de mindenik csak oly ügyben, melyben személyileg érdekelve nincs;

c) a közgyülést a biró, mint elnök, nyitja meg és zárja be, ő vezeti a tanácskozást és őrködik az ügyrend megtartása felett; joga- és kötelességében állván az elnöknek a csendzavaró hallgatóságot megintés után a tanácsházhelyiségből kiutasitani, a szólót a tárgyhoztérésre, és ha attól ismételve eltér, vagy az illedelmet sértené, rendreutasitani, s ha ez nem használna, a szót tőle azon tárgyban megvonni;

d) a kérdést szavazásra az elnök teszi fel, szavazásra előtt a kérdés megállapitásához a tagoknak szólni jogukban áll, — véleménykülönbség esetében a többség határozza el. A szavazatok a szólók szerint vétetnek számba; de ha 5 tag kivánja, vagy ha községi törzsvagyon elidegenitéséről, megterheltetéséről, terhes szerződések kötése és községi kölcsönről van szó, az elnök a névszerinti szavazást elrendelni mindig köteles.

A képviselők a jegyzőnél történt bejegyzés szerint a tárgysorozatban feltüntetett, ugy későbben hozzáiktatott tárgyhoz sorrend szerint hozzászólnak, és pedig minden tárgyhoz csak egyszer, kivéve a birót és jegyzőt, ugyis mint előadót, kik valahányszor felszólalnak, kihallgatandók, továbbá az inditványozót, kit a vita berekesztése után még egyszeri szólás — mint zárbeszéd, megillet.

Ezen intézkedés a rendet állapitja meg, és a képviselőtestület gyülésein a tárgyak oly rendben fognak letárgyaltatni, mint azt az ügy fontossága megkivánja, és a sok czélszerűtlen vita- s zavarnak eleje vétetik; aki mégis mindezen szabályok daczára a tanácskozási méltóságot, vagy a gyülés tagjait sértő kifejezéssel él s azt rögtön vissza nem vonja, a gyülés által a fellebbezés kizárásával 15 frtig terjedhető s közigazgatási uton behajtandó birságra büntettetik, a birság a szegényi pénztárba levén fizetendő.

III.
A Keszthely nagyközségi elöljáróság és szolgaszemélyzet létszáma.

1. A keszthelyi nagyközségi elöljáróságot képezik: a biró, helyettesbiró, jegyző, tanácsnokok, közgyám, pénztárnok, adószedő, tiszti ügyész, orvos és városi csendbiztos.

2. A szolgaszemélyzet egyelőre két hajduban állapittatik meg, mégis fentartja magának a képviselőtestület, ha a jelen szám a kellő szükségnek, különösen a rend- és közbiztonság szükségletének meg nem felelne, utóbbiak számát a szükséghez képest szaporithassa.

IV.
A községi elöljárók kötelességeiről.

a) A biró.

1. A közgyülés a képviselőtestület és a tanács gyülésein elnököl, s azon minőségben az 1871. évi 18. t. cz. V. fejezet 57. 58. 59. 60. 61. és 62. §-aiban előirt törvények megtartása felett őrködik, azon értelmezéssel, hogy a helyettesbiró, mindezen gyüléseken ugy is, mint első tanácsnok, bir szavazattal.

2. Végrehajtja a törvények és törvényhatóságoknak az állami és törvényhatósági közigazgatásra vonatkozó minden rendeletet.

3. A közmunka pontos leszolgáltatására felügyel, a közmunka váltságdijat pedig a törvényhatóság által meghatározott ár szerint beszedeti és azt a megyei hatóság rendelkezése alá bocsátja.

4. A község vagyonára felügyel, bárminemű bevételeit s kiadásait, tehát ugy a pénztárt, mint a természetben levő ingó és ingatlan vagyon kezelését a képviselőtestület utasitása szerint szigoruan teljesittetí, — a község érdekében kivetendő költséget (községi adót) minden személyes tekintet nélkül a képviselőtestület által meghatározandó arány szerint kivetve, minden városi lakos egyenes adója után fizetni köteles; következve az eziránt eddig fennállott magánegyezség alapján teljesitett fizetés némelyek részéről ily értelemben a községi törvény alapján megszüntetik, teljes szigorral behajtatja, arról naplót és az eddig gyakorlott főkönyvet vezetteti és év végével pontos számadást terjeszt a képviselőtestület elé.

5. Végrehajtja a községnek saját belügyeiben hozott határozatait és szabályrendeleteit.

6. A szolgaszemélyzetet jelen szabályrendelet I. fejezetében meghatározott szám- és minőségben két tanácsnok közbejöttével felfogadja és elbocsátja.

7. A községi szolgálat, rabok őrzése- és továbbitásánál a sorrend megtartására pontosan felügyel.

8. Az árvák vagyonának kezelését ellenőrzi, azért a haláleseték bejelentésére, ugy a hagyatékok előleges biztositására nézve az 1868. évi 54. t. cz. 562. és 563. §-ait követi; az árvaügyek körüli eljárásra nézve pedig a megye 1871. évi szervezési munkálat (utasitás a községi elöljárók és közgyámok részére 100. lap) részletes utasitást adván, ahoz szigoruan alkalmazkodik.

9. A szegény-pénztárt számadás mellett kezeli illetőleg kezelteti, a netán meglevő vagy keletkező más jótékony alapokra felügyel, és azt rendes számadás mellett kezelteti, mely számadást a tavaszi közgyülés elibe átvizsgálás végett előterjeszti.

10. A gyermekeiket iskoláztatni vonakodó szülőktől a birságot, nemkülönben szükségesetén a tanitó fizetését is behajtatja.

11. Az adó, közmunka, ujonczozás s általában mindennemű összeirásoknál a jegyzőnek közreműködik, a védköteleseket a sorozó bizottság elé állitja és a mennyiben szükséges, élelmezésükről is gondoskodik.

12. A toloncok továbbitásáról és netáni élelmezésükről gondoskodik.

13. Biráskodási ügyben az 1868. évi 54. t. cz. 475, 476, 477, 478, 479, 480 §-ai értelmében jár el.

14. A községi épületeknek, iskoláknak és azoknál levő keritéseknek jó karban és tisztán tartásáról gondoskodik, s e részben minden mulasztásért felelős, általában a községben minden épitkezésre felügyel és netáni egészség- s házrendőr ellenes épitkezéseket előlegesen letiltja és a járási hatóságnak bejelenti.

15. A jegyzővel egyetértőleg szerkeszti az 1871. évi 18. t. cz. 58. §-a értelmében a közgyülésen felveendő tárgyakróli jegyzéket, s ő hivja össze a közgyülést, értesiti a képviselőket a közgyülés határnapjáról és a felveendő tárgyakról legalább 24 órával a gyülés előtt.

16. Nevében levelezéseket, jelentéseket, előterjesztéseket s minden összeirást aláir; — azonban a községet jogilag kötelező okmányokat, hogy érvényesek legyenek, a biró és két tanácsnok is aláirja, és a jegyző ellenjegyzi.

17. Képviseli a községet, mint erkölcsi testületet, a törvényhatóságok és egyesek irányában.

18. Őre a község pecsétjének.

19. Jogában áll a fentebb elősorolt teendőkkel akadályoztatása esetében a helyettesbirát megbizni, ki a reábizottakat saját felelőssége alatt teljesiteni köteles.

20. A biró az általa tett intézkedésekért, és általában az őt illető ügyvitelért felelős.

21. Minthogy pedig a biró a reábizott kötelességeket csak ugy teljesitheti pontosan, ha rendeleteinek mindenki engedelmeskedik, ennélfogva minden engedetlent jogában áll a birónak 1 frttól 10 frtig büntetni és azonnal minden fellebbezés kizárásával végrehajtani és azt számadás mellett minden jótékonyczélra forditani.

22. A közigazgatás terén még a biró és a jegyző teendői közé tartozik, hogy a felsőbb hatóságoktól érkezett országos vagy helyi érdekű rendeletek, a szerint, mint az ügy fontossága kivánja, vagy nyilvánosan, vagy az elöljáróság — illetőleg a képviselőtestülettel miheztartás végett közöltessenek.

23. A tartalékos és szabadságos katonák és honvédek nyilvántartását vezetteti, azok között történt változásokat, szaporodást ugy, mint fogyatkozást, nyilvántartás végett rendszeresen kezelteti.

24. A védköteleseket összeiratja, az összeirást a járási szolgabiróhoz beterjeszteti, és gondoskodik, hogy a védkötelesek sorozóbizottság előtt pontosan megjelenjenek.

25. A tűzrendőri felügyelet, nemkülönben a tűzoltó-eszközöknek jókarban tartása a város rendőr-biztosát illeti, de az ezek feletti főfelügyelet, nemkülönben a szabályok hiányos vagy hanyag kezelésének orvoslása a város birájának hatásköréhez tartozik.

(Folyt. következik.)

Hirek.

— *Gizella* főherczegnő, ő cs. kir. fenségének Lipót bajor herczeg ő kir. fenségével való ünnepélyes összekelése vasárnap, apr. 20-án ment végbe Bécsben az augustinusok udvari templomában. Az egyházi szertartást megelőzőleg, több napon át, mulatságok tartattak meg. Vasárnap délután a fenséges uj pár elutazott Bécsből. Kisérje boldogság!

— *Kitüntetéseket* hoz a „Bpk" mult vasárnapi száma, ezek közt találjuk, hogy ő Felsége, Mihálovits József belső titkos tanácsos és zágrábi érseknek a Lipótrend nagykeresztjét, — Rónay Jáczint pozsonyi prépostnak Szent Istvánrend lovagkeresztjét, — Ecsy László balaton-füredi fürdő-igazgatónak Ferencz Józsefrend lovagkeresztjét, — Csesznák László zalamegyei jószágigazgatónak királyi tanácsosi czímet, — és Ramazetter Vincze sümeghi földbirtokosnak a magyar nemességet a hazai érdekek előmozditása körül szerzett kiváló érdemek elismeréseül adományozni méltóztatott.

— *Csengery Antal,* országgyülési képviselőnkhoz a kis-kanizsai polgári olvasó kör elnöke következő levelet intézett: Mélyen tisztelt uram! Napjainkban, midőn az egyenlőség és szabadság jótékony melege alatt minden öntudatos nemzet virágzásnak indul, hogy jövője gyümölcsözését biztositsa, alig hiszem, hogy volna gondolkodó honpolgár, ki a népművelődés emelkedését szive mélyéből ne ohajtaná; ki be ne látná, miszerint jelenünk az aczélból nem csupán fegyvert, de tollat is szolgáltat kezünkbe, s hogy az anyag és szellem korszerű egyesülése képes csak egy nemzet existentiáját aláirni. Eljött az idő, midőn tudomány állitá meg a napot, . . . s az élet tengerén száraz lábbal csak úgy járhatunk, ha varázspalcza he-

---

jelti részünkre és a többieknek? Aztán, noha sok teendőnk van még ez országban, de én kezdek félni a forradalom kitörésétől.

— Báh, mióta irtózol ugy a vértől? Marát mindenkor kitünő barátunk marad.

Épen elérték a penmarki magaslatot, mely a kelő naptól megvilágitva lőn.

— Elátkozott sziklák, mormogá a lovag. Ehhez képest dicsérhetjük a nápolyi öblöket.

— Apropos! itt ebben az öbölben dobott tegnap, vagy az éjjel horgonyt Marcof. Én nem látom a Luggert már. Alkalmasint hajnalban elment.

— Annál jobb, Marcofot nehéz e dologba beavatni, és ha a marquis őt tanácsadásra kérte volna . . . .

— Báh, Raphael, ily titkot a testvérjének sem árul el. Jó, hogy Marcof elment. Emlékezhetel, ő ezelőtt Nápolyban volt, és megismerhetne bennünket.

— Lehetetlen, hiszen csak egyszer szólt velünk.

— De jó emlékezete van:

— Csak tudnánk, meddig marad oda!?

Egy keresztuthoz érve, három falusi egyénnel találkoznak: Avon, Jahoua és Avonneval, kik felkészültek, hogy Marcofnak köszönetüket nyujtsák át, azonban nem találták már a kikötőben. A lovag egészen megdöbbent Avonne szépségétől; s mindketten a gyaloglókhoz lovagoltak és azokkal beszédbe elegyedvén, megtudták azt, hogy Avonne néhány nap mulva férjhez megy, de azt is, hogy Marcof csak tizennégy nap mulva jövend vissza. Elválásuknál megigérte a lovag, hogy Avonne lakodalmán találkozni fog ismét velők, mert ugyis az nap, barátjánál, Ronan marquisnál tesz látogatást.

Lovaglásuk most a sziklákon át, a tengerparthoz megy le. Mintegy óra folyásig vezetvén lovaikat fáradalmasan a kőszirtek közt, mig végre egy kastély előtt állottak.

— Ez az ut a gyikoknak való, mond a testes gróf, le kell szállanunk!

— Nem emlékezel már az abruzzai útra Diego? kérdé a lovag, jer, menj elől!

— Miért menjek én elől? kérdé a másik. Bizol bennem?

— Az ördögben! csak ismerjük már egymást!

A gróf hallgatott s elől ment; az ut igen veszedelmes volt; többször a kősziklák oldalán kellett fogózkodniok, s lábuk gyakran megcsuszott és szédelgés lepte meg fejőket. Végre egy félgömbölyű kis öbölben láták magukat, mely a fekete elől álló kősziklaktól fedve, s a tengeri hullámoktól mosva volt. Alig, hogy megérkezének ide, egy magas alakú embert látnak, széles bretagnei kalappal fején, s leirhatlan, félig rongyból álló ruhadarabba burkolva, hosszú vassal ellátott botja segélyével szemközt a sziklákról ereszkedett le.

— Itt van a mi emberünk! mondá a gróf.

— Ez ember Carfor volt, a penmarki sáfár, vagy amint nevezik: a csodatevő, szemfényvesztő ezermester!

VII.
Carfór.

Izgalmatlanul lépett a sáfár a két vidéki elé. —

— Carfor, ismersz engem? kérdé a gróf.

— Igen, felelt Carfor. Mégis győzzetek be, hogy azok vagytok, kiket várok. Honnét jösz? —

— Az elnyomottak városából!

— Hová fogsz menni?

— A szabadsághoz.

— Mit hozál?

— A halált.

— Helyes, kövessetek, mond a sáfár s őket az öbol hátterébe vezeté, hol egy mohos kősziklán helyet kinált nekik, maga pedig szemközt egy kőre ült le.

— Hireket akartok tőlem? kezdé meg a beszélgetést Carfor. Azok rosszak, mert 14 nap alatt az egész nép fegyverben fog állani.

— Ki a vezényllő?

— Ronan marquis, ki Noir marquisával van összeköttetésben. Ők az országot abba az állapotba akarják ismét visszaállitani, melyben hajdan volt.

— Vannak neked rokonaid?

— Nincs senkim.

— Akkor Marat igazat mondott, szólt a gróf a lovaghoz Bretagne emelkedni fog.

— Jó, legyen, az nekünk csak használni fog. Felelt a lovag komolyan.

— Nektek talán, de nem a franczia polgároknak. Hallatszott egy ismeretlen hang egyszerre. Mindnyájan a hang jövése felé tekintének s fegyvereikhez kaptak.

— Ah, Billaud Varenne! kiált a gróf visszalépve.

— Az ördögbe! miért ijedtetek meg? szólt a jövevény. Beszédetek nem illik jó polgárhoz, különben ismerem szolgálatotokat. Üljünk le, s értekezzünk. Mint Carfor előbb mondá, a polgárháboru a küszöbön áll; a Vendée már mozog, s Bretagne követni fogja.

Az egész társaság, hozzá értvén Carfort is, politikai beszédet kezdett, melyet mi azonban nem követünk. Csak azt jegyezzük meg, miszerint Carfor a forradalom egyik tényezője, a ágense.

Billaud Varenne rokonaitól lett kiküldve, hogy az országbani véleményt puhatolja ki, s a bretagnei nemesek működését különös ügyelemmel kisérje. Későbbi szerepéről, valamint a lovag és gróf működéséről szintén alább szólani fogunk.

Billaud ohajtá tudni a kérdező a sáfárt, miképp lesz képes Ronan marquis és Noirtól értesitést szerezni? Carfor kinyilatkoztatá, miszerint teljesen sikerülni fog neki e Marcoftól, kivel ugyan nem beszél, de Koinec által fogja alattomos módon megtudni. A forradalmi küldönök megnyugodott intézkedésén; a lovag és grófnak pedig parancsolá, hogy még három hóig e tájon tartózkodjanak, minthogy szeptember havát legczélszerűbbnek véli a kikutatásra, és szükséges leend, több megbizott egyént különféle pontokon tudni. Ezen intézkedése után Billaud Varenne, mint jött, oly rejtélyesen eltünt.

A lovag és gróf szinte indulni akartak, midőn egymást csendesen értesiték, hogy czélszerűbb lesz addig késniök, mig maguk hasznát nem koczkáztatják.

— Még egyet Carfor, mond a lovag visszafordulva hozzá. Ismered a népet e tájon?

— Mind! felelé.

— Akarsz 50 aranyat magadnak keresni?

— Amint jön!

— Ismered Avon nevü földművest, kinek az a szép fekete szemü s szőke haju gyönyörű leánya van?

lyett' haladó gépeket alkalmazunk. Amely nép művelt Europa fényes kapuját maig is csak bámulja .... méltán megérdemli, hogy az állatországba kárhoztatik. Hasonló gondolatoktól tettre lángolón, ezyszerű városunk jobb érzésű polgárai is a világosság zászlaja alá sietve, olvasó-körré alakultunk. Három éve áll f-nn egyletünk. Sok idő, de mégis kevés arra, hogy valamely uttörő intézmény arany korát elérhesse. — Még mindig küzdünk a kezdet nehézségeivel, ez az oka, hogy daczára minden akaratnak, könyvtárunk nevét nem épen jogosan viselé. Nem irhatom le nagyságodnak azon meglepő örömet, melyet 106 kötetből álló nagybecsű könyvküldeményével csekélységünket örök hálára kötelezé. Fogadja hazafias figyelmeért legmélyebb köszönetünket! — Adja Isten, hogy nemes példája sokakra vonzó legyen s tekintsenek a népre, melyet, ha kellő műveltségre nem emeltünk, Magyarország megdől s kancsalkába görnyed .... Egyletünk őszinte üdvözletével maradtam nagyságodnak Kis-Kanizsán, apr. 17. 1873. Alázatos szolgája: Hajgató Sándor, egyl. elnök.

—*Kozma Sándor*, kir. főállamügyész ur, Nagy Kanizsán léte alkalmával a börtönépités ügyében az előleges pontozatok megtétettek ugyan, de a végleges megállapodás egy kiküldendő szakértő mérnök véleményes tervjelentése után következik. A nagy-kanizsai kir. ügyészség hatáskőréhez tartozó börtön mintabörtön fog lenni; mintegy 80—90 egyénre. Lesznek egyes, kettős s társaságos fogdák, dolgozó terem sat.

— *A gőzfürdő* részvény-társaság mult vasárnap tartotta közgyülését. Főbb intézkedései közé sorozható az: hogy a 18 ezer forint adósság kifizetésére 300 ujabb 100 frtos részvény bocsáttatik ki 50 frt kibocsátási árral, de befizetéssel. Ez uj részvényekhez csak a régi részvényt birók tarthatnak igényt. Eddig az építkezésekbe 60 ezer forint fektettetett be. Köpülyöző intézet nyitása is elrendeltetett. Az üres saroktelek pedig egyelőre nem adatik el. Eddigi bevétel atlaga naponkint 15 frt s kiadás 13 frt.

— *A becsehelyi* Csuzy-féle uradalom, melyet Scherz & Englondär urak tavaly 168 ezer forinton vettek meg, a napokban egy bécsi bankár birtokába került 215 ezer forintért.

— *Érdekes* tárgyakat küldött Gracheg fierdész ur Nagy-Kanizsáról a bécsi világtárlatba. Az egykori Batthyány, most Turn-Taxis-féle Ozail uradalom gyönyörü térképe, az uradalom rendszeres ismertetése s meglepő szép rajzok- és szövegmagyarázatokkal. Ezeken felül több tartományi s különféle erdőkezelési módozat, szinte tervrajzokkal. Az állványon egy közi faragványu faház áll, homlokzatán „Nagy Kanizsa", ablak alatt a falazaton pedig felül magyarul, másik felől németül vannak az üveg alá helyzett tárgyak czimei.

— *Halálozás.* Mikó György, jeles egyházi iértiu, szegszárdi administrator édes atyja Mikó József, Kis-Kanizsán 73 éves korában tüdőlob következtében apr. 19-én, a haldoklók szentségének felvétele után, meghalt. Temetése apr. 21 én ment végbe. Béke hamvain!

— *Reiner Elias*, gyakorló táncztanitó és fényképész Kaposvárról Nagy-Kanizsára érkezett, s f. évi május elsején megkezdi a tánczamitást, melyre midőn felhivjuk az illetők figyelmét, megemlitjük, hogy Kaposvárott a fejező vizsgálattétel felől nagy elismeréssel irt lapokat s bizonyitványokat olvastunk. Egyébiránt hirdetménye lapunk jövő számában kimeritő ismertetést ad.

— *Pályázat.* Postamesteri állomásra: Somogy-Szilyén (Somogymegye) tiszti szerződés és 100 frt biztositék letétele mellett. Évi járandóság: 200 frt fizetés, 24 frt irodai, s 672 frt szállitási átalány. A kérvények három hét alatt a soproni postaigazgatósághoz Intézendők. Sopron, 1873. évi április hó 19-én.

— *Rövid hirek.* A budapesti összes nő egylet, egy kékszinű kristály névjegytálczát küldött Gizella főgnőnek. — Ugyan ő Fenségének a debreczeni csizmadia társulat egy testszinű, selyem diszitésű, kokárdával ékesitett topánt küldött. — Az egyesült fővárosi takarékpénztár 1000 frtot adott a tanitó-egyletek országos szövetségének. — Az angol-magyar-bank legközelebbi gyülésén *magyarul értekeztek* mindvégig. (Feljegyezzük, mert ez valóban ujság!) — Az osztrák császár az összes europai fejedelmeket hivta meg a kiállitás megszemlélésére. — M.-Keresztesen husvét más napján a polgárok összekoczzantak az uhlánusokkal; 3 katona meghalt. — A h.-m. vásárhelyi ref. egyháztanács kimondá, hogy vessző nélkül nem *lehet* nevelni. Humillimus servus! — Pozsonyban magyar társadalmi lap (quondam!) indul meg. — Rózsa Sándort a szegedi várból Erdélybe, Szamos-Ujvárra szállitják. — Az ujvidéki magyarellenes „Národ" czimü lap kiszenvedett. — Megalakult az uj szerb kabinet, elnöke: Risztics János. — Kossuth Lajos szembaja enyhül. — A pápa egészségi állapota napról-napra *hanyatlik!* — Ebergényi Julia a bécsi töbelydában himlőbeteg. — A debreczeni Rákóczy harangot Bécs Ujhelybe szállitják javitás végett. — A székely pálya-dij-alapra eddig 1882 frt gyült be. A Gizella fhg asszony nászünnepélyére feiküldött magyar delegatiónak a főudvarmester általi mellőztetéseért, hazai lapjaink *méltó* elégedetlenségben törnek ki. — Toth Janos, a szegedi iskolák felügyelője, 660 kötetből álló könyvtárát az alsóvárosi oskolának adományozta. — Jókai „Magyar Nábob"-ját Lukácsi dramatizálta. — Liebig Jusztus, a világhirü vegytanár, meghalt Münchenben. — Gyöngyösön egy polgárnő leányikreket szült, azon nap meghaltak.

Történeti naptár.

April 24. 1464. Egyezkedés Budán, Mátyás király és Frigyes császár között. — 1848. a nagy-kikindai véres néplázadás. — 1849. Aulich tábornok serege Budapestre vonul.

„ 25. 1077. Géza magyar király halálozása. — 1792. a guillotin első áldozata Párisban. — 1849. Az osztrák kormány határozata, hogy az orosz fegyveres segedelmet keresse. — 1865. Kmety tábornok halálozása Londonban.

„ 26. 1787. Uhland Lajos, német költő, születésnapja. — 1848. Zavárgások Ó-Becsén.

„ 27. 1563. a hirlapok keletkezése Olaszországban. — 1849. Bem Temesvár ostromát megkezdi. — 1861 Palóczy László halálozása.

„ 28. 1181. Vak Béla koronáztatása. — 1401. Zsigmond király fogságra vettetik. 1706. Jósika Miklós születésnapja. — 1840. Stáhly Ignácz, hazánk főorvosának halálozása.

April 29. 1711. a szathmári békekötés — 1840. Kossuth, Vesselényi sat. amnestiát nyernek. — 1849. Görgei Komáromból Budavár ostromára indult.

„ 30. 1671. Nádasdy Ferencz Bécsben, Zrinyi Péter és Frangepán Ferencz Bécsujhelyen lefejeztetnek. — 1849. Perczel N.-Becskerekre bevonul.

Szerkesztői üzenet.

683. K. G. Kottori. sziveson veszszük s várjuk.

684. „Ilonka szemeiről" irt kedves költeményt köszönjük, s mielőbb hozzuk.

685. G. Pest. Dehogy neheztelek az őszinteségért, sőt a jó tanácsot, kivált ahol szellemi kalács is van, nagy köszönettel veszem. Vidéki lap szerkesztésénél más a teendő, mint a fővárosinál. Itt a vidék érdeke a legfőbb, fővárosinál vidéki érdek melléke valami. Egyébként nem sokára meghesszéljük mindazt személyesen.

[illegible] „[illegible] leple" [illegible] vettük; szives üdvözlet!

687. „Ikabosi ábránd"-ból [illegible]:

Kedves Ilkám! te csak elfelejtesz?
Nem szereted többé szeretődet?
E sziv has talan — hasztalan dobog?
Hasztalan élek s halok érted?

Megjegyzendő, hogy minden sor végén ? jel van.

688. A nem rég alakult „műkedvelői társaság"-hoz intézett „Beküldetett"-et jobb, ha nem közöljük, mert a nemes szándék kivitelének gyengitése idéznő elő. Várjunk még vele!

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról Barcs a. és Dombovárra reggel 5 óra 18 percz

			óra		percz	
„	„	délután	2	„	43	„
„	Budára	reggel	6	„	18	„
„	„	délután	1	„	18	„
„	„	estve	10	„	13	„
„	Bécsbe	reggel	5	„	48	„ *)
„	„	délután	2	„	18	„
„	„	estve	10	„	56	„
„	Triesztbe	reggel	5	„	3	„
„	„	délután	2	„	23	„
„	„	estve	11	„	33	„

Érk. Barcs- és Dombovárról N.-Kanizsára reggel 1 óra 19 percz

			óra		percz	
„	N.-Kanizsára	délután	1	„	21	„
Budáról	„	reggel	4	„	43	„
„	„	délután	1	„	46	„
„	„	estve	9	„	20	„
Bécsből	„	reggel	4	„	34	„
„	„	délelőtt	10	„	27	„
„	„	estve	10	„	18	„
Triesztből	„	reggel	3	„	5[illegible]	„
„	„	délután	1	„	[illegible]	„
„	„	estve	10	„	22	„

*) Csak Szombathelyig, 10 7 [illegible] várakozás.

Piaczárak

Nagy-Kanizsán, 1873. évi april hó 23-án Gabonemüek: alsó austr. mérő szerint Buza 87—90 font 6.50 kr. 85 86 font 6.— kr. 83—87 font 5.70 kr. Rozs 74—78 font 3.80 kr. Árpa serfőzésre 68—70 font 3.80 kr. Árpa etetésre 3.20 kr. Zab 1.90 kr. Repcze —.— kr. Lisztnemüek: bécsi mázsa szerint [illegible] le finomabb 15 — kr. Zsemle sat 13 — kr. Fehér kenyérliszt 11 — kr. Fekete kenyérliszt 9.50 kr. Buzadara 16 kr. Rizs 20 kr. Hüvelyesek: alsó austr. mérő szerint: Borsó 8.— kr. Bab 5 — kr. Lencse 8.— kr. Köles — — kr. Hajdina (pohánka) 3.60 kr. Kukoricza 3.60 kr. Burgonya 1.60 kr. Hus: bécsi font szerint — Marhahus 25 kr. — Disznóhus 32 kr. Juhhus — kr. Borjuhus 21 kr. Zsirfélék: bécsi font szerint Disznózsir 60 kr. Marhazsir 60 kr. Szalonna 46 kr. Szappan 24 kr. Lámpaolaj 36 kr. Stearingyertya 65 kr. Faggyu-gyertya 72 kr. Bor: alsó austr. akó, 40 pint szerint Óbor 15.— kr. Ujbor 11.— kr. Sör: alsó-austr. sörakó, 42 pint szerint Legjobb 7.— kr. Legalacsonyabb 6. — kr. Tüzifa: bécsi öl, 36 hüv. hosszu széltat. Bükkfa 14.— kr. Tölgyfa 10 — kr. Köszén: egy bécsi mázsa szerint 70 kr. Faszén egy mérő 70 kr. Bécsi mázsa szerint az na 2 — kr. Szalma 1.20 Napszám: egy férfi ellátással — kr. Ellátás nélkül .— kr. Egy nő ellátással — 60 kr. Ellátás nélkül —.80 kr. Egy gyermek ellátással —.— kr. Ellátás nélkül — 50 kr.

Kaposvár, april hó 22-én 1873. Buza 6.—. 5.55 kr. Rozs 3.60—4.— kr. Árpa 3.——.— kr. Zab .— 1.65 kr. Kukoricza 3.——3.50 kr. Köles 3.40—3.— kr. Bab 6.20—6.— kr. Hajdina .——.— kr. Marhahus 21 kr. Borjuhus 20 kr. Disznóhus 26 kr. Juhhus — kr. Burgonya mr. 2.— 1.40 kr. Ujbor akója 15.—10.50 kr. Obor akója 16.50— 12.— kr. Széna m. 1.20 .— kr. Szalma m. 1 frt. Keményfa öle 14. — 12.— kr. Időjárás borult.

Érték- és váltófolyam april 23.

5% metaliques 70.20; 5% nemz. kölcsön 72.80; 1860-ki állandalmi kölcsön 102.50; bank részvények 945; hitelintézeti részvények 330.— London 109.—; magyar földtehermentési kötvény 79.—; temesvári földtehermentési kötvény 75.25; erdélyi földtehermentési kötvény 76.75; horvát-slavon földtehermentési kötvény 107.85; ezüst —.—; cs. kir. arany 5.19; Napoleond'or 8.71½.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Tekintetes szerkesztő ur!

Folyó hó 17-én kelt 31. számu lapjának nyiltterében a gőzfürdő érdekében közölt azon reám czélzott ragalmazó czikkre bátor vagyok néhány sorból álló válaszom közlése végett, uraságodat tisztelettel felkérni.

Czikkiró Steiner Nándor urnak azon állitása, hogy f. hó 12-én a helybeli gőzfürdő élvezetében részesült — való; — hogy ő, mint boltoslegény, nem rég ismét Egerszegre költözködvén, kereskedő lett, az is való; — de még az is igaz, hogy Steiner ur, már mint ismert kereskedő, semmi féle szennyet magán nem türvén, a gőzfürdő egyik öltöző szobácskájában (ahol neki egy lepedő és egy kendő átadatott) a szennyeset nem türven — lábkapczáját ott hagyta s hihetőleg, ezek pótlására, a tiszta kendőt felhasználta; — de végre az is igaz, hogy a nekem kinált néhány tizes borravalót zsebre dugta, de nem azért, mivel én tőle követeltem, hanem csupán azon valódi okból, mivel Steinert régen ismervén, az önkényt erőszakkal kinált borravalót egyáltalában elfogadni vonakodtam.

A magyar közmondás: „Kinek háza ég, az kiáltoz legjobban." Steiner ur bünösnek érezvén magát, az által akará a gyanút magáról elháritani, hogy a valót valótlansággal keverve, a nyilvánossággal egy tál koholmány kását izleltet; — azért további vitatkozásba ereszkedni egyáltalában érdemesnek nem találom, kijelentvén, hogy minden további czikkét figyelemre méltatni nem fogom.

ROTH KATALIN,
fürdőmesternő.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

— Mátkája Jahoua haszonbérlőnek.

— Igen! Én fülig szerelmes vagyok abba a lányba, s szeretném Párisba magammal vinni.

— Megtörténhetik.

— Gondolod?

— Jót állok érte!

— Esküvése előtt?

— Igen.

— 200 darab aranyat kapsz Carfor, ha ez sikerülni fog.

— Megteszem, pénz nélkül is.

— Mi okból?

— Boszúból.

— Avonne ellen?

— Nem, azt ne is kérdezd, mert nem fogok arra felelni. Ez, a szép leány julius 1-én, reggeli 10 órakor fog esküdni Jahouával. Azon napon, este felé azonban veled lesz az uton. Emlékezzél reá!

— Es hogyan akarod ezt a csodát kivinni?

— Arra semmi gondod, julius 1-én délután 4 órakor itt fogsz találni.

— Vedd Carfor, itt van tiz Louisdor előbb, mond a lovag, neki dobva az erszényt. En pontos leszek!

S mindketten elhagyák a sáfárt, — lovaikhoz érkezve, felülének s tova vágtatának, amint a sziklák közt akadozva lehetett haladniok.

— Ez igy jobb! Mormogá magában Carfor. Sokkal jobb. Ez az éjszaka még félelmesebb lesz ugyan rám nézve, mint a melyet Keinec okozand; de mindegy, legyen ez is ujabb eszköz boszúm kivitelére.

VIII.

A penmarki szemfényvesztés.

Keinec a Carfor által meghatározott estén egy kecske és két fehér tyúkkal terhelten utra indult, és éjfél előtt fél órával a halotti öbölbe érkezék. Carfort a parton ülve s a csillagok vizsgálásába elmélyedve találta.

— Tudod mi vezetett ide, szólt Keinec. Azt is tudod, mi a szándékom: Avonnenak kell nőmnek lenni, vagy halnia .... avagy — tevé hozzá keserűen — én fogok meghalni!

— Nincs jogod itt parancsot osztogatni! felelt komolyan Carfor, a te teendőd: az engedelmesség. Mult éjjel, tőledi távoztom után, megkérdezém a csillagokat e dologról, mely téged közelebbről érdekel s azok azt felelék: Jahoua elfogja venni Avonnet, mégis esküszik vele a templomban és mégsem lesz neki neje.

— Mit jelentsen ez? kérdé Keinec aggályosan, hogy az esküvés megtörténik, bárminf fogod gátolni.

— Mert mig a pap rájok nem adja az áldást, addig Jahoua sérthetetlen lesz. De attól a pillantástól fogva, midőn a templomból kijön, semmi ereje sem leend ellenedben. Hallgass meg tehát engem s hadd fegyveredet nyugodni.

— De Avonne a gyilkosnak nem fog sohasem megbocsátani, ha őt megismerheti! kiálta Keinec. Jahouának ugy kell meghalni, hogy tudná valaki, ki ölte meg.

— No persze, azt kell hinniök, hogy Jahoua más halált halt. Halld! Az esküvés azon napra esik, midőn Penmarkban ünnep van, különben is ép ez nap történik, miszerint Fousnán falu a Penmarknak adandó váltságdij felett fog vitatkozni, igy erősitik az öregek. Ez eset tehát neked nagy sikert nyujt, mert sokszor megtörténik, hogy a heves összeütközésnél nem egynek marad ott az élete. Te Jahouával fogsz összeütközni előbb szóval, azután tettel, a siker erőd- és bátorságodtól függ.

Avonne ekkor szeretettjét gyászolni fogja; de ő kevély és könnyelmü, mint minden asszony. Ha az idő e fájdalmat egyszer elfojtotta, akkor ismét szeretni fogja a czifra és szines ruhákat. Ekkor aztán Keinec gazdagnak kell ám lenned, hogy az elaludt szerelmet visszanyerjed ujonnan, mert ő szeretett, és ha gazdag leendesz, ismét fog szeretni. A meggazdagodás miatt azonban semmitől sem szabad visszariadnod.

— Semmitől sem! esküszöm!

— Helyes, te gazdag leendesz, Avonne tied lesz. Én igérem, tudod?

— De hogyan? szólj! kiálta Keinec erős indulattal.

— Most nem lehet, csak azon órában, mikor Jahoua meghalt, tudom veled a titkot közölni. Annyit azonban mégis mondhatok, hogy egy év alatt százszorta több kincsed fogsz birni, mint Ronan marquis. Esküszöm reá! —

— Egy év? hosszú! mond Keinec.

— Máskép nem tehetem!

— Hátha Avonne eközben mást fog szeretni? kérdé Keinec izgatottan.

— Lehetetlen, mert Jahoua halála napján Avonne az országot elfogja hagyni, feleié Carfor tekintélyes hangon.

— És hová megy Avonne?

— Megfogod hallani annak idejében.

Keinec bizalmatlanul nézte végig Carfort, s kis idő mulva igy szólt hozzá:

— Carfor, felőled különös hirek keringenek. Azt is állitják, hogy te rosz lélek vagy; elárulod azokat, kik benned bíznak. Hidd s győződjél meg, én nem hagyok magammal tréfát űzni. A szent keresztre esküszöm, ha megcsalsz, agyonlőlek, mint egy ebet.

A sáfár erre hidegen vállát vonta.

— Ki erőszakoltéged, hogy engedelmeskedjél nekem, Carfornak? kérdé megvető tekintettel s büszke hangnyomattal. Mire valók azok a fenyegetődzések?! öld meg e perczben Jahouát, Avonnet, az egész családot, — mi gondom van rá. Akarod azonban reám bizni magadat, mi czéljok van hóbortos fenyegetéseidnek? Mondom: én a csillagokból olvastam, amit elődadtam. Most határozd el magadat, velem, vagy nélkülem?

— Követlek, parancsolj, szólt röviden Keinec, homlokát erős ránczokba szedve.

— Jól van, te az ünnepnapon Jahouával birkózni fogsz s őt karjaid közt megfojtod; tudom, neked óriási erőd van, ez neked csekélység.

— Meglesz, felel hidegen Keinec.

— Add ide tehát a kecskét és két tyukot.

— Minek?

— Hogy megmondhassam nyertes leendesz-e, a mi vár reád a jövőben?

Keinec szétmetszé a kötelet, melylyel az állatot megkötö s oda vivé neki. Carfor azt néhány perczig nézegeté, azután egy előálló kőtáblához lépvén, azon háromszög alakban fát rakott, melyre rahelyezé a kecskét, mi közben néhány érthetlen szavat mormogott maga elé.

(Folyt. következik.)

Értesités.

A „pápai takarékpénztár" czennel tudatja a t. cz. közönséggel, hogy f. hó 12. napján tartott választmányi ülésében hozott határozatához képest a takarékpénztári betétek után *1873. évi május hó 1-sö napjától kezdve*

7%-töll kamatot fizet,

s hogy ily kamatoztatás mellett a legkisebb összegtől a legnagyobb összegig terjedő betéteket elfogad.

Pápán, 1873. apr. 14.

(1044—3,1) Az igazgatóság.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesiteni, miszerint

gratzi reininghausi sört

hordók- és palaczkokban gyorsan, frissen, a legjobb minoségben szolgalom ki amerikai modorban épült sörpincéimből, azonfelül valodi s jó

sodaviz-gyáramat (1027—3)

szives figyelembe ajánlom kis és nagy üvegekben ugy szifonokban nagy és kis quantumban nálam mindenkor kaphatók.

Nagy-Kanizsán, april 1. 1873.

Wuchetics J.

Hatásáról az

Anatherin szájviznek

Dr. POPP J. G. tól cs. kir. udvari fogorvos Bécsben, város Bognárutcza 2 szám

a szájüreg-szelvszet képzésére.

1. Sajátszerű a hatása az anatherin szájvizek; — a kezdő ugyanisz a más megüllepedett rétszinitőtől, vastagon rákoncéyodott anyag a fogakon, a mely az ugynevezett borkőnek van ismerve, miután az elsőnek vagytanilag a koménysdda ellenesa, másodszerben pedig a fogak mozgáti eltávolitási, a mindenszen kellemetlenségeket tisztitja.

Sainitúg az anatherin szájvíz elosztatja a szlakot, a mely a fogakra szok illepedni.

2. Az anatherin szájvíznek jótékony befolyása van a nyálkatolódákra a szájba, a torokromlásra, melyet mindig a kellemetlen bűszül vehetni ézzer, mindezt gyógyítja és tisztitja

3. Kéjlonős befolyása van az anatherin szájvíznek a fogínakra, miután az inak feltigatelttsége a legvadabb fogfájást inkát a ezt az magasmmlatil a a fogfájást megszünteli.

4 Tonizi és balzsam résszivel hat a fog vérhúdijára, orszarchusza és erősíti, erősíti a megfáult fogíreget, a visszadja a természetfűtjéget a creémjenzi, hogy a vér rendez forgalmában maradó, a mi a fogak és fogínu ép rentázára szükszége.

5 A tonizi oldalaféll az anatherin szájvíz erősíti a fogínat is, Ízszhuzza és a már mozgó fogakat tartdsan összeszirja

Kaphatók: Nagy-Kanizsán. Helus József gyógyszs., Rosenberg Józsefnél, Wolisch, J. és Feszelhoffer J. kereskedésiben. Pápán: Verlegeni J., Kesztlelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer M. Weiss A. Zala-Egerszegen: Iaáó F., gyógyszerész. Kaposmesán: Werli gyógyszerész. Varasdon: Haller gyógyszerész. Sümegen: Dorner Kajot. Szombathelyen: Pillich Ferencz és Rudolf gyógyszer. Határfévidékl Sz.-Györ-gyön. Fibic E. C. Veszprémben: Mayr Tuszkau, ugy Guthard Tivadar s fainál. — Székesfehérvárott: Legmann A. Braun J. gyógyszr. Lovasberényben: Heisler gyógyszs. Kalocsán: Horváth K. gyógyszerész. Keszcsmétén: Milhofer és Machleid gyógyszs. Pakson: Florián J. gyógyszr fórmendon: Horváth J. Somszeinand gyógyszr. Kaposwárott: Kohn J. Hagl, Helus és Schroder gyógyszr. Szegszárd: Brabnay gyógyszr. — Tonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Harwarth, Salamon gyógyszr. Tajón: Michlach St. és Herzfeld fa., ugy Herzog ignécnél. — Pécsett: Zsolnay W. és E. Zách, Sipőkh gyógyszs. Kérádon: Zadubánszky gyógyszr.

Marcsalthan: Kiss gyógyszs. — Tolnában: Gradl gyógyszs. — Dunaföldárott Lubácz gyógyszr. — Szent-Györgyön: Nöthig — Alsó-Leondván, Kiss gyógyszr. Rohoncson: Simon gyógyszerész szakszál.

So eben erschienen die 33. Aufl. des weltbekannten, lehrreichen Buches

Der persönliche Schutz

Rathgeber f. Männer jeden Alters von Laurentius in Unterhlag verfasst.

Tausendfach bewährte Hilfe und Heilung (20jährige Erfahrung) von

Schwäche-

zustände des Mann: Geschlechts, Nervenleidens etc. den Folgen zerrüttender Onanie und geschlechtlicher Excesses. — Durch jede Buchhandlung in Wien von Carl Pohan, Wollzeile 20. zu beziehen. Preis 2 fl. 30 kr. mit Postsendung 2 fl. 40 kr. — Vor den Nachahmungen und Ausdüge meines Buches — kleinen Sudelschriften, die unter den Titeln Jugendfreund, Selbstbehaltung und Ehrlichen, (angeblich in fabelhaft hohen Auflagen u. mit anderen plumpen Aufschneidereien) in den Zeitungen dreist und marktschreierisch angekündigt werden —, wird wohlmeinend gewarnt. Daher achte man darauf, die echte Angabe, die

Original-Ausgabe von Laurentius

zu bekommen, welche einen Octav-Band von 232 Seiten mit 60 anatom. Abbildungen

in Stahlstich bildet und mit dem Namenstempel des Verfassers versiegelt ist.

Nota Bene. — Von meinem Buche liegen heraits 4 Uebersetzungen in fremdem Sprachen vor (der dänischen, schwedischen, russischen und italienischen, — welche gleichfalls durch den Buchhandel zu beziehen sind. L. (1045—1)

HIRDETMÉNY.

A zalavári apátság részéről közhirré tétetik, miszerint saját termésü és jól kezelt borairól

200 akó csácsi és 500 akó somlyai

szabad kézből eladandó, — egészben vagy kisebb részletekben.

A venni kivánók az uradalmi kormányzóságnál jelentkezzenek Zala-Apátiban.

Az uradalmi kormányzóság nevében:

(1039—3) **Horváth Konrád.**

BELOVÁROTT

egy vizi- s hozzá gőzmalom, lakház, jó karban levő gazdasági épületek, egy hold belsőség, s 11 hold szántóföld- s réttel együtt — szabadkézből eladatik. A malom évi forgalma 4—5 ezer f. — A feltételek közt előnyös az, hogy 3 ezer forint árvapénz, s csak a kamatokat kell fizetni. Az egész igen jutányosan vehető meg.

Értekezhetni ott helyben Belovárott. (1043—2)

A bécsi bizományi bank

VÁLTÓ-ÜZLETE

(1028—4) Schottenring 18.

kibocsát

VISZONYLAGOS IVEKET

alább jelzett sorsjegycsoportozatok, mely összetételok jnár azon oknál fogva is a legelőnyösebbek közé számitandók, mintbogy minden egy ily viszonylagos iv tulajdonosának lehetősége a fő és melléknyereményekot egyedül kaphatni, és a mellett **30 frcot arany ban és 10 frtot papirban**, mint kamatiovedelmet, élvezni.

A. CSOPORT (évenkint 16 huzás.)

Havonkénti részletfizetés: 10 frt. Az utolsó részlet kifizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

1 5 perc. 1860-ik évi 100 frtos államsorsjegyet. Főnyeremény 300,000 frt a hozott sorozatok visszafizetési jutalmával 400 frt,

1 3 perc. cs. török 400 frcos államsorsjegyet. — Főnyeremény 600,000, 300,000 frc arányban.

1 herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 innsbruckl (Tyrol) sorsjegyet. Főnyeremény 30,000 frt.

B CSOPORT (évenkint 13 huzás.)

Havonkénti részletfizetés 5 frt. Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő sorsjegyeket kap:

1 3 perc. cs. török 400 frcos államsorsjegyet. — Főnyeremény 600,000, 300,000 frc arányban.

1 herczeg braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. — Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

1 száz meiningeni sorsjegyet. Főnyeremény 45,000, 15,000, délnémet frt.

Továbbá viszonylagos ivek élődő 5 százal. 60-as államsorsjegyekre. Havonkénti részlet 6 frt.

Továbbá viszonyl. ivek 1864. egész államsorsjegyekre. Hav. rész. 10 frt.

Továbbá visz. ivek fél államsorsjegyekre. Havonkénti részletfizetés 4 frt.

Továbbá viszonylagos ivek fél magyar sorsjegyekre. Hav. részlet 3 frt.

Továbbá viszonylagos ivek braunschweigi 20 talléros sorsjegyekre. Havonkénti részlet 2 frt.

Továbbá viszonylagos ivek innsbruckl sorsjegyekre. Hav. részlet 2 frt.

Ezenkivül elvállal a bécsi bizományi bank minden néven nevezendő bank, váltó- és tőzsdei üzletet.

Váltók és utalványok Europa és Amerika minden nagy helyére a legolcsóbban kiirattnak. — Helybeli és vidéki megrendelések gyorsan, lelkiismeretesen és pontosan teljesittetnek, és a tőzsdei iroda által megvásárolt értékpapirok a legolcsóbb feltételek mellett árusittatnak el.

Az üzleti helyiségok hiponta reggeli 9 órától esti 6 óráig folytonosan nyitva maradnak.

Külső megrendelések pontosan a utánvét utján is eszközöltetnek. Húzási ivek minden húzás után bérmentesen, ingyen küldetnek. (1028—3)

HIRDETMÉNY.

A pesti papnövelde kis-komáromi uradalma részéről közhirré tétetik, hogy a kis-komáromi belső majorban (1046—1)

22 darab hizott marha

eladásra felállittatott, s melynek megtekintésére a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Kis-Komárom, 1873. évi april hó 22.

Az urad. tisztség.

Ingyen,

sőt levélbeli kivánatra

még bérmentve is!

készséggel szolgálatik mindenkinek

leggyönyörübb női ruhakelmék

nagy választékú mintagyűjteményével

HAMBURGER ADOLF

divatárukereskedésében

PEST, uri-utcza 1 szó szám.

Ezeddkes szelvények díjtalanul váltatnak be.

A soproni leszámitoló-bank és nyugot magyar jelzálog hitel-bank

FIOKTELEPE

NAGY-KANIZSAN.

Mindennemű állam és hitelpapirok, állami elsőbbségi és földtehermentesitési kötvények — arany s ezüst pénzeket vesz és elad.

Pénzek folyó számlára és betéti könyvecskékre 6% kamatra fogadtatnak el.

Kölcsönök házakra, földekre s más ingatlan javakra a legkedvezőbb feltételek mellett adatnak.

Pénztári utalványok bocsáttatnak ki, melyek már a kiálitás utáni naptól 6% kamatoznak.

Tőzsdei megbizások a legjobb és legolcsóbb feltételek alatt teljesittetnek.

(993—9.)

Ezeddkes szelvények díjtalanul váltatnak be.

Wajdits József, kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr.

Hirdetések jutanyosan
NYILTTERBEN
soronkint 10 krért vétetnek fel.

Zala-Somogyi Közlöny

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben
a „zalamegyei gazdasági egyesület" és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank" ugy a „Zala-Somogy" gőzhajózási
részvénytársulat hivatalos értesitője.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhez, — anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

A zalamegyei gazdasági egyesület tagjai felkéretnek, hogy f. évi május 5-én délutáni 5 órakor, Zala-Egerszegen, az egyesület szállásán tartandó évnegyedes gyülésre minél számosabban megjelenni szivoskedjenek annyival inkább, mivel több rendbeli fontos tárgyon kivül eshetőleg az elnökök választása is előfordulhat.

Zala-Egerszeg, 1873. april 2.

Gróf BATTHYANY ZS. m. k.,
elnök.

Árvay István, alelnök. Bessenyey Ernő, m. k. 2-od alelnök.

Zalamegye lótenyész-bizottsága az 1873-ik évben tartandó lótenyész jutalom-dijosztás helyének és idejének meghatározása, valamint a már fentálló, vagy netalán az 1874-ik évre alakitandó m. k. fedeztetési állomások ügyében f. évi május hó 5-ikén, reggeli 8 órakor Zala-Egerszegen a gazdasági egyesület helyiségében ülést tartand, melyre a bizottság tagjai és a lótenyésztés barátjai tisztelettel meghivatnak.

Kelt Szigligeten, 1873-ik évi april hó 22-ikén.

B. PUTEANI GEZA,
bb. elnök.

HIRDETMÉNY.

A zala-somogyi gőzhajó-társulat ezennel tisztelettel jelenti, hogy BALATON nevü csavargőzöse a Balaton tavan folyó évi május 1-étől kezdve további rendelkezésig, Rév-Fülöp és Boglár közt naponkint kétszer közlekedik, s mindennemü szállitmányokat elfogad és pedig: Indul: minden hétfőn, reggeli 6 órakor Badacsonyból. Délelőtt: 7½ órakor Rév-Fülöpről. Délelőtt: 12 órakor Boglárról. Délután: 2 órakor Rév-Fülöpről. Délután: 6½ órakor Boglárról. Érkezik: estéli 8½ órakor mindon hétfőn Badacsonyba. Boglárra 8½ órakor. Rév-Fülöpre 1 órakor. Boglárra 3 órakor. Rév-Fülöpre 7½ órakor. Csatlakozva mindig a déli vaspályához.

Kelt Rév-Fülöpön, april 10-én, 1873.

Az igazgatóság

A muraközi kérdés.

— Tizenkilenczedik közlemény. —

Nem lesz érdektelen a hazai lapok véleményét összegyüjteni a „Muraközi kérdés" megfejtésére vonatkozó adatképen, — hogy t. közönségünk lássa: melyik lap mily figyelemmel kisér egy országos ügyet, de birja egyszersmint kevés kutatás nélkül a későbbi történetbuvár az időszaki sajtónak — mint a közvélemény képviselőjének — e nagy horderejü kérdés körüli nyilatkozatát:

— „Pesti Napló" (89. sz. april 18. 1873.) A „Muraközi kérdés"-ről több tájékoztató, s az illető viszonyok és vidék nagy ismeretével irt czikksorozat jelent meg a „Zala-Somogyi Közlöny"-ben. E czikkek most, egyéb e tárgyra vonatkozó okmányokkal egyetemben, külön kiadattak a következő czimmel: „A muraközi kérdés" külön lenyomata. Kiadja: Bátorfi Lajos, a „Zala-Somogyi Közlöny" szerkesztője. E müre felhivjuk mindazok figyelmét, kik ez ügyben tájékozást ohajtanak.

— „Reform" (106. sz. april. 18. 1873.) „A muraközi kérdés külön lenyomata." E czim alatt küldetett be szerkesztőségünknek ma egy diszes kiállitásu, nagy negyedrét alakú füzet, melyet Bátorfi Lajos, a „Zala-Somogyi Közlöny" szerkesztője, adott ki Nagy-Kanizsán Wajdits Józsefnél. — A 37 lapra terjedő füzet összegyüjtve adja mindazon czikkeket és levelezéseket, melyek e kérdésre nézve az emlitett lap hasábjain napvilágot láttak, s melyek annak idején a fővárosi politikai körök figyelmét is magukra vonták, minthogy oly megyéből jöttek, melynek e bonyodalmas és nagyfontosságu kérdésben legilletékesebb szava van. Tudvalevőleg Zalamegye e kérdésből 1 sérelmi pontot csinált, s kérvénye erre vonatkozólag most az országgyülés előtt van. Remélhető, hogy az előttünk fekvő füzet sok tekintetben világot fog vetni a „Muraközi kérdés"-re és a törvényhozás tagjainak is annak idején a kivánt adatokat birtokába helyezendi.

— „Hon" (89. sz. apr. 18. 1873.) A „Muraközi kérdés"-ről egy igen csinosan kiállitott kis füzetet kaptunk Nagy-Kanizsáról, mely a nagyfontosságu és még mindig elintézetlen ügyről a „Zala-Somogyi Közlöny"-ben megjelent 17 czikket tartalmazza, s igy történelmi becscsel is bir. E gyüjteményt Bátorfi Lajos, a nevezett lap szerkesztője, adja ki s Wajdits József nyomatta. Ajánljuk e becses gyüjteményt a törvényhozó-testület és a közoktatásügyi minister figyelmébe.

— „Ellenőr" (89. sz. apr. 18. 1873.) A muraközi kérdésről egy diszesen kiállitott füzet jelent meg közelebb. Jobbára ama czikkeket tartalmazza ez, melyek a „Zala-Somogyi Közlöny"-ben megjelentek, mely lap a legmelegebben buzgólkodott e fontos kérdés hazafias megoldása körül. Hosszu czikksorozat azt mutatja ki, mennyire hátrányos, káros és veszedelmes, hogy Muraköz egyházhatóságilag a zágrábi horvát érsekség alá tartozik. Elő van benne adva Muraköznek rövid történelme a szomorú közel-multból, midőn közigazgatásilag is Horvátországhoz csatoltatott, elsoroltatnak a törekvések, melyek meg-megujultak a végett, hogy a vidék a horvát befolyások alul szabaduljon, továbbá a zágrábi urak magyartalan magatartása, áskálódásai, a füzetet egy felirat a kultus-ministerhez és egy petitió az országgyüléshez zárja be, kérve a törvényhozó-testületet, hogy Muraköz egyházilag is az anyaországé legyen, és a szombathelyi egyházmegyéhez csatoltassék. A muraközi kérdés jelenleg sehogy sem áll; a kultus-minister egy közvetitőt talált ki, de nem lehet köszönet benne. E szerint Muraköz a zágrábi érsekség fenhatósága alatt hagyatnék, de az iskola-ügyre függetlenittetnék. Valamit félig tenni annyi, mint sehogy sem tenni, legalább ez esetben különösen annyi. — Muraköz Magyarországhoz tartozik, az országnak érdekében áll, hogy e vidék a magyarellenes befolyásoktól ment legyen, már pedig, a mig Zágrábból teszenek oda horvát szellemben nevelt, horvát levegőt szivott papokat, addig kevés kilátás lehet arra, — hogy az obzor hősök ellenséges agitatiói véget érjenek, melyek csak egyenetlenséget, nyugtalanságot szitanak. Kell, hogy a kormány emanczipálja magát a tulságos tartózkodás alol, melylyel minden kérdést, mely nemzetiségi lehet, körülczirógat, a helyett, hogy erélyes és határozott lépéssel azt tenné, mit a magyar nemzetiség érdekében tenni kötelessége.

— „Magyar Politika" (89. sz. apr. 18. 1873.) A muraközi kérdés czimü diszes 4-ed r. röpirat küldetett be hozzánk Nagy-Kanizsáról. Kiadja Bátorfi Lajos, a „Zala-Somogyi Közlöny" szerkesztője. — Külön lenyomat a nevezett lapból.

— „Magyar Állam" (89. sz. apr. 18. 1873.) A muraközi kérdést tárgyazó diszes 4-r. röpirat küldetett be hozzánk Nagy-Kanizsáról. Kiadta Bátorfi Lajos, a „Zala-Somogyi Közlöny" szerkesztője. Külön lenyomat a nevezett lapból. Alig várjuk, hogy már elmondhassuk független véleményünket az ugynevezett muraközi kérdésben.

(E közlemény folytatása következik.)

Zalamegye keszthelyi járásában fekvő Keszthely mezőváros, mint nagyközség,

szabály-rendelete.

A képviselőtestület házszabályairól, az elöljáróság- és szolgaszemélyzet létszámáról s ezek teendőire vonatkozó kötelességekről.

(Folytatás.)

b) A helyettesbiró különleges teendői.

1. A biró távollétében vagy akadályoztatása esetében a helyettesbiró viszi a birói tisztet, egyszóval a birói teendőknél előirt ese-

---

TÁRCZA.

Ida menyegzőjére.

(Budapest, april 21-én.)

— A rózsa legpompásb — legillatosb,
Midőn a burkolt bimbó felfakad,
A lányka-élet legszebb napja az,
Midőn szerelme — e rejtett virág —
A hitves édes csókjától kinyil . . . . . .
— Szivednek e szép ünnepe ma van!
Órák előtt kötsz az oltár előtt,
Kivel szived rég hűséget kötött.
Kebled egy szent érzéstől ugy dobog,
Szemedben a boldogság-könny ragyog.
Áldásukat nyujtják a jó szülők,
Üdvet kiván az ismerős rokon
Szerencsét ohajt a kedves barát,
S a szép tavasz is oly bájlón mosolyg.
Fogadd el ennyi közt kicsiny dalom!
Osztatlan ez, mert szüm kivánata;
Légy oly boldog az élet tengerén,
Amily boldog meg a pataknál ma vagy;
Ne érezzen soha másként szived —
S légy a sirig mindig csak menyasszony!

HAJAS CZ. KÁLMÁN.

A tengerész küzdelme.

— Beszély francziából. —

(Folytatás.)

A szegény állat elhaszulva az ut- és összekötéstől, az oltáron nyugodtlan feküdt. Carfor ujjaival annak szeméhez nyult, s szájába vett tengervizet fujt belé s aztán fülébe. A kecske erre fejét jobbra-balra forgatta.

— Jól kezdődik, szerencsés jel! mond Carfor . . . . .

Ezután barlangjába sietott, s egy nyaláb száraz ágakat hozván, az oltár körül széthinté; nem sokára ismét egy kis száraz apró ágat hozott, s ezt szintén fölibe szórá. Hogy ez megtörtént, parancsolá Keinecnek kissé távolabb ülni a csodatevő körtől. S most neki készül a titokteljes művelethez. Ruházatjának egy részét leveté, karjait a tengerben megmosá, s ismeretlen nyelven dalfélét kezd énekelni.

Dalolása közben ugy látszott, mintha a vér arczába tolulna, mozdulatja gyorsabbulna s majd tánczra kerekedik. Most képzeljük, mily furcsa lehetett ez alak: a holdvilág teljes pompájában világitott s egy száraz, kiaszott s félig mezitelen kuruzsló az áldozat körül dalolva ugrándozik!

Carfor nem volt többé az előbbeni forradalmi ágens, hanem az ős druidák követője, pogány áldozára egy pokoli vallásnak. Ilyféle szemfényvesztő müveletbe annyira beleképezte már magát, hogy teljességgel elhitte, miszerint csodatettekre képes.

Keinec nem tudott félni, a legbátrabb férfiak egyike volt, de amint e fanatikus mutatványt látá, előadva oly átszellemültséggel, hideg láz futotta át idegeit.

Midőn már néhány perczig dalolt és tánczolt, egyszerre meggyujtá a körülfekvő ágakat, s néhány csepp pálinkaféle szeszt töltött e boszorkánytüzre. Hirtelen nagy füst emelkedett az áldozat körül. Carfor e vad pantomimját dal- és tánczczal folytatá, mignem a láng erőre nem kapott. Ekkor a körbe lépett, megragadá hosszú kését, s gyorsan felmetszé az állat gyomrát, mely egy hangot sem adva, persze a füsttől elkábult. Hirtelen vad nevetés reppent el a sátár ajakán, az állat beleit kiszakitá és maga mellé letette.

Miután Carfor az állat belsejét jól átvizsgálta, hogy belőle a régi druidák szokásankint jósoljon; ugyan így cselekedett a fehér tyúkokkal is. Végre egy fáklyát illesztett a kőszikla hasadékba s Keinecet magához intő.

— Nézd itt a sors könyvét! Mond Carfor az állatok beleire mutatva. Minden a szerencsédet mutatja!

— En nem értelek Carfor! szólt bizalmatlanul a tengerész.

— Persze nem érted engem, csak a belek értenek! Menj, Keinec, a lelkek veled vannak, Avonne tied lesz, és te Jahouát megfogod ölni.

— Avonne nőm! kiáltá lelkesedetten a legény. Igen, én Jahouát más világra küldöm.

— Gazdag is fogsz lenni Keinec, gazdag, hatalmas és rettegtető. Uradalmak leszenek sajátjaid. Menj, de még egy szükséges . . . .

— Es pedig mi!

— Marcof titkait kell tudnom általad.

— Mi czélra?

— Ne kérdezd a sorsot, engedelmeskedjél, Keinec!

— Megteszem, engedelmeskedem! oh Avonneért mit meg ne tennék! felelt és mély gondolatokba merülve, távozott.

IX.

A várrablók.

Kevés nap mulva gyászhir futá át az egész Bretagnet. Egy egész éjjelt töltöttek a földmüvesek a szentegyházban imádsággal; a gyertyák égtek az oltárokon; az asszonyok s leányok bretagnei szokás szerint, kék és fekete gyászban voltak öltözve.

Ronan marquis hirtelen meghalt. Némelyek tudni akarák, miszerint megvolt mérgezve vidékiektől, kiket pár nap óta a vidéken kóborolni látták; mások azt beszélék, hogy a szél ütötte meg. Ugyan ez időben Párisból is kedvezőtlen hirek érkeztek, hogy ott már az utczákon történtek összeütközések. Egyszóval az egész penmarki lakosság legnagyobb felingerültségben volt.

Az öreg Avon az összekelési nap reggelén, mely Fousnanban jul. 1-ére kitüzve volt, összegyülekezteté a lakosokat s azoknak kinyilatkoztatá, miszerint a vett gyászhir következtében az ünnepély elnapoltatik, s Avonne menyegzője 8 nap mulva tartatik meg. Egyuttal kéré a népet, hogy a boldogult marquis temetésére tömegesen jelenjenek meg. A nép egyhangulag elfogadá inditványát Avonnak és az utolsó tiszteletteves végett valamennyien a Ronanok ősvárába indultak.

Ugyanez időben látunk mi két lovast, az előttünk már ismeretes grófot és lovagot, Lujmperből kiindulva, szint azon irányt venni. A várhoz megérkezve, látják az egész udvart tele parasztokkal; ezek e két urat a boldogult marquis jóbarátjainak vélvén, tisztelettel helyet engedtek a bejutásra. Jocelyn által a kápolnába vezettettek, hol a marquis holttestét feküvék, itt szomorúságtól eltogult szerepet játszottak oly meglepően tettetett hüséggel, mintha csakugyan valódi barátjai lettek volna az elköltözöttnek, annyira, hogy Jocelyn maga is megdöbbent. A hiv szolga mégis érzé, hogy e látogatás begyőződés végetti, valjon marquis csakugyan meghalt-e? de mindamellett mégsem

tekben a birót képviseli, és az idő tartamára é felelős mind... mulasztásért és netán okozott kárért.

2. A közcsend- és rendre a városban felügyel, a képviselőtestület által meghatározandó mód szerint éjjeli őröket állit, a csend- és rendháboritókat — mennyiben hatásköréhez tartozik — megbünteti, vagy felsőbb helyre feljelenti. A város világitására felügyel.

3. A község határában a mezei rendőrséget — mennyiben az törvény szerint hatásköréhez tartozik — szigorúan fentartja, a bejelentett kártételek megbecsülését haladéktalanul foganatosittatja, a kártevőktől a kártéritési költséget egyezség esetében behajtja, azokkal az érdeklettteknek beszámol, — az ellenszegülőket és konok tilalom tevőket azonnal az illetékes biróságnak feljelenti.

4. A községbeli uteczák és utak, ugy a határbeli utak, hidak, töltések, védgátok, vizvezető árkok, ivó- és itatókutak jókarban tartását felelősség alatt igénybe vevén, a lakosság munkaerejét és az erre előirányzott költségeket személyesen teljesiti vagy alárendelt közegek által teljesitteti, a község határhalmaira felügyel, és az azoknál tapasztalt hiányokat kijavittatja.

5. A korcsmákra és általában az italmérő helyekre felügyel; intézkedik, hogy azok Szent Mihálytol Szent Györgyig esti 10, Szt Györgytől Szt Mihályig pedig esti 11 órakor bezárassanak; a tilos italmérést akadályozza, a jómértékre felügyel; minden esetben a fennálló törvények- és rendszabályokhoz alkalmazkodik.

6. A mészárszékekre és általában a husvágásra felügyel, a mértéket időszakonként próbára teszi, és hogy lopott vagy beteg marha le ne vágassék, arra nézve a ... törvényhatóság által megrendelt közege által felügyeltet, s maga is utánnéz, hogy a felügyelő minden levágandó barmot jegyzőkönyvbe vezessen és csak akkor engedje levágni, ha a vevő levelet átveszi.

7. Az egészség-rendőri szabályokat a városi orvos meghallgatása mellett végrehajtja, az uteczákat és tereket szeméttől, trágya-halmoktól, állatok hullaitól és más undoritó és egészségveszélyes tárgyaktól tisztántartatja, posványok eltávolitásáról gondoskodik, a védhimlő beoltásánál a járásban működő tisztiorvos rendeleteit teljesiti, a szülőket gyermekeik beojtására szoritja; felügyel, hogy tavaszszal a beteg barmok megvizsgalás előtt legelőre ki ne hajtassanak, marhavész idején pedig felsőbb helyről kiadott és kiadandó óvrendszabályokat a legnagyobb szigorral alkalmaztatja.

8. A katonai beszállásolásokat a legszigorúbb sorrenddel, minden személyválogatás nélkül, minden város irányában időnként teljesiti, — azon egyének és épületek kivételével, melyek a községi törvény 6. §. szerint kivétel alá esnek, vagy a kik felsőbb rendelet értelmében ezen szabály alól kivétetnek. Ezen teendőjét a városi rendőrbiztossal felelőssége alatt hajtatja végre; a szállás ugy az élelempénz kiosztását állandó beszállásolásoknál havonként, átvonulásoknál pedig három nap eltelte után, személyesen foganatositja, mi czélból különösen a sorrend szigorú megtartása-, ugy a szállás és élelempénz kiosztása tekintetéből naplót és rendes számadást vezet és ezt a varos termében nyilván tartja.

9. A helyettesbiró felügyel, hogy települési engedély vagy ideiglenes tartózkodás nélkül a város kebelében senki se tartózkodhassék; — következve szoros felügyeleti köréhez tartozik, hogy a város kebelében tartózkodó, ilyetén engedélyezetlen egyéneket azonnal kiutasittassa, mit — ha a melléje rendelt közegeivel nem eszközölhetne — az illető megyei törvényhatóság oltalmát igénybe vegye; azokat pedig, kik ilyetén engedély nélkül a városban legközelebb letelepültek, azonban bizonyos munkaosztályhoz tartoznak, vagy életfentartásuk biztositva van, utasitsa, hogy a város kebelébeni megmaradhatás feltételeül engedélyt eszközöljenek számukra; azon laktulajdonosokat pedig, kik ilyetén egyéneket ezen szabály ellenére lakásukba felfogadnak, 1-től 10 frtig terjedő birsággal büntesse, sőt ezen visszaélő makacs engedetleneket a kerületi járás szolgabiróság elibe megfenyités végett felterjeszsze.

c) A helyettesbiró és tanácsnokok együttleges teendői.

1. Ugy a helyettesbiró, mint a tanácsnokok, kötelesek a városi birót hivatalos teendőiben hathatós és egész erélylyel támogatni és neki segédkezet nyujtani.

2. A biró által reájok bizott hivatalos teendőket vagy végrehajtásokat saját felelősség mellett foganatositani kötelesek; bárminemű összeirásoknál, becsüknél, adószedésnél, ha kivántatik, tartoznak jelen lenni, közreműködni, tání hiányokat felfedezni, nem különben a törvénybe és szabályrendeletekbe ütköző cselekvényeket feljelenteni.

3. Tagjai a képviselőtestületnek, és mint ilyenek, a határozatokban szavazatképesen reszt vesznek.

4. Biráskodási ügyben az 1868. évi 54. t. cz. értelmében a biró által megállapitott sorrend szerint vesznek részt.

(Folyt. következik.)

Galambok, april 18. 1873.

Folyó hó 17-én tartá meg a kis-komáromi vidék tiókegylete évnegyedes tanitói gyülését, számos tekintélyes férfi, mint a népnevelést pártolók jelenlétében Orosztonyban; mely alkalommal a gyülés folyamát, hogy miként folyt le, a jegyzőkönyv hozandja; most ezuttal én azt mellőzve; csakis a nevezett gyülés reám ruházott megbizását kivánom teljesiteni, melyre nézve a legközelebbi lapban tért engedni kérek.

A megbizás a „Zala-Somogyi Közlöny" 30-ik számában „Komoly szavak a járványhimlőről" irt czikk azon kitetelére vonatkozik, hol a tanügyről levén szó, tekintetes czikkiró ur csak oly egyszerűen, mintha a tanügygyel foglalkozó falusi kántortanitók előtte nullak volnának — mester — mestereknek nevezi.

Megbocsásson tekintetes czikkiró ur, mi ma e puszta, s ön által — — képzelt megnevezéssel meg nem elegszünk, mert mi kántortanitók vagyunk, s mint ilyenek a pusztán mester — megszólitást visszautasitjuk.

Továbbá — ugy látszik — hogy a tekintetes czikkiró ur tőlünk megtagadja vagy legalább azt akarja elhitetni, hogy a faiskolak kezelését egyébkéat kezelni nem is tudjuk, — hacsak abban kukoriczát, krumplit és luczernát nem termesztünk; erre nézve, hogy miként értjük a kertészgazdászatot s a faiskola kezelését, ódautaljuk, hogy legyen szives egy gyülésünkön megjelenni, s magának oly tudomást szerezni, miszerint ne legyen kénytelen rólunk oly kicsinylő czimmel jövőben czikket irni.

SZABÓ LAJOS,
egyleti elnök.

Hírek.

— *Fiume, april 23.* Gróf Szapáry Géza, Fiume uj kormányzója, ma délelőtt 10 órakor vonult be diszesen feltobogózott városunkba. 12 órakor ő excellentiája a tanácsteremben egybegyült városi képviselőség és nagyszámmal megjelent polgárok által lelkesen fogadtatván, egy többszörös tapsvihar által félbeszakitott, olasz nyelven üdvözlé a város képviselő testületét és lakóit, igérvén a város felvirágzását és emelkedését szivén hordani, és a város külön helyzetét, valamint autonomiáját mind szilárdabb alapokra fektetni. Délután 3 órakor nagy ebéd a kormányzónál, este diszelőadás a szinházban. Holnap a hatóságok és testületek fogadtatása.

— *Épitkezés.* A „Korona" vendéglő udvarán nagy étterem épittetik, mely közeli összeköttetésben lesz a konyhával; az eddigi étterem pedig kávéházi helyiséggé alakittatik át; mely intézkedés czélszerűsége a vendégek kényelmére szolgál.

— *A nagy-kanizsai* uj városháza saroképületének már első emeleti részén dolgoznak. E colossalis szép épületnek — mint városházának — a dunántuli kerületben nem lesz párja.

— *Időjárásunk* csakugyan aprilisi; a mult héten Récse felé mogyorónagyságú jég esett s pedig nagy mennyiségben; apr. 24-én reggel erősen havazott.

— *Kollay Rókus*, kottorii szolgabiró ur — hir szerint — beadta lemondását.

— *„Az önképző-kör"* a nagy-kanizsai kereskedelmi ifjuság közt megalakult. Szép sikert kivánunk a nemes törekvésnek!

— *Jótékonyság.* A balaton-füredi „Szeretetház"-ra Dobján László igazgató tanár urnak 1019. sz. ivén Csáktornyán a következő adakozások történtek: Czobor Kálmán 50 kr., Fiszter Pál 1 frt., S. A. 50 kr., V. M. 50 kr., N. N. 30 kr., Barta 50 kr., gg. 30 kr., K. 50 kr., Közlik Mariska 50 kr., Hrosty Mihály 50 kr., N. N. 10 kr., Pecsornik János 2 frt; a polgári oskolai tanulók közöl; Martincsovits István 40 kr., Singer Miksa 40 kr., Neumann Ber. 1 frt, Hegedüs József 30 kr., Ivánesics Ignácz 20 kr., Luperszbek Lajos 50 kr., Martincsovics Lajos 50 kr., Márczius Ferencz 50 kr., Novák Ferencz 40 kr., Kacun Ignácz 10 kr., Pecsornik Ferencz 1 frt, és Fink Ferencz 40 kr., öszszesen: 12 frt 90 kr. Ugyanezen czélra e lapok szerkesztőjénél aláirtak: Hajgató Sándorné 50 kr., Tompa Kamilla 1 frt, Kottek 1 frt. Felhivjuk t. olvasóközönségünket a nemes czél kegyes pártfogására.

— *Jegyzőkönyv*, a sümegh vidéki tanitó-egyletnek 1873. évi april hó 15-én tartott gyüléséről. 1-ször a jegyzőkönyv felolvasás után hitelesittetett. 2-or elnök ur azon jelentésére, hogy az egy aranynyal jutalmazandó pályázatra kitüzött kérdésre: „Miként vezeti be a tanitó tanitványait a földrajz elemeibe?" a határidő elérkezett ugyan, azonban eddig csak egy munka érkezett légyen; határoztatott: hogy még folyó évi május 6-ikig érkezendő dolgozatok érvényeseknek tekintetnek. 3-or f. évi márczius hó 13-án felvett választmányi gyülés jegyzőkönyv 4-ik pontja szerint jegyző, egy a „Néptanitók Lapjá"-ban közzé teendő, az egylet tagjait a pályázati határidő közeledtére emlékeztető s az egyletbe lépésre serkentő fölhivás közlésével bizatott meg, mely azonban elég sajnos, meg nem jelent; megbizatásának teljesitését igazolja naplójának 15 ik szám alatt jegyzett tételével, melyszerint az érintett fölhivás f. évi márcz. hó 16-án a sümeghi postán feladatott. 4 szer Exner Alajos, választmányi tag, előadván a népiskola V-és VI-ik osztályában alkalmazni szokott, a fogalmazás tanitásánál használt eljárását. Előadását érdekess jól érthető elbeszéléssel füszerezte, ugyanis: a Kárpát hegyek s megyénkben levő Tátika táj leirásával; a történetből: a nándor-fehérvári ütközetből kiemelvén Dugovics Titusz t, továbbá Nagy Lajos királyról; a természetrajzból, az evetkéről. Végre a levelekről értekezett. A történeti elbeszélésoknél megjegyezvén, hogy a magyarázat közben előforduló nevek és évszámok a táblára iratnak, melyek szemlélete mellett a tanitványok a megbeszéltaket irásba kidolgozzák. Elismerő helyesléssel fogadtatott. 5-ször f. évi május hó 15 én tartandó egyleti közgyülés menetrendje következőleg állapittatott meg: a) Előadások, b) a pályázati kérdésre beküldött dijnyertes dolgozat felolvasása, c) pénz és könyvtári kimutatás, d) inditványok. Ezzel a gyülés befejeztetett. K. m. f. Polgár János elnök. Jegyzette: Brucker Alajos jegyző.

— *Csesztregh* mváros polgárai szellemi müveltségük előmozditását tartva szem előtt, nehogy elméjükből, mit ifju korukban tanultak egészen elmosodjék; felhivásomra olvasó-egyletet alakitottak. A 36 tagból álló egylet megválasztván tisztikarát, s megállapitván a magas belügyministeriumhoz megerősités végett felterjesztendő alapszabályait, folyó évi május 1-től helyiségébe 6 lapot fog járatni. (Üdvözöljük a nemes törekvést! Szerk.) Kedves kötelmemnek tartom tek. szerkesztő ur engedelmével becses lapja hasábjain nyilvánosságra hozni, miszerint főtisztelendő Molnár István ur, szoboticzai plebanos és zágrábi szentszéki ülnök, a husvéti ünnepek alkalmára a baksai kápolnát értékes kehelylyel ajándékozá meg; megemlékezék adományozó ur azon korról, midőn a kápolna felszentelésekor mint papnövendék segédkezett. Felhasználom jelen alkalmamat a baksai kath. közönség nevében a nagylelkü ajándékozásaért, hálás köszönetet szavazni. Csesztregh, 1873. évi april hó 23-án. Farkas Sándor.

— *A bécsi közkiállitás* vezér-igazgatója kibocsátá a látogatóknak szóló rendszabályzatot. Ebből tájékoztatásra kiemeljük a következő pontokat: A kiállitás máj. 1 én nyilik meg és tart okt. 31-ikéig; a naponkinti megnyitás és bezárás órája minden hó elsején adatik köztudomásra; a bejárásoknál alkalmazott pénztáraknál nem váltanak fel pénzt, minden látogatónak a bemeneti dijat pontosan megszámlálva kell befizetni; az idény-bemeneti jegyek a tulajdonos nevére szólnak és csak kijelölt egyénre érvényesek, az elveszett idényjegyért nem nyujtanak kárpótlást, az idényjegyek apr. 21-től fogva kaphatók Praterstrasse Nro 42; a névre szóló jegyek, ha más használ-

gyanitá: mily ravasz működésük czélpontjául tüzék ki e látogatást.

— Átkozott, tervünk el van rontva Diego! Susogá a lovag, midőn a holttestet elhagyák.

— Halt! tervem van! felelt a gróf csöndesen, s Jocelynnak int, ki követé őket az udvarra.

— Beszédünk van veled, szólt az öreg szolgához. Vezess bennünket oly helyre, hol magunk lehetünk.

— Szolgalatjokra állok! felel Jocelyn és felvezeti őket a könyvtár szobájába, mely még abban a helyzetben volt, mint legközelebb láttuk, sőt még a könyvek is, melyből a marquis utoljára olvasott, feltárva feküdtek az asztalon.

— Jocelyn! testvéremnek valami fontos közlenivalója van veled.

— Hallom, csak kérem lehető rövid lenni.

— Megtörténik szorgalmas Jocelynem, felelé a gróf alattomos mosolylyal, mégis mindenekelőtt azt tanácslom, hogy a kellő tiszteletet ne téveszd szem elől, melylyel mint nemesek iránt tartozol.

— En csak azt tisztelem, aki nekem tiszteletre méltónak tünik fel, felelt Jocelyn hevesen. E parasztok, kiket az udvaron összegyülve l tnak, ugy szerették boldogult uramat, mint atyjokat. Részemről csak jelt kell adni s röviden megmondani, hogy önök mennyi gyötrelmet szereztek uramnak életében, s önöket, nemes uraim, a vár egyik ysarácsozatán felkötve látom.

— De bátran beszélsz te selma! szólt a lovag ingerülten.

— Begyőzzem önöket talán, hogy arra jogositottnak érzem magamat? kérdé Jocelyn az ajtóhoz menve.

— Mi nem azért jöttünk, hogy veled szót váltsunk, avagy perlekedjünk, folytatá a gróf. Te már harmincz éve szolgálsz itt, s uradnak megbizottja valál s ismered ama viszonyokat, mely köztünk létezett, azt is tudod, hogy urad s becsületes neve kezünk közt volt, s tudod végre, hogy egy nemes-ember becsületesek, névszerint egy Ronanénak nem szabad a hálállal elmalnia.

— En önt nem értem, mond Jocelyn.

— Más szavakkal tehát: nekünk a marquis életében vagy holta után nagy összeggel tartozik, melyhez jogunk van. A marquis halála — folytatá a gróf, mialatt Jocelyn elhalaványult — hátráltatja a köztünki szóbeli egyezkedés kivitelét, mitől természetesen egész jövőnk függött, most megsemmisitve érezzük magunkat, azaz nem megsemmisitve, hanem ügyünket veszélyeztetve. Minthogy személye ellen most már semmit sem tehetünk, nem marad egyéb hátra, mint nevét beszennyeznünk.

— Ez gyalázatos, szólt Jocelyn, aláváló, gaz indulat!

— Es mindemellet hajlithatlanok vagyunk.

— Önök kezeimben vannak, gondolják meg: a parasztok együtt vannak.

— Együgyüség kedves barátom Jocelyn. A papirok, melyek urad ... ait tartalmazzák, a Luimperben vannak letéve egy biztos egyén kezében, ha nem érkezünk ma este vissza, akkor a biróságnak lesznek által adva. A törvénytestületek pedig most megragadják az alkalmat, s neki esnek a nagy uraknak, kik főleg népszerűvé tették magukat, s életben, vagy holtuk után is elitéltetnek s kihirdettetnek.

— En, nyilvánosan kijelentendem, hogy önök uram titkait ravaszul felhasználták, mely által többizben nagy összegeket erőszakkal kicsikartak; utóbbi látogatásukat is elmondom, melynek szem- és fültanuja valók.

— Bah! nem fognak neked hinni, mert nincsenek bizonyitékaid. Mond ravasz mosolylyal a gróf.

Jocelyn összerezzent s kevés gondolkozás után igy szólt:

— Tehát mit akarnak önök?

— Ha ugy akarod: jelenteni, miszerint a titkokat felleplezzük.

— Az égre uraim, ha uram becsületét, jóhirnevét illeti, ne tegyék, rimánkodott a jóérzelmü, hü szolga, emlékezzenek, hogy a marquis önöket mennyi jótéteménynyel halmozta el. Tiszteljék önök azt a titkot és engedjenek neki a koporsóban nyugodalmat.

A gróf győzelmes tekintetet vetvén a lovagra, — felelj nekünk őszintén Jocelyn: tett a marquis végrendeletet?

— Azt nem tudom s nem is hiszem, mivel nincsenek gyermekei, s igy a vagyon oldalatyafiságra száll.

— Ugy hiszem! szólt naivul a lovag.

— Jocelyn, mond a gróf, nekünk tehát nincs követelési jogunk, s igy vissza is lépünk, mert egy óra mulva itt lesznek a törvényes urak. A dologra! Te átfogod nekünk rögtön adni mindazon arany, ezüst és ékszert, ugy értékpapirokat, melyek a várban találhatók.

— Ez lehetetlen, kiált Jocelyn ijedten, igy engem a lopásért vádolhatnának.

— Nem akarod tenni?! Jól van, midőn a várt elhagyjuk, azonnal kifogjuk hirdetni az egész világnak a marquis becstelen, törvénytelen kétszeri nősülését.

Jocelyn erre a legnagyobb aggályba jött, küzdött magában, végre határozottan szólt:

— Jöjjenek, én engedelmeskedem, de e bűntény önöket terheli. E szavak után egy mellékszobába vezeté őket, mely a családi kincseket tartalmazá. Egy kulcsot vesz elő s megnyit egy nagy, erősen megvasalt szekrényt. A gróf és lovag mintegy megdöbbenve a nem is remélt gazdag zsákmány láttánál, az értékpapirokat tolvaji készséggel magukhoz ragadák; minden zsebőket igaz gyöngyökkel, drága kövekkel megtölték. Az aranynak elszállitása azonban némi akadályt tőn, de a gróf itt is csakhamar leleményességét használva, midőn mindketten zsebeiket teletömték, Jocelyn által egy uti bőröndfélét hozattak, azt megrakva, hónok alá tevék, köpönyegükkel magukat befedve, az elrabolt tárgyakat, amennyire lehetett, egyengeték, hogy a puposság fel ne tünjék kijövetükkor.

— Most vezess bennünket ki a sárból, mondák Jocelynnek, és hogy téged fáradságodért megjutalmazzunk: esküszünk, miszerint te sohasem fogsz mi felőlünk hallani!

Jocelyn szemeit az égre emelve, sietett a két rablót kieresztoni.

Azon pillanatban, amint magukat a nyeregbe dobák, érkezett a polgarhadnagy Luimperből több hivatalbeli ur kiséretében, hogy a boldogult hagyatékáról inventáriumot vegyenek fel.

(Folyt. következik.)

ja, elvétetnek, az ily visszaélés törvényes megtorlás alá is esik; a heti jegyek hét szelvényeikkel hét egymásra kovetkező napra érvényesek, a heti jegy 5 frtba kerül, az ily heti jegyet több személy is használhatja, és akkor annyi szelvényt tépnek le, a hányan a kiállitást azzal meglátogatták; oly szelvények, melyeket nem a pénztárnok tép le, érvénytelenek; heti jegyek máj. 2-ikától fogva adatnak ki, de csak 4-ikétől birnak érvénynyel; visszatérő jegyek nem adatnak; ki a kiállitási tér keritését elhagyja, a belépésnél a bemeneti dijt ujból fizeti; vasárnapokon és ünnepeken a belépti-dij 50 kr., hétköznapon egy forint; kivétetnek a megnyitási és a dijosztási nap, melyeken a belépti-dij 25 forint, továbbá máj. 2- és 3 ika, mikor 5 frt, máj. 4 ike, mikor 2 frt a belépti-dij; a kiállitás egész tartamára szóló idényjegy ára uraknak 100 frt, nőknek 50 frt.

— *„Az Anker“* 1873-ik évi márczius havi üzletkimutatása. — E hóban a társulatnál benyújtatott összesen 825 bevallás 945,045 frt biztositandó összeggel, és pedig: 481 bevallás 646,136 frttal halálesetre, és 344 bevallás 298,908 frttal életesetre. Kiállitva lön 378 kötvény 584,094 frttal halálesetre, és 256 kötvény 286,243 frttal életesetre; összesen tehát 634 kötvény 870,337 frttal. A havi bevétel volt 84,228 frt haláleseti dij, és 136,339 frt betételekben, összesen: 220,567 frt. Ez évben benyujtatott 2195 bevallás 3.140,559 frttal, és kiállittatott 2083 kötvény: 2.880,606 frttal: ugyanezen időben bevétetett 722,736 frt; — halálesetekért pedig kifizettetett 120.407 frt. A társaság működése kezdetétől fogva halálesetekért kifizetett 4.700.438 frt, és 1872 ik túlélési társulás (Associatio) eredménye 605,146 frt volt, mely összeg 732 tag közt aránylagosan felosztatott.

— *Az I-ső nagy-kanizsai* ifjusági képző-kör tisztviselői. Elnök: Stolzer. Alelnök: Zerkowitz Vilmos. Igazgató: Dr. Freund Zsigmond. Titkár: Engel Ernő. Pénztárnok: Reichenfeld M. Könyvtárnok: Hoffmann Mór. Ellenőr: Breisach Jakab. Választmány: Mitzky L., Ollop Emanuel, Bun Samu, Reichenfeld Samu, Weiller József, Löwinger L., Simon J., Nathan Zsigmond, Krauss Jakab, Sommer Zsiga, Eisler Miksa, Heimler, Goldstein, Weiller Izidor. Büchler, Weisz Zsiga, Pollák Sándor, Pfeiter.

— *Rövid hirek.* Szegeden lóvonatu vasutat terveznek. — H.-M.-Vásárhely önálló törvényhatóságot nyert. — V. Ferdinand király e hó 19-én ülte meg születésének 80-ik évfordulóját. — Urházy György, 48-iki honv. kapitány, hirlapiró és volt képviselő, meghalt Budapesten. — A pesti egyetemen a nyári félévben száz tanár fog működni, 214 tantárgyból. — Rochefort neje, egy zárdában meghalt. — Brassó vidékén többrendbeli erdőégések fordultak elő. — A budai tisztviselők drágasági pótlékérti folyamodványuknak hely adatott. — O Budán nagy dohány- és szivargyárt állit a kormány. — Dr. Oroszkövy Gusztáv, n.-váradi postaigazgatósági titkár és Borsányi Bors Elek, karczagi tvki ülnök, hivatalos foglalatosság közben megőrültek. — Gr. Mikó Imre, a „Székely nemzet történetére“ 100 aranyat küldött. — Tatay András, kecskeméti főiskolában a bölcsészetnek 40 éven át buzgó tanára, meghalt. — Az „Ukr. u. Meer“ a Székelyekről azt mondja, hogy *koldulva és lopva* barangolják be Romániát. Absurdum! — A pesti Gizella album 13,000 frtba került. — Pinczérhiány van a fővárosban, vándorolnak Bécsbe. — A b.-füredi szeretetház javára Debreczen város 20 frtot utalványozott. — Szombathelyen Gerő szintársulata működik. — Kholera-esetek merültek fel Budapesten ismét. — A hibornokok száma jelenleg 45. — Krajnában e hó 25-én éjjel 6 hüvelyknyi hó esett, a gyümölcsfák virágai mind elfagytak. — Semsey Albert, orsz. képviselő és dr. Kujdácsy István, Pestmegyének számos éven át főorvosa, meghaltak. Ez utóbbi 40,000 frtot hagyott jótékony czélokra. — Mult héten Pesten 205-en haltak meg és 218 született, köztük 116 fiu. — Kecskemét első virilistája, Kovács László, megszünt élni.

— *A gazda-közönségre* nézve előnyösnek mondható az a kézi cséplőgép, mely rövid idő óta használtatik az osztrák-magyar állam területén, e gép két egyén által kezelve, bámulatos eredményt mutat. Mindennemű gabnafélét tisztán kicsépel ugy, hogy a hüvelyben szem nem marad; egy óra alatt annyit végez, mint három cséplő egy nap alatt. Ára igen csekély, jósága és hasznosságához képest. Kapható feltalálója a készitőjénél *Weil M.* juniornál Frankfurt a/M, és *Bécsben* Franzensbrücke 13, ugy szinte *Nagy Kanizsán* Scherz Louiza kereskedésében. Ábrákkal ellátott árjegyzékek ingyen kaphatók.

Papirszeletek.

Péter: Mit gondolsz, jó volna-e a nők emancipálása?

Pál: Nem.

Péter: Miért?

Pál: Hisz most is már teljesen uralkodnak felettünk, hát még azután!

Péter: Épen ezért volna jó őket velünk egyenjogositani, talán aztán mi is uralkodhatunk.

— A: Mit szól ön a nőorvosokhoz?

B. Én e nőorvosokat az uj kor legfiatalabb szerű szivmányának tekintem és alkalmazását reánk nézve a legkitünőbbnek tartom.

A: S miért épen a férjekre?

B: Mert eddig többnyire bajt idéztek a férj számára szép szemeik kacsintásával, most pedig nem csak szivök, szemök, — de eszökkel is lehilinetve tartanak.

— Honnan van, hogy a férfiak egymást sohanem csókolják, míg a hölgyek annyi csókot pazarolnak egymásnak, mondá unokahugához egy fiatal katona. — Valószinűleg, mert az uraknak valami csókolni valójuk van, válaszolá pajzánan emez.

— A gyermek: Mamácskám, mondd csak nekem, szerencse az, ha az ember nyitva hagyja a szobaajtót? — Te esztelen gyermek, miképp jössz furcsa gondolatra? — A gyermek: Mert a papa tegnap este felkérte Janka kisasszonyt — nevelőnőmet — hogy hagyná nyitva szobája ajtaját az éjjel, és midőn aztán a kisasszony azt mondta, hogy nyitva fogja hagyni, akkor papa ejjer örömmel felkiáltott: ah, mily szerencse!

Heti naptár.

April 27 től május 3 ig 1873.

Hó- és heti-nap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	Hold-nap
		A jó pásztorról. Ján. X.		
27	Vasárnap	E 2 Miser	E 2 Miser	
28	Hétfő	Vitálvos	Vitál	
29	Kedd	Péter V.	Sybilla	
30	Szerda	Katalin	Josua	
1	Csütörtök	Fülöp Jak	Fül. s Jak.	
2	Péntek	Zsigmond	Zsigmond	
3	Szombat	Ker. felt.	Monika	

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos**.

Nyilttér.

Mindenkinek különös figyelmébe ajánltatik a

Dr. Forty-féle altalanos SEB-TAPASZ,

mely rendkivüli gyógyereje, elválasztó, érlelő és fájdalmat csillapitó hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egyszermind gyökeres gyógyulást eszközöl különnemű bajokban. — Ily bajok a torokgyulladás, légcsőhurut, bőrkés-barnaság, hártyásgyík (Croup-angina) mindennemű megsértések, harapás, szúrás, vágás vagy égés által támadható sebek megforrázások, darázs- vagy méhszurások, konok-fekélyek, zuzatok (contusiók) meglepő gyors fájdalom csillapitással — rögzött daganatok, gümők, tályogok, pokolvar (carbunculus pustula maligna), megkeményedések, genyedések, vérkelések, minden mirigybetegségek, görvélyes fekélyek, fagydaganat, uj férgek, ... vadhus, fagszivacs, csontszú, körömmeglazulás és megrándulások, helyi csúz; továbbá a szülés folytán támadt emlőfakadások és sebek, fájós feltelyesett vagy már genyes női mell. — Sok nő már rosszabban volt emlőráktól, — a különben elkerülhetlen életveszélyes sebészi műtétnek mellőzésével — egyedül ezen jeles sebtapasz használata által menekült még.

Végre a testbe teljesen bemélyedt bárminemű szálka, vagy darázs- és méhfulánkja csupán ezen tapasznak rövid idei használata folytán annyira előtünik, hogy azután a testből közönségesen szabad kézzel, sebészi műtét és fájdalom nélkül könnyen kihuzható, mire a seb gyógyulása nemsokára bekövetkezik.

Ezen megbecsülhetlen gyógyszer, melynek jelessége leghitelesebb egyének számos s különös kivánatra bármikor felmutatható bizonyitványai által más régen a legfényesebben elismertetett — rendkivüli, s legkülönneműbb esetekben megpróbált hatásánál és ... sikerdús eredményeitől fogva, melyek használata által még elavult bajokban is eléretnek, jómegalapitott és elterjedett hirét kétségbevonhatlanná ...

Egy csomag ára 50 kr., nagyobb csomag 1 frt, használati utasitással együtt, postán küldve 10 krral több. — Egy ... csomagnál kisebb szállitmány nem teljesittetik.

Központi küldeményező raktár: **Pesten Török József** gyógyszerész urnál királyutcza 7-ik szám alatt.

Továbbá kaphatók: **Nagy-Kanizsán: WAJDITS JÓZSEF** urnál. **Pakson:** Malatinszky S. — **Pécsett:** Sipőcz J. — **Sümegen:** Stamhorszky. — **Sz.-Fehérvárott:** Braun J. — **Szombathelyen:** Pillich F. — **Veszprémben:** Ferenczy K. — **Zágrábban:** Mitlbach Zs. **Sopronban:** Bock J.

A t. cz. gyógyszerész és kereskedő urak, kik raktárt elvállalni hajlandók lennének, felszólittatnak, miszerint e részbeni ajánlataikat ezen gyógyszer készitőjéhez **FORTY LASZLOHOZ** czimezve Budára, (Rácz-város, fűtcza, 590. szám) beküldeni sziveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesit.

☛ Vidéki bérmentes levelek általi megrendelések az árnak készpénzbeni beküldése, vagy postai utalvány vagy utánvét mellett tüstént és legpontosabban teljesittetnek.

Idült vagy kezdetleges titkos betegségeket és tehetetlenséget

hasonszenvi gyógymód szerint gyógyit dr. Ernst L., Pesten, ... 2 em. 5. ajtó. Rendelési idő délután 2—6 ó áig

E betegségek gyakran, hogy az ... eredmény ... — könnyelmüen ... anyag ... vagy kénesivel kezeltetnek. Az igy gyógyultak ... a legborzasztóbb utóbajoktól támadtatnak meg; annyira, ... a könnyelmű gyógykezelés miatt késő vénségükig szenvednek. Ily veszélyes ellen menedéket nyujt a hasonszenvi gyógymód, mert nemcsak a legrégibb bajokat meggyógyitja, de hatása oly jótékony, hogy utóbajoktól félni nem lehet. Az életrend melletté oly egyszerű, hogy mindenkitől megtartható.

☛ Levélileg is értekezhetik rendelés.

HIRDETÉSEK:

Einzig in ihrer Art in Europa

ist die grösste, vielseitig ausgezeichnete erste

kais. kön. Hof-Wäschefabrik

des E. Fogl, in Wien,

Niederlagen

25 *Mariahilf,* Hauptstrasse **25,** — Stadt, Kärntnerstrasse 27, Ecke der Himmelpfortgasse, *„zum Erzherzog Karl“,*

welche durch strengste Solidität und auf jedem ... Waare mit Ziffern ersichtlichen Preis es bei ihrer Massenproduction dahin gebracht hat, dass sie dem Exporte, Engros- sowie Detailverkaufe von keinem der anpreisenden Händler Erreichbares, ausserordentlich Billiges und Bestes, unter vollster Garantie bietet und nach den Provinzen auf briefliches Verlangen Bestellungen prompt zusendet und Nichtpassendes retour nimmt.

Engl. *Chiffon-Hemden* mit oder ohne Halskrägen, schöner als Leinen (bei brieflicher Bestellung ist der Halsumfang anzugeben) das Stück fl. 1.80, 2, 2.50, 3—3.50. Das Eleganteste und Praktischeste.

Rumburg. Leinen-Herren-Hemden (Halsumfang anzugeben) zu fl. 2, 3, 4, 5, 6 die allerbesten.

Halskrägen, neuester Fagon, per Dutzend fl. 2, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Herren-Cravaten oder *Salonbinden* per Stück 75 kr., fl. 1, 2 bis fl. 8.

Herren-Unterhosen zu fl. 1, 1.50, 2, 2.50—3 fl. Rollschnitt, französische, oder ungarische Fagon.

Wollene *Gesundheits-Jacken* zu fl. 2, 3, 4, aus Seide fl. 6, 7, gepelzte oder gewirkte *Unterhosen* fl. 2, 3—4. Schutz gegen Gicht.

Leinen-Damen-Hemden glatt, zu fl. 1.50, 2, fein geschlungen fl. 2.50, sowie Schweizerform, ganz neue Formen mit Stickereien zu fl. 3, 3.50, 4, 5, so auch allerfeinste Leinen- und Batisthemden mit Stickerei, auch Spitzen, zu fl. 6, 8—10 fl.

Damen-Nacht- oder *Winterhemden* mit langen Aermeln zu fl. 3.50, auch gestickt fl. 7—6 fl.

Damenhosen, aus Leinen, Percail, oder Barchent fl. 2, 2.50—3 fl. mit Stickerei.

Damen-Negligé oder *Nachtcorsets* aus feinstem Barchent zu fl. 2—2.60, aus französischem Batist mit Stickerei zu fl. 3.50, 3—4 fl. (Halsumfang anzugeben.)

Damen-Unterröcke aus Percail oder feinstem Rock-Barchent zu fl. 1. mit Stickereieinsätzen fl. 5, 6—8 fl.

Damenstrümpfe oder *Herren Fussocken*, das Dutzend fl. 5, 6, 8—10 fl. ...

Damenmieder zum Schnüren (Taillenumfang ist anzugeben) zu fl. 3, 4—5 fl.

1 Dutzend *Leinen-Taschentücher* zu fl. 1.50—2 fl. grössere und feinere zu fl. 2.50, 3.50, 4, 5—8 fl.

1 Dutzend *Zwirn-Batist Tücher* zu fl. 5, 7, 9—10 fl. die feinsten.

Servietten od. *Handtücher*, per Dutzend nur fl. 5, 6, 7—9 fl. in Damast.

1 *Leinen-Tisch-Garnitur für 6 Persone* (1 Tischtuch mit 6 passenden Servietten) zu fl. 5, 6, 8—10 fl., für 12 Pers. das Doppelte.

30 Ellen *färbiges Bettzeug*, das St. zu fl. 7, 8, 9, 10—12 fl.

30 Ellen *Handgarn-Leinwand* gebleicht, auch Doppelzwirn ungebleicht zu fl. 7.50, 9.50, 10, 13—15 fl.

1 St. 30 ellige ⅞ breite *Rumburger Leinwand* zu fl. 12, 13, 15—18 fl.

40—42 Ellen vorzügliche *Beben-Leinwand* (zu feiner Bettwäsche oder 12 Damen-Hemden) fl. 14, 15, 18, 22—24 fl.

48 ellige belgische *Weben-Leinwand* zu fl. 22, 25, 30—35, fl. ausgezeichnet schön.

50 und 51 Ellen unvergl. gute *Rumburger* oder *Holländer Weben* (Handgespinnst und ⅞ br. zu fl. 30, 35, 40, 50—60 fl.

Briefliche Bestellungen in beliebiger Sprache aus den Provinzen werden gegen Geldsendungen oder Postnachnahme unter Garantie überallhin zugesendet. — Briefe zu adressiren: (952—16.)

E. FOGL, Wien, k. k. Hoflieferant, Mariahilferstrasse 25.

Beim Einkaufe von je fl. 50 6 St. Batisttüche gratis.

Friedmann A. urnak Bécsben.

Az ön tehénfejő-gépe igen lényeges javitása az eddigi fejő-készülékeknek, s azonkivül azon előnynyel bir, hogy a fejést gyorsabban és biztosabban végzi. — Ennek alkalmazása tehát minden termelő-intézetben előnyös használhatósága végett nem eléggé ajánlható

Tisztelettel Hölbling J. C. gazd. tanár

Gép nélkül — ☛ *Géppel.* ☚

Tehenek, örüljetek!

...

a cs. kir. osztrák birodalom részére raktárt kaphatni. Ez az

amerikai szabad. tehénfejő gép.

...

Kapható az egyedüli főraktarban

Friedmann A.-nál.

Bécs, Praterstrasse Nr. 26.

Óvás. Miután ezen gép jogositlan egyénektől ... ahhoz való nemtelen érezből utánoztatik, oly érczből, mely ártalmas a teheneknek, ő végből a közönséget saját érdekébőli figyelmeztetjük, hogy a valódi szabadalmazott amerikai fejő-gép tiszta ezüstből csupán az egyedüli főraktárban

Bécs, Praterstrasse Nro 26. kaphatók,

s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagy kelendőség folytán a gépek árát 6 frt 50 krról 5 forintra szállithatom alá.

Értesités.

A „pápai takarékpénztár“ ezennel tudatja a t. cz. közönséggel, hogy f. hó 12. napján tartott választmányi ülésében hozott határozatához képest a takarékpénztári betétek után *f. 1873. évi május hó 1-ső napjától kezdve*

7%-tóli kamatot fizet,

s hogy ily kamatoztatás mellett a legkisebb összegtől a legnagyobb összegig terjedő betéteket elfogad.

Pápán, 1873. apr. 14.

(1011—3.2) Az Igazgatóság.

MOLL A. SEIDLITZ-PORA.

E porok rendkivüli s a legelterjedtebb esetekben bebizonyult gyógyhatásuk által minden, eddig ismert házi szerek között, tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; mint az sok ezer, a császári birodalom minden részéből kezeikhez küldött hála-iratok a legrészletesebben tanusitják, hogy e porok rögzött szorulásoknál, emészthetetlenségeknél, gyomorhévnél, továbbá görcsök, vese- és ideg-bajokban, szivdobogásnál, idegesség okozta főfájás, vértolulás, végül hysteriara, bükor és huzamos hányásra hajlamnál a legjobb sikerrel alkalmaztatnak, s a legtartósb gyógyhatást eredményezik.

Ára 1 eredeti doboznak használati utasitással 1 frt.

SÓS PALINKA és SÓ.

A legmegbizhatóbb orvosszer a szenvedő emberiség segedelmére minden belső és külső gyuladás, legtöbb betegség, mindennemű seb- fejfájás, fülfájás és fogfájás, régi sérvek és nyitott sebek, ráh, fene, szemgyulladás, bénulás és mindennemű sérülés ellen, stb. stb.

1 palaczk ára használati utasitással 80 kr.

(939—5.)

DORSCH-HALMAJ-ZSIROLAJ.

A legtisztább és leghathatósabb orvosi szer Norvégia hegyeiban ... elérendő fel a mesterségesen tisztitott halmájzsir-olajjal.

A valódi Dorsch-halmajzsir-olaj mell- és tüdő-bajoknál, scrophulus- és rachitis-betegségekben legjobb gyógyhatással van; meggyógyitja a legidültebb köszvény- és csúzbajokat, valamint az idő-szaki bőrkütegeket.

Ára 1 üvegnek használati utasitással 1 frt.

Raktárak Nagy-Kanizsán: Belus J. gyógysz. Lovák K gyógysz. Fesselhoffer J. és Rosenfeld F. uraknál.

Belovárott Iakovics G. — Letenyén Kalivoda J. gyógysz.
Csáktornyán Káross H. — Marczaliban Iszl Nándor
Csurgón Kreisler Dávid — Bános-Szt.-györgyön Fibics J. gy.
Kaposvárott Kohn Jakab — Szombathelyen Pilich Ferencz gy.
Kaproncán Werli Sánd. gyógysz. — Sopronyban Mossy András gyógysz.
Keszthelyen Wünsch F. — Zágrábban Mittelbach Zs. gyógysz.,
Kereszten Breyer Jakab fiai — „ Czyleck J. J. gyógysz.,
Kőszegen Cascainovits Istv. gyógysz. — „ Urwaiss Fr. gyógysz.

Zum Königtrank!

Der Königtrank, eine mit vielen wilder Pflanzenstoffen bereitete Lemonade, grösstes hygiänisch-diätetisches Labsal für Kranke, Genesende und Gesunde, ist nichts weniger als „Medezin" oder Geheimmittel; er liefert dem Organismus eine Fülle von Gesundheitsstoffen, durch welche die Natur durch Blut- und Säftebesserung so umgewandelt wird, dass die Krankheits-Ursachen und dadurch die Krankheit selbst verschwinden.

Seit Habnemann und Priessnitz ist nichts so Erstaunliches auf dem Gebiete der Naturheilkunde geschehen, wie die wunderbaren Kuren welche durch den Königtrank bewirkt werden. Früher lächelte Jedermann über so unglaubliche Dinge und dachte, das wieder eine grossartige Täuschung des Publikums beabsichtigt würde. Die Thatsachen beweisen, das wirklich eine grossartige Erscheinung an den Tag getreten, welche als der Anfang einer neuen Aera der Heilkunde zu betrachten ist. — Dem gegenüber muss nun, eine neue Theorie Bewunderung erregen, welche die uralte Wahrheit, dass die Natur der beste Arzt sei, bestätigt.

Durch den Königtrank sind genesen Patienten

- an schweren Wunden (schnell, ohne Wundfieber und fast ohne Schmerzen!);
- an allen Brustleiden (als: Asthma, Engbrüstigkeit, Brustbeklemmung, Kurzathmigkeit, Brustverschleimung); bei Asthma oft keine Hilfe;
- an Abzehrung (hier auch langsam);
- an Magenkrebs und gänzlicher Magenverschliessung (selbst in [illegible] Bethanien zu Berlin, der grössten Heilanstalt Preussens; Patient bekam seit drei Tage weder Speise und Trank, nach „Medizin", der Trank aber öffnete Speiseröhre und Magen, und die gräulichen Schmerzen schwanden bald darauf; von den Aerzten aufgegeben, stand er doch am nächsten Tage wieder auf und ging nach der 1. Flasche wieder an seinen Beruf!);
- an den tödlichen Herzkrankheiten auch mit häufigen Herzkrämpfen in vielen Fällen; die Krämpfe mitunter vom ersten Trinken an fort; eine solche Kranke, von einem der gelehrtesten Aerzte Berlin's ein Monat vergebens behandelt, war von ihm nach mehrmaliger gründlicher Untersuchung mit der Erklärung verlassen: gegen dieses Leiden giebt es keine „Medizin" und er erwarte ihr längstens drei Tage den Tod, auch sie aber stand doch schon am nächsten Tage auf; der gräuliche Herzkrampf war vom ersten Trinken an weggeblieben. Der Arzt aber wollte später [illegible] nicht glauben [illegible] dass sie genesen [illegible] hat sich aber 1866 verheiratet;
- an allen Augen-Krankheiten, auch unheilbaren Erblindungen, wo auch Operationen nicht möglich war, u. z. durch Resorption des krystallisirten Wassers der Pupille; ein seit sechs Jahren total Erblindeter (Relevus bei Trier) erhielt sein Augenlicht durch eine einzige Flasche, ein anderer durch 13 Flaschen; dass sie scharf und weiter sehen; Augenentzündungen durch Trinken und warme Umschläge (Mischung mit warmem Wasser);
- an Magenleiden und an 20—30 jährigen Magenkrämpfen (hier am schnellsten, nachdem allerlei Kuren und Mittel ungeschadet);
- an 20—30 jährigen Rheumatismus mit Lähmung (oft schon nach einer Flasche, auch Lähmung der Zunge);
- an Lungenentzündungen selbst im höchsten Stadium, stets nach einigemal Trinken, wie tödtendes Eis anwendbar! (laue warme Umschläge!);
- an heissen Brand und heftigstem Wundfieber, nach einigemal Trinken und Umschlägen selbst bei der Milzbrandvergiftung (siehe oben!); wenn der Brand im Knochen, das Glied eine Stunde hängengelassen, der Brand wird abgestossen, das brandige Fleisch verrettert und die Wunden heilen schnell;
- an allen Rosen und Fiebern auch Kindbett- und Nervenfieber (beim Fieber erfolgt auch Erbrechen durch Stärkung der Magennerven, nicht wie beim Brechmittel durch Schwächung);
- an schweren Skrofeln u. Drüsenleiden oft schon nach einer oder wenigen Flaschen;
- an Haupt-Krankheiten, auch Flechten und Geschwüren (sehr schnell);
- an Diphteritis (trinken und halbstündlich recht warmen Umschlag wie bei Bräune); wenn das Uebel nicht aus der Tiefe kommt, stets schnelle Heilung!
- an Bräune heiss trinken; und recht warme Umschläge mit Wolle um die Kehle; doch [illegible] im höchsten Stadium;
- an allen Halsleiden besonders Kehlkopf-Entzündung (hier sehr schnell; Mischung mit heissem Wasser), auch Halsschwindsucht selbst im hohen Stadium, wo schon viel [illegible] wurden;
- an [illegible] oder Fallsucht (dieses Wesen) [illegible] schon vom ersten Trinken an nicht [illegible] gekommen, wo es jahrelang fast täglich kam; oft keine [illegible];
- an Blutarmuth (schnell, mit fast augenblicklicher Beruhigung des ganzen Körpers);
- an Hämorrhoiden (Knoten oft schon am nächsten Tage fort), auch hämorrhoidaler Berschleimung;
- an Blasen- und Nierensteinen (mitunter schon in wenigen Tagen die Auflösung der Steine);
- an [illegible] an schweren Vereiterungen der Gebärmutter langsam, oft keine Hilfe;
- an Kopfkolik und Kopfkrampf (sehr schnell, wenn vom Magen herrührend);
- an Rückenmarksdarre im hohen Stadium (von der königl. Regierung zwei Jahre vergeblich in die Bäder geschickt, fortwährend viel Schmerzen, nicht mehr die Füsse aufsetzen nach der 1. Flasche schon spazieren gehen können! auch seit Jahren gesund geblieben.
- an Diarrhöe und Erbrechen (dieses schon nach dem ersten Trinken, bei Säuglinge trinkt Mutter oder Amme);
- an Cholera und Cholerine!
- an Keuchhusten (meistens schnell) Schwämme; Augen Verschleimung;
- an Appetit- und Schlaflosigkeit (hier meistens schon am ersten Tage);
- an allen Ansteckungskrankheiten, auch Pocken (dieselbe fallen nach dem ersten Trinken aus reisende Pocken verschwinden über Nacht [illegible] so dass Patient gesund ist, wie zuvor);
- an Knochen, Knochenfrass (auch hier oft schnell), selbst bei hohen Grade; auch Blutfluss (hier nicht so schnell);
- an allen Wassersüchten (starke Anschwellungen der Glieder oft über Nacht fort);
- an schweren Menstruationsleiden (Jahre lange Blutflüsse, wie auch Jahrgänge Ausbleiben [illegible] einigemal Trinken [illegible]);
- an Frauenkrankheiten, auch in Bleichsucht (hier [illegible] Familie trinkend, [illegible] und [illegible] schwer krank, vom Arzt aufgegeben; der Mann reichte ihr den Königtrank, und [illegible] andern mittag [illegible] selbst dem Arzte die Thür [illegible] in der Hand;
- an Schwindsucht und vielwöchentlichen hekt. Sehwinsen (erstere im hohem Stadium schon nach 3 Flaschen, die letzteren nach einigemal Trinken) überflauft;

Ausführlich Broschüren über den Königtrank nebst [illegible] den von Attesten, 20 i grossen Theil amtlich oder gerichtlich, in 8 Fall u sogar eidlich beglaubigt, werden auf Verlangen überall franco und gratis gesandt. (939—1)

Erfinder und alleiniger Fabrikant des Königtrank: Wirkl. Gesundheitsrath (Hygeist) Carl Jacobi in Berlin.

Die Flasche Königtrank-Extract, zu dreimal so viel Wasser, kostet in Wien, fl. 1,50, in den österreich. Provinzen fl. 1,50, resp. fl. 1,70. Zu beziehen durch die

General-Agentur für Oesterreich-Ungarn bei H. HAACK.

Wien. Weihburggasse 22 Depot in Pest, bei Apotheker J. v. Török.

Annoncen-Expedition [illegible] Wien.

Jutányos, szép, ès jó!!!

már régóta az én „Jelszavam",

melyet daczára annak, hogy valamennyi papirgyár és a munkaerő 25% áremelést nyert, ezentul is követek, és azért bátor vágyok áruimat a régi meseszerű jutányos árak mellett ajánlani: (850—15)

100 db *látogató-jegy*, 5 percz alatt elkészítve	— frt	50 kr.
100 „ *levélpapir* névvel vagy kezdőbetükkel	— „	50 kr.
100 „ „ fekete nyomás	— „	70 kr.
100 „ „ borítékkal szép papirtokban	1 „	— kr.
100 „ *üzleti levél*, névvel, fekete nyomás	1 „	30 kr.

egy egész-rizsma levélpapir vásárlásával a név ingyen nyomatik reá.

Czimnek, eljegyzési és eskotési jegyek, tánczrendek és áruszámlák legujabb amerikai gyorssajtómon legjutányosabban készíttetnek.

Irodai és czimtáblák 10 percz alatt elkészülnek, darabja 50, 80 kr. 1 frt, a legnagyobbak és legszebbek 3 frt,

urak és hölgyekre nézve, különösen utazások alkalmával igen czélszerüek.

Papir-gallér és kézfodornak tuczatja 30, 35 kr;

uti-, varró- és iroszükségletek, utitáskák, könyvtárczák zárral és zár nélkül darabja 80 krtól egész 10—15 ftig; továbbá: urak, hölgyek és gyermekek részére való ajándékoknak igen alkalmas különféle jutányos és szép áruczikkek.

Különösen ajánlom a divatos kettős névvonásokat és czimeket, melyek nyomogyáramban leveleken és borítékokon arany- és egyéb szinekben legfinomabban és legpompásabban készülnek, nem különben a még mindig igen ritka franczia rococo leveleket, névszerint: Neptun, Silhouette, Egyptien, Mustique, Diabolique, Jonjon, Atout, Bébé, Camée sat. igen jutányos áron

KANITZ C.

papir- és diszmüáru-kereskedése Dorottya-utcza 12. sz. a. (ezelőtt Deák [illegible] ház-utcza.)

Iráshell megbizások teljes megelégedésre és utánvét mellett azonnal teljesíttetnek.

Margitszigeti gyógyfürdő

Budapest főváros közvetlen közelében.

[illegible] meleg [illegible] porczellán és márvány kád [illegible] tér [illegible] kitűnő [illegible]

Királó ok. — melyek előn a margitszigeti hév iz kedvező eredményével használtattak.

[illegible]

Bérletek: egy a fürdő- és [illegible] gyógyhatású együttes váltó [illegible]

A szigeten lakók, ugy a fürdő [illegible] a menetjegyeknél előnyben részesülnek.

A fővárossal hajóként 2 [illegible] gőzhajóközlekedés.

187[illegible] nyári idény megnyílt ... május 1-jén.

Hegyend-les ke[illegible] a [illegible] átvesz a margitszigeti felügyelő g Margit sziget n. utolsó posta, O-Buda.

A MARGITSZIGET IGAZGATÓSÁGA.

(1048—1)

1868 iki Lőtünő borok,

kőszegi termés lek. 8—12 fok [illegible] almazók, tisztára lefejtve, palaczkokban [illegible] finom zamatuak. Több [illegible] kapható SALAMON ZSIGMOND [illegible] Kőszegen, utolsó vasut állomás Szombathely, utolsó posta Kőszeg. (1050—1)

HIRDETMÉNY.

A pesti papnövelde kis-komáromi uradalma részéről közhirré tétetik, hogy a kis-komáromi belső majorban (1046—1)

22 darab hizott marha

eladásra felállíttatott, s melynek megtekintésére a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Kis-Komárom, 1873. évi april hó 22.

Az urad. tisztség.

Testgyakorlás és tánczlanítási hirdetmény.

Alóljegyzett tisztelettel ajánlja magát a nagyérdemü közönségnek, nevezetesen gyermekek- s felnőtteknek a

testgyakorlás és táncz művészetben

való alapos oktatására.

Hogy mennyire fejleszti s erősíti mindkettő a testet, s utóbbi, nevezetesen a tánczlanítás mennyire szükséges kelléke a művelődésnek, azt alig szükséges többi példákkal igazolni; mivel 14 év óta reámbizott táncziskolám bevan ismerve, hogy általa nyeri a test mozgásaiban azon sajátszerű, kecsteljes könnyüdséget, s társaságokban oly élvezetek tényezőjévé válik, melyeket a tánczolni nem tudó kedvetlenül nélkülözni kénytelen. — Midőn ennek elsajátítására alkalmat nyujtani szándékom, tisztelettel megjegyzem, miszerint a tánczlanítás nálam minden divatban levő BEL- és KÜLFÖLDI TÁNCZNEMEKRE kiterjed, melyek alapos módszerem nyomán könnyen betanulhatók. (A tanítás már 5 éves korú gyermekekkel kezdődhetik.)

A tánczlanítási dij havonkint 4 frt.

Egyszersmind bátor vagyok jelenteni, miszerint FÉNYKÉPÉSZETTEL is foglalkozván, igen kielégitő fényképeket a legjutányosabb áron készitek.

Midőn magam ezeknél fogva a t. cz. szülők s a kéts-nemü ifjuság becses figyelmébe ajánlanám, s becses pártfogásukat kérném, egyszersmind biztosítom, hogy azt kiérdemelni leend főtörekvésem.

(1049—1)

Reiner Elias,

(nagyk. szül.) gyakorló tánczmester és fényképész.

Tánczlskolám létezik: A „ZÖLDFA" vendéglő teremében esti 7 órától 9-ig.

Esedékes szelvények dijtalanul váltatnak be.

A soproni leszámitoló-bank és nyugot magyar jelzálog hitel-bank FIOKTELEPE

NAGY-KANIZSAN.

Mindennemű állam és hitelpapirok, állami elsőbbségi és földtehermentesítési kötvények — arany s ezüst pénzeket vesz és elad.

Pénzek folyó számlára és betéti könyvecskékre 6% kamatra fogadtatnak el.

Kölcsönök házakra, földekre s más ingatlan javakra a legkedvezőbb feltételek mellett adatnak.

Pénztári utalványok bocsáttatnak ki, melyek már a kiállítás utáni naptól 6% kamatoznak.

Tőzsdei megbizások a legjobb és legolcsóbb feltételek alatt teljesíttetnek.

(993—9.)

Esedékes szelvények dijtalanul váltatnak be.

Wajdits József, kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos, gyorssajtónyomása Nagy-Kanizsán